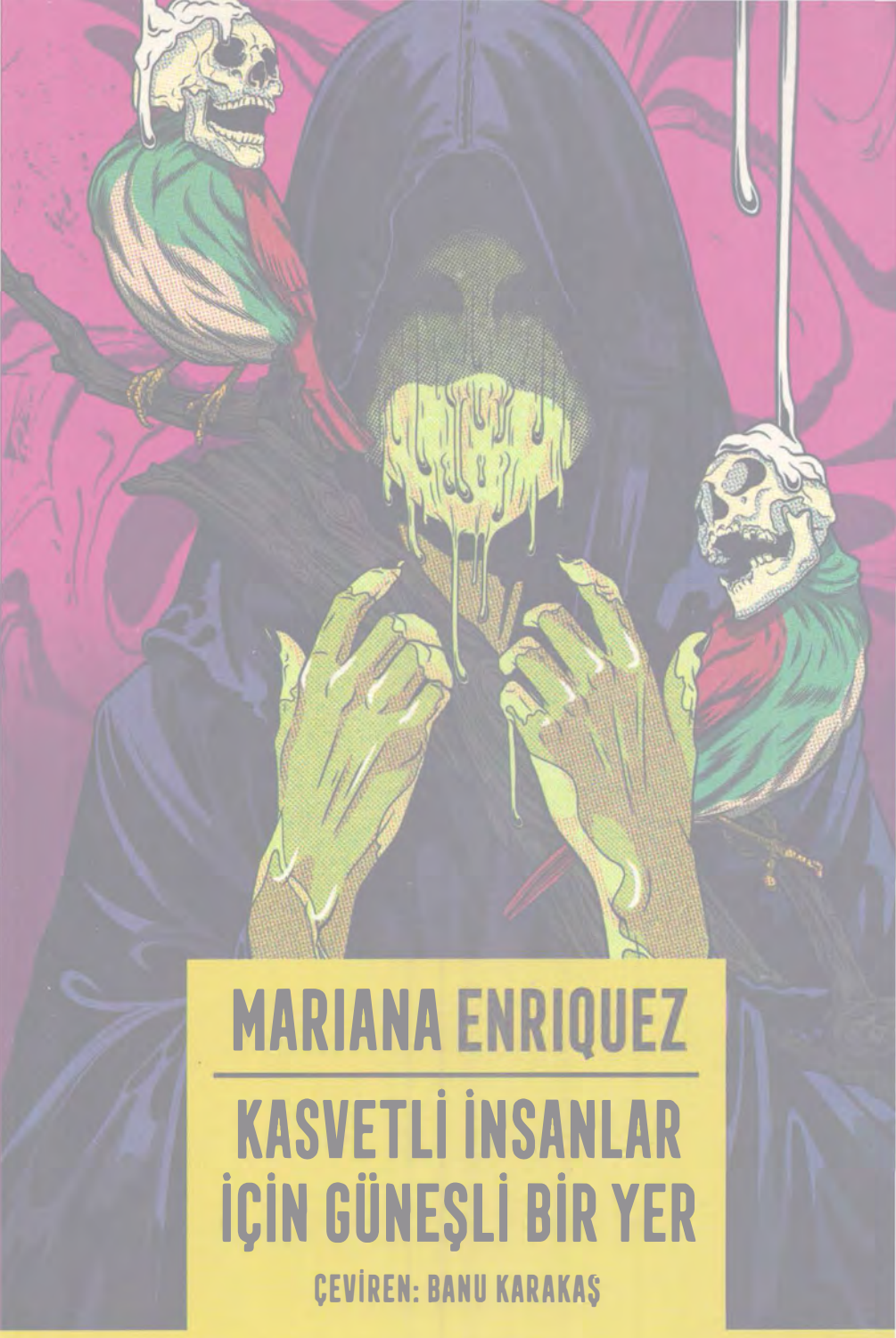

MARIANA ENRIQUEZ

KASVETLİ İNSANLAR İÇİN GÜNEŞLİ BİR YER

ÇEVİREN: BANU KARAKAŞ

İTHAKİ MODERN

Mariana Enriquez, 1973 doğumlu Arjantinli gazeteci, öykücü ve romancı. Daha çok korku ve gotik temalarda yazan Enriquez, "Yeni Arjantin Anlatısı" olarak bilinen akımın önde gelen isimlerinden biri. Buenos Aires'te doğan yazar, ailesiyle beraber taşındığı La Plata'da edebiyat kadar punk ve rock müzik ortamlarında tanınmış bir isim hâline geldi. La Plata Ulusal Üniversitesi'nde gazetecilik okuyan Enriquez, *Página 12* adlı gazetenin sanat ve kültür editörlüğünü yaparken edebiyat seminerleri verdi. İlk romanı *Bajar es lo peor* 1995'te yayımlandı. 2004'te *Cómo desaparecer completamente* adlı romanı geldi. İlk öykü kitabı *Yatakta Sigara İçmenin Zararları* 2009'da, kısa romanı *Chicos que vuelven* 2010'da, kurgudışı *Alguien camina sobre tu tumba: mis viajes a cementerios* 2014'te, ikinci öykü kitabı *Yangında Kaybettiklerimiz* 2016'da, üçüncü romanı *Éste es el mar* 2017'de, kurgudışı *La hermana menor: un retrato de Silvina Ocampo* 2018'de çıktı. Ertesi sene hem kısa romanı *Ese verano a oscuras* hem de Premio Herralde ile ödüllendirilen büyük romanı *Nuestra parte de noche* yayımlandı. 2020'deki kurgudışı kitabı *El otro lado: retratos, fetichismos, confesiones*, en son 2024'te son öykü kitabı *Kasvetli İnsanlar İçin Güneşli Bir Yer* yayımlandı.

Kasvetli İnsanlar İçin Güneşli Bir Yer
Mariana Enriquez

Özgün Adı
Un lugar soleado para gente sombría

İthaki Yayınları - 2775
İthaki Modern - 130

Dizi Editörü: *Mert Tanaydın*
Yayıma Hazırlayan: *Mert Tanaydın*
Düzelti: *Büşra Uyar*
Kapak Görseli: *Yağız Eyiişleyen*
Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*
Kapak Uygulama: *Mehmet Büyükturna*
Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Haziran 2025, İstanbul
ISBN: 978-605-265-584-9
Sertifika No: 63989

Türkçe Çeviri © Banu Karakaş, 2025
© Mariana Enriquez, 2024
© İthaki, 2025

Bu eserin tüm hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla
Casanovas & Lynch Literary Agency ile yapılan anlaşmayla satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır.
Osmanağa Mah. General Asım Gündüz Cad. Ün Er Tan İş Merkezi 35/1 38
Kadıköy-İstanbul Tel: (0216) 541 03 26
editor@ithaki.com.tr – www.ithakiyayingrubu.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 77699

MARIANA ENRIQUEZ

KASVETLİ İNSANLAR İÇİN GÜNEŞLİ BİR YER

İSPANYOLCA ASLINDAN ÇEVİREN: BANU KARAKAŞ

ithaki

Bugün üzüldüm, geri dönüşü olmayan bir gerçekle artan üç tür korkudan mustaribim: Artık genç değilim.

ADÉLIA PRADO

A wound gives off its own light.*

ANNE CARSON

Doesn't have arms, but it knows how to use them. Doesn't have a face, but it knows where to find one.**

THOMAS LIGOTTI

---

* (İng.) Yara, ışığını kendi salar. *–çn*

** (İng.) Kolları yok ama nasıl kullanıldığını biliyor. Yüzü yok ama nerede yüz bulacağını biliyor. *–çn*

BENİM HÜZÜNLÜ ÖLÜLERİM

Artık dönmenizin vakti geldi. Siz gideli uzun zaman oldu.
LYDIA DAVIS,
Yapamam ve Yapmayacağım

Öncelikle mahalleyi tarif etmeliyim sanırım. Çünkü mahallede evim, evimde de annem var. Bunlardan biri diğeri olmadan anlaşılmıyor. Neden gitmediğim anlaşılmıyor. Çünkü istesem giderim. Yarın gidebilirim.

Mahalle çocukluğumdan bu yana değişti. Eskiden burası otuzlu yıllarda dar sokaklarda işçiler için inşa edilmiş meskenlerden oluşurdu; taş evler, güzeller güzeli minik bahçeler, demir panjurlu yüksek pencereler. Denebilir ki mahalle sakinleri getirdikleri yeniliklerle buraları kendileri mahvetmiştir: klimalar, kiremit çatılar, farklı materyaller kullanarak çıkılan ek katlar, saçma sapan renklerle yapılan cephe kaplamaları, dış boyalar ya da orijinal ahşap kapıları söküp yerlerine daha ucuz kapılar takmalar falan. Ama zevksizlik bir yana, mahalle adaya döndü resmen. Bir tarafta anacaddeyle sınırlıyız: Çirkin bir nehri geçer gibi karşıdan karşıya geçiyoruz ama kıyılarında pek bir şey yok. Fakat güneyinde yıllar içinde gittikçe daha tehlikeli hâle gelen toplu konutlar var;

çocuklar ya merdivenlerde taş kokain satıyor ya da ufak bir kavga çıktı diye yahut sırf futbol maçını kaybedince canları sıkıldı diye birbirlerine kurşun sıkıyor. Kuzeyde bir park vardı, bilmemne spor merkezi kurulacaktı aslında ama hiç yapılmadı, şimdi arazi fukara evlerle dolu; en iyileri delikli tuğladan, en kötü durumda olanları ise sac ve kartondan. Toplu konutlarla bu gecekondu mahallesi irtibat hâlinde. Neler döndüğünün farkındayım: Sefalet benim şehrimdeki, memleketimdeki gibi sinsice yaklaştığı zaman, eğer hayatta kalmak için yasadışı yollara başvurmak gerekiyorsa başvuruluyor. Yasal bir işte kazanılacağından daha çok para kazanılıyor böyle. Hem zaten herkese yetecek kadar yasal iş de yok. Daha iyi yaşamak risk anlamına geliyorsa, eh, o zaman bu riski almaya hazır pek çok kişi bulunuyor.

Komşularımın çoğunluğu, yani dünya başkayken inşa edilen bu evlerden oluşan adanın sakinleri olanlar böyle düşünmüyor. Şuna açıklık getireyim: Ben de korkuyorum. Ben de serseri bir kurşuna yakalanmak istemiyorum, ne kendimin ne de ziyaretime gelen kızımın yakalanmasını istiyorum (az geliyor zaten), otobüs durağında ya da toplu konutların köşesinde kırmızı ışık yandığında arabamı her durdurduğumda düzenli olarak soyguna uğramak istemiyorum. Ergen bir oğlan bıçak çekip telefonumu kaptığında ben de ağlayarak gerisin geri dönüyorum. Ama hepsini öldürmek değil benim istediğim. Onların toplumun kara lekeleri, gözden çıkarılabilir, iflah olmaz siyahlar ve yabancılar olduklarını düşünmüyorum ben. Patagonya'da bir petrol şirketinde çalışıp hayatını orada devam ettiren eski kocam komşuların ürktüğünü söylüyor. Ben de ona faşizmin genelde korkuyla başlayıp sonra nefrete dönüştüğünü söylüyorum. Evi satıp güneye, ona yakın bir yere yerleşmemi istiyor. Ayrıldık ama hep arkadaş kaldık. Yeni karısı çok tatlı biri. Genelde kızımız Carolina'yı bahane ediyorum, elbette o sadece bir bahane. Carolina benden de bu evden de uzakta oturuyor, şık bir dergide moda yapımcısı olarak çalışıyor. Bana ihtiyacı yok.

Ben burada kalıyorum çünkü annem burada yaşıyor. Ölü biri yaşayabilir mi? Mevcut bulunuyor diyelim o zaman. Onu keşfettiğimden beri bu kelimeyi daha iyi anlıyorum. Görmeden önce varlığı malum olmuştu bana.

Annem kanser olup ölmek üzere benim evime taşınmadan önce mutlu bir kadındı. Istırabı uzun, acılı ve çirkin oldu. Her zaman böyle olmaz. Saçı başı dökülmüş, derisi sararmış hâlde yataktan hayat dersleri saçan bilge hasta fikri saçma bir romantizm tabii ama daha az acı çeken hastaların olduğu da bir gerçek. Fizyolojiyle, bir de mizaçla ilgili bir durum bu. Benim annemin bünyesi morfine alerjik tepki verdi. Morfin kullanamadı. Bir işe yaramayan analjezik ilaçlara başvurmak zorunda kaldık. Bağırıp can çekişerek öldü. Bir hemşireyle ben elimizden geldiğince bakımını sağlamaya çalıştık. Elimizden pek bir şey gelmedi. Ben doktorum ama hastalarla çalışmayalı epey oluyor, artık özel bir ilaç şirketinde idari bir pozisyonda çalışmayı tercih ediyorum. Altmış yaşında artık ne hevesim kaldı, ne sabrım, ne de tutkum. Yine annemin durumunda kabul etmem gerekenleri çok uzun süre inkâr ettim (inkâr çok kuvvetli bir uyuşturucudur). Karşıma hayaletler çıkıyor. Peşime düşüyorlar. Yalnızca ben de görmüyorum onları: Hastanedeki hemşireler de koştur koştur kaçıyordu. Bense onları sakinleştirmeye çalışıyor, "Kızlar, hepsi kontrol altında," diyordum.

Bir sabah annemin çığlıklarını duydum. Sabahın körü değildi, gecenin bir vakti değildi: Işığın pasparlak olduğu bir saatteydi, hayaletler için epey tuhaf bir saat. Mahalledeki evler çok güzeller güzel olmasına ama birbirlerine çok yakın, İngilizlerin yarı bitişik, ikiz evlerinden: İngiliz demiryolu şirketinin sahipleri zamanında işçiler için inşa etmiş bu evleri. Komşum Mari, ki evinden hiç çıkmaz çünkü birileri tarafından soyulacak, öldürülecek diye korkar ya da artık kimbilir başka hangi fobik fantezileri varsa, gözlerini belertmiş hâlde benim evin küçük ön bahçesine bakan penceresinden başını uzattı, ben de tam

o sırada sokakta hiç kimsenin bulunmadığını teyit etmek için dışarı çıkıyordum, kendi kapıldığım panik yüzünden yaptığım aptalca bir refleksti: Ölü annemin çığlıklarını duyduğuma inanamıyordum. Belki de sokaktan birinin sesidir diye düşündüm. Bir kazadır, kavgadır. Mari de annemin gerçek çığlıklarını hatırlıyordu ve şaşkına dönmüş, donakalmıştı.

"Televizyondan, Mari, geçin içeri," dedim.

"Siz de aradaki benzerliğin farkında mısınız, doktor?"

"Hem de nasıl. Bir acayip oldum."

İçeri girdim.

Ne yapacağımı bilmediğimden evin içinde çığlıkların kaynağını aramaya ve sesini alçaltsın diye dua eder gibi yalvarmaya başladım. Ulumayı bırakmasını istemedim ondan: Daha dikkatli olsundu sadece, istediğim buydu. Daha önce hastanede başka hayaletlerden de istemiştim bunu, sonraları da bir klinikte. Bazen bu yakarış işe yarıyor. Annemin her zaman bir mizah anlayışı olmuştur, sesini kısmasını istediğimde de gülmeye başladı. Onu o gün bulmadım, işten izin almıştım, ama gece buldum, öldüğü yerde, şimdi atmaya ya da hediye etmeye bir türlü vakit ayırmadığım eşyalarla dolu bir depoya dönmüş yatak odasının zemininde. Zayıftı ama kanserin başlarındaki gibiydi; son aylarda dönüştüğü o kupkuru kalmış, ateşler içinde yanan kadın değildi. Yanına yaklaşmak istemedim: Kapıya yaslanmış, dizlerim titrer hâlde şarkı söyledim ona. Söylerken de bıraktım kendimi ki düşeyim, sonunda yerde oturup karşı karşıya kaldık, benim bacaklarım çapraz, o dizlerinin üzerine çökmüş. Acının dayanılmaz olduğu anlarda onu sakinleştirirdi bu şarkı ya da en azından ben öyle olduğuna inanmayı tercih ederdim. O gece bağırmadı.

Ama öğrendim ki hayaletler öfkeleniyormuş. Ne düşündüklerini bilmiyorum, bir şey düşünüyorlarsa tabii, çünkü daha ziyade tekrarlıyorlar, tekrarları da düşünmeden yapılan refleks hareketleri gibi daha çok, ama konuşuyorlar, orası doğru, fi-

kir de beyan ediyorlar, tepeleri de atıyor. Annem evin içinde dolanıyor, benim varlığımı bazen hissediyor, bazen hissetmiyor. Arada bir öfkesi geri gelir gibi oluyor. Bozulmuş bedenine, doğallığını yitirmiş anüsüne, yaşadığı aşağılanmaya duyuyor bu öfkeyi; annem zarif kadındı, "ah şu koku, koku" diye ağladı durdu. Fiziksel acıdan da beterdi bu bazen. Böyle olunca bağırıyor işte. Bazen sırf öfkeden bağırıyor. Benim onu sakinleştirmek için birkaç yöntemim var ama şimdi burada sıralamanın bir mânâsı yok.

Esas ilginç olan, mahallede olmaya başlayan olaylardı. İşte o zaman anladım ki ne ben deliyim –ama bunu düşündüm, ölü annesinin merdiven basamaklarından çıktığını gören kim olsa düşünür bunu– ne de tek hayalet benim annem.

Bizim komşular "güvenlik" toplantıları yapıyor. Pek bir şey başardıkları yok gerçi. Mahallede birkaç eve girildi, şiddetli hırsızlıklar yaşandı, yaşlı bir kadını vurdular. Korkunç şeyler oluyor. Ama onlar daha korkunç. Toplantılarda bağıra çağıra vergimizi ödüyoruz diyorlar (kısmen doğru: Yarısı kaçırabildiği kadar vergi kaçırıyor, tüm orta sınıf Arjantinlilerin yaptığı gibi), silah satın almışlar, nasıl kullanılacağının öğretildiği dersler veriyor, polisin nasıl davranması gerektiğini anlatıyorlar: Hep öldürmeye, aşağılamaya, ortaçağ işkencelerine, kana kana, dişe dişe falan vardırıyorlar işi. Yaşlıca bir adam var, benden biraz daha büyük, tanımıyorum, ama habire o "zencilerin"* kafalarını sömürge zamanlarındaki gibi kazığa oturtup teşhir etmek lazım deyip duruyor. Kimse adamı susturmuyor, hiç kimse gözlerini bile belertmiyor. Tüm toplantılar mahallelinin iyi yürekli ninelerinin, dedelerinin hatıralarıyla son buluyor, meteliğe kurşun atarken namuslarıyla çalışmak için buralara kadar gelmiş, fukara ama edepli insanlar olan o Avrupalı göçmenlerin yani. Bu da

---

Arjantin'de "negro" (siyah veya zenci) kelimesi altsınıfları aşağılamak için ve genelde ten rengi görece koyu olan insanlar için kullanılır, Afrika kökenli olmaları gerekmez. *–çn*

başka bir efsane. O dönemin göçmenlerinin çoğu küçük çaplı soyguna kalkışan, çulsuz insanlardı; geri kalanlar da polisin peşine düştüğü anarşistlerdi, zaten onların da çoğu ahlaki bir sorumluluk geliştirmektense para kazanmayı tercih eden dolandırıcı tüccarlara döndüler zamanla. Ama eskiden tartışmışlığım varsa da artık tartışmıyorum. Aralarındaki bu ortak akıl karşısında pes ettim. Ortak akıl bir yalandır ama inandırıcı bir yalanı tartışmak deveye hendek atlatmak sayılır.

Ben de toplantılara gidiyorum ama ne planladıklarından haberim olsun diye gidiyorum. Günün birinde sokağı falan kapatırlarsa önceden haberim olsun istiyorum. Bir keresinde başıma geldi zaten; telefonumdaki mesajlara bakmak için bir kapıya yaslanmıştım da fark etmeden bir alarma basıp çalmışım. Ayrıca evime benden izin almadan kamera yerleştirmişler, gerçi itiraf edeyim, işime geliyor alet. Hiç olmazsa birileri kilidi kırmaya kalkarsa kim olduğunu görebilirim. Hatta birkaç defa denediler bile. Şimdi kamera bozuldu, gidip yaptıracak vakit bulamıyorum. Kızımın sesi kulağıma çalınıyor sanki: "Anne, sırf bu inadın yüzünden bir gün vuracaklar seni, o olacak. Ben de seni ölü bulacağım, işte o zaman umarım birikmiş paran olur çünkü bana terapide lazım olacak parayı kendi cebimden harcamaya niyetim yok."

Temmuzun ortalarında yapılan acil durum toplantısı tam bir cehennem azabına döndü.

Yaşananlar korkunçtu, üstelik mahallede televizyon kameralarımız, uydu kanallarımız, kablolu kanallarımız, her şeyimiz olmasına rağmen. Üç genç kız sabaha karşı bir partiden dönüyormuş. Toplu konutlara varmak için mahalleden geçmeleri lazımmış. Birisi bir arabanın içinden bunlara ateş etmiş. Koşacak vakitleri bile olmamış. Sokakta ölmüşler. Hepsi küçücük olduğundan (üçü de on beş yaşındaymış) el ele yürüyor, telefon ekranındaki mesajlara bakmak için de birbirlerinin üstüne biniyorlarmış. Fotoğrafta da öyle çıkmışlardı: üst üste binmiş

ama düşmüşler, dümdüz karınlarını açıkta bırakan kısa tişörtleri varmış üstlerinde, taytları kan içinde, spor ayakkabıları yepyeni. Birinin yüzü kurşunlardan delik deşik olmuş, gözlerinden kalan parçayla bir ağacın tepesine bakıyordu. Altta kalan diğer ikisi oracıkta kan kaybından ölmüş. Mahalle toplantısı çağrısı yapıldığında henüz katillere dair detaylı bilgi yoktu ama hadisenin özelliklerine bakıldığında durum apaçık görülüyordu: Kızlar herhalde birinin ya kızı ya akrabası ya da başka bir şeyiydi, az buçuk önemli bir suçlu olmalıydı: bir otoban haydudu, küçük çaplı uyuşturucu kaçakçısı ya da kadın taciri. Bu kişinin birine borcu vardı ya da birini gücendirmişti: İntikam meselesiydi. Günler geçtikçe mahallelinin teorisi doğrulandı. Kızların öldürüldüğü köşe başına sarı bir polis şeridi yerleştirildi ama etrafında zamanla çiçek buketleri, kartondan minik kalpler, peluş ayılar belirmeye, burası genç kızlardan ziyade küçük kız çocuklarına yaraşır bağışlarla dolu bir sokak sunağına dönüşmeye başladı.

Bir gün iş çıkışı güneş batarken gördüm onları. Taksi beni tam o köşe başında, sarı şeridin olduğu yerde bıraktı, etrafında da kızların anısına konan hediyeler. "Lu, seni hep seveceğiz sonsuza kadaaaaaaaaaar." "Natalia için adalet." "Benim minik meleğim, çok erken gittin." Fotoğraf çeke çeke geliyorlardı: Kadraja girebilmek için üçü kafa kafaya vermiş, pirsingli dilleri dışarıda (kızlar dil çıkarmayı neden sever ki?), ikinci bir grup fotoğrafta dudaklarını büzmüş poz veriyorlar, küçük yaşlarına göre öyle erken bir şehvet ki sahte duruyor, gazete haberlerinde kullanılan gerçek fotoğraflarında bilhassa ürkütücü gözüküyordu, kızımın bana söylediğine göre Instagram'dan ya da TikTok'tan aşırılmış fotoğraflarmış bunlar: Ben de o köpek burunlu, tavşan kulaklı görüntülerden bir şey anlamıyordum, sonra öğrendim ki "filtre"ymiş onlar.

Hayalet kızlar kahkaha ata ata geliyordu. O saatte, vakit tam geceye dönerken bizim mahallede in cin top oynar. Gece karanlık

ve dehşet dolu, diyordu kızımın gerçek bir fanatik tutkuyla izlediği epik dizideki bir rahibe, bense bir türlü saramadım o diziye çünkü çok fazla karakter var (başkalarının çok huzursuz olduğu şiddet unsuru ise beni rahatsız etmiyor). Hayalet kızlar flaşı bir türlü açamıyor, açamadıkça daha çok gülüyorlardı. İnanılmaz derecede kompaktlardı, başka türlü ifade edemiyorum. On beşlik kızların yaptığı şeyleri yapan, kanlı canlı kızlar gibilerdi: Etraflarında olup bitenlerin farkında değillerdi, vücutlarına bir iki beden küçük gelen kıyafetler giymiş, saçlarını renkli renkli boyamışlardı; itip kakışmalardan, mavili, yeşilli, simsiyah renkli saç buklelerinden müteşekkil bir anafordu üçü. Mahallenin pencereleri ürkek ürkek açılmaya başladı ve sessizlik tek bir el ateş gibi duyuldu. Tam kızların geçtiği yerdeki bir evden birisi çığlık attı. Aramızda elli metre vardı ama artık iyice görebiliyordum ve anlamıştım: Birinin boynu kanıyordu. Kan usul usul akıyor, sızıyor, kız da sanki yağmur suyuymuş ya da partide genç bir oğlanın üstüne bira boca etmiş gibi dalgın dalgın siliyordu arada. Yüzü delik deşik olan diğer kız tasasızca fotoğraf çekiyordu; hastalık derecesinde zayıf, içlerinde en küçükleri olan üçüncüsünün ise karnında üç adet kırmızı leke vardı. Daha fazla bakmak istemedim, bana annemi, kanserini, marazlı sıskalığını hatırlatıyordu.

O sırada kızlar çektikleri fotoğraflara bakmaya koyuldular ve gördükleri şey karşısında ağlamaya başladılar. "Hayır, hayır, hayır," diyor, başlarını sağa sola sallıyor, birbirlerine bakıyor, çektikleri fotoğraflara bakıyor, yeşil-kahverengi çürükleri, kanı, kemiklerine kadar inmiş kurşunları, kör gözlerini görüyorlardı. Fotoğraflar on beş yaşa has dostluk ve sonsuz hayat büyüsünü bozuyordu. Ağlaşmanın ardından koşmaca başladı. Hayalet kızlar etrafta umarsızca koşuyor, ulumaları sahiden dehşet uyandırıyordu. Afallamanın yarattığı çaresizlik. Acaba daha demin mi öğrenmişlerdi ölü olduklarını? Ne büyük adaletsizlik bu: Ölüler nasıl çürüdüklerini görmeme şansına sahip. Buna

hayaletler de dahil. Annem mesela: Onun görüntüsü çürümüyor. Farklı farklı hayalet türleri var. Acaba o görüntü kendilerinden mi çıkıyor yoksa onları gören bizlerden mi diyorum. Acaba kolektif bir inşa olabilirler mi?

Mahalleli de çığlık atmaya başladı. Delilikti âdeta. İki yüz metrelik bir delilik. Birisinin bayıldığını, başka birinin ambulans çağırın diye feryat ettiğini işittim ama kızlar orada, o güzel günbatımı ışığının altında çürümüş vaziyette dururken kim çağıracaktı ki ambulansı? İçlerinden biri, boynundan kan sızanı (kurşunlar atardamarını delmişti) bana Carolina'yı hatırlatıyordu. Neden bilmiyorum. Kılığından değildi: Bu kız mahallede, hatta belki süpermarkette satılan tişörtler, ucuz taytlar giyen biriydi. Ama üzerindeki o bayağı kıyafetleri taşımasında öyle bir şey vardı ki bana kızımdaki müstesna zarafeti hatırlatıyordu ("müstesna" kelimesini özellikle kullanıyorum çünkü hangi renk hangi renkle gidermiş, hangi pantolon bacaklarımı daha uzun gösterirmiş falan, bunlardan anlayacak incelik yoktur bende). Evet, taytı ucuzdu, siyah likralılardan ama kalçalarına kadar inen güzeller güzeli beyaz bir gömlek giymişti üstüne, ayaklarında kocaman spor ayakkabılar vardı, muhtemelen erkek ayakkabılarıydı, bütün kombini çok özel bir tarz yansıtıyordu (kızım olsa *urban chic* derdi). Ayakkabılarının rengi çok hoş bir Fransız mavisiydi, kanlı boynundan da bir zincir sarkıyor, ucundaki Viktoryen süsü sokak stilini ironik bir dokunuşla bozuyordu. Onu böyle tarif ederken sanırım kızımı taklit etmiş oluyorum; o da moda dergisine hazırladığı prodüksiyonlarına bu şekilde kısa açıklayıcı notlar ekler hep. Belki Carolina'ya benzettiğimden olacak, yanlarına yaklaştım. Elbette korkuyordum, kalbim yer değiştirmiş gibi midemin ağzında hop hop ediyordu. Artık böyle şoklara dayanacak yaşta da değilim, bir ritim bozukluğunun kontrolden çıkma, hatta göğüs anjinine dönme riski var. Hem mahalleli de izliyordu bir yandan. Ama onları öylece bırakamazdım. Onları sakinleştirebileceğimi biliyor muydum ki?

Biliyordum. Böyle şeyler bilinir. On seneyi aşkın bir süre önce hastanede ilk hayaletlerimi sakinleştirdiğimde de biliyordum bunu. Ama hastanede çok sakinleşmezlerdi. Sayıca çoklardı ve kuvvetlenirlerdi. Bulaşma ve histeri hayaletler arasında da mevcut, çok ilginçtir gerçekten. Tabii ki benden başka hiç kimse bu meseleyi araştırmayacak çünkü inanmaz kimse. Ben bile utanıyorum. Düşününce aklıma kablolu yayınlardaki programlar geliyor, sahtelikleriyle, Hollywood medyumları, hayalet avcıları falan hakkında çıkardıkları uydurma hikâyeleriyle ne rezil işlerdi. Fikir kıtlığından ve ekonomik krizden ortaya çıkan, kötü oyuncularla, onlardan da beter senaryolarla yapılan, hepsi birbirine benzeyen, hepsi zır cahil, eğlenceli bile olmayan televizyon programları. Ben onlardan değilim diyorum kendime ama bir taraftan onlardanım da, yani bir anlamda öyle.

Kızlara adlarıyla seslenmek bana bakmalarına yetti. Çığlık atmayı bırakmalarına yetmedi. Onun için sohbet etmem gerekti. Fotoğrafları silmelerini istemem. İtaat etmekte güçlük çekiyorlardı, hep çekerler zaten. Sonra ilerlemelerini istedim. Biraz güldürdüm. Kıyafetlerden konuştum. Hangi partiden döndüklerini sordum. Cinayetten bahsetmedim hiç. Anma sahnesini ve polis bandını görünce yeniden çığlık attılar ama hemen sonra çığlıklar yerini hıçkırıklara, kucaklaşmalara ve gözyaşlarına bıraktı ve sonunda kızlar da ortadan kayboldu, daha doğrusu seyrelip yok oldular, görüntüleri suluboyayla resmedilmiş gibi ya da alkolün buhar olup uçması gibi kayıplara karıştı gitti.

Bir an kaldırımda oturmak zorunda kaldım. Hemen komşum Julio geldi, çok nazik adamdır; eskiden mahallenin köşe başlarından birinde bir barı vardı ama mekân kirasını çıkaramıyordu, çok pahalıydı, içecekler, yemekler de çok pahalıydı falan, neyse işte, batan restoranlarda barlarda hep aynı hikâye, beni çok üzüyor bunlar, o yüzden Julio'yu böyle belki hak ettiğinden de fazla severim.

"Ne yaptınız, doktor?"

"Emma benim adım, Julio. Emma de bana, ne olursun."

"Ne yaptınız, Emma?"

Aynı soru haftalarca tekrarlandı. Yaşananları görenler arasında yarı gizli toplantılar yapıldı. Daha sonra bu toplantılar, olay sırasında orada bulunmayanları da kapsayacak şekilde genişletildi. Tabii ki büyük bir şüphe ve güvensizlik ortamı oluştu. Artık canım burnumdaydı. Onlara annemle yaşadıklarımı anlattım. Komşum Mari hikâyenin doğruluğuna kefil oldu ama bir defasında çığlıklar televizyondan geliyor dedim diye payladı beni.

"Mari, ya ne deseydim? Ben de korkmuştum. Delirdim sanmıştım."

Bu doğru değildi, yani tamamen doğru değildi. İnsan ne zaman delirdiğini bilir, bu da öyle geceden sabaha olmaz, travma sonrasında bile olmaz. Her şey, bedendeki her şey bir süreçtir. Ölüm de dahil.

Komşular gizlice yanıma gelmeye başladı. Utanıyorlardı. Hayalet salgını –çünkü buydu olan– mahallenin en kötü zamanına denk gelmişti. Üç genç kızın cinayet emrini veren kişi şimdi toplu konutlardaki işletmeleri yönetmeye başlamış ve insanlara terör estirdiği için hırsızlıklar artık kaçırma şeklini almıştı. Çok spesifik bir kaçırma yöntemiydi bu: "Ekspres" diyorlardı adına. Hırsızlar kurbanı arabayla kaçırıyor, sonrada etraftaki ATM'leri gezip yeterli gördükleri miktara ulaşana kadar para çektiriyorlardı. Bazen bu ekspres kaçırmalar şiddetle son buluyor, çoğu zaman ağır dayaklar atılıyor, tecavüzler yaşanıyor, hatta bazen saçma sapan bir yanlış anlaşılma yüzünden silahla ateş ediliyordu. Vakaların büyük çoğunluğunda hırsızlar çok genç çocuklardı, çalışmıyorlardı, banka hesapları yoktu. Arjantin bankamatiklerinde para çekme mekanizmasının nasıl işlediğini bilmiyorlardı. Güvenlik sebebiyle günlük para çekme sınırı çok düşüktür. Günlük limit 25.000 peso, eğer çeken kişi o bankanın müşterisi ise bu miktar iki katına çıkıyor. Eğer kişinin

birden fazla hesabı varsa iki ayrı bankadan çekim yaparak meblağı artırabiliyor. Ama yoksa, eh işte, o zaman da ellerine epey düşük bir rakam kalıyor. İşte bu hırsız çocuklar da heyecanın ve korkunun etkisiyle daha fazla para istiyor. Hayatlarında hiç para çekmedikleri için bunun ne anlama geldiğini de bilmediklerinden insanlar yalan söylüyor sanıyorlar. Aşağılandıklarını ya da kandırıldıklarını zannediyorlar. "Sen beni aptal mı sanıyorsun lan? Görürsün şimdi." Ondan sonra darbeler, kabza indirmeler derken bir panik başlıyor. Henüz benim başıma gelmedi ama çok sık yaşanıyor ve toplu konutlarda oturanların da başına geliyor, bunu özellikle belirtiyorum çünkü haksızlık etmek istemem, toplu konutlardaki herkes de suçlu değil, burada benim nasıl evim varsa bir sürü başka insanın da kendine ait dairesi var, kimse taşınacak durumda değil, taşınmak da istemiyor zaten, mesele bu.

İlk komşu tam da ben annemle muhabbet ettiğim sırada geldi. Bazen sohbet ediyorum onunla. Yani sonuçta orada duruyor ve konuşmasa da bana bakıyor, arada bir kafasını sallıyor. Öfkeden deliye dönmemişse gülüyor. Konuşmaması çok yazık, oysa daha iyi vakit geçirebilirdik. Annem belirecek diye korktuğumdan arkadaşlarımı eve davet etmiyorum. Kızım gitgide daha seyrek gelmeye başladı ama kabahat onda değil, çok çalışıyor. Bu memlekette fırsat varken istifade etsin tabii, daha iyi: İnsan işinin ne kadar süreceğini, kovulup kovulmayacağını hiç bilemiyor (personel durup dururken işten çıkarılabiliyor). Yeni bir iş bulmak da yıllarca beklemek demek. Bu bekleyişin acısını iyi bir tasarrufla hafifletmek yeğdir. Telefonda konuşuyoruz, mesajlaşıyoruz. Anneannesinin durumundan haberi yok. Söylerdim aslında ya, ne diye söyleyeyim ki. Şimdilik gerek yok.

İlk komşu Paulo oldu. İki küçük kızı var, ilkokula gidiyorlar. Kadın "sinirlerinden rahatsız", yani panik atak geçiriyor. Paulo'nun bir kardeşi ABD'de yaşıyor, toplantılarda orada ne kıyak yaşadığından, ne kadar güvenli bir ülke olduğundan dem

vurup duruyor. Ben de düzeltmiyorum. Kavga etmekten hoşlanmadığımı söylemiştim. Paulo bana derdini anlatmadan önce lafı epey eveleyip geveledi. Hatta sigara içebilir miyim diye sordu, izin verince de şaşırdı. Biraz gevşesin diye açıkladım: "Biliyor musunuz, doktorların çoğu sigara içer zaten. İşleri fazla stresli."

Gelelim Paulo'nun derdine: Yaklaşık üç ay önce bir hırsız, evine girmeye çalışmış. Çatıdan. Hırsız olduğunu anlamış çünkü elinde ufak bir tabanca varmış. 22 kalibrelik. Karısıyla kızları içeri kapatıp içeride bir çekiç aranmış (Paulo silahlananlardan değildi), sonra da polisi aramaya koyulmuş. Ama tam o sırada bulunduğu birinci katın penceresinden bakınca hırsızın kayıp çatıdan yere düştüğünü görmüş. Hemen olanları hatırladım ben de, bir mahalle toplantısında lafı açılmış, bizim bulunduğumuz yere bağlı 9 numaralı karakolda daha fazla polis bulundurulması istenmişti. Hırsız darbenin etkisiyle ölmüş. Paulo'ya adamı ölmesi için kasten mi orada bıraktın diye sormadım ama galiba öyle olmuş. Ambulans zamanında gelseydi adamın kurtulacağından eminim. Paulo'yu elinde çekiçle penceresinden adamın ölümünü izlerken gözümün önüne getirebiliyorum, başka birisinin ölümü üzerinde söz söyleme hakkına sahip bir mahalle tanrısı gibi hissetmiştir kendini. Ailemi kurtarmak için ben de aynısını yapabilir miydim? Mümkün. Sevdiğimiz bir şey tehlike altında olmadığında etik düşünmek kolay. Ama yapmayacağımı düşünmek istiyorum yine de. İyimser biriyim ben. Toyluğu ve paternalizmi nefrete yeğlerim.

Nasıl olduysa hırsız geri dönmüş. Çatıda yürüdüğünü duymuşlar. Önce karısı işitmiş, Paulo inanmamış. Ne de olsa sinirlerinden rahatsızmış kadıncağız. Ama sonra ayak seslerini kendi kulağıyla duymuş. Ardından avluya düştüğünü görmüş yeniden. Çıt çıkarmadan. Adamın hırsızının hayaleti bunu yapıyormuş: Yürüyor, düşüyormuş, yürüyor, düşüyormuş. "Sonra da yere inince," demişti Paulo, "bize kıçıyla gülüyor."

Bir gece gitmeyi kabul ettim. Sinirlerinden rahatsız kadın fırsattan istifade edip bana reçete edilen ilaçlarını gösterdi. Hepsine bakınca miktarı gözüme fazla gözüktü ama zamane doktorlarının kapsamlı bir tedavi yapmak yerine fazla fazla ilaç yazmayı tercih ettiklerini de biliyorum. Akşam yemeğine kalayım istediler, sosisle püre varmış ("kızlar için" diye açıkladı anneleri, "başka bir şey yemiyorlar") ama ben evden yiyip çıkmıştım. Bekledim. Neyse ki adımlar çocuklar yataktayken gelmeye başladı. Benim işimin hayalet yere düştükten sonra başlayacağına karar vermiştim: Adamın gece nöbeti bittiğinde yani.

Birkaç dakika vazgeçirmeye yetti. Ne dediğimin, ne yaptığımın önemi yok: Bir an geliyor ki olay mekanikleşiyor. Bu benim huzursuz hayaletlerle yaşadığım üçüncü karşılaşmaydı ama daha önce başkalarını da sakinleştirdiğim olmuştu, annemi ve öldürülen kızları, hem de pek çok defa. Hayaletleri iyi olsun kötü olsun herhangi bir yere göndermiyorum. Ne huzur var sonunda ne bir final. Uzlaşma yok. Geçiş yok. Bütün bunlar kurgu. Ben onları yalnızca sakinleştiriyorum ve yaşayanların tahammül edemeyeceği sıklıkla durup durup yeniden gelmelerine engel oluyorum, bir süreliğine yani. Ama geri dönüyorlar unutmuşlar gibi, işte o zaman tekrar başlamak gerekiyor. Neden acaba? Hatırlıyorum da kocamla yeni evlendiğimiz zaman güzeller güzeli bir kedimiz vardı, burnu siyah, kendisi bembeyazdı, hafta sonları kesenin ağzını açıp daha pahalı olan, bayıla bayıla yediği o özel tonbalığından aldığımızı hep unuturdu sanki. Acaba hafızasıyla ilgili bir sorunu olmasın diye ne zaman endişeye kapılsam kocam derdi ki: "Yok, beyni küçük onun. Görmüyor musun, kafası ne kadar küçük?" Ama öyle de akıllı bir yüzü vardı ki! Hayaletler de biraz böyle. İnsan gibi duruyor, akıllı görünüyorlar ama hep tekrarlamaya mahkûm bir elektrik akımı. Beyinleri yok ama "düşünen" diye adlandırabileceğimiz bir şeyleri var. Mesele de şu ki kediminkiyle aynı küçüklükte. Kedimin adı Florencia'ydı, her gece uyumadan önce kocamla arama gelir

mırıldanırdı. Kocamı özlüyorum ama partnerim olarak değil. Dostluğunu, sohbetlerimizi, yemeklerini özlüyorum (mükemmel bir aşçıydı). Ama o âşık olmak ve bakım vermek ihtiyacı duyuyor, bense yalnız kalmak.

Hırsızın hayaletinin ardından başkaları da geldi. Neden bu istila, diye sormuştum bir gün anneme, hemen dikkat kesilir gibi olmuştu. Bana yanıt vermedi, veremez de zaten ama ben yanıtı biliyordum: İstilaya uğrayan mahalle değildi. Mesele bendim. Ben onları çekiyordum. O yüzden çekip gitmemin bir mânâsı yoktu, tabii mıknatısı üstümden atmanın bir yolunu bulmadığım sürece. Gerçi mıknatıs beni rahatsız etmiyordu. Korku çok kısa süre sonra adrenaline dönüştü. Günler boyunca bir komşu gelip de kapımı çalmadığı zaman artık sabırsızlanmaya başlıyordum.

Ama bu hikâye yalnızca tek bir özel hayalet yüzünden önem arz ediyor, ona farklı davranmıştım. Yardım edememiştim ona, edemezdim de. Acaba yardım ettiklerim komşular mı yoksa? Her şey birbirine girdi.

23 Aralık kızımın doğum günü. O sene belki çok az görüştüğümüzden beni kendi arkadaşlarıyla yaptığı "özel" partisine davet etmiş (bir önceki hafta sonu arkadaşlarıyla başka bir parti daha yapmıştı, öyle batıl inançları yoktur, günü gelmeden kutlamasını yapmaktan çekinmez) ve sonra Noel'de ve yılbaşında da Palermo'daki dairesinde kalmamı teklif etmişti. Yılbaşında başka kutlamalara davetli olacağımı bildiğimden bu daveti kabul etmedim ama Noel'i ve arkasından birkaç günü daha orada geçirmeye tamam dedim. Evden büyük bir el çantasıyla çıktım, o yüzden taksiyle gittim, arabayı satmıştım. Yaşlı değildim ama Buenos Aires gibi bir şehirde gerekli dikkati vererek araba kullanabilecek kadar da genç değildim. Kızımla çok güzel günler geçirdim. Çok az münakaşa ettik, çok güldük eğlendik. O epik dizisini izledik, ben Ned Stark karakterine biraz âşık oldum gibi. Hayatımda hiç sahip olmadığım, çenesi köşeli, sırtı muazzam

türün bir örneği adam. Ayrıca aktör de benden o kadar genç sayılmazdı. On yaş falan daha gençtir diye hesap ettim. Bir gece ruhani becerilerimi kızıma da anlatacaktım az kalsın, şampanya açmış, buz gibi içmiştik, yanında da limonlu dondurma, kentin rutubetli sıcağına, boğuculuğuna birebir. Ama neredeyse mükemmel geçen günlerimizi mahvetmekten korktum. Bunadığıma inanmaya hakkı vardı. Ben de ayın 29'unda öğleden sonra metroya binip evime döndüm, nasıl olsa şehrin içinden geçmenin hiçbir mânâsı yoktu. Her zamanki yıl sonu protestolarına yenileri ekleniyordu: Devlet çalışanları maaşlarına zam istiyor, göstericiler caddeleri trafiğe kapatıyor (talepleri de yemek yardımı), Çalışma Bakanlığı'nın önünde işten çıkarılanlar (yeniden istihdam talep ediyorlar) ve Kongre binasının önünde güvenlik talebiyle yapılan devasa bir yürüyüş. Matías adlı, İtalyan soyadlı on altı yaşında bir oğlanı öldürmüşlerdi. Görünüşe göre kaçırılmıştı. Ekspres kaçırmalardan biriydi ama çocuk reşit olmadığından banka hesabı da bulunmuyordu, dolayısıyla kaçıranlar fikir değiştirip aileden para istemeye karar vermişlerdi. Ailenin parası yoktu. O gece hâlâ arabanın içindelerken –herhalde nereye götüreceklerini bilememişlerdi– çocuk ellerinden kaçmıştı. Çok uzağa gidememiş, benim evin yakınlarındaki gecekondu mahallesinde vurmuşlar, hani bizi kuzeyden kapatan mahalle, hani bir zamanlar spor merkezi olacaktı da sonra kel bir arazi oldu ya, işte o, şimdi de mahalleye döndü basbayağı, boşaltacağız diyorlar ama muhtemelen hiç boşaltamayacaklar. İnsanları nereye gönderecekler ki? Hem bazı evler iyi tuğlalardan yapıldı, üstlerine katlar çıkıldı. Daha geçen gün alışverişe çıkmıştım da bir baktım bakkal dükkânıyla dondurmacı bile açılmış. Gecekondu mahallesinde tutuklamalar oldu ama görünüşe göre kaçıranlar o mahalleden değilmiş. Televizyondan idam talepleri yükseliyordu, ne zaman korkunç bir suç işlense böyle oluyor.

Tuhaftır, cinayetin bu kadar yakın bir yerde gerçekleşmiş olmasına rağmen bizim mahalleli acil durum toplantı çağrısı

yapmadı. Birkaç gün bekledim (telefona mesaj gelir, bazen kapıya bantla kâğıt yapıştırılırdı) ama sessizlikten başka bir şey yoktu, manavda bakışları yere indirmeler, bakkalda sigara alırken acele etmeler. Bunları insanların asaplarının bozulmasına verdim, gerçi genelde benim mahalleli o gergin havayla tepki vermez de kaygısını abartıyla, bağırış çağırış gösterir.

Kapının vurulmasıyla uyandım. Vakit geçti, saate bakmadan anladım: Gençliğimden beri sabaha karşı yatarım ben, hastane nöbetlerinden kalma bir alışkanlık, bir türlü üstümden atamadım. Dışarıdan hafif hafif tıklatıyorlar, kapıya çağırıyorlardı. Önce hiç oralı olmadım. Ama ısrar ettiler, ritmik ve diretken, hatta biraz da acele eder bir hâlde sürdürdüler, sonunda bir baktım, kapıyı aşağı indirmek ister gibi iki yumrukla birden vuruyorlar. Korktum. Odamın kapısını kilitlemeyi düşündüm ama anahtarım yoktu ki. İçeri girmek isteyenle arama ne koyabilirdim? Komşum Mari'yi mi çağırsaydım? Polisi mi? Yatağa oturdum. Fısıltıları duymaya başladığımda avcumun içindeki terler buz kesti ama aynı zamanda sakinleştim de: Kapıyı gerçek bir insan vurmuyordu. Kısık sesi, yakarışı sokak kapısından bana kadar ulaşamıyordu: "Lütfen, açın kapıyı," diyordu. Bana siz diye hitap ediyor, hürmet gösteriyordu. "Kaçıyorum, ne olursunuz. Çalıp çırpmaya gelmedim, hırsız değilim, kaçırıldım. Lütfen açın kapıyı, beni öldürüyorlar, öldürüyorlar."

Merdivenden koşa koşa indim, pencereden baktım. Oğlan kaldırımdaydı. Uzun boylu bir delikanlıydı, sokak lambasının ışığı altında hayli dikkat çekiyordu. Tüm ölüler gibi bembeyazdı ama yaz kıyafetleri giymiş olmasına rağmen yaralarını göremiyordum; beyaz tişört, futbolcu şortu, spor ayakkabı vardı üstünde. Nasıl öldürmüşleri ki acaba? Hatırlayamıyordum. Kızımla geçirdiğim günler boyunca haberlerden ve televizyondan uzaktım, keyfim yerindeydi. Ama şimdi İtalyan soyadlı Matías evimden birkaç sokak ötede ölü duruyordu işte ve ben ne kapıyı neden çaldığını biliyordum ne de bu kadar yakında öldürüldüğünden haberim vardı.

Gerçi bunu sezebiliyordum. Komşularımın sessizliğiyle şimdi ortaya çıkmasının bir ilgisi mi vardı yoksa? Elbette var dedim kendi kendime. Hem de birden çok ilgisi var.

Genç Matías kapıyı vurmayı bıraktı. Pencerenin dibine geldi ve gözlerinde, o canlı, capcanlı gözlerinde, böcek gibi, bokböceklerininki gibi ışıltılı gözlerinde intikamı ve öfkeyi gördüm. Korkmadım çünkü bu intikam duygusunu materyal dünyada somutlaştıramayacağını biliyordum ama hareket edememesinin verdiği hınç, öfkesine bitmek bilmeyen derin katmanlar ekleyip duruyordu. Elindeki bütün vakti bu sokağı arşınlayarak geçirecekti (ve zannediyorum dünyanın bütün zamanı İtalyan soyadlı Matías'ın elindeydi). Sokak artık yok olana kadar arşınlayacaktı gerekirse. Kendisini öldürenlere yardımcı olanların uyumasına asla izin vermeyecekti. Asla.

"Açmayacak mısın?" dedi. Sesi netti, canlı birinin sesinden çok da farklı değildi. Artık hürmet göstererek konuşmuyordu.

Kapıya yaklaştım, anahtarı çevirdim, açtım. Matías eşikte kaldı. İşte o zaman şakağındaki kurşunu gördüm. Belli belirsizdi, ben gibi. Kanaması yoktu. Bana hastaneye getirilen intihar vakalarını hatırlattı. Çoğunluğu erkek olurdu, yine çoğunluğu onun yaşlarında ya da birkaç yaş büyüktü hep, hepsi böyle keskin nişancı değildi, genelde yüzlerini delik deşik ederler ya da namluyu ağızlarına sokarlardı.

"Artık çok geç," dedi Matías.

Onu sakinleştiremeyeceğimi biliyordum, bu sefer olmayacaktı, bunun üzerine sesimi iyice yükselterek dedim ki:

"O gece evde değildim! Biliyorsun. Yoksa açardım sana kapıyı!"

"Öyle mi? İnanmıyorum sana."

Muhabbet de ettik, yalnızca soru cevap olmadı. İtalyan soyadlı Matías sohbet de edebiliyordu. Diğerlerinden onu ayıran şey neydi? Kapı açık, ışık yanaken eşikte durdum ve izledim onu. Devam ediyordu. Bir evden diğerine koşuyor, her kapıyı

vuruyordu. Önce hafifçe, sonra yumruklarıyla, en sonunda tekmelerle girişiyordu. Önce kibarca, rica minnet kapıyı açsınlar diye yalvarıyor, en sonunda küfür kıyamet sayıyor ama kendi öfkesinden de çaresizliğinden de dehşete düşüyordu. Komşular ışıkları yakıyor ama kimse kapıyı açmıyordu. Birinin inlediğini duydum.

İtalyan soyadlı Matías güneş doğana dek kapıları vurmaya devam etti. Artık o zaman ben de eve girdim. Hiçbir evi atlamadı. Herkes hak ettiğini aldı.

İtalyan soyadını internette arattım. Cremonesi. Matías Cremonesi. On altı yaşındaydı, liseye gidiyordu, basket oynuyordu –tabii, o kadar boyu var– ve gecekondu mahallesindeki ufak bir futbol sahasında vurulmuştu. Katillerden biri yakalanmıştı. Eh tabii ki silahın başkasında olduğunu, ateş edenin de o başkası olduğunu ve ateş etmelerinin tek sebebinin de oğlanın kaçarken yüzlerini görmüş olması olduğunu söylemişti ifadesinde. Üstelik tanışıyorlardı. Bu katil, Matías'ın oturduğu toplu konut mahallesinde oturduğunu itiraf etti. Peki neden komşularını kaçırmışlardı? Henüz on dokuz yaşındaki delikanlı aslında niyetlerinin bu olmadığını, yalnızca bankamatikten para çekmesini istediklerini söyledi, "ama kartı olmadığını söyledi, bize yalan söyledi, biz de sinirlendik, kan beynimize sıçradı."

Kartının olmadığı doğruydu. Onun yaşında kimsenin banka hesabı olmazdı, herhalde ana babasının da ona ekkart çıkaracak ya parası yoktu ya da zamanı. Tüm çocuklar gibi o da nakitle işini görüyordu, tıpkı katilleri gibi. Öbür amatörler bunu bilmiyordu.

O gün öğle vakti komşum Julio ziyarete geldi, hani restoranı batan. Komşular Julio'yu göndermişlerdi çünkü onu sevdiğimi biliyorlardı. Julio hırsızın ölümünü gören Paulo gibi lafı dolandırmadı. Net konuştu. Suçluluk duymuyordu. Evet, o gece herkes çocuğu duymuştu. Evet, herkes numara olduğunu sanmıştı, evlerden birine girebilmek için kurban rolü yapan akıllı

bir hırsızın oyunudur demişlerdi. Evet, pencereden bakıp da dışarıda ergen bir çocuk görünce şüphelerini doğrulamışlardı, yoksa hırsızların hepsi çocuk değil miydi zaten? Şimdi bana onların kendileri de kurban falan laflarıyla gelme, dedi bana. Sen böyle düşünüyorsun. Hepsi bu sistemin kurbanı. Ya bırak saçmalamayı, Emma. Ben ağzımı bile açmamıştım. Seni hiç soymadılar diye öyle geliyor sana, kurban murban değiller. Hâlâ ağzımı açmamıştım. Anladım ki suçluluğuyla mücadele etmeye çalışıyordu.

"Ne kadar süre çaldı kapıları?" diye sordum. "Ne kadar süre içeri girmek istedi?"

Hayalet bakışlarındaki nefretin altında Matías'ın her yanı korkuya kesmişti, son gecesinde öleceğinin yanında bir de yalnız olduğunu, kimsenin kendisine yardım etmeyeceğini, bir telefon numarası bile tuşlamayacaklarını, etrafının kapüşon takmamış cellatlarla dolu olduğunu, orta sınıfın, iyi komşuluğun maskesi ardına gizlendiğini de öğrendiği o gecenin adrenalini vardı yüzünde.

Julio cevap vermek istemedi. Bilmiyorum dedi. Epey uzun süre. Önemi var mı?

Var tabii, dedim. Çünkü çocuk öfkeden delirmiş. Şimdi ben ne diyeceğim ona bizi rahat bıraksın diye? Hata mı ettik diyeceğim? Yetmez.

"Denemen lazım."

"Hayır," dedim. "Nasılını bilmiyorum ki."

"İstemiyorsun. Sen bizden iyisin sanıyorsun. Sen olsan sen de açmazdın!"

"Matías da bana öyle dedi dün gece."

"Adını söyleme."

"Neden söylemeyeyim? Adı var."

"Peki nasıl uyuyacağız? Ya çocuklar?"

"Julio, onu önceden düşünecektiniz. Uyku ilacı satın alın. Ben size reçete yazarım. Gayet düzgün ilaçtır, yan etkisi yok."

Julio'nun nevri döndü, masaya yumruğunu indirdi.

"Sen beni aptal mı sanıyorsun?"

"Hiç de sanmıyorum. Ben sizin hizmetçiniz değilim. O değişene kadar ben varlığına tahammül etmeye hazırım. Ama genelde değişmezler, biliyorsun. Kendi evimde bana bağırmayı da bırakabilirsin artık, beni ikna etmenin en etkili yolu bağırmak değildir."

Julio gitti, giderken benim hayal kırıklığımı da yanında götürdü. Onu daha iyi biri sanırdım. Başkaları geldi yalvar yakar. Birkaç defa hem de. Gidin kilisede ağlayın dedim. Bana sinirliydiler ama geçecekti: Belki de delireceklerdi. Hiçbiri benden uyku ilacı için reçete istemedi. İnsanların psikiyatrik ilaçlara karşı önyargısı olduğu zaman tahammül edebilecekleri acı miktarı beni şaşırtmayı hep başarıyor. Ya da belki de benden bir şey almak istemiyorlardı, en azından şimdilik.

Matías aynı rutini gerçekleştirmek üzere her gece geri geldi. Bazı komşular ondan çok bağırıyordu. Ben uyandığım zaman –çok seyrek olurdu çünkü ben uyku ilacı alırdım– eski kocamla mesajlaşırdım, o da güneyde uykusuz kalıyordu. "Yaşım var artık," derdi bana. "İyi uyuyamıyorum."

Sonunda bir gün kiralık araç şoförü komşum artık patladı. Poliste Matías Cremonesi'nin dükkânın kapısını çaldığını, bir araca bindirip eve kadar götürmesini istediğini söylemişti. Ama Matías Cremonesi'nin cebinde parası yoktu, şoför komşum da ödeyemeyeceği için götürmeyi reddetmişti. Yedi yüz metrelik yoldu en fazla. Ayrıca, diye eklemişti, görüntüsü de hiç güven vermemişti. Uyuşturucu almış gibiydi. Ya yalan söylüyorsa, ya onu soymaktıysa niyeti?

Hiçbir şeyi yoktu ki, neyini çalacak, diye düşündüm. O durağı kimse kullanmazdı. Şoför komşum bütün gün mate çayı içer, futbol maçı dinlerdi. Herhalde haftada iki kere yola çıkardı. Olmadı üç. Kendi yeri vardı, başka mekân tutacak parası yoktu.

Yanıldığı için çok üzülüyordu, ah ne yazıktı çocuğa, ama biz mahallede ne tehlike altında yaşıyoruz, siz bilmiyorsunuz.

Kocama o gece, yani mahallelinin Matías'ı sokakta tehlikenin ortasında, ölüme bıraktığı gece kızımız Carolina'nın evinde kaldığımı anlattım. "Ama," diye yazdım chat'ten, "ya orada olsaydım? Kapıyı açar mıydım ona? Yoksa ben de diğer herkes gibi mi davranırdım?" "Belki açmazdın," diye yanıt verdi. "Ama en azından polisi ararsın. Onu da mı yapmamışlar?"

"Onu da yapmamışlar."

Çocuğun hayaletinin bize sefaletimizi, pintiliğimizi ve ödleklikğimizi hatırlatmak üzere her gece geldiğini söylemedim ona. Komşularla aramızda bir sırdı bu. Ailem öyle uzaktaydı ki! Annem hariç tabii. Eski kocam bana yine kendisi ve karısıyla birlikte yaşamak üzere güneye taşınmamı teklif etti. "Hamile," dedi. "Delirmişsin sen," diye cevap verdim. "Altmış yaşına geldin, artık baba olacak yaşta değilsin."

"Ben neden uyuyamıyorum sanıyorsun," diye karşılık verdi.

"Bunu düşüneceğim," diye yalan söyledim.

Eski kocamın karısı riskli bir hamilelik geçiriyor ve bence eski kocam herhangi bir acil durum ya da komplikasyon hâlinde yardımcı olabilmem için beni yanında istiyor. Ama ben artık yaşayanların tarafında değilim. Annemi yalnız bırakamam, artık mutfakta oturduğu geceler sıklaştı, tıpkı hasta olduğu ve acıdan uyuyamadığı zamanlardaki gibi. Sokakta el ele tutuşup gülüşen çürümüş kızları da yalnız bırakamam, gitgide daha seyrek gelseler de. Bir gün tamamen gidecek olsalar nereye giderler acaba? Ya da yok oldukları zaman nereye gidiyorlar ki? Geçen gün içlerinden bana kendi kızımı hatırlatanı, hayalet Samsung'uyla fotoğrafımı çekti. Görüntüm şimdi nerededir? Kimlere gösteriyorlardır? Avluda Paulo'nun bakışları altında bir başına ölen sarhoş hırsızı da terk etmek istemiyorum; bazen çatılarda görüyorum onu, baykuş gibi sabırsız hâlde bekliyor. Bir şeyler mi planlıyor acaba? Benden nefret etse de küfürbaz

Matías'ı da yalnız bırakmak istemiyorum: Yumrukları ninni oldu bana. Onun ziyaretleri olmadan uyuyabileceğimden emin değilim artık. Onların hepsi, benim hüzünlü ölülerim, her biri benim sorumluluğum. Anneme acaba Matías günün birinde onu da sakinleştirmeme izin verir mi diye sordum da hiç olmadık bir şey yaptı: Dil çıkardı bana. Annemin üzerinde çok güzel, mavi bir elbise var, üzeri çapa baskılı; ihtiyar ve tecrübeli bir denizci kadın gibi görünüyor. Ben de ona dil çıkarıp selamına karşılık verdim, karşılıklı güldük. Sonra da sordum kendime acaba onunla birlikte bu evde mi yaşlanacağım diye. Ana-kız aynı yaşta, merdiveni inip çıkacak, mutfakta oturacak, onun elbisesinde çapalar, benim beyaz gömleğimde kahve lekeleri, dışarıda ölü çocuklardan bir gelecek, bir de artık ne yapacağını bilemeyen bir kent.

GECE KUŞLARI

Mildred Burton'un etkisi altında

Bu nehrin kıyılarında uçan kuşlar, su içen, dallara tüneyen ve siesta vaktinde tımarhane kaçkını gibi cıyak cıyak ötüşleriyle insanı deli eden o kuşların hepsi bir zamanlar kadındı. Civar sakinleriyle turistler hafta sonunu küçük plajda geçirmek için gelip de doğanın verdiği huzurdan bahsediyor, yaz vakti gökyüzünde uçaklarla süzülüyor, mate çaylarını içerken kırıntılarını döküyorlar ya, ifrit oluyorum. Kuşların göründükleri gibi olmadıklarını anlatmanın bir anlamı yok, gerçi gözlerine baksalar, kurtulmak için yalvaran o sabit bakışlı, deliye dönmüş gözlerine bir baksalar kendileri de anlayabilirler bunu.

Ablam Millie hep kuşlarla konuşmak istiyor. O da biliyor benim gibi efsaneleri ama aramızda köklü bir fark var, ne de olsa Millie eşyaların ve hayvanların dilinden anlıyor, sıcağın bunalttığı öğleden sonraları her gün kendi portresini çizdiği küçük masanın yanında ventilatörle geçiriyor çünkü bir gün kendisinin de kuşa dönüşeceğinden emin. "Beni dönüştürmelerine izin verme," diyor bana bazen ve ağlıyor, bizi Paraná'ya hiç uğramayan bir soğuktan ve yağmurdan korumak için inşa edilmiş

o kocaman, saçma evin zeminindeki nemli ahşabın üzerine oturup. Benim ona yardım etmem mümkün değil çünkü metamorfoz gücünün kimde olduğunu bilmiyorum, kötü kalpli bir tanrı mı, yoksa takdiri ilahinin emirleriyle belirlenen eylemlerin bir sonucu mu? Millie otoportresini çizerken üzerinde kakadu papağanı baskılarının olduğu gök mavisi gömleğimi giyiyor. Ona ödünç verdiğimi hatırlamıyorum ama o ne isterse alır, üstelik çalmakla suçlayacak olsam hiç çekinmeden yalan söyler. Habire yalan söylüyor. Habire benim aslında olmadığımı söylüyor, kendi hayal dünyasının bir parçasıymışım, beni ilk defa akıl hastanesinde görmüş, o zamandan beri onu her yerde takip ediyormuşum. "Önemli değil," diyerek gülümsüyor ve bir elmayı tırtıklıyor ağzının ucuyla, "beni hiç mi hiç rahatsız etmiyorsun."

Bu evden hiç çıkmıyorum ama aslında nefret ediyorum goblen döşemelerden, ninemin göğsü kabara kabara "William Morris tarzı" dediği, turuncu renkli çiçekli duvarkâğıtlarından, ahşap basamaklardan, eski eşya kokusundan. Bir keresinde sokaktan bir grup çocuğun korka korka, gizlice bizim parka girdiğini görmüştüm. Dizlerine kadar inen şortları, kolsuz tişörtleri vardı, tenleri güneşten esmerleşmiş, saçları birbirine girmişti. Nasıl da imrenmiştim. Dinlemeye koyuldum. Evimizin terk edildiğini ve perili bir ev olduğunu söylüyorlardı. Ne saçma, diye düşündüm, burada İngilizlerin yaşadığını herkes biliyor; komşular bize öyle derdi. Gerçi şunu da söylemek gerekir, komşular bize uzak kalıyor zira ev, kuru otlarla dolu epey büyük ve bakımsız bir parkın ortasında, parkın içinde ise bir kuyu, kimsenin bakımını üstlenmediği hayvanlar, köpekler, kediler, kertenkeleler, gece sürünen engerekler var.

Korksunlar diye başımı pencereden dışarı uzattım ve işe yaradı: Çığlık çığlığa dışarı koştular, kızlardan birinin sarı renkli parmak arası terliklerinin teki kayboldu, kuru bir gül çalısına takılmış. Kızın bir yeri kesilmişti de sanırım ama yukarı kattan kan göremiyordum. Millie neler olup bittiğine bakmaya gelip

beni pencereden kenara çekti. Millie çok güzeldir, saçları koyu renkli, gözleri masmavi; benim yüzüme konan sinekleri hep o kovar çünkü ben hissetmiyorum, hissetme duyum yok. Kimse adını koyamıyor ama bir hastalığım var, ilk belirtisi derimin ölmüşüm gibi çürümesi. Neyse ki kokmuyor, sadece grili yeşilli görüntüsü ürkütücü ve arada bir de dökülüyor, ben de kendimden şerit şerit parçaları evin orasına burasına bırakıyorum geçerken. Seneler önce cüzzam sanıp beni doktora götürmüşlerdi. Değilmiş. Ninem bulaşıcı bir hastalık olabileceğini sanıyor, o yüzden ne zaman yanına yaklaşsam bastonuyla beni uzaklaştırıyor. Bastonla bana zarar veremez çünkü ben acı hissetmiyorum, yine de beni uzakta tutuyor. Sorun değil. Ev büyük zaten. Dışarı çıktığımda beni görenler de tıpkı o çocuklar gibi gözleri yuvalarından fırlayarak, ağızları kocaman bir O harfine dönüşerek hep aynı tepkiyi veriyor; saçsız, üstünde de kurtçuklar olan bir baş görmeye alışık değiller; altdudağım da biraz sarkık çünkü dudaklarımı kaldıracak kadar güçlü kaslarım yok, sağ gözüm ise kınkanatlılar gibi kapkara ya da kuşlarınki gibi.

Millie beni çiziyor. Artık alıştığı için beni çok güzel bulduğunu söylüyor. Klinikte ise benden korkuyormuş çünkü bir köşede bekliyor, ona bakıp delirmiş gibi gülümsüyormuşum, hatta delirmenin de yanında çürümüş bir ölü gibiymişim. Ben orasını hatırlamıyorum: Sanırım klinikte onu ziyaret etmeme hiç izin vermemişlerdi. Millie'yle münakaşaya girmenin bir mânâsı yok. Dışarı çıkar, döndüğünde bir sürü hikâye getirir ama hepsi külliyen yalan: Annem saçını çekiyor, babam duymazlıktan geliyor, ninem ise böyle şeyler uydurup durmayı bıraksın diye hep ibret verici cezalar hazırlıyor ona.

Bu cezalardan biri artık kantarın topuzunu kaçırmıştı (dışarıda, parkın içindeki eski helayı temizletmişlerdi ona), Millie de ninemi gece vakti bir fırçayla öldürmeye karar verdi. Şahdamarına saplayabileceğini söylüyordu. Onu böyle bir deliliğe kalkışmamaya ben ikna ettim: Bu evde yalnızca Millie resim

yapar, damarına boya fırçası saplamak suç delili bırakmak demek olurdu, izi kalırdı. Gece uyurken boynunu kesebilirsin diye açıkladım sonra. Çok zor değil. Et parçası dilimler gibi kesmemek lazım. İyice keskin bir bıçak bulmak, tek bir kesik atmak lazım: Kan fışkırır pınardan fışkırır gibi, Paraná Nehri gibi, öyle kahverengi, öyle güzel ya da annemin keyfi yerinde olduğu, kutlama havasına girdiği zamanlar bize kırmamıza müsaade ettiği ince kristal kadehlerde verdiği şampanya gibi.

Kuşlara geri dönmem lazım. Kuşların hepsi ceza almış kadınlar. Bölgemiz Entre Ríos'un ve hatta Corrientes'in ve Misiones'in de halk efsanelerinde (her bir efsaneyi detaylıca açıklayan bir kitabım var hatta) itaatsizliğin, yaramazlığın veya karasevdanın cezası kuşa dönüşmektir. Erkek kuşlar da var ama o kadar çok sayıda değil. And serçesi erkektir mesela. Beyaz bir atın üstünde giden bir şarkıcıymış eskiden, tıpkı bir *knight* gibi, zırhlı ve lavtalı bir şövalyeymiş. Köyde şarkı söyleyen bir o varmış ve hep öyle kalsın istermiş. Günün birinde başka ihtiyar bir şarkıcı daha çıkagelmiş gitarıyla ve halk onun sesini çok beğenmiş. Bizim atlı sarışın bu durumdan hiç hoşlanmamış, adama bir güzel döşenmiş, sonra da öldürmüş onu. Köyde iki şarkıcıya yer yokmuş. Hapse girmiş tabii ama hücredeyken kendisine metamorfoz bahşedilmiş ve parmaklıklar arasından uçup gitmiş. İbiği de kırmızıdır çünkü o zamanlar mahkûmlara kırmızı başlık takılıyormuş.

Kadınların kaderi ise bundan çok daha kötü.

Aynı zamanda hayalet kuş da denilen *urutaú* kuşu yalnızca geceleri çıkar ve öttüğü zaman ağlıyormuş gibi duyulur sesi. Onun da eskiden bir *guaraní* prensesi olduğu söylenir. Zamanında Güneş'e âşıkmış, Güneş göklere gidip de onu terk ettiğinde artık her gece erkeği için haykırırmış. Onun cezasının sonu da yok çünkü Güneş her zaman ama her zaman geri gelir. Tarlakuşu ise güzel bir kızmış ama hoşlanmadığı bir savaşçıyı reddedince artık ne kadın ne de güzel olmakla cezalandırılmış.

Tupá onu kurumu ve kibri yüzünden kuşa çevirmiş.* Çizgili gugukkuşu diye bilinen kuş eskiden genç bir kızmış, yeni evliymiş, bir gün kocası hastayken dışarıya dans etmeye gitmiş, o kadar çok eğlenmiş, öyle güzel vakit geçirmiş ki zamanın nasıl geçtiğini anlamamış, eve döndüğünde kocasını ölü bulmuş. Cezası verilmiş: Kısacık bacaklarıyla dağ tepe gezerken kocasını çağırıyormuş artık. Müziğe tutkun başka bir kız da bir gün artık kocamış annesini terk etmiş, bu ihtiyar kadın da ölmüş: o da *chesy* denen bir başka ağıt yakan kuşa dönüşmüş. Daha devam edebilirim ama anladınız. Paraná'nın kıyısında yürürken bir kuş sürüsü görmek aslında azarlanmış, kendi isteği dışında metamorfoza uğramış, yeniden insan olmak için yalvaran kadınlarla çevrili olduğunu hayal etmektir. Geceleri sıcaktan uyku tutmayınca kuşların ötüşünü dinlemek, dulların çığlıklarının ve adaletsizliklerin konserini dinlemektir.

Millie hep diyor ki onu hastaneye yatırdıklarında eve dö-

neceğini sanıyormuş ama kuşa dönüşmüş olarak. Kakadu ya da papağan olacakmış tabii, çünkü çenesini kapayamayacaklarmış. Ağzı aseton kokuyordu, onu hatırlıyorum. Bir kutu boya yuttu sanmıştım, gerçi ablam teyzelerimin ve ailemin diğer kadınlarının aksine, hiçbir zaman ölme arzusu belirtmemiştir. Çok tuhaftı: Konuşuyor, o konuştukça ortalık aseton kokusuna boğuluyordu. Bana annemin parktaki çardakta, küf yeşiline boyadığımız bankın üstünde tırnaklarına oje sürmesini hatırlattı. Burasının oje sürmek için rahat bir yer olduğunu söyler, ışık burada ideal derdi. Ayak tırnaklarına kırmızı oje sürer, düzgün sürebilmek için de parmaklarının arasına pamuk sıkıştırır, böylece parmakları birbirinden ayrık dururdu. Ne var ki bu görüntü çok rahatsız ediciydi çünkü ojenin kırmızısına boyanan tırnaklarıyla kaza geçirmiş de birisi sonradan parmaklarını yeniden dikmiş gibi görünürdü. Aslında bu fikir bana değil Millie'ye

---

Tupá veya Tupan, Guaraní yaratılış efsanesinde Tupi ve Guarani dillerinde Tanrı'ya verilen addır. *–çn*

ait. Kesik parmaklara, parmak kemiklerine falan biraz takıntısı var; diyor ki bir gün gelecek, boynumuza altın madalya takar gibi bir parmak ucu takmamız gerekecek. "Kendi parmağımızın ucu mu?" diye sordum. "Tabii ki hayır, canavar kardeşim benim, ninemizinkileri!"

Millie'yi akıl hastanesine yatırmakla hata ettiler; çünkü aslında kanındaki şekerden kaynaklı bir dertten mustaripti. Ya çok az şeker vardı ya da çok fazla, detayları bilmiyorum. Hastalıklar hakkında düşünmekte zorlanıyorum çünkü kendi çürümüş yüzümü ve burnumun üstünde dolaşan sinekleri düşünmek zorunda kalıyorum. Sonra acaba turuncu çiçekli duvarkâğıtlarının arkasında kaç tane böcek vardır ve bu böcekler –hamamböcekleri, kırkayaklar, örümcekler, kara karıncalar, sümüklüböcekler– acaba gece vakti vücudumda dolaşmaz mı diye soruyorum kendime. Ben sırf bu yüzden sıcağa rağmen çıplak uyumam. Hemen yanımdaki yatakta yatan Millie bana korkmamamı söylüyor, o korkutup kaçırırmış böcekleri ama ben ona inanmıyorum çünkü pek çok sefer geceleri uyanıyorum ve onu görüyorum, yatakta oturmuş, elinde kahverengi deri kaplı defteriyle yüzümü çiziyor, çünkü vücudumu göremiyor.

Vücudum da çürüyor ama çok daha yavaş ilerliyor.

Millie'nin ketozisi –hastalığının adı bu– yemek yemeyi bıraktığında başladı. Galiba bizimkilerin onu akıl hastanesine yatırmaya karar vermesinin sebebi buydu: Günlerce yemek yemedi, hatta o kadar bayıldığı yeşil elmaları bile yemedi. Ama intihar girişimi değildi yememesi; dikkatini fazlasıyla odakladığı için yemek yemiyordu. Halüsinasyonlar da başlamıştı, bir şeyler görüyordu, beni de bu yüzden halüsinasyon sanıyor: Hastaneye yattıktan sonra artık kafası daha da karışmıştı, bence çok fazla ilaç verdiler ona. Neyse önemli değil: Beni seviyor yine de. Yalan söylese de, gerçekle gerçek olmayanı çok iyi ayırt edemese de Millie çok iyi bir abla.

Dürüst olmam gerekirse, bence Millie hastaneye yatmazdan evvel de gerçekleri birbirine karıştırıyordu. Bir gün öğleden sonra parka çıkmıştık; ben ne olur ne olmaz diye yüzüme annemin külotlu çoraplarından birini geçirmiştim: İstediğim maskeyi almıyorlar bana, fazla marazlı gözüküyormuş onlara. Böyle çürüyüp gitmek çok daha marazlı ama işte benim ailem de böyle hem inatçı hem zalim. Millie'ye nehre inelim dedim çünkü balıkları çok severim: Ilık suya girip balıkların bacaklarımda oynaştığını hissetmek çok zevkli, minik ısırıklar gibi öpücükler konduruyorlar ama sonra hemen gidiyorlar, utangaçlar. Millie çok sevmiyor ama: Biraz korkuyor çünkü annem bir keresinde bize palometalardan bahsetmişti, bunlar Litoral bölgesinin piranaları gibi bir şey ve ısırıyorlar da. Tropik kardeşleri gibi etleri dişleyip yeme huyları yok ama acıtıyorlar. Hatırlıyorum da babam araya girip palometaların nehirde değil yalnızca göllerde yaşadığını söylemişti ama Millie'nin korkusu kaldı yine de. Benim kalmadı. Hem nehir balıklarına bayılırım ben, özellikle surubílere, çamur gibi tadlarıyla. Ya da belki bizim evde iyi yıkamıyorlardır. Tavada surubí ile patates: Hayatım boyunca bunu yesem bıkmam. Gerçi her geçen gün daha az yiyorum, iştahım yok. Aileden geliyor işte, Millie de çok az yemek yiyor. Minik bir kuş gibi.

Bu defasında nehirden ölü çıkan kızı andık. Komşu kızlardan biriydi, bizden daha küçüktü, önce şapkasını bulmuşlardı. Ablam ve ben tecavüze uğradığını düşünüyoruz ama anneler bize hiç böyle kirli detaylardan bahsetmez. Kızın minik ayakkabılarını da bulmuşlardı. Üzerinde beyaz bir elbise varmış. Neden ailesinin yanından uzaklaşıp tepeye gittiğini hiç kimse bilmiyor, katil adam onu burada bulmuş, insan değilmiş gibi paramparça etmiş. Gazetelerde Juana adlı kız için "parçalanmış" diye yazmışlardı. Millie o akşamüstü kızın ruhuyla bağlantı kurmak istedi. Kızın cesedinin ortaya çıktığı ağaç dibine akıttı durdu boyalarını; oluşan çizim bir çemberin için

hapsolmuş yıldıza benzer bir şeye döndü. Gözlerini kapatıp birkaç kelime söyledi ve bekledi. Ben bir yandan kıyılardaki suların şıpırtılarını, çimlerin arasında sürünen engerekleri, kuş kadınların avunmaz çığlıklarını dinliyordum. Fakat küçük kızın sesi gelmiyordu. Millie transa geçmiş hâlde deniyordu hâlâ. Çizim yapmak için kullandığı deri kaplı defterini çıkardı ve deftere yazdığı bir şeyi dışından okudu. Ben ne dediğini anlamadım çünkü İngilizce kelimeler söylüyordu. Belki de kız bu yüzden gelmiyordur diye düşündüm, dili bilmiyordur kesin. Millie tam vazgeçiyordu ki tam o sırada bir kedi geldi, gayet kendinden emin bir şekilde yürüdü ve boyayla çizilen çemberin ortasına geçti. Kedi ile Millie bir süre birbirlerinin gözlerine baktılar. Kedi mırıl mırıl geldi, yanına yaklaştı. "Ölen kız bu," dedi bana Millie heyecanlanarak, "kaplana dönmüş." Millie'nin kucağında tuttuğu hayvana bakakaldım. Minicik bir kedi, dedim, yavru hem de. Kaplanlık bir tarafı yok. Hem dişi kediye dönüşmüş olması gerekmez miydi zaten? "Onunla ne alakası var. Erkek, dişi fark etmez. Sen ne bileceksin ki, çürük surat," diye bağırdı bana ve kucağında yavru kaplanı ve kararlı adımlarıyla yürüdü gitti.

Annem yavru kediyle geldiğimizi gördü. Millie, mamasını sen vereceksin, evcil hayvanlara tek kuruş ödemeye niyetim yok benim. "Elbette," dedi Millie ve anneme küçümser bir bakış attı çünkü ablam hayvanlara tahammül edemeyen insanlardan nefret eder, yaşamayı hak etmediklerini düşünür. Adını Jeanne koydu (çünkü ölen kızın adı Juana'ydı), üzerine bir Paraná manzarasını bizzat resmettiği, güzeller güzeli bir kaptan su veriyordu kediye.

Ninemin onu ilk gördüğü gün de o gündü. İnci taneli kolyesiyle oynaya oynaya, her zamanki gibi kusursuz saçıyla çıkageldi ve dedi ki: Bu pis hayvan da neyin nesi? Jeanne'ın yanına yaklaştı, kedinin tüyleri diken diken oldu. Kimin düşman olduğunu anlıyordu. "Jaguar o," diye karşılık verdi Millie. "Hayvan değil." Ninem başını geriye atıp kahkahayı koyuverdi. Ne jaguarı

sümüklü şapşal, onlar Misiones'te yaşar sadece, selvanın içinde, bizde şu boktan yeşil tepeler var ama selva yok daha. Sonra da arkasını dönüp gitti; belinde annemin bir süre sonra banyoda kendini asmak için kullanacağı kemer vardı, hiç unutmuyorum. Gerçi annem boğularak ölmedi, başka şeyden öldü ama ben o kemeri ve kemerin karnaval kraliçelerinin tacı gibi gözüken tokasını mümkün değil unutamıyorum.

Aylar geçtikçe Jeanne büyürken ninemle aralarında bir savaş patlak verdi. Jeanne, William Morris tarzı duvarkâğıtlarının üstüne işiyor, ayrıca ninemin İskoç teyzesinden miras kaldığını iddia ettiği bir sehpanın üzerinde de tırnaklarını keskinleştiriyordu. Arada bir her yanını yıkıcı bir delilik sarıyor ve oturma odasında koşmaya başlıyordu: İran halılarını tırmalıyor, cam masanın üzerindeki süs eşyaları yere deviriyor, o kadar minik olmasına rağmen âdeta ejderha gibi gözüküyordu, upuzun kuyruğu ve ağzından çıkardığı alevlerle ninemin konağını yerle bir etmeye gelmiş bir ejderhaydı.

Savaş bir süre daha böyle devam ettikten sonra bir gün nasıl oldu bilmiyorum ama Jeanne o kadar yükseğe sıçradı ki ninemin *Mona Lisa* tablosunu yere düşürmeyi başardı. Resmin kendisi çok ucuzdu tabii ama düşünce çerçeve de kırıldı –çerçeve gerçekten çok güzeldi yalnız, itiraf edeyim– ve cam kırıkları salonun her yerine dağıldı. Günlerce cam kırıkları topladık evde. Hep yalınayak gezen annem ayak tabanını kesti. Millie ne olur ne olmaz diye Jeanne'ı bizim odada gizliyordu ama olanlar oldu sonunda. Bir sabah kediyi bir türlü bulamıyorduk. Millie ve ben bütün evi taradık: bir işe yaramaz alet edevatla dolu çatı, her zaman biraz kirli ve balık kokan mutfak, ağır mobilyaların, kadife kaplı maun koltukların, küflü perdelerin, koyu ahşap detayların olduğu salon. Yer yarılmış içine girmişti kedi. "Kaplanım, kaplanım benim," diye ağlıyordu Millie. İşte o an jaguar efsanesi geldi aklıma. Selvada çok güçlü bir savaşçı varmış. Öyle meşhurmuş ki onun kadar güçlü bir başka savaşçı onu düelloya

davet etmiş. Bütün gece dövüşmüşler ve sonunda güneş doğarken biri ötekinin kalbine mızrağı saplamayı başarmış. Ama yaralı savaşçı ölmemiş. Hiçbiri ölmemiş, ayrıca dövüşü kazanmamışlar da kaybetmemişler de. İki vücut bir olmuş, birlikte jaguara dönüşmüşler, yani geceleri ormanlarda parıldayan, kusursuz bir simetriye hapsolmuş o hayvana.

Hayvana dönüşen erkek hikâyelerinin hepsi rekabet yüzünden olmuş. Çoğunluğu öyle. Kadınlar ise yalnızca cezalandırılmış. Çiçeklerde de aynısı olmuş. Birçok çiçek var ki eskiden kadınmış onlar. Kapok ağacı çiçeği mesela. Anahí'nin hikayesini herkes bilir. Yakmışlar onu. Erkekleri hiç yakmazlar oysa.)

Annemle babamın odasını, o sırada dışarı çıkan ninemin odasını, eskiden teyzemlerin olan odaları gözden geçirdikten sonra Millie çaresizce çıkıp parka gitti. Hemen gördük onu. Jeanne evin yakınlarındaki ağaçlardan birinin dalında sallanıyordu. Ninem eserine kendi imzasını atmıştı: Kendi inci taneli kolyesiyle boğmuştu onu (sahte inci). Başka bir şey de yapmamıştı. Millie hayvanı ağaçtan benim yardımımla indirdi (elimle basamak yapmıştım ona) ve ninemin ayrıca kediye işkence edip etmediğini de profesyonel birinin titizliğiyle inceledi. Yalnızca kolyenin sıkmasından dolayı boynu kırılmış, burnundan sümükler fışkırmıştı (güzeller güzeli burnundan yeşil yeşil çıkmış, bıyıklarını ıslatıyordu). Katılaşmamıştı henüz: Cinayet olsa olsa birkaç saat önce işlenmişti. Millie hüngür hüngür ağlıyordu: Ah keşke önceden fark etseydi, iyi bakamamıştı ona, evin salonlarında kadife patilerinin üstünde ihtişamla gezen, altın sarılı canım kaplanının gözleri birer alev topu olur, omuzları aheste aheste oynardı. Aslında Jeanne pek de onun tarif ettiği gibi değildi: Sıska, histerik bir kediydi, mama versinler diye cıyak cıyak ağlardı. Ama ablam hep zarif bir jaguar görmüştü onda; ölen kızın kıyı bölgesinin kralı olarak reenkarne olduğuna inanmıştı.

"O orospu çocuğu benim kaplanımı öldürdü, küçük Juana'yı bir daha öldürmüş oldu," dedi ve elinde ölü kediyle eve girdi.

Ben de peşinden artık koşabildiğim kadar koşmaya çalıştım çünkü o zamanlar çürüme sol ayağıma kadar ulaşmıştı, topallamadan edemiyordum. Millie bir kanvas ve eskizler için kullandığı, parmaklarını hep lekeleyen, kıyafetlerini ve çarşaflarını is içinde bırakan bir karakalemle odasına kapattı kendini. Günlerce yemek yemedi. Kapıyı da bir iskemleyle sıkıştırıp kapattı. Ölü kedi kokmaya başladı. Annem bağır çağır olmuş, ölülerden bıktığını, benim çürüyen yüzümden, kediden, rutubet kokan nehirden, her şeyi mahveden sıcaktan, bu deliler ailesinden bıktığını haykırıyor, Buenos Aires'e gitmek istiyor ya da Rosario'ya, bu kuyudan, mantar tutmuş döşeme kumaşlardan, kuyudaki durgun sudan uzak neresi olursa gitmek istiyordu.

Korkuyordum.

Millie dışarı çıktığında ağzı aseton kokuyordu, annem onun boyalarıyla intihar etmeye çalıştığını sandı. Ama dediğim gibi, böyle olmamıştı: Yemek yemeyi bırakması, metabolizmasındaki anlaşılmaz bir dengesizlik sebebiyle vücudunda böyle bir etki yaratmıştı. Ama bunu sonra, onu hababam uyuşturucuya boğduktan çok sonra keşfetmişlerdi. Onu odadan çıkardıklarında, artık çürümüş olan ölü kedi yatağın üzerindeydi. Döşeği bir kefene sarıp evden dışarı atmak zorunda kalmışlardı. Millie ninemin iki adet portresini yapmıştı ama yüzü gerçek yüzünden çok daha gençti. İki portrede de boynuna tilki derisinden şal misali birer ölü kedi sarılıydı, aynı zamanda inci taneli katil kolyesi de üstündeydi. Yüzü ise tıpkı benim yüzüm gibi yarı çürüktü.

Hastaneye yatırıldığı dönem boyunca Millie'yi ziyaret etmedim çünkü hem evden çıkmak istemiyordum hem de bulaşıcı hastalığım yüzünden bana izin vermiyorlardı zaten. Millie bazen bana hastanedeki tedavisi sırasında kendisini çok yalnız hissetmemek için beni kafasında uydurduğunu söylüyor. Bazen de küçük kardeşi olduğumu, benim bu evde, üst katta doğduğumu kabul ediyor; göbekbağımı bizzat kendisi kesmiş. Çok yalan söylüyor, kafamı karıştırıyor ama ben onu kimseyi sevmediğim

kadar çok seviyorum çünkü gözlerime bakınca midesi bulanmayan tek kişi o.

Okulda ona dedemlerle ilgili bir kompozisyon yazma ödevi vermişler. Sadece ona değil, bütün sınıfa. Entre Ríos'a nasıl geldiklerine dair bir göçmen hikâyesi yazmasını istemişler. Bütün eyalet halkı arasında dünyanın her yerinden gelen insan var: Yahudiler (Millie'nin dediğine göre Basavilbaso'da harikulade mezarlıkları varmış, çok sadeymiş, ne heykelleri ne şapelleri varmış), İtalyanlar, Volga Almanları. Ablam kompozisyonuna bizim Richard Burton adlı bir kâşif, coğrafyacı, çevirmen, yazar, haritacı, casus, diplomat ve şair bir adamın soyundan geldiğimizi yazmış; adam tam yirmi dokuz dil biliyormuş, *Binbir Gece Masalları* ile *Kamasutra*'yı çevirmiş ve Afrika'daki Tanganica Gölü'nü keşfetmiş. Yazdıklarına inanmışlar çünkü soyadımız bu Sir Richard ile aynı. Bunun üzerine okuldan ailenin geri kalanına bir telefon geldi, şanlı tarihimizden anılar ve anekdotlar anlatmamızı rica ettiler. Babam okul müdiresiyle görüştü ve Sir Richard Burton'ın soyundan falan gelmediğimizi söyleyip özür diledi. Bir hafta sonra ablam aslında isimleri karıştırdığını, İngiliz entelektüel, *Melankolinin Anatomisi* adlı kitabın yazarı Robert Burton'ın soyundan geldiğimizi söyledi. Bu öbür hikâye kadar etkileyici değildi, çok önem vermediler ama Millie o kadar ısrar etti ki babam okul müdiresiyle yeniden görüşmek zorunda kaldı, eve dönünce de elinde bir kemerle merdivenlerde koştura koştura Millie'yi kovaladı.

Ablam yılanları kontrol edebildiğini söylerdi. Evin ta en arkasına gider, diliyle tuhaf sesler çıkarır, tıs tıs tıslar, Z harfini bastıra bastıra söylerdi: Engereklerin böyle çağrıldığını iddia ederdi. Bir tanesi yanına yaklaşınca yanlış bir yerinden tuttu –yılanları tutmayı bilmiyordu– ve yılan onu ısırdı. Zehirli değildi ama ablam teyzemlere ve eve gelenlere hep zehirli olduğunu, kendi kolunu emip zehri tüküre tüküre atmak

zorunda kaldığını söyledi; derisinin nasıl karardığını, zehirli kanın beynine ve kalbine sıçradığını, sonunda komşusunun onu nasıl kurtardığını anlattı (işine öyle geldiği için komşusundan bahsederken adını hiç söylemiyordu). Teyzemler oradan taşınmamız, nehirden uzaklaşmamız gerektiğini söylüyor, öldürülen küçük kız Juana'yı, minik ayakkabılarını, şapkasını hatırlatıyorlardı. Teyzemler iğrendikleri için benim yüzüme hiç bakmazlar, hastalığın bulaşmasından korktuklarından eldivenlerini de hiç çıkarmazlardı. En azından ablam öyle söylerdi. "Sen perdelerin arkasına saklan, Emily Dickinson gibi, seni rahatsız etmezler öyle," derdi. Ben de dediğini yapardım.

Bir keresinde Millie, Paraná yakınlarındaki Victoria adlı şehre kaçtı. Ona sorsan Rosas ailesinin bir üyesi alıp götürmüş ama ben ona inanmıyorum çünkü Rosaslar hem çok aristokrat hem çok sıkıcı. Dediğine göre bir kabareye girmiş, kimlik sormamışlar, en sevdiği şarkılardan birini söylemiş piyano eşliğinde. Galiba daha önce söylemedim ama ablam resmin yanında beste de yapar. Ben onun şarkılarını pek sevmem ama bir tanesi hariç: "Tatlı anneciğim / canlı bir kolye / tam elbisene göre." Victoria'da kabare olup olmadığını bilmiyorum ama şunu biliyorum ki babam eğer bir daha evden kaçıp giderse onu Tucuman'daki teyzelerimle yaşamaya göndermekle tehdit etti. Ablam, itiraf ettiğine göre firarından dönerken ilahi bir yıldırımın kendisini bir balıkçıla ya da kuğuya dönüştüreceğinden korkmuş.

Millie eşyaların seslerini duyduğunu söylüyor, özellikle de kutuların ama aynı zamanda aynaların ve sehpaların da. Geceleri evde tek başlarına yürüdüklerine, merdivenden yavaş yavaş indiklerine yemin ediyor. Gece vakti o kadar çok gürültü oluyor ki pekâlâ yürüyen sehpalar da olabilir, kuş kadınlar da, Juana veya Jeanne'ın ruhu da kaplan kedi de. Bir gece yatağından bana seslenip "Benim çocuğum olduğu zaman," dedi, "telekinezi yapmayı öğreteceğim ona. Ne olduğunu biliyor musun?

Eşyaları hiç dokunmadan, iradenle yerinden oynatmak demek, sadece zihin gücünü kullanıyorsun. Ruslar bunu yıllardır araştırıyor. Belki çocuğumu eğitimini alması için Rusya'ya gönderirim. Sen gitmek istemez miydin Rusya'ya? Ben de istemem. Ben sıcağı seviyorum. Guaraní öğrenmemiz lazım. Hem Buenos Aires'e de gidebiliriz, di mi?"

Yüzümü hatırlattım ona. Bedenimin parça parça dökülen geri kalan kısımlarını da.

"Merak etme. Bir şeyler ayarlarız."

Ablam annemin ölümünden kısa bir süre sonra âşık oldu. Çocuk ona güller getiriyor, o da onu içeri buyur ediyordu. Babam kızmıyordu: Üzgün müydü, sarhoş muydu, yoksa ikisi birden miydi, hiç bilmiyorum. Ben perdelerin arkasından ablamın çocukla öpüşmesini izliyordum, o da yapabildiği zaman bana eliyle işaret ediyordu. "Git buradan" işaretleri. Hayır. Beni şu derimle, şu çürüme hastalığımla hiç kimse asla onu öptükleri gibi öpmeyecek. İstesem bütün gece onları izlemeye hakkım vardı işte. Gerçi Millie gerçekten sinirlenmiyordu da. Galiba biraz utanıyordu, o yüzden onları baş başa bırakmamı istiyordu. Sonra benimle birlikte elma yerken bana Buenos Aires'te okuma planlarını anlatıyordu. Her şey hazırdı. Teyzemlerden birinin evine gidecekti. Bir sürü teyzemiz vardı, biri de Buenos Aires'te yaşıyordu. Çok güzel resim yapıyordu aslında ama daha da iyi yapmak, öğrenmek istiyordu. "Birlikte gidelim," diyordu ama ben cesaret edemiyordum. "Buenos Aires'te derin için çok daha iyi tedaviler vardır," diyordu bana ve sonra da artık hep dudaklarımda yürüyen sinekleri kovuyordu yüzümden. Hatta sinekler orada yuva bile yapmışlardı. İğrencim ben, diye ağlıyordum, sahil geceleri boyunca ona ağlar dururdum ama Millie bana hiç cevap vermezdi çünkü o beni hep sevdi ama aynı zamanda iğrenç olduğum konusunda hemfikirdi, sadece iğrenç olmam onun için bir sorun teşkil etmiyordu.

O dönemlerde, yani aşk yaşadığı ve annemin öldüğü zamanlar, ninemi siyanürle öldürmeye kafayı takmıştı. Planın ilk aşamalarından birinde, ona bir sürü çekirdek kullanılarak yapılmış bir tür elma reçeli vermek istiyordu. Elma çekirdeklerinde siyanür olduğunu okumuştu bir yerlerde. "Pamuk Prenses o yüzden uykuya dalmış," diye açıklıyordu bana kocaman, büyülenmiş gözleriyle. "Kraliçe ona bol siyanürlü bir elma vermiş ama öldürecek kadar da çok değilmiş. Masalın anlatıldığı zamanlar bunu çoktan biliyorlarmış, çok güzel değil mi?" Kısa bir süre sonra bunu başarabilmek için tonlarca siyanüre ihtiyacı olduğunu anlayıp vazgeçti. Siyanür alacak parası da yoktu, nereden alacağını da bilmiyordu. "Birini öldürmek ne kadar zormuş," demişti bana. "Bu hiç aklıma gelmemişti."

Ninemi öldürmek yerine kendine yeni bot aldı ve merdivenlere oturup sevgilisini öyle beklemeye başladı artık. Gözleri mavi, botları kırmızı, parmakları lekeliydi. Paraná'daki resim öğretmeni ona hep, "Millie, senin gitmen lazım, burada hiçbir yere varamayacaksın, her şey Buenos Aires'te, sen bu gözlerle ve bu soyadınla çok iyi yerlere gelebilirsin," derdi.

Millie başkente giderken kimse onunla vedalaşmadı. Ninemin Jeanne'ı boğduğu inci taneli kolyeyi de yanında götürdü. Boynuna takmıştı: Cinayeti hatırlatması amacıyla incileri kırmızıya boyadığı için de boynunun etrafında korkunç bir yara varmış, boğazlanmış da birisi o güzeller güzeli başını incecik vücudunun üstüne dikmiş gibi gözüküyordu. Boris Karloff'un Frankestein'ına çok benziyordu. Bir süre ninemin mücevherlerini zehirlemeyi de düşünmüştü: Mücevherleri takınca zehir derisiyle temas edecek, sonra derisinden geçe geçe kanına kadar inecekti. Ne var ki doğru metodu bulamadı. Fikirleri müthişti ama planları yarıda kalıyordu. Nihayet ninemi öldüremeden gitti evden.

Günün birinde Paraná'dan gitmek istersem onu arayacağıma söz verdirtti bana. Hiç cesaret edemedim. O da seyrek ararda.

Bir keresinde benden kadın kuşun tam metamorfoz geçirmek üzere olduğu resmi istemişti, hani papağanlı olan, üstünde de kakadulu mavi gömlek vardı. Resmi bulamadım. "O pis ihtiyar atmıştır kesin. Merak etme, hatırlıyorum zaten. Bir daha yaparım, hem daha da güzelini." İkinci versiyonunu yaptıysa görmek isterdim. Hiçbir zaman kesinkes yaptım demedi. Bana mektuplar gönderir, hepsinin sonunda da mektupları yakmamı isterdi. Ben de yakardım. İtaat etmekte zorlanmıyordum. Evde bir başıma kalmıştım ve aynada tek gözümle kendime baktığımda kararmış bir yüz görüyordum. Millie gittiğimden beri hayatıma dair pek bir şey hatırlamıyorum. Ninemin öldüğünü biliyorum. Ambulansa koyup götürdüler; birisi mutfak zeminine boylu boyunca yayılmış hâlde bulmuş onu ama ben değildim, ben zaten hiç mutfağa inmezdim, hatta alt kata bile. Yemek yeme ihtiyacım yoktu. Galiba çürüme hastalığının bir sonucu bu, yiyecekleri sindirme gereği duymuyorum ama kesin olarak da bilemiyorum çünkü bir daha hiç doktora gitmedim, babam da Millie gittiğinden beri benimle bir daha konuşmadı. Mektuplarında bana tablolarının resimlerini gönderir, "Buraya gelmen lazım, seni model olarak kullanmak istiyorum," derdi. Ama artık benden geriye modellik yapacak pek bir şey kalmamıştı. Yüzüm kapkaraydı, kemiklerim derime yapışmıştı, öyle koyu bir renk almıştım ki beni karanlıkla karıştırmak çok kolaydı, hele ki nehrin yanı başındaki bu evde, ablamın bir zamanlar, çok çok küçükken beni elimde bir balıkla çizdiği bu evde. Bazen aşağı yürüyüp suyun yanına gidiyorum ve bırakıyorum balıklar kaskatı ayaklarımın arasında oynasın. Yürümek gitgide zorlaşıyor. Bazen acaba Millie öldüğünde gelip benimle birlikte yaşar mı diye düşünüyorum. Bazen merdivende oturup onu bekliyorum ama sadece biraz rüzgâr çıktığı ve ayın bulutların arkasına gizlendiği zamanlarda; bu yüzle ve neredeyse yok olmuş bir ağızla kimsenin beni görmesini istemiyorum, kimse korksun, dehşete düşsün istemiyorum. Benimle iletişime

geçmese de ablamın beni hatırladığını ve resmettiğini biliyorum. Ve açık saçları, kırmızı botlarıyla toprak yoldan toz kaldıra kaldıra geri döndüğü zaman sevinçle karşılayacağım onu. Eğer kuş olup geri dönerse cıyaklamalarını tanıyabilmeyi umuyorum. Hayır, cıyaklamalarını değil, ötüşünü: Benim ablam çok güzel şakır. Döndüğünde hiç görülmedik bir kuş olacak ve omzuma, hemen şurama, üzerleri yosun kaplı, gıcır gıcır öten merdiven basamaklarının üstüne konacak.

YÜZ KARASI

Carmen Burguess'e

Elleri yengeç gibi ses çıkarıyordu. Tırnaklarıydı aslında, taş gibi sert, parlak, kıpkırmızı. Parmaklarını masanın üstünde görünmez bir piyano varmış gibi hareket ettirir, tırnaklar bir uçtan diğerine hızla gider gelirdi. Süslü bir kadın değildi, bakımlı bile değildi. İşe giderken pratikti: Saçları kısa, gözaltı lekeleri kapatıcının altında gizli, üstünde bir pantolon, bir de beyaz gömlek, hava soğuksa blazer bir ceket, bir de siyah güneş gözlüğü. Düzgündü ama şık değildi. Sayılarla çalışan bir muhasebeci kılıksız olmamalıydı ve o da bu kurala uyardı. Bu nedenle tırnakları her zaman kusursuzdu. Hemen hepsi de bu kadardı zaten. Ev içinde üstüne büyük gelen iç çamaşırlarıyla gezer, önü açık gecelikler giyer, asla sutyen takmaz, ayaklarındaki pis, dizaltı çorapları her yere sürüklerdi. Kız kardeşim kısa süre sonra onun sarhoş ilgisini artık reddetmeye ve kendisini odasına kapatıp kulağında kulaklıklarla ekranın karşısına kurulmaya başladı. O da evdeyse tabii, çünkü genelde sokaklarda olmayı ya da rasgele kurslara gitmeyi tercih ederdi; yüzme, boks, koşu, İngilizce, ne olursa, ya da yürüyüşe çıkar veya parkta kitap okurdu. Gece

dışarı çıkarsa da ertesi gün öğle vakti dönerdi. Dolayısıyla onu ben dinlerdim. Başka kimse yoktu ki. Babamın bir parti salonu, bir de parti malzemeleri satan bir dükkânı vardı. Bizim daimi mutsuzluğumuza uygun düşmeyen etkinliklerdi bunlar. Ne zaman başka bir eve misafirliğe gitsek, hangi ev olursa olsun, başkalarının mutluluğuna yolculuk yapıyormuşuz gibi gelirdi.

Annem düşer, dört ayağının üstünde sürünür, beyaz şaraptan –dişleri lekelenmesin diye hep beyaz içerdi– masaların, iskemlelerin, hatta bazen yastığın üstünde dengede durmaya çalışırdı. Ben de yardım ederdim bir yerlerini vurmasın, en sonunda da kussun ve uyusun diye. Dinlerdim de onu. Asla iyileşemeyeceğini söylerdi. Bizim için onca yaptığı şeye rağmen bir kez olsun teşekkür etmediğimizden, hep dudak büktüğümüzden bahsederdi. Bir de onu hep içki içmeye ve ağlayıp dövünmeye mecbur eden o korkunç olaya karşı herkesin anlayışsızlığından. Yaşadığı tecavüzden hep bana bahsederdi, hem bana hem de dinleyecek kimi bulursa, biraz da hakkı vardı: Kimse dinlemek istemiyordu ve hatta genelde verilen tepki araya mesafe koymak, ondan fiziksel olarak birkaç santimetre uzaklaşmak, biraz kuşku duymak ya da daha doğrusu bilmek istememek şeklinde oluyordu. Annem bulaşıcı bir hastalıktı. Tecavüz hikâyesinin sırası ve detayları hep aynıydı, sanki artık gerçekten hatırlayamıyor da eski bir hikâyeyi, bir efsaneyi tekrarlayıp duruyor gibi.

Annem babasıyla beraber Paraná'da yaşıyormuş. Liseye gidiyormuş. On dört yaşındaymış. Annesi, yani anneannem çoktan gitmiş, annesiz yani. Aile efsanesine göre haftalar boyunca kendini odasına kapattıktan sonra anne pencereden kaçmış çünkü pencereyi açık bulmuşlar. Yıllardır diyorlardı, "aklından zoru varmış." Kardeşler dedemle birlikte onu aramaya çıkmış, sonra da başka pek bir bilgi edinememişler. Ondan çok bahsedilmezmiş. 70'li yılların başlarında Paraná hâlâ küçük, çok güvenli ve sakin bir şehirmiş. Annemin okuldan eve geldiği yol karanlıkmış, ne de olsa ev yazlıkların olduğu bölgede bulunuyormuş

ama kimse korkmazmış, en azından gerçek şeylerden korkmazlarmış, yalnızca hayaletlerden ve cücelerden korkulurmuş. Annem hafif çamurlanan toprak yolun ayakkabılarını mahvetmesini istemediğinden çabuk çabuk yürümeye çalışınca kayıp düşmüş. Sene sonuymuş, nehrin rutubeti insanı terletiyormuş. Annem kordon boyunun, adaların hayallerini kurar, kahverengi nehirde sürat motoruyla gezmek, erkeklerin güneş altında açıkta kalan sırtlarını görmek istermiş. Birkaç tane sınavı kalmış sadece. Eğer iyi not alırsa mükâfat olarak El Palmar'a götürmelerini isteyecekmiş, park birkaç sene önce açılmış ama o henüz hiç gitmemiş. Sadece alçak güneşin altında uzanan palmiye ağaçlarının, turuncuya kesmiş gökyüzünün, çılgın peruklar gibi gözüken ağaç dallarının fotoğraflarını görmüş.

Bir el uzanıp ayağa kalkmasına yardım etmiş. Hep bir el derdi: Kimin eli olduğunu görmemişti, erkek miydi, kadın mıydı, yoksa kendisi gibi ergen biri miydi bilmiyordu. Defterleriyle kitapları bir çantanın içindeymiş, o yüzden onlar çamura batmamış ama bacaklarıyla üniforması batmış. Teşekkür ettikten sonra görmüş ki uzun boylu, koyu renk saçlı bir adammış bu. Bir ıslık sesi duymuş ama ne o zaman ne de şimdi o ıslığı çalanın o adam mı yoksa başka biri mi olduğunu bilmiyormuş. Islığı duyunca tehlikeyi hissetmiş. Bir çağrı, bir uyarıymış ıslık. Koşmaya çalışmış ama kayıyormuş, hem adam da çok güçlüymüş. Ona yolun üstünde tecavüz etmemiş. Götürüp bir ağaca yaslamış. Bağırma dememiş, ağzını kapatmamış, annem de sonuna kadar korkudan ve acıdan ağlamış.

Ertesi gün hamile kalmamak için bir üfürükçüye gitmiş. Kadın kesinlikle hamile olmadığını söylemiş, haklıymış da. Ama sırrını saklamamış. Dedem durumu öğrenince annemin korktuğunun aksine vurmamış ona. Yüzüne bakmadan konuşmuş. Bir kadının sorumluluğunu nasıl üstleneceğini bilmediğini, tek başına bir erkek olduğunu, kız çocuğu yetiştirmekten anlamadığını, her şeyin kabahatinin o orospu annesinde olduğunu söylemiş.

Annemi Buenos Aires'e göndermişler, liseyi orada bitirmiş ve orada tanıştığı bir oğlan hayatındaki tek sevgilisi olmuş, çünkü erkeklerden hep korkmuş. Baban iyi bir adamdı, diye tekrarlayıp dururdu, ama ben mahvettim hayatını: Artık birlikte uyumadıkları için babamla paylaşmadığı yastığın üzerine ağzından şarap ve salya akıtırdı sonra da. Kardeşim de aynı hikâyeyi pek çok defa dinlemişti. Acımıyor musun? diye sormuştum bir keresinde birlikte kahvaltı ederken. Sinirleniyorum, diye karşılık vermişti Alex.

Annem her gün bu vaziyette değildi. Genelde eve döner, biraz televizyon izler, sonra da uyurdu. Bize okul ya da dükkân nasıl gidiyor diye sorsa bile bunlar hep alelade, ilgisiz sorulan sorular olurdu. Ne bir tablo astı ne de perde satın aldı. Çiçeklerle de bitkilerle de ilgilenmedi hiç. Yüzüklerin, kolyelerin karşısında büyülendiğini asla görmedim. Nakış işlemeyi de örgü örmeyi de bilmezdi, ama resim yapmayı ya da dans etmeyi de. Hayvanları severdi, doğru, ama pek coşkuyla sevmezdi. Doğum günlerimizde sıkılırdı; ama şansımıza babamın parti salonu her işle ilgilenir, bizim de disko toplarımız, pinyatalarımız, sihirbazlarımız, pastamız, mutlu çocukluğa ait eşyaların hepsinden olurdu. Babam hiçbir zaman annemi bir psikiyatra gitmesi için ikna etme cesaretini gösteremedi, sanki depresyonunun arkasında tedavisi olmayan, doymak bilmez kara bir gece gizliydi. Sadece evin içinde ve günlük davranışlarında ondan uzaklaşmakla yetindi. Onu yalnız bıraktı. Ben annemi seviyordum ama ondan hoşlanmıyordum. Annemle vakit geçirmek hoşuma gitmezdi. Annem kendini terk edilmiş bir harabe gibi hisseder, yıkılmayı beklerdi.

Bir gün akşamüstü öyle sarhoş oldu ki kusarken saçına gelmemesini zor başardım. Değse yıkamazdım. Yatağına sırtüstü yatırdım. Tiksinti yerine azarlama geldi içimden. Tedavi olman lazım. Ya bir psikiyatriste git ya bir destek grubuna, terapiye, bir şeye git, biz artık sana tahammül etmek zorunda değiliz.

"Gidemem. Bana yardım edemezler. Bana inanmazlar. Onlara anlatamam. Erkekler bana inanmıyor."

Şaşırmıştım çünkü sarhoşken veya depresifken çok nadiren yanıt verirdi.

"Niye inanmayacaklarmış anne, bize hep anlatıyorsun ya, biz de sana inanıyoruz işte."

Tecavüzden bahsettiğini düşünüp küplere biniyordum. Tabii ki inanacaklardı. Tüm erkekler düşman değildi ya. Erkeklerin daha anaokulundan başlayarak, dünyada en ama en kötü şeyin bir kadına tecavüz etmek olduğunu kafalarına sokuyorlar zaten. Öldürmekten bile beter. Sanki kız kardeşimin sesini duyar gibi oluyordum sonra, bana adaletten, erkeklerin birbirlerini koruduklarından bahsederdi. Bazen iki farklı dünyada yaşadığımızı hissederdim.

"Yüzü yoktu," diye ekledi annem.

"Kimin?"

"Bana tecavüz edenin. Yüzü yoktu. Lekeydi sadece."

Sarhoş lafları ediyordur dedim ama sonra birdenbire yatağa oturdu, zihni büsbütün açık, gözleri ışıl ışıldı, sanki çocukluk yıllarını yeniden yaşayan, kelimeleri ağzında yuvarlamadan bir çırpıda konuşabilecek bir çocuktu şimdi, saçı başı dağınık, neredeyse mutluydu. Çok ürkütücüydü.

Bütün ayrıntıları anlattı ve ayrıca bana elinden geldiği zaman, kendini iyi hissettiğinde bunları kâğıda da geçireceğine söz verdi. İşyerinde yap diye öneride bulundum. Güzel fikir diye düşünüp uykuya daldı. Ben o gece hiç uyumadım, sonra da evden çıkıp birkaç günlüğüne bir arkadaşımın şehir dışındaki yazlık evine gittim: futbol, bira, günbatımında müzik. Geri döndüğümde artık bir ev kiralayıp bağımsız bir hayata geçmeye kararlıydım ama annem kendini odaya kilitlemişti. Hiç tanımadığım anneannem gibi. Kimsenin girmesine izin vermiyordu ama beni aldı. Onu görmeme izin verdi. Benden fotoğrafını çekmemi istedi. Gitmeden önce de bana uzun bir mektup bıraktı. Sen ve Alex için. Umarım inanır, dedi.

Cesedi Once Mahallesi'ndeki Gallo Sokağı'nın kaldırımında bulundu. Bir otel penceresinden atmış kendini. Oda, otelin en üst katındaymış. Başka bir dünyada, başka bir gerçeklikte olsaydık ölümü bir rahatlama olurdu bana. Büyük bir rahatlama. Ama ben olduğu gibi kavradım ölümünü. Bir yüktü, hükümdü, bana verilen ama talep etmediğim, taşımak da istemediğim bir elçilik göreviydi.

Alex o sabah yüzünü yıkamaya gittiğinde yüz felci geçirdiğini fark etti. Tam da gözaltlarına kapatıcı sürmek üzereydi. Gözkapağı biraz düşmüştü, tıpkı o tarafta yani sağ tarafında dudağının da düşük olması gibi, fakat iyi bir şey de olmuştu: Güzellik uzmanının tabiriyle nazolabial kırışıklık da ortadan kalkmıştı. Aynanın önünde konuşmak istemiş ama ağzıyla düzgün bir U harfi de O harfi de yapmayı beceremediği ve bu hâldeyken İngilizce dersi verilemeyeceğinde karar kılmış –İletişim Fakültesi'ndeki zorunlu derslerden biriydi– ve erkek kardeşinin dükkanına gidip kendisi doktora görünürken kızı Magnolia'yı okula bırakmasını rica etmişti. Baş ağrısı yoktu ama felç geçirmekten korkuyordu: Babası birkaç yıl önce beyin felcinden ölmüştü.

Erkek kardeşi aile işletmesini devralmıştı: Parti malzemeleri satan bir dükkânları vardı, Cadılar Bayramı ve parti kostümleri, doğum günleri, komünyonlar, doğum öncesi bebek partileri için öteberi satıyorlardı. Mahallenin ergenlik çağındaki tüm gençlerinin on beşinci yaş gününü kutladıkları eski parti salonunu mecburen sattıktan sonra ellerinde bir tek bu kalmıştı.*

Belki virüstür ya da sinirlerin bozuktur, felç olacak diye bir kaide yok, demişti kardeşi Alex'e ama o da endişeli gözüküyordu. Hatta biraz fazla endişeliydi zira o, bir tarafı kesildiğinde kendine hiç bakmadığı için her zaman kan zehirlenmesinin

---

Kız çocukları için on beşinci yaş günü, Latin Amerika ülkelerinde diğer doğum günlerinden daha özel bir kutlama sebebidir çünkü çocukluktan kadınlığa geçiş yaşını simgeler. *–çn*

veya tetanozun kıyısından dönerdi; hatta bir keresinde bir motor ayağının üstünden geçmişti de kemiklerinin kırıldığını bir ay boyunca fark etmemişti bile.

Alex acil servise geldiğinde önce tuvalete gitti, gördükleri karşısında şaşırdı ama bunu başta gözünün hafif kapalı olmasına yordu: Dudağının kenarı hayalet gibi gözüküyordu, sanki yüzü bir tabloydu da birisi ağız kenarının belli olduğu yeri silikleştirmişti. Gözkapağı neredeyse kapalı olduğundan, bozulan görüş açısıyla beraber gelen yok olma hissini unutmaya çalıştı –dumana dönüyorum* diye mırıldandı– ve sırasını beklemeye koyuldu. Çok fazla insan yoktu: Bu da bir tür mucize sayılırdı çünkü gayet iyi biliyordu ki normalde sabahları burası hastalardan ve personel yetersizliğinden tam bir kaosa dönerdi.

Yarım saat geçti geçmedi, hemen onu muayeneye aldılar. Yakışıklı ve liyakatsiz klinik uzmanı tam da Alex'in beklediğini yaptı: Aç gözünü, gülümse, kaşını oynatmaya çalış. Yok bir şey. Lyme ya da HIV gibi herhangi bir kronik viral enfeksiyon geçirip geçirmediğini sordu. Kan tahlili istedi, bir de "damarsal bir şey" olması ihtimalini ekarte edebilmek için acil durum emarı. Ama zannetmiyorum, dedi. Daha çok Bell felcine benziyor, ona da her tür virüs sebep olabiliyor. Birkaç haftada gitmesi lazım, genelde daha fazla sürmez.

Alex emarı çektirdi, gerçi sezgileri beyinle alakalı bir durum olmadığını söylüyordu: Başka hiçbir semptom göstermiyordu çünkü. Rezonatörün içinde yarım saat o gürültüye katlandı ve sonunda felç sebebini bulamasalar da damarsal bir sebebi olmadığını, ayrıca ölüm riski de bulunmadığını öğrenmiş olmanın gönül rahatlığıyla oradan ayrıldı. Analiz sonuçları birkaç gün içinde e-postayla gönderilecekti. İşyerine sunmak için rapor istedi, verdiler. Taksiye binip dönüş yolunda ilerlerken rapor

---

"Me hago humo", 70'lerin ortalarından 2000'lerin başına kadar aktif üretim yapan Arjantinli rock grubu Patricio Rey y sus Redonditos de Ricota'nın "Vencedores vencidos" adlı şarkısından alıntı. *–çn*

kâğıdının fotoğrafını çekip patronuna gönderdi, o da hemen "geçmiş olsun" diye cevap yazdı.

Parti dükkânında araçtan inip Magnolia'yı bulmaya gitti, tezgâhın arkasında iPad'iyle oynuyordu o sırada. İçeri girdiğini gören kardeşi duvardan *Halloween* filmindeki katil Michael Myers'ın maskesini indirdi. Alex'e arkadan yaklaştı ve küçük kız görmesin diye dikkatlice taktı ona. Ne yapıyorsun ya, diye itiraz etti Alex ve çıkarmaya çalıştı, çünkü hem o seksenlerden fırlama, neredeyse hiç yüz çizgisi olmayan, bembeyaz maskeden hem de o kadın katili karakterin kendisinden bilhassa nefret ederdi fakat Magnolia başını kaldırınca gülmeye başladı. Annesinin bir film seri katilinin maskesini taktığından haberi bile yoktu: Kendisiyle oyun oynamak ya da şaka yapmak istediğini sanmıştı. Alex kızını maskeyle de kendi suratıyla da korkutmaktan çekindiğinden, iPad'ini elinden aldı ve dükkânın içinde biraz peşinde dolandı, küçük bir dükkândı ama ortasında daireler çizerek koşmanıza olanak tanıyan bir raf sistemi vardı; dükkân çok küçük gelip de dışarı, kaldırıma çıkana kadar peşinden seyirtti. Muhteşem bir sonbahar günüydü: Hafif rüzgâr esiyor, gökyüzündeki bulutlar örümcek ağlarını andırıyordu, kızlar artık pantolona geçmişti ama ayaklarında hâlâ sandaletler vardı.

Köşe başından eski karısının, yani Magnolia'nın öbür annesinin geldiğini görünce şaşırdı. O gün ziyaret günü değildi, yoksa öyle miydi? Araları kötüydü ama kızları mevzubahis olduğunda anlaşıyorlardı: Her ikisinin günlerine de hiçbir sorun yaşamadan saygı gösterilirdi. Eski karısı sülün gibiydi, fitti, saçları uzun, gözleri ıslak kum rengindeydi, üstünde hep tayt ve spor ayakkabı olur, öyle sağlıklı, öyle dinç görünürdü. On yaş küçük gösteriyordu. Ancak gülümsediğinde, başlangıçta bıraktığı aydınlık intiba siliniyordu. Alex hüzünlü bir gülümseme sanarak başta bundan büyülenmişti. Şimdi, yani yıllar sonra bunun zorlama bir gülümseme olduğunu biliyordu artık.

"Kardeşin aradı, hastaneye gitmişsin. İstersen sen iyileşene kadar bende kalsın."

"Bir şey yok," dedi Alex. Maskeyi kaldırdı ki sadece eski karısı görsün; o sırada Magnolia'nın yine dikkati dağılmış, mahalleden birinin köpeğinin peşine düşmüştü. "Bell felci gibi duruyor. Virüs sebep olmuş olabilir ama bulaşıcı değil."

"Tamam, o zaman test sonuçları sana gönderilip de ne olduğunu öğreninceye kadar götüreyim. Neden maske takıyorsun?"

"Kız yüzümdeki tuhaf ifadeyi görüp de korkmasın diye Diego taktı. *Halloween* filminin ne olduğunu bilmiyor daha."

Alex maskeyi yeniden takarken eski karısının gözlerindeki kınayan bakışları gördü. Bazen insanlar, özellikle de arabayla yanlarından geçenler ona bakıyordu. Ne de olsa mart ayının ortasında yüzüne beyaz maske takmıştı. Tuhaftı.

"Tina, kıza hiçbir şey bulaştırmam, açık ve net konuştular."

Tina her zamanki küçümseyici gülümsemesini takındı. Ayrılmalarının sebebi olan gülümsemesini. Sen ne bileceksin ki, diyordu o sert gülümseme. Kimbilir ne kaptın o düzüştüğün kızlardan, diyordu. Hep pisliğin içinde yaşadın zaten. Anneni intihara sürükleyen üçkâğıtçı baban gibisin işte.

Bunu, yani intihar meselesini daha önce bir keresinde söylemişti, o da ona öyle bir tokat patlatmıştı ki Tina'nın hem dudağı hem de üstünlük kompleksi patlayıvermişti –bir süreliğine– ve şiddet ihbarında bulunup Magnolia'yı götürmesin diye özür dilese de aslında ona vurduğu için hiç pişmanlık duymamıştı. Magnolia'nın onunla yaşamasının sebebi Alex'in kendi evinde oturması, Tina'nın ise kirada olmasıydı; ayrıca vurulan o darbe ondan sonra hep sessizlik ve utançla sarmalanıp öyle kalmıştı. Tina'nın gururu tokat yediğini kabul etmesine asla müsaade etmezdi ama Alex hâlâ eski karısının yanında hep diken üstünde duruyordu. O sözler canını yakmıştı: Depresif ve sarhoş annesinin ve ona kötü davranmamasına rağmen yardım da etmeyerek müphem bir sevgi veren babasının hatırasını geri getiriyordu.

Hatta babası biraz pasaklıydı, doğruydu bu, çünkü evde tek başlarına kalınca ne yapacağını bilemeyen adamlardandı; annesi evi temizlemezdi ya da temizlese bile bunu gelişigüzel yapardı, yemek yapması da böyleydi. Alex ikisine de öfkeliydi ama başka birinin ailesi hakkında fikir beyan etmesine hiçbir zaman tahammül gösterememişti.

"Tamam, tahlil sonuçları gelene kadar sende kalsın o zaman. Öğrenir öğrenmez haber veririm, bu gece de ararım."

Tina'nın kendi anahtarları vardı, yanında getirdiğini de bildiğinden sonrasında ekledi: Siz gidin, okul eşyalarını koyup sırt çantasını hazırlayın, benim kardeşimle halletmem gereken bir iş var. Çantaya konacak çok fazla eşya yoktu: Magnolia beş yaşındaydı, anasınıfında ödev ya da benzeri bir şey vermiyorlardı, olsa olsa bir çizim veya birkaç harf verilirdi. İkisinin gidişini izledi, sonra bir anda midesi bulandı. Hiçbir şey yememişti. Felçle alakalı olduğunu düşünmedi, midesine bir şeyler sokması gerektiğini biliyordu.

Dükkâna yeniden girdi, tezgâhın üstündeki *alfajor* kurabiyesini eline aldığı gibi sonunda kardeşine, "Hayatımı düzenlemeye mi başladın sen? Önce o kaltağı arıyorsun, sonra yüzümü kapatmaya kalkıyorsun, bu ne cüret?" dedi.

Maskeyi yüzünden çekip çıkardı, Diego da hemen onu alıp tezgâhın arkasında kalan küçük banyoya götürdü.

"Baksana bir kendine," dedi. "Magnolia seni böyle mi görsün?"

Felç yayılmış, tuhaf bir görüntü yaratmıştı. Burun deliklerinden biri diğerinden daha ufaktı sanki. Kas gerilmesi ya da düşüklük gibi değildi de deliği ufalmış, sanki kapanmıştı yavaş yavaş. Alex gözkapağını kaldırdı: Gözü de gidiyor gibiydi, dudağı ne kadar silindiyse o oranda yok olmuştu. Ya doktor bunu fark etmemişti ya da o sırada bu siliklik şimdiki kadar ilerlememişti. Sanki biri Photoshop'ta silgi özelliğini kullanmıştı. Önemsememe çalıştı.

"Öyledir herhalde. Eve gidince şu felci google'layayım bari."
"Öyle olsa bari," dedi Diego.

Bu evden hep taşınmayı düşünmüştü ama elindeki tek avantajın bu olduğunu da biliyordu: Kızının ikametinin burada olmasındaki en iyi kozuydu. Annesinin odası eski döşeklerle, unutup gittiği eski eşya kolileriyle doluydu. O odaya hiç girmezdi. Hâlâ kendi eski odasını kullanıyordu; bu oda büyüktü ve sokağa bakıyordu, bu da onun hoşuna gidiyordu çünkü bazen uyku tutmadığında pencereden gelen gece havasını severdi. Eskiden Diego'nun olan odada artık Magnolia yatıyordu. Babasının son yıllarında sığındığı daha ufak misafir odasında ise bir oyun odası kurmuş, bir de çevirilerini yapıp sınavları değerlendirdiği kendi ofis alanını yerleştirmişti. Bu evde keyfi yerindeydi aslında ama ne olursa olsun burası onun, yani çekilmez annesinin eviydi. Alex o uzun süren kriz dönemlerinde ona hiç bakmamıştı. Diego bakmıştı ama. Erkek çocuk olduğu için mi? Kendisinin hiç duymadığı bir evlat sorumluluğu duymuş olmalıydı. Hatta evden ayrıldığında bile hemen karşıya, dükkânın üstündeki daireye taşınmıştı. Annesi ölmüştü bile çoktan. Aileden kalanları korumak içindi belki. Alex, kardeşinin nevrozlarına karışmazdı.

O gün kalan yemeklerden ısıtıp yediği öğle yemeğinin ardından öğleden sonrayı yatakta, henüz görüşmekten kaçındığı kızlarla mesajlaşıp görüntülü konuşmalar yaparak (her zaman Tina'yla olan ilişkisine dikkat ediyordu: Bir sosyal hizmet görevlisinin çıkıp onu önüne gelenle yatmakla suçlamasını istemiyordu, hem zaten sadece internet üzerinden de bir sürü şey yapılabiliyordu), sonra da biraz okuyup uyuyarak geçirmeye karar verdi. Eğer mesele genç doktorun da dediği gibi stresse, o hâlde dinlenirdi. O gün o kadar soğuk olmamasına, hatta pencereden güneşin görünmesine rağmen yatağın içinde kıyafetleriyle durmayı istedi. Magnolia'ya sesli mesaj gönderdikten sonra huzursuz ve yapış yapış bir siestaya yattı, sırılsıklam ter içinde ve

yoğun rüyalar ya da kâbus görmüş gibi bir hisle uyandı, gerçi sık yaşadığı bir şeydi bu.

Bir tabak soğuk pizzayla yatağa döndü çünkü gece vakti uyanmıştı, karnı açtı; gece havası fazla soğuktu, biraz da rüzgâr vardı, hâliyle pencereyi kapatmaya gitti, o sırada bir ıslık duydu. O kadar yakındı ki neredeyse kendi kaldırımından geliyordu sanki: Panjuru kaldırdı, pencereyi kapamak yerine açtı, fakat ıslık yinelendiğinde bu sefer öyle net ve öyle yakından geliyordu, sesi de öyle yüksekti ki sanki bir ağızdan çıkmıyordu da bir enstrüman çalıyordu ıslığı (ama ağızdan geldiği de besbelliydi, sonunda havanın dışarı çıkışı çok net duyuluyordu, dudak titreşimiydi bu, enstrüman değildi), çok korktu, mantıksız bir dehşete düştü, ıslığı çalan görüntüsünü görür gibi oldu, parmaklıklar olmasına rağmen pencereye atılıp kendisini yakalamaya çalışmış, şimdi de boş sokakta sürüklüyordu sanki. Elinden geldiğince hızla kapattı pencereyi ama bir üçüncü ıslık sesi daha geldi, gerçi biraz daha uzaktaydı, yine de tuhaf bir gülme sesiyle birlikte gelmişti bu sefer. Bir hırsız, suç ortaklarına içeride yalnız başına bir kadın olduğunu mu haber veriyordu acaba? Alex, Tina kadar idmanlı değildi ama karşılarına çıkmaya cesareti vardı, tabii silahları varsa çıkmazdı. Hemen kapıya koştu ve kilitli olmadığını fark etti. Kilitledi ama sonra, ya ben uyurken birisi içeri girdiyse, diye düşündü. İnleye inleye, parmak uçlarına basarak ve vücudu tir tir titrer hâlde evi dolandı. Perdenin arkasındaki küvete baktı. Ofise baktı. Magnolia'nın odasına ve dolaplara. Ama ıvır zıvır odasını açtığında, böyle diyordu buraya, annesinin eski odasında, ahşap zeminin üzerinde ince fakat kesin bir hareket duyumsadı. Birisi bir mobilyayı oynatıyordu. Ya da birisi itiyordu. Öylece olduğu gibi, yani üzerinde tişört, iç çamaşırı, elinde cep telefonuyla yalınayak çıktı evden, kaçarken kardeşini arayacak vakti de buldu. Hemen karşıda oturmasına her zaman müteşekkir olmuştu, yalnızca iyi geçindiklerinden değil, pek çok sefer aradığı sakinliğin kendisiydi Diego.

"Ama o kadar mı salaksın da kapıyı açık bıraktın. Git bir pantolon giy, hava soğuk," dedi Diego çığlıklarının arasından söylediklerini duyduktan sonra: "Birisi eve girmiş."

Diego kendini savunacak hiçbir şeyi olmaksızın, durumu incelemek üzere yolun karşısına geçti. Alex oturma odasında onu bekledi: Onun temiz kot pantolonlarından birini giydi üstüne, ara ara zor buldu pantolonu. Diego en son ayrılığının ardından erkek pisliğine geri dönmüştü. İlişkileri hiç uzun sürmezdi.

Geri döndüğünü işitti: Saat erken olmasına rağmen sokak boştu ve çok fazla araba da geçmiyordu. Sakin sakin girdi içeri, bir şey bulmadığı belliydi.

"Ivır zıvır odasına baktın mı?"

"Hiçbir şey yok. Eşyaların arasına da baktım."

Alex alışkanlığı olduğu üzere dudağını ısırmaya çalıştı ama ısıramadığını fark etti. Dudağına dokunduğunda eline yumuşak ve sarkık bir şey geldi, hem bir şey daha vardı: Fazla hafifti.

"Polisi aramamız gerekmez mi?"

"Kal, burada uyu istersen."

"Abartıyor muyum?"

"Bence evet."

Alex ayaklandı.

"Geri dönüyorum. Önemli değil. Islıktan korktum sadece. Emin misin sen?"

"Her yere baktım. Biri varsa bile hırsızlık yapmak istemiyor."

"Beni bununla mı sakinleştirmeye çalışıyorsun?"

"Demek istediğim, hırsız olsa çoktan işini yapmıştı. Eğer birisi içeri girmiş de pusuda seni bekliyorsa... bana fazla komplike bir senaryo gibi geliyor."

Ne var ki Diego endişeli görünüyordu. Ya da üzgün. Yüzüne dikkatle bakmaktaydı.

"Ne var? Daha da mı kötü oldum?"

"Biraz."

Alex bir selfi çekti. Değişiklik ufaktı ama belliydi. Yüzünün

yarısı kimi köpeklerin yanakları gibi aşağı sarkmıştı ama bir sebeple o bunu ışığın etkisine yordu; sarkık yanakları ve dudaklarının arasındaki çizgiler çok derin değildi. Makyajlı gibiydi. Ya da silinmiş gibi. Ne var ki gözü hâlâ aynıydı.

"Bütün gece çalışacağım zaten," dedi Diego, dükkâna bakmasının yanında bir de kendisininki gibi küçük işletmeler için kullanılan dijital güvenlik sistemleri şirketi açmıştı. "Git sen, merak etme."

Alex uyuyabilmek için bir hap aldı, kapı kilidini birkaç kez kontrol etti, hayatında ilk defa kendi odasının da kapısını kilitledi (bu kapı kilidini bir sevgilisi geldiğinde ya da Tina'yla sevişirken yaratıcı takıldıklarında kullanırdı) ve cep telefonunu da hemen yakınında olsun diye yastığın altına koydu.

Karanlıkta gözleri açık, evdeki adamı bekliyor. Sonra uyku, yatakta dönmeler, üstünü örtme faslı ve tam o anda zil çalıyor, çalıyor ama gidip açmaya gerek yok çünkü yüzü olmayan bir çocuk bu, koşarak içeri girecek, ayaklarının arasından geçecek ve ıvır zıvır odasında saklanacak, ıvır zıvır anne, küllük anne, parti maskeleri, wonder woman, freddy krueger ve michael myers ve barbie, terasta ayışığı banyoları, Tina'nın içinde parmakları, Tina uyuyor, Magnolia'nın üstüne uzanıyor ve reddediyor, reddediyor, sussun diye boğuyor onu, küllüğün üstünde sakızlar ve zıvanalar, zil çalıyor, sonra da telefon, telefonda otobanın ve yağmurun sesi, eski bir motor sesi, ismini söylemeden önceki gülümseyişi ya da belki kapı zili bir ıslıktır, bütün gece sokakta ıslık ve sonbahar.

Sabah vakti çok erken saatte, akşamdan kalmalık bir hisle uyandı. Kardeşi henüz dükkânı açmamıştı. Banyo aynasına bakınca yalnızca felcin daha da kötüleştiğini değil, aynı zamanda yarı kapalı gözünün bulutlu etkiyi artırdığını, yüz hatlarının daha da bulanıklaştığını fark etti. Gözlerini kırpıştıramadığı için görü-

şünü de netleştiremiyordu. Gözkapağını kaldırdı ve gözün kendisinin bir pusa, katarakta döndüğünü anlamasıyla boğazına bir mide bulantısı çöktü. Bunun yaşadığı felcin bir sonucu olup olmadığını araştırmak istedi ve e-posta kutusunda laboratuvar sonuçlarını aradı: Şöyle hızlıca göz atması her şeyin yolunda olduğunu anlamasına yetti. Yine de doktora görünmesi şarttı. İçi rahat etsin diye sonuçları Tina'ya da gönderdikten sonra kardeşinden kendisini yeniden acile götürmesini istemek üzere yolun karşısına geçti: Araba kullanamazdı çünkü yeterince iyi göremiyordu ve nedense taksi çağırmak da istemiyordu, kimse tarafından görülmek istemiyordu. Ne aptalım, diye düşündü ama elinde değildi. Koridordaki aynaya bakınca silikliğin iyice ilerlediğini gördü, sonra da cebinden telefonunu çıkarıp özel bir kliniğin adresini yeniden kontrol etti. Daha önce burada apandisit ameliyatı olmuştu, öğretmen sigortası da burayı karşılıyordu ve iyi bir yerdi.

Diego kapıyı açar açmaz telefonu elinden aldı.

"Ne yapıyorsun, manyak mısın nesin, görmüyor musun bana neler oluyor!"

"Sana neler olduğunu gördüğüm için kliniğe gitmen gerekmediğini biliyorum."

"Ver şu telefonu yoksa öldürürüm seni yemin ederim."

Diego arkasını döndü ve yukarı, odaya çıkmasını rica etti, ona anlatması gereken bir şey vardı. Alex, sırtına yumruklar indirdi, Diego da bıraktı vursun ama Alex güçlüydü, canını acıtıyordu. Fakat ağladığını duyunca Diego, "Felç geçirmediğini biliyorsun, o yüzden benimle geliyorsun," dedi.

Anlatsam mı hikâyeyi, diye düşündü Diego. Gerekirse mektup da elindeydi ama kelimelere dökse daha iyiydi. Kız kardeşinin annesinden bahsedilmesine tahammülü yoktu. Onu hatırladığında küplere biniyordu. Çığlıklarına, bana neden bunları anlatıyorsun diye bağırmalarına katlanmak zorundaydı, bana şu anda annemden bahsetme, annem senin travman, beni acile

götür yeter, ne olursun, bir taksiye bindir beni. Hangisi daha iyiydi? Önce fotoğrafları göstermek mi? Kendisi görsün diye fotoğrafları ona vermek mi? Bunlardan bazılarını annesi çekmişti, selfilerin olmadığı dünyada, aynanın karşısında çekilmiş kendi yansımasının fotoğraflarıydı. En sonuncuları ise Diego, intiharın öncesindeki kapanmasında, şimdi ona korkunç ve capcanlı gözüken, model-annesiyle ıvır zıvır odasında geçirdiği saatlerde çekmişti.

Fotoğraflardaki yüz de aynı süreçten geçiyordu. Önce kısmi felç. Düşen gözkapağı, dişleri meydana çıkaran kansız dudaklar, kırışıklıkların ve yüz çizgilerinin yok olması. Sonra beyaz, kataraktlı göz. Alex bunu görünce fotoğrafı kendinden uzaklaştırdı fakat Diego devam etti, görüntüleri sessizce ona uzatmayı sürdürdü. Gözü yok oluyordu. Parmaklarla dokunulup bozulmuş bir yağlı boya tablo gibi. Hani leke çıkarıcı kullanılır ya. Sonra burnu. Bir burun deliği kapanıyor. Sonra öbürü. Burnu yok olmuş: kediye benzer bir yüz. Bir sessiz film aktrisininki gibi küçülen ağzı. Bunların çoğunda annesi ağlıyordu. Diğerlerinde bir pipetle viski içiyordu. Alex, bu ne böyle, diye bağırıyor, fotoğrafları havaya fırlatıyor, Diego'yu omuzlarından tutup sarsıyordu, ne bunlar böyle, bu makyajlı manyağı neden bana gösteriyorsun, bana böyle bir şey olmuyor, böyle olmuyor bana.

"Makyajlı değil, Alex. Ben gördüm onu, bu fotoğrafları kendim çektim."

"Senin için makyaj yapmış, sonra da intihar etmiş. Sen hep onun hizmetçisi oldun zaten."

"Hayır, öyle olmadığını biliyorsun. Hizmetçisiydim, evet, olabilir ama aptal değilim."

"Salağın tekiymişsin!"

"Kızım, makyaj değil bu."

Alex koşa koşa odadan çıktı ve hâlâ tezgâhın üzerinde duran maskeyi el yordamıyla arandı. Yapmak istememesine ve gözyaşlarından dolayı çok az görmesine rağmen bir araç çağırdı,

şansına birkaç dakikada geldi. Hastane yakındı: Kliniktense acile gitmeyi yeğlerdi çünkü kliniğe yüzünde maskeyle girmenin de biraz fazla olacağını düşünüyordu artık. Arabaya binince şoför endişeyle baktı yüzüne. Acil servise koşa koşa girdi ve yüzüne neler olduğunu görsünler diye maskesini de çıkardı, hemen içeri aldılar. Resepsiyondan hemen telefonlar edildi. Rahatlayıp bir gözünü sildi, diğeri akmıyordu. Ama hemen fark etti ki acildeki bazı insanlar ona bağırıyordu. Çoğu sana ne oldu diye soruyor ama diğerleri hakaretler ediyor, görmüyor musun burada çalışıyoruz diyordu, ne diye maske takıyorsun salak, çıkar şunu, korkutuyorsun ihtiyar kadınları, annemin tansiyonu var, eğer ona bir şey olursa, o canavar yüzünü dağıtırım, ona göre. Bir beyefendi ona yardımcı olmak istedi ama geldiğini görmeyince istemeden dirsek attı adama. Resepsiyondan doktorları değil güvenliği çağırıyorlardı.

"Tamam, çıkardım artık maskeyi be!" diye haykırdı Alex, plastiği de yere fırlattı. Sonra da üstüne bastı: "Benim yüzüm bu, işte YÜZÜM. Bu yüzden doktor lazım bana!"

Havada bir acayiplik vardı. Alex bunu daha önce stadyumda kavgalardan önce de duyumsamıştı, işaret fişeklerinin barut kokusuyla nefeslerdeki alkol ve ter kokusu gelmişti burnuna. Bir hiç uğruna, bir kıvılcımla çıkan şiddetin yoğun dokusu. Şimdi kendisi sebep oluyordu buna. Kendini savunmak amacıyla yalan söyledi:

"Yanık bu! Yüzüm yandı!"

Bunun üzerine bağırış çağırış sesler biraz duraladı, fakat tam o sırada resepsiyonun arkasındaki aynada kendini gördü. Boğuluyor gibiydi, nefesi kesildi, elini burnuna götürdüğünde ise burun deliklerinin minicik kaldığını, neredeyse yok olduğunu fark etti. Yüzüne dokundu. Tek bir gözü kalmıştı. Öbür tarafta hiçbir şey yoktu, çukurun üstünde sert bir deri tabakası sadece. Ağzına bir parmak sokabiliyordu yalnızca, o kadar. Derisi vitrin mankeni gibi dümdüzdü.

Güvenlik görevlilerinin gelmesine kalmadan koşarak orayı terk etti, insanları korkutan şeyin yalnızca görüntüsü olmadığından emindi. Bundan daha başka, kaçınılmaz bir şeydi. Hissedebiliyordu bunu. Annesinin fotoğrafları tek gözünün hafızasından hızlı slaytlar gibi geçip gidiyordu. Koşarken basamaklardan birinde düştü ve birisi onu kaldırmaya çalışınca hemen itiraz etti çünkü bir linç girişiminden korkuyordu. Ama kardeşiydi gelen, Diego'ydu, bembeyaz kesmiş, titrek, endişeliydi, onun da ödü kopuyordu.

Annem adamı gayet iyi görmüş, dedi Diego. Hâlâ gündüz vakti olduğunda diretiyordu, gece çökmeden önce varmak istiyormuş sadece ama yeterince ışık varmış: Güneş henüz batmamış nehrin üstünde. Düştüğünde ayağa kalkması için yardım eden adamın yüzü yokmuş. Ayakları da tersmiş. Bana dedi ki yürürken kimse onu bulamasın diye böyleymiş, çünkü ayak izleri insanın kafasını karıştırıyor, gerisin geri ters tarafa gönderiyormuş. Sertçe yakalamış onu, sonra da ıslık çalmış ama başka kimse gelmemiş. Bana çok fazla ayrıntı anlatmadı, sadece dedi ki yüzünü bulmaya çalışmış, saçına dokunmuş, acaba başı da ayakları gibi ters mi diye bakmak istemiş ama yok, öbür tarafta hiçbir şey yokmuş, sadece dümdüz saç derisi varmış. Öpmemiş tabii ama ıslık çalıyormuş, ya adamın kendisi ya da başka biri, orasını anlayamıyormuş. Bir yerlerde bir ağız varmış.

Canını çok yakmış, gittiğinde ise ıslık şişşt sesine dönüşmüş, annem bunu kimseye anlatmaması yönünde bir uyarı olarak yorumlamış ama zaten kime anlatabilirmiş ki? Babasıyla erkek kardeşleri insan avına çıkarmış böyle bir durumda, o ise onların deliye dönmelerini de hapse atılmalarını da istemiyormuş. Hem zaten annesi ortalıktan kaybolduğundan beri babası çok içki içiyormuş.

O gece akşam yemeğinde aptala yatıp okulda öğrencilere ayakları ters bir cüce hikâyesi anlattıklarından bahsetmiş. Ne

olur ne olmaz diye yüzüyle ilgili hiçbir şey söylememiş. Babasının tepesi çok fena atmış. Normalde sakin, melankolik bir ayyaş olan adam yumruğunu masaya vurmuş, makarna tabaklarını havaya sıçratmış. Ormandaki kocakarıların uydurduğu masallar hepsi, diye esip gürlemiş. Kim anlattı sana bunları? Sen de annen gibi keçileri kaçıracaksın, ne bu yüzü olmayan adam saçmalıkları falan?

İşte annem bana orada anlattı, aynı zamanda mektubunda da yazılıydı hepsi: Hamile olup olmadığını anlamak için üfürükçüye gittiği zaman kadın ona annesinden, yani çekip giden anneannemizden bahsetmiş. Anneannemin de ona gittiğini, çünkü ona da tecavüz ettiklerini söylemiş. Garip bir adammış ona tecavüz eden, öyle demiş üfürükçü kadın, sonra da haç çıkarmış. İşte o zaman annesinin yüzüne de aynı şey olduğunu, o yüzden gittiğini anlamış. Onları terk etti diye annesine hiç kızmamış çünkü dedeme tahammül etme görevinin kimsenin başına kalmasını istemezmiş.

Annem dedi ki cüce hikâyesini uzatmamış ama dedem o akşam yemek yememiş, içip içip kafayı çekmiş. Annem de yüzü olmayan adam belki de cüzzamlıdır diye düşünmüş ve ertesi gün araştırmaya koyulmuş. Kütüphaneye gidip sormuş, onlar da en yakın cüzzam hastanesinin Santa Fe'de olduğunu söylemişler, çok uzakmış. Annem buna rağmen bir süre adamın yazlık evlerde yaşayan bir cüzzamlı olduğuna inanmış, hem kendisine hem annesine tecavüz eden bir hasta olduğunu düşünmüş, gerçi kütüphane kitaplarındaki fotoğraflarda cüzzam çok daha farklı gözüküyormuş. Öbür adamınki tava gibi dümdüz bir suratmış sadece.

"Kimse bana tecavüz etmedi, Diego."

Alex koltukta oturmuş, kalan tek gözünü açık tutmaya çalışıyordu.

"Ben de öyle düşündüm. Hiç mi?"

"Hiç. Hele de bir adam hiç. Hele yüzü olmayan bir adam hiç mi hiç. Lütfen ya, yapma."

"Bilmiyorum. Bu sırdan hep nefret ettim ve hep sana anlatmak zorunda kalmamayı umdum."

"Kendine acımaya kalkma şimdi sakın."

"Acımıyorum. Sana daha çok acıyorum, hâlâ öfkelisin."

"Annem ödleğin tekiydi, üstelik bunu da yeni öğreniyorum, sen de şimdi kızmayayım mı istiyorsun?"

"Ne anlatacaktı ki sana?"

Alex ağzına dokundu.

"Sanki kuvvetli bir yapıştırıcıyla kapatılmış. Hâlâ bir parmak giriyor ama. Su versene."

"Annem benden konuşmamamı istedi belki senin başına gelmez diye."

"Peki ya yemek?"

"Bilmem. Annem yemek yemezdi ki."

"Benim hatırladığım bir şey varsa o da cenazesini kaldırdığımızda tabuttaki cesedin yüzü olduğu."

"Sen hiçbir şey hatırlamıyorsun çünkü zilzurna sarhoş olmuş, it gibi kudurmuştun. Tabut kapalıydı çünkü kaldırıma çarpıp ezilmişti."

"Peki yüzünün olmadığını hiç kimse anlamadı mı yani? İntihar vakaları incelenir."

"Başını kaldırıma vurup parçaladı, Alex. Pelteye dönmüştü."

Alex "kaldırım" kelimesini duyunca etrafında yalnızca karanlık görmeye ve çığlık atmaya başladı. Diğer gözünü de kaybetmişti şimdi.

Sakinleştirmeye çalışmak faydasızdı, Diego da onu anlıyordu. Bütün hikâye bu şekilde ve iki günde anlatılınca uydurma gibi, deli saçması gibi geliyordu. Onu kliniğe götürmeyi kabul etti. Araba pislik içindeydi, köpek kokuyordu ama Alex'in artık koku almadığı kesindi. Nasıl durdurulacaktı bu? Farklı olan tarafı neydi? Anneannesi hakkında araştırma yapmış, hikâyesini zar zor birleştirmişti. Kasabada onun yüzünü bir mendille kapattığını

görenler olmuştu ama başka bir adamla buluşmak için gizlenerek kaçtığını sanmışlardı. Hatta belki sözümona ona tecavüz eden adamdı bu. Üfürükçü kadın da ağzını sıkı tutmamış, sırrını saklamamıştı. Peki ama ya yanılıyorduysa? İlk gün Alex'in suratını görünce durumdan etkilenip hayal gördüğünü düşünmüştü. Fakat hastanenin acil servisindeki tepkilere de şahit olmuştu. Oradaki insanlar yalnızca silinen yüzü görmekle kalmamış, bunun hastalık da yaralanma da olmadığını fark etmişti. Tıpkı kendisinin de annesinin başına geldiğinde anladığı gibi. Gecelerce rüyasında görmüştü onu. Başında bir çorapla tezahür ediyordu hep. Kız arkadaşı Diego'yu terk etmişti çünkü yanında uyumak imkânsızdı; Diego yüzünde alkol kokusunu alıp kafasına bandaj gibi doladığı çorabı görünce çığlık çığlığa uyanıyordu. Rüyasında çorabı çıkarıyordu; altından yüz hatları belirmezdi ama ıslık çalardı. Bazen de annesinin kaldırımdan kalktığını görürdü rüyasında, ayakları kırık, suratı kan içinde olur, onun adını çağırırdı.

"Susadım," dedi Alex arabada, ne dediği zor anlaşılıyordu. İnliyordu çünkü ağlayacak gözleri yoktu artık.

Alex suyun yarısını pantolonuna döktü. Ağzına dokununca neredeyse tamamının deriden oluştuğunu fark etti. Çığlık attı, Diego da ona dükkândan getirdiği pipeti uzattı, dudağının kenarında hâlâ azıcık bir açıklık vardı.

Kırmızı ışıkta durdular ve Alex kardeşine, ne olursun arabayı durdur, dedi. Bir selfi çeksene bana. Kelimeleri güçbela anlaşılıyordu. Sonra da Pato'ya gönder. En yakın arkadaşıydı Pato.

Anında cevap geldi: "Ne göstermeye çalışıyorsun? Komple flu çıkmışsın. Tatlı bir çıtırla tanıştın da çaktırmadan fotoğrafını mı çekmeye çalışıyorsun? Ama selfi modunda çekmişsin, geri zekâlı."

Bunun üzerine Alex yumruklarıyla dizlerini dövmeye başladı. Öfkeden çıldırmıştı.

Annesine hep öfke duymuştu çünkü intihar etmişti, çünkü korkunç ve soğuk biriydi, travmatize olmuştu ve durumunu

inkâr etmişti hep, ama şimdi bir de bunu miras mı alıyordu annesinden? Yıllardır ona çarşafları yırttıran, tuğlaları yumruklatan, başını duvarlara vurduran öfkenin parmaklarının arasından kum gibi kayıp gittiğini hissetti çünkü nihayet hasarın özüne inmişti. Kardeşine inanıyordu çünkü bu sırrı saklamanın verdiği derin kederle konuşmuştu. Nasıl göründüğünü sordu ona. O da dedi ki sanki birisi yağlı boya portre yapmış, sonra da elini iyice açıp taze boyanın üstünde daireler şeklinde oynatarak yüz hatlarını birbirine karıştırmış.

"Ne yapmamı istersin?" diye sordu Diego.

"Geri kalan her şeyi anlat, anneannemi, başka ne varsa. Sonra da beni Tina'nın evine götür, kızımın yanında olmak istiyorum."

Geri döndüklerinde gece olmuştu. Saatlerce konuşmuşlardı. Sonbahar rüzgârı çıkınca herkes evlerine çekilmişti. Diego'nun evine geçtiler çünkü Alex bir maske almak istiyordu, Myers maskesi acil serviste mahvolmuştu. Diego başka bir tane getireyim dediyse de Alex istemedi. Arabada tek başına kör hâlde kalmak istemiyordu.

Evin sabit telefonu çaldı, tamamen mânâsız bir şeydi ama Diego'da hâlâ sabit bir telefon vardı işte, nedenini kimse anlamıyordu. Pek çok insan cep telefonu kullanmayı bilmeyen ebeveynleri veya dedeleri nineleri için ya da elektriklerin kesilmesi ihtimaline karşı sabit telefonlarını hâlâ tutuyordu ama onların anne babası yoktu ve mahallede elektrik kesintileri henüz tek tüktü, o da sadece yaz mevsiminde yaşanırdı. En azından bu konuda şanslıydılar.

Alex cevap verdi. Bir tür statik ses veya otobanda giden araba sesi duydu, çok hızlı giden bir arabanın pencerelerinden içeri giren rüzgâr sesi gibiydi. Sonra da o yanılmaz ıslık sesi duyuldu. Bir mızıka, müzik veya kuş sesi değildi. Islıktı, bir çağrıydı.

Sokak kapısı kendi kendine açıldı. Diego sıçrayıverdi, bir koşu baktı düşünmeden. Kimse yoktu.

"Gidelim," dedi Alex zorlukla.

"Nereye?" diye sordu Diego.

"Tina'nın evine."

Aklında bir fikir vardı, elindeki Myers maskesini döndürdüğü gibi onu da döndürüp duruyordu zihninde. Magnolia'nın sakinleşmesinin ardından bir süre maskeyi kullanmayı düşünüyordu, çünkü işine yarayacaktı. Artık kendini kurtaramayacağını sezebiliyordu. Hatta ölmese bile –çünkü hâlâ bir şekilde nefes alıyordu– bu sefer açlıktan ölecekti, tüple besin verilmesine müsaade etmezdi kesinlikle. Bunu geri döndürmenin yolu yoktu. Fakat Magnolia ailesinin yüzü olmayan kadınlarının hikâyelerini öğrenirse kızın bir şansı olabilirdi. Tek ortak noktaları bir şey bilmemeleriydi. Tina'ya hem şahit hem bakımveren kişi olarak ihtiyacı vardı çünkü Magnolia gelecekte unutacak olsa ona hatırlatabilirdi. Çünkü o suratsız suratı illa ki unutacaktı. Deli kadınlar soyundan gelen başka bir delinin saçmalıkları sansa bile hikâyenin aklında olması şarttı. Tina'nın Magnolia'nın bu hikâyeyi hatırlamasını ve buna inanmasını sağlaması gerekiyordu. Diego da yardımcı olabilirdi: Fotoğraflar ondaydı. Annesinin fotoğrafları da şu anda kardeşinin arabada çektiği kendi fotoğrafları da vardı elinde. Acaba Tina'nın analog bir makinası var mıydı? Analoglar dijitalden daha güvenilirdi. Eski karısının kapıyı açması için zili maskeyle çalması gerekecekti. Ayrıca kanıt da sunmak zorundaydı çünkü Tina hep belge isterdi, bu yüzden annesinin fotoğraflarını ve mektubunu da yanında getirmişti. Sonra Magnolia'yla konuşması da lazımdı. Bizzat kendisinin yüzüne söylemesi, bağırıp çağırmasına engel olması gerekiyordu, arada bir böyle yapardı çünkü biraz şımarık büyümüştü. Biraz vakit alacaktı, fakat Alex hâlâ nefes alıyordu, burnu olmadan, neredeyse ağzı bile olmadan nefes alıyordu. Deri yoluyla mı nefes alıyordu acaba? Mutasyona mı uğruyordu?

Tina'nın evine yüz metre kala Diego'nun arabası birdenbire durup kaldı. Kontaktaki anahtar bir türlü çalışmıyordu. Aküde

tın yoktu. Çalışmayan motorun çıkardığı tıkırtıdan başka tek ses duyulmuyordu. Dışarıda sessizliğin ortasında rüzgârın içinden geldi çağrı. Islık. Alex hiç düşünmedi. Hiçbir şey görmese de arabadan indi, bu sokağı tanıyordu, evlere, mezecinin kapısına, masözün perdesine, sevimli ihtiyarın güzel kapısına, alçak binaya dokuna dokuna yürüdü. Tina'nın evi oranın birkaç metre ötesindeydi. Tina'nın kapıyı hemen açmama ihtimaline karşın anahtarları elinde, gücü yettiğince çabuk çabuk yürüdü. Acil bir durum olursa diye anahtarları hep yanında taşırdı, bu da acil bir durumdu. Koşarken rüzgâr bütün yüzünü yalıyor ama acıtmıyordu. Hoş bir histi. Artık o yüz ona ait miydi, hâlâ orada duruyor muydu, annesinin yüzü müydü, yoksa anneannesinin miydi, evi bulabilecek miydi, yoksa nehre doğru mu koşuyordu, bilmiyordu. Kızına her şeyi anlatması bu duruma bir son mu verecekti yoksa ıslığın yeniden alaycılıkla gülmesine mi sebep olacaktı, durmuyordu ıslık, gitgide daha da yakından geliyordu, her şeyi anlatmak yoksa başka bir hile miydi, tıpkı izleri hep başka bir yere götüren, sahibinden hep uzaklaştıran o ayakların hilesi gibi miydi, bilmiyordu.

JULIE

*I shall plunge down into the abysmal horror of madness and death–or I shall walk upon the dawn.**

MARJORIE CAMERON

ABD'den çıkarıp doğruca bizim Buenos Aires'teki evimize getirdiler. Onlar kiralık daire ararken günlerini otelde geçirsin istememişlerdi. Gringo kuzenim Julie: Arjantin'de doğmuş ama iki yaşına geldiğinde ana babası, yani halamlar yurtdışına göç etmiş. Vermont'a yerleşmişlerdi: Eniştem Boeing firmasında çalışıyor, halam çocuk doğuruyor, evi dekore ediyor ve güzeller güzeli, geniş oturma odasında spiritüel toplantılar düzenliyordu. Zengin, sarışın, Alman kökenli Latinolar: Komşuları onları nereye koyacaklarını bilemezdi çünkü Güney Amerika'dan gelmişlerdi ama soyadları Meyer'di. Yine de ilk çocukları, yerli büyükannemden gelen esmer kanımızı ele veriyordu: Julie'nin gözleri koyu renkli, ölü sıçan gözleriydi, saçları hep diken diken olur, söz dinlemezdi, teni ise kesekâğıdı rengindeydi. Galiba

* Ya deliliğin ve ölümün boşluğuna açılan dehşetine düşeceğim ya da şafakta yürüyeceğim. –*çn*

halam, kendinden ayrı tutabilmek uğruna Julie'nin evlat edinildiğini bile söylemeye başlamıştı. Bu söylentiyi duyan babam öyle öfkelenmişti ki kendi kız kardeşine tam bir sene boyunca ne yazmış ne telefon açmıştı.

Gringo ailemizle iletişimimiz sık olsa da havadan sudan şeyler üzerindeydi. Karda çekilmiş fotoğraflar. Amerikalıların çok sevdiği, yaz mevsiminin mavi gökyüzü önünde bayramlık kıyafetleriyle geniş geniş gülümsedikleri o korkunç portre resimleri. Hepsi ekonomiyle alakalı başarıları üzerine muhabbetler: yeni araba, New York'a ve Florida'ya yapılan seyahatler, üniversite başvuruları (başvurular hep erkek çocukların olur, Julie "başka yollar" seçerdi), bembeyaz Noel kutlamaları, yakınlardaki ormanlarda yaşayan ve sürekli bahçelerini mahveden hayvanlar, yatak odalarının ve mutfağın bitmek bilmeyen renovasyonları. Elbette hiç kimse onlar kadar mutlu olamazdı, biz de yalan söylediklerini bilir fakat hiç umursamazdık. Uzakta, bizi hiç davet etmedikleri o başka, zengin dünyada yaşıyorlardı zaten: Hiçbir zaman "Size uçak bileti aldık"ya da "Gelin, Noel'i karda geçirin" demezlerdi. Bencillikleriyle pintiliklerinin kanıtıydı işte. Gönderdikleri fotoğraflarda Julie hep çok ciddi, kılıksız ve açıkçası çirkin görünürdü. Şişmandı. Belki de şişkinliği vardı. Saçları da hep keçe gibiydi, zayıftı. Ciddi seviyede hasta gözükürdü.

Annesiyle babası, yani halamlar Julie'yi Arjantin'e geri getirmeye karar verdiğinde Julie yirmi bir yaşındaydı. Ben de anca bir yaş daha ufaktım. Bir dolu bağırış çağırış yaşandı, önce telefonda, sonra da evin içinde. Bu ziyareti kabul edecek miydik, etmeyecek miydik, zira uzun olacağa benziyordu. Ben annemlerle yaşıyordum: İş bulamıyor, evden ayrılacak parayı çıkıştıramıyordum. Ev biraz bakımsız olmasına rağmen büyük ve rahattı. Mesele alan meselesi değildi. Gringo ailemiz daha önce bize hiç yardım etmemişti, mesele buydu. Bir dolar bile göndermemişlerdi hiç. Ne ihtiyacımız olduğunu asla sormamışlardı; oysa Arjantin'in kriz, yeniden doğuş, kayıp, delilik, felaket ve yeniden

doğuş yıllarında ne de çok şeye ihtiyacımız olmuştu. Babam bu ziyarete ideolojik bakımdan da karşıydı. Geri dönüyorlardı çünkü Julie sahiden hastaydı, ABD'deki tedavilere de bir servet harcamışlardı. Boeing'in her şeye kadir sağlık sigortası öyle her şeyi de karşılanmıyordu yani. Ya da belki eniştem, kendini bayıla bayıla övmesine rağmen şirkette o kadar öne çıkan bir çalışan değildi. Devletin sağlık sistemini kullanmak için geliyorlar diye kükrerdi babam. Annem ara bulmaya çalışmaz, "ama o da senin kardeşin" falan demezdi. Bırakırdı çarpsın kapıları. Nihayetinde onları eve kabul edeceğimizi bilirdi.

Yazın ortasında yağmurlu bir gecede geldiler. Babama havalimanına giderken eşlik ettim. Julie şaşıydı, obezdi, üzerinde gri renkli, pamuktan bir eşofman takımı vardı ve uçak yolculuğundan elleri şişmişti. Kurtarılacak hiçbir şey olmadığını düşündüm o an: Bazı insanlar kendini bırakır, fazla uzağa gider, bir gün uyanır ve bir bakarsın delirmiş, canavara dönmüştür. Julie de öyleydi. Komple bırakmıştı kendini. Üstelik biz ona tam olarak ne olduğunu da bilmiyorduk. Halam telefonda biraz ağlamıştı sadece, böyle şeyler yüz yüze konuşulur ama zihinsel bir problem bu. Zihinsel.

Tartışmalar mutfak masası etrafında yapılırdı. Ben hem çalışıp hem okuduğumdan annemleri ve gringo ailemizi çok sık görmüyordum ama gece toplantılarına hep katılırdım. Onların da keyfi yerinde değildi: Kırık dökük kaldırımlardan hoşlanmıyorlar (aslında kaldırımlar kırık falan değildi, Buenos Aires'te yollar tam düzgün değildir, ağaçların kökleri kaldırım taşlarını kaldırır, düz çimentodan yapılmamışlardır çünkü, ama neyse işte, halamların takılıp düştüğü bile oldu), gittikleri doktorlara güvenmiyorlar, sokakta yaşayan insan sayısı karşısında dehşete düşüyorlar (bu da babamı öfkelendiriyor, hep New York'ta ve Los Angeles'taki evsiz sayısıyla karşılaştırıyordu), yemekleri beğenmiyorlar, soğuk havayı, süpermarketlerdeki Nutella'ları

ve çeşit çeşit yoğurtları özlüyorlardı. Julie tek tük konuşur ama kibar davranırdı. Vaktinin çoğunu odasında geçirirdi. Halamın dediğine göre şizofrendi ama son yıllarda durumu iyice kötüleşmişti. Fazla detay vermek istemezdi. Bundan bize daha önce hiç bahsetmemişti çünkü kızının normal bir hayatı olsun istemişti, öyle derdi.

Üçü de hep spor kıyafetleri giyerdi. Pamuklu tişörtler, eşofman altları, spor ayakkabılar, hiç makyaj yapmazlardı. Gringolar ev içinde böyle oturur, derdi babam. Ama onlar gringo değil ki, diye itiraz ederdim, babam da sırtımı sıvazlar, geçerdi.

Münakaşalar sürüyordu. Moyano'da bakılmasını istemiyorum, on dokuzuncu yüzyıldan kalma akıl hastanelerine benziyor, derdi eniştem. Annem alınır, bir depresyon döneminde orada tedavi gördüğünü üzerine basa basa söylerdi; evet, tesisler yetkililerin ihmali sebebiyle bakımsızlaşmıştı ama uzmanlar işlerinin ehliydi. Bu tartışmaya ben de katıldım: Siz de burada yaşamıştınız, üstelik çok uzun zaman da olmadı, Moyane hâlâ aynı Moyano. Onlara kalsa her şey bozulmuştu, Vermont prensleri, ne olacak. Bu sırada Julie pek de deli gibi gözükmüyordu, yemek yeme şekli hariç: Hiç durmadan, elleriyle, nefes bile almadan, tabağı boşalana kadar yiyor, sonra durup gülümsüyor ve yarım litre Coca-Cola'yı mideye indiriyordu. İlaç kullanıyordu ve muhtemelen sessizliğinin sebebi buydu.

İlk büyük tartışma bir gün üçü birlikte meşhur bir psikiyatrla olan randevularından döndüklerinde yaşandı. Ağlamışlardı da, belli oluyordu. Ayrıca yine homurdanıyorlardı çünkü taksi çok pahalı tutmuştu, üstüne külüstür bir arabaydı, buram buram gaz kokuyordu (Meksika dublaj sanatçıları gibi "gaz" derlerdi de "*nafta*" demezlerdi Arjantinliler gibi). İçeri girince bizi görmediler bile. O gün benim boş günümdü, annemler işten yeni dönmüşlerdi, herhalde saat akşamüstü altı falandı.

Senin kabahatin, diye bağırıyordu eniştem. *Your fault. You and your damned ouija board!*

Babam araya girip bu evde İspanyolca konuşulur dedi. Siz benim misafirlerimsiniz. Sen benim kardeşimsin. Arjantinlisiniz siz lan!

Babama sersem sersem baktılar. Halamın yıkıldığı ânı gördüm. Kafa derisinden çıkan ak saçlarını, yamulmuş gözlüğünü, ağzının kenarında diklemesine kesikler yahut ritüel boyaları misali beliren çizgileri fark ettim. Ondan değil, dedi, ondan olamaz, oyundu o sadece.

Bu kadar gizem yeter be, dedi babam. Ayağa kalktı, kollarını kavuşturdu ve bir açıklama beklemeye koyuldu. Halam her şeyi küçük çocuk gibi zır zır ağlayarak anlattı. Julie de oradaydı, ağzını açmadı ama etkilendiği belliydi. Eniştem yere bakıyordu ve bu çılgınlığın ayrıntılarının utanmazlık noktasına vardığı bir anda avluya çıktı.

Hikâye çok komplike değildi, hatta klişe bir korku filmi sayılırdı. *Şeytan*'dı neredeyse. Julie küçükken görünmez bir arkadaşıyla oyun oynamaya başlamış, zamanla arkadaşlar çoğalmıştı. Lakin oyun fazla uzun sürmüştü: On dört yaşına gelmişti ama hâlâ bu arkadaşlarıyla konuşuyordu. Halama bu arkadaşların eve o spiritüel toplantılar sırasında geldiğini söylemişti; bu toplantılar yıllar boyunca sosyal buluşmalar olagelmişti zaten. Bu açıklama üzerine toplantılar durdurulmuş, "seslerin" hayaletlerle hiçbir ilgisi bulunmadığı, Julie'nin şizofrenisiyle bağlantılı olduğu hükmüne varılmıştı. Julie'nin durumu okulda yaşadığı ve kendisini evde eğitime mecbur bırakan sorunlarla daha da ciddiye binmişti (Julie'nin o görüntüyle ne ABD'de ne de dünyanın başka bir yerinde liseden sağ çıkmasının imkânı olabilirdi). Bu ruh-arkadaş-sesler hiçbir şey yapmıyor, sadece onunla konuşuyordu, ölümcül talimatlar vermiyor, eşyaları kırıp dökmüyor, *poltergeist* hayaletler gibi gürültü çıkarmıyorlardı. Bunlarla ve Julie'yle beraber yaşamak kolaydı. Evet, ortada kimse yokken muhabbete dalıp kahkaha atması, hatta bazen ağlaması biraz *creepy* idi ama bütün hepsi buysa pekâlâ bununla

da yaşanabilirdi, normal hayatla uyumlu şeylerdi bunlar. Peki ya kuzenlerim ne durumdaydı? Onlar çoktan üniversiteye gitmişlerdi. Neyse ki hastalığın en kötü son evresini kaçırmışlardı.

Julie'yi ruhlarla seks yaparken yakalayan halam olmuştu. Annem bunu duyunca ağzındaki şarap az kalsın boğazına kaçıyordu, büyük bir kısmını da masaya tükürdü: İnceltilmiş kana benziyordu beyaz formika masanın üstünde, fazla suluydu. Babam Julie'ye utanarak baktı, o da ona küstah bir bakışla karşılık verdi. Eniştem o sırada çıktı gitti. Nasıl yapıyor bilmiyorum, diye devam etti halam, artık utanmayı falan bir kenara bırakmış, rahatlamıştı. Mastürbasyon yapıyor elbette ama normal bir mastürbasyon değil. Bir görseniz! Vücudunda dolaşan parmak izleri oluyor. Memelerini sıkan eller var! Görünmez eller!

Ağlamaya başladı. Ben sırf bir şey demiş olmak için bana *Karabasan* filmini hatırlattı dedim.

Bunun üzerine Julie sözü aldı. Düz bir İspanyolcası vardı ama mükemmeldi.

O başka. Bahsettiğin filmde kadın kahraman tecavüze uğruyor, tabii aynı filmi kastediyorsan. Ama benim hoşuma gidiyor bana yaptıkları. Beni bir tek onlar seviyor.

Dramatik bir kapanış yapmadı, annesi gibi hıçkırıklara da boğulmadı. Sadece bir paket patates cipsi açtı ve onu da diğer her şeyi nasıl yiyorsa öyle yemeye başladı: iki eliyle, dudaklarına tuz ve yağ bulaştıra bulaştıra.

Doktorlar bunun mümkün olduğunu söylüyor, dedi halam bir yandan yüzünü bir *tissue** ile silerken. Bazen zihin, bedenin üzerinde öyle etkili bir güç uygularmış ki açıklanamayan tepkiler de oluşabilirmiş.

Psikosomatik tepkiler gibi, diye araya girdi annem, sonra da kendi depresyonunu, ülserli kalınbağırsak iltihabını, kanlı ishalini, durup dururken gelip ardından gidiveren astımını anlattı.

---

* (İng.) Kâğıt mendil. *–çn*

Annemin depresyonunu hatırlamaktan hoşlanmıyorum: Postpartum depresyonuydu ve sanırım benim kabahatimdi. Sanmıyorum aslında, öyle olduğunu biliyorum. Ben sebep oldum, niyetimin bir önemi yok.

Julie cipsleri bitirdi, başını sallayarak itiraz etti ve dünyadaki bütün hapları, bütün tedavileri de getirseler kendisini iyileştiremeyeceğini kesin bir dille söyledi çünkü iyileştirecek bir şey yoktu ortada. Benim hoşuma gidiyor, dedi. Bunun neden bir sorun olduğunu anlamıyorum.

Orasını bilemezsin sen, diye bağırdı halam, sonra da cips paketini elinden aldı. Julie elindeki yağları bizim kanepeye sildi. Gerçi kanepeler epey kirliydi zaten.

Bilmiyorum zaten, dedi Julie. Ardından İngilizceye geçerek eğer hayatını ilaçlarla, şişmanlatıp vücudunu bozan haplarla mahvetmeseler normal bir hayatı olacağını ekledi. *I became a monster*, dedi. *But they want me anyway.*

Enişte içeri girdi. Tam o sırada İngilizce konuşarak hayalet parmakların verdiği hazdan, hiç soğuk olmadıklarından, müthiş bir zevk verdiklerinden bahsediyordu. Enişte suratına bir tokat indirdi, ağzı hemen şişti ama kanamadı. Sonra da orospu dedi. *Whore.* O bu duruma alışkın olduğundan cep telefonunu alıp odasına çekildi (cep telefonundan hiç ayrılmıyordu). Biz arkasından tir tir titrer hâlde kaldık. Halam baygınlık geçirme numarası yaptı, galiba aklımızı obez kızının görüntüsünden, öteki taraftakilerin ellerinin sevgi ve zevkle okşadığı derisinin altındaki yağ fikrinden uzaklaştırmak istemişti sadece.

Üç haftanın sonunda gitme lafları etmeye başladılar ama ABD'ye dönmekten değil (kimse iş durumlarının ne olduğunu sormuyor, onlar da hiç konusunu açmıyordu) "bize daha fazla rahatsızlık vermemek" için başka bir daire kiralamaktan bahsettiler. Annem sırf kibarlıktan, kalsınlar diye ısrar etti. Onlar da her zamanki bayağılıklarıyla çok teşekkür ettiler ve bir daha gitmenin lafını açmadılar.

Babam dişlerinin arasından, beş kuruşları yok, diyor, bir yandan da iç avlumuzdaki ufak bahçedeki bitkileri suluyor, öfkesine engel olamayarak kediyi sırılsıklam ediyor, hayvan da sinirle koşup kaçıyor, büyük eğreltiotunun arkasına saklanıyordu. Buraya getirmişler çünkü orada tedaviye paraları yetmiyor, Yankiler diyarında psikiyatri ateş pahası ama burada döviz kuru işlerine geliyor. Ayrıca ruh sağlığı alanında burada çalışanlar daha iyi. Orada bir şey bildikleri yok. İlaç verip yolluyorlar.

Yine de onları kovmuyordu. Ne olursa olsun ailesiydi onlar, ayrıca Julie de odasının kapısını hep kilitliyordu. Orada seks yapıyorsa bile hiç dikkat çekmiyordu. Yeni bir tedaviye başlamıştı; yarım gün hastaneye yatacak, ilaçları da artacaktı. Artık hastaneden yarı uyur vaziyette dönüyordu, beti benzi atmış, daha da şişmanlamıştı. Bende büyük bir acıma duygusu uyandırıyordu ama ne yapabileceğimi de bilmiyordum. Eniştem yatağa hep sarhoş giriyordu. Halam vaktini Skype'ta gringa arkadaşlarıyla konuşarak geçiriyordu, bazen de kuzenlerimle konuşuyor, onlar da kibar kibar selam veriyor fakat çok ilgisiz gözüküyorlardı hep. Ben onları anlıyordum: Julie'yi ve anne babalarını başlarından atmakla, uzaklarında durmakla nasıl ferahlamışlardır.

Bazen, ben fakülteye gitmeden önce, Julie'yle birlikte avluda kahvaltı ederdik. Sonbahardı, havalar muhteşemdi; o da belki beni taklit ederek yemeğini biraz daha düzgün yiyordu. Yine de üstünü lekeliyordu ama kabahat onda değildi ki. Aldığı ilaçlar yüzünden titriyordu. Ama ben kuzenimi seviyordum. Haysiyetliydi. Ve geri adım atmıyordu. Anne babasının İngilizce konuşmalarını dinliyordum (herhalde bizim anlamadığımızı sanıyorlardı), doktorlar kızlarını ruh sevgili diye bir şey olmadığına ikna edemiyor diye tartışıyorlardı. O ise kendinden emindi, sevildiğini hissediyordu, bunu neden elinden almak istiyorlardı? Onu hastaneye yarım günlüğüne yatmak üzere çıkmadan önce avluda izlerdim, bitkilere bakar, kediye gülümserdi ve her sabah ben kahvemi içer, o mısır gevreğini mideye indirirken hem onu

özgürleştirecek hem de halamları bizim evden çıkaracak bir çözüm bulmaya çalışırdım. Üstelik konuşmalarından, tartışmalarından dinlediğim kadarıyla ne istediklerini anlamıştım: Onu yatırmak istiyorlardı. Arjantin'de bırakmak. Dost meclislerinde onları kötü gösteren deli kızlarını almadan geri dönmek istiyorlardı; mesele ruhlarla seks yapması da değildi –bunu gizli tutabilirlerdi– ama onun bu durumu yüzünden Florida'ya seyahat planları, taşınma, belki göl kenarında bir eve yerleşme tasarıları suya düşüyordu. Terk edeceklerdi onu. ABD'de bir kurumun parasını ödeyemezlerdi. Burada ise bir kamu kurumuna ücretsiz yerleştirebilirlerdi. Neticede Julie Arjantinliydi. Peki ziyaretine gitme sorumluluğunu kim üstlenecekti? Babamlar mı? Ben mi?

Onun gibi başkaları da olmalıydı. Ona inanıp inanmadığımı bilmiyorum, bunun bir önemi yoktu. Ne annemlere, ne Julie'ye, ne de başka birine bir şey söyledim: Arkadaşlarım bile durumun ayrıntılarını bilmiyordu. İnternete daldım. Ruhlarla seks yapan başka insanlar da olmalıydı ve kesin bir araya geliyorlardı, şansım varsa anonim de kalmayan, sadece internetten ibaret de olmayan bir topluluk içinde buluşuyor olmalıydılar. Heykellere veya vitrin mankenlerine, hatta peluş oyuncaklara duydukları fetişi paylaşan insanlar vardı; bazı adamlar bebek kılığına girerek seks yapıyor, bazı kadınlar plastik yemeden duramıyor, bazı adam ve kadınlar gözyuvarlarını yalayarak tahrik oluyordu.

Ne var ki ölü hayaletlerle seks yapanları bulmak o kadar kolay olmadı. Julie görünmez ölülerin kendisiyle sevişmesine izin veriyordu; soğuk olsun sıcak olsun, onunkinin tenle, etle bir alakası yoktu. Başlarda bulabildiğim en yakın şey, açık bir tabutun yanına bile yaklaşamadıkları için durmadan yakınan nekrofillerdi. Onların arsızlıklarını okurken Julie'nin yanlarında ne kadar zarif kaldığını fark ettim. Anne babasının iflah olmaz bayağılıklarını nasıl da reddediyordu. Vücudunu groteske varana dek mahvetmişti çünkü her şeye rağmen onun bildiği ve bizim bilmediğimiz bir yerde güzeldi bedeni. Hayranlık mı

duyuyordum ona? Bilmem. Biraz kıskanıyordum. Çaresizliğini istemezdim ama bakıcısı olmak zorunda kalmak da istemiyordum.

Bir haftalık yoğun bir aramanın sonunda artık havlu atmak üzereyken (bir hafta internette arama yapmak için çok uzun, fazla uzun bir süre) ABD'de bir grup buldum, The Marjorie Cameron Church in the Desert.* Ödeme yapıp, bir de üstüne giriş kabul mektubu yazarak yöneticilerden onay beklemek zorunda kaldım ama sonunda bir sabah gelen kutumda *Congratulations* mailini gördüm. Hemen o gece Melinda adlı biriyle chat yapmaya başladım ve düştüğüm dilemmayı anlattım. Bizim dilemmamızı yani. Melinda bana neden Julie'nin kendisinin konuşmadığını sordu, ben de çok fazla ilaç aldığını söyledim. Melinda gayet anlayışlıydı: Bize hep hasta muamelesi ediyorlar, dedi. Julie'ye hiç lafını etmedim ama ertesi gün için Melinda'yla bir görüşme ayarladım. Skype üzerinden yapacaktık ama sadece arama şeklinde: Birbirimizin yüzlerini görecek kadar güven ilişkisi yoktu aramızda.

Kuzenime durumu anlattığımda ürperdi. Biraz İngilizce, biraz İspanyolca konuştum, gerçi bizim dilimizi gayet iyi anladığını biliyordum. Açıklamamı tamamlayamadım. Kahvaltısını yere fırlattı, bana doğru üç adım attı ve bana gerçek bir şükran duygusuyla sarıldı. Ne tuhaf: Çok güzel kokuyordu. Yemek konusundaki kabalığı ve sakarlığına karşın tertemizdi. Kendini sevgililerine mi hazırlıyordu acaba? Gözlerinin içine baktım.

Sen neden onları aramadın? diye sordum. Hep telefonlasın, hep online'sın.

Bilmiyorum, dedi samimiyetle. Korkuyordum. Benim gibi başkaları varsa. Ben insanlardan korkarım.

O zaman bu gece de korkacak mısın yani? Görüşmeyi erteleyeyim mi?

Marjorie Cameron Çöl Kilisesi. *–çn*

Hayır, dedi bana yusyuvarlak gözleriyle. Tombul parmaklarını salladı. Onlar beni kapatmak istiyor. Biliyor muydun?

Biliyordum.

Kaçman lazım, dedim.

Başıyla onayladı.

Bizi Uruguay'a götüren feribotta Julie öyle mutluydu ki hafta sonunu Colonia'da geçirmek için Rio de la Plata'yı geçen incecik kadınların kınayıcı bakışlarına bile aldırmadı. Tam zamanında, aile fırtınası patlak verdiği sırada kaçmıştık. Enişte ABD'ye dönmüştü bile, şimdi gidişini duyuran kişi halamdı; gözleri yaşlı, mızmız, her şeyi sahteydi. Çok iyi bir klinik bulmuştu dediğine göre, parasını da ödeyecekti. Nasıl ödemem kızım için, diye bağırıyordu. Hem zalim hem kendinden emin olan babam kliniğe telefon etti ve hepimiz duyalım diye hoparlörü açarak muhasebeci kızın söylediklerini dinletti, evet, diyordu, hasta için giriş tarihi belirlenmiş ama henüz bir para yatırılmamış. Babam telefonu kapattı, halam artık öfkeden aklını yitirmiş hâlde haykırarak kendini hayatının geri kalanını bu canavarla geçirmeye mahkum etmeyeceğini ve eğer ki kabahat ondaysa, eğer başlarına bu felaketi onun toplantıları getirdiyse de bu suçluluğu taşımayacağını söyledi. Ben bağırış çağırışı duymadım, çalışıyordum. Julie'den duydum sonra. Melinda'yla konuştukları ilk geceden beri çok ilerleme kaydetmişti: Artık çok yakın arkadaş olmuşlardı. Beni muhabbetlerine katmıyorlardı, ne kadar meraklansam da kabul ettim. Anlayışlıyımdır. Ruhlar tarafından "ziyaret edilenler" –onlar öyle diyordu– yalnızca kadınlar değildi, ziyaret edilen çok sayıda erkek de vardı. Kendi toplulukları bile vardı anlaşılan: ABD'nin Arizona bölgesinde bir *trailer park** içinde yaşıyorlardı. Birlik, Marjorie Cameron adlı dul bir okültist kadının onuruna bu ismi almıştı; bu kadın

(İng.) Karavan parkı. –*çn*

ölen kocasının ruhuyla sevişmeyi başarmıştı. (Cameron'ın hikâyesi çok daha uzun ve sıradışı.) Marjorie gibilerinin sayısı çok değildi ama eğer Julie isterse kendisini ziyaret eden ruhların kimliklerini öğrenebileceğine söz veriyordu. İstemezse anonim kalacaklardı. Tam bir özgürlük hâkimdi. Fakat sorun, Arjantin'de bu kilisenin herhangi bir kolunun bulunmamasıydı. Güney Amerika'daki tek küçük topluluk Uruguay'daydı. Ülkenin adını telaffuz edişi rezaletti ama daha da rezalet ve hatta aptalca olanı, Melinda'nın Uruguay'ın Buenos Aires'in tam karşı yakasında olduğunu, aralarında yalnızca bir nehir bulunduğunu bilmemesiydi ama sırf bu cehaleti yüzünden sahtekâr olduğunu da düşünmedim. Gringaydı işte: Gringolar hep böyleydi. Dünyayı tanımazlar, öğrenmeyi bilmezler, açıp bir haritaya bakmak akıllarına bile gelmez. Julie de benimle hemfikirdi. Öyleler, diye onaylıyordu o da.

Julie, Melinda ve ben bir olup Uruguay'daki topluluğa alınması işini organize ettik. Colonia yakınlarındaki bir kasabanın dışında kalıyordu, Nueva Helvecia mıydı, Colonia Suiza mıydı neydi. Burası *new age* inziva merkezleri ve alternatif spiritüellikle iştigal eden topluluklarıyla meşhurdu. Mantıklıydı. Gizlenmek için iyi bir yerdi.

Julie feribottan biraz korkuyordu, fark etmiştim. Sabah en erken saatte kalkan ilk feribota binmiştik: Kahvaltıdan sonra çıkmıştık hemen. Ben o gün akşamüstü bile dönebilirdim belki. Kimse de farkına varmazdı. Ama gringo pasaportuyla sınırdan geçerken de, araba kiralayıp sahte isim kullanırken de hiç korkmamıştı. İz bırakmamayı beceriyordu. Melinda mı öğretmişti acaba bunları? Arabayı ben kullandım. Nueva Helvecia, Colonia'ya çok yakındı: altmış kilometre. Julie haplarını almaya devam ediyordu; Melinda topluluk içine girdiğinde hapları bıraktıktan sonra yoksunlukla nasıl başedeceği konusunda ona yardım edeceklerini söylemişti. Elimizde koordinatlar, aradığımız evin tasviri, bir de isim vardı: Rolf. Gerçek adı değildi

mutlaka. Ortadan kaybolmak ne kadar kolay diye düşündüm. Biraz kararlılık, o da çok değil, güvenecek biri, biraz da para gerekiyordu, o kadar. Julie annesinden yaklaşık beş yüz dolar para çalmıştı. Başlangıç için iyiydi, fazlasını istemiyorlardı. Kendilerine yetiyorlardı; bir çiftlikleri vardı, bağış da kabul ediyorlardı. Üyelerden biri ayrıca birkaç hektarlık arazinin de sahibiydi. Zengin bir Uruguaylı. Ruhlar onu da ziyaret mi ediyordu, yoksa sadece marazi bir hayırsever miydi bilmiyorum.

Julie kısa yolculuğumuz boyunca epey konuştu: Bir saat feribotta, bir saat de arabada gitmiştik. İlk ziyaretlerini, ziyaretçiler arasındaki farkları anlattı bana: İçlerinden biri özellikle göt yalamayı seviyordu, böyle açık saçık söyledi, bayılacaktım neredeyse: Artık zarafetini kaybediyordu. Ya da gerçekten deliydi belki. Artık hiç bilemeyeceğim. Susmasını istedim, kaybolabiliriz dedim, öyle deyince sustu ama gıcık olmuştu. Onu tanımadığımı fark ettim o anda. Annesiyle babasının ne kadar gringo, ne kadar pinti ve sevimsiz olsalar da doğruyu söyleyip söylemediklerini bilmiyordum. Belki onlar Julie'nin açık saçık, azgın konuşmalarını duyuyorlardı ve bıkmışlardı artık. Belki de hapların yardımıyla kamu içinde nasıl davranacağını öğretmişlerdi ona. Hata mı ediyordum ben yoksa?

Eve vardık. Güzel bir evdi ama metruk bir görüntüsü vardı. Tavukların gıdaklamaları sessizliği yarıyordu. Rolf beyaz kıyafetler giymişti. Uzun boylu, ak saçlıydı. Siyah gözlük takmıştı. Pekâlâ bir katil de olabilirdi. Kuzenim önce onun sonra benim kollarıma atıldı. Arabanın kenarında bir sigara yaktım. Paketi Rolf'a da uzattım, istemedi. Julie'yle konuştu, hoş geldin dedi. Çantasını uzattım ben de: Çocuk gibi hoplayıp zıplıyor, koca kıçı (hani çok güzel yaladıkları kıçı) içi su doluymuş gibi bıngıl bıngıl oynuyordu. Güneş gözlüğümü taktım, güneş fena vuruyordu. Rolf bana teşekkür etti ve adının sahteliğini olduğu gibi ortaya döken tam bir Uruguay aksanıyla "Buraya kadarmış," dedi.

Ona iyi bakacak mısınız, diye sordum.

Rolf bana gülümsedi. Bütün dişleri mükemmeldi, bembeyaz, bakımlıydı.

Elbette, dedi. Gelip ziyaret edebilirsin.

Julie beni yeniden öpüp gitti. Çantasını Rolf taşıyordu. Julie durmadan konuşuyordu. Neler olacağını biliyordum.

Ben eve dönecektim. Julie'nin nerede olduğunu bilmiyor numarası yapacaktım. Bir süre onu arayacaktık. Sonra kayıp ilanı verecektik. Kardeşleri gelecek, babası geri dönecekti. Sonra öldü diyecektik. Ben bir gün Nueva Helvecia'ya dönecek, güzel ama metruk görüntülü evi bir daha asla bulamayacak, ne Rolf'un dişlerini ne de kendisi gibilerle buluşmak üzere kuru toprak yolda güneşin altında götünü sallaya sallaya uzaklaşan kuzenimi bir daha görecektim.

METAMORFOZ

Ceza beden değildir: ceza, insanın canını yakana dek bedenden konuşmaktır.
SONIA BUDASSI, *Animales de compañía*

Söylemiyorlar, haber vermiyorlar. Sinirlerim tepeme çıkıyor. Derin kuruyor, kalçalarında, bacaklarında, karnında yağ birikiyor, selülit bir günden diğerine belli olmaya başlıyor, ak saç denen o ölü kılı terbiye etmek imkânsızlaşıyor. Her kadının başına gelmiyor, o yüzden daha da beter: Deforme olan, hararet basan, ağlayan azınlığa mensup olacağını önceden haber vermeleri lazım. Çünkü ben dışarı çıkıp koşuyorum, yürüyorum, hayatı hızlı bir ritimde yaşıyorum ve yazları uzun ve ağır geçen bu şehirde benim yaşımdaki yani kırklarının sonlarını süren kadınların bacaklarına bakıyorum ama hepsinin bacaklarına yağ yapışmış değil, katiyen değil ve hepsi de tombullaşmıyor; etraf dar kalçalarla, rahat dökümlü pantolonlarla, az çok düz karınlarla dolu. Benim yediğimden daha az et ve peynir yiyorlardır, bundan eminim, hepsi anoreksik değildir ya da belki öyledir ama ben yemeyi bırakamıyorum çünkü migrenim var, baş ağrısını depreştiren şeylerden biri midenin boş olmasıymış çünkü

gözüme gözüme balta darbeleri indirip de boynuma kadar ağrıtan hangi mide asidiymiş artık bilmiyorum orasını. Belki onlar dayanıyordur acısına, belki ben zayıf yapıda biriyim, her halükârda nefret ediyorum o kadınlardan ve ölmelerini istiyorum. Bunu bir arkadaşıma da söyledim, bana nefret etme öyle, bir kapı kapanır biri açılır, dedi de bir daha görüşmedik, artık arkadaşım değil. Pozitif düşünce sapıkça bir şey, iyi niyet de öyle.

Jinekoloğum bu ikisini de yayıyor etrafa, saçıyor, her yeri gülümsemesinin parfümüyle dolduruyor. Ben de katlanıyorum çünkü işinde ne kadar iyi olduğunu biliyorum, devlet hastanelerindeki deneyiminin, öğretmenlik tecrübesinin farkındayım, bu prestijinden istifade ederek muayenehanesini ateş pahası yapması bence sorun değil. Herhalde sağlam ya da maskülen bir görüntü vermek için olacak (gerçi kendisi çilli ve çıtı pıtı bir kızıl, öyle feminen ki hani yasemin kokuları saçacak neredeyse), eski ahşaptan bir çalışma masası var ve üzerinde kadın üreme sisteminin hareketli bir heykeli duruyor, bayağı bayağı psikedelik bir nesne aslında, zira yumurtalıkları hareket ediyor, daha doğrusu abaküs gibi dönüyor, rahim ise yüzüyor sanki, ilk bakışta kuyruksuz (ve beyaz) bir akrebe benziyor. Küçük solgun ve çilli parmağıyla bana rahmi işaret ediyor ve cık cık yapıyor, çıkarmak lazım onu. Miyomum çokmuş dediğine göre. İyi huylu tümörler ama çok kanıyorlar, o yüzden bu kadar kansızsın. İki kez demir nakli oldum ama tendon iltihabı yaptı. Nakil değil onlar, diyor. Neyse işte, diyorum. Bana demir enjekte ettiler, üstelik kemoterapi alan insanların yanında; benim bütün baş dönmelerim, kol ağrılarım korkakça ve ayıp geliyordu onlarla kıyaslayınca.

Rutin bir operasyon. Yumurtalıklarında bir şey yok, o yüzden onları bırakacağız, böylece zamanı gelince menopoz olacaksın. Başka hormon vermiyorum. İyi, dedim. Ama menopozdayım zaten. Premenopoz diyor hâlâ gülümseyerek, yoksa regl olmaz-

dın. Tamam ama dediğim anlaşılıyor mu? Kurudum. Sıcak basıyor, it gibi terliyorum, eve dönüp üstümü değiştirmek zorunda kalıyorum. Köpekler terlemez diyerek gülüyor, bense ona dudak bükerek bakıyorum ama çok değil, ne de olsa karnıma bıçağı sallayacak olan o. Birkaç krem tavsiye ediyor. Klimakterik dönemden bahsediyor; bu kelime ölmeden önce serada bekletilen çiçekleri getiriyor aklıma. Jeller, pedler ve birtakım başka bakım malzemeleri öneriyor, bilhassa kurumadan kaynaklı yaralar için bir madde söylüyor.

Partnerim olmadığına seviniyorum çünkü her yanından krem akan bu vücuda dokunmak zorunda kalmayacak kimse. Bazı markaların, en pahalı olanların –ödeyebilirim diye açıklıyorum çünkü kılıksızlığımın sebebi parasızlık değil, artık canıma tak ettiğinden– çok iyi emildiğini ve kuru cildi hemen nemlendirerek yapışma hissini de ortadan kaldırdığını anlatıyor. Yalan tabii. Hatta bazı kremlerle derimi ovduğumda siyah, iğrenç iplikler çıkarıyor cildimden, kir gibi gözüküyor ama değil, iyi emilmediğinden. Ya da benim her şeyi reddeden hırçın cildimden.

Muayenehaneden kremlerin yanında bir de ameliyat tarihiyle ayrılıyorum. Artık regl olmamaya bayılacaksın, diye cıvıldıyor. Belki ilk defa haklı. Bir de elimde bir medikal korse reçetesiyle çıkıyorum; daha sonra dikişlerim atmasın ya da organlarım ortalıkta salınmasın diye (onun kelimeleri) kullanmam gerekecekmiş; bunun gerekliliği ve varlığı hakkında bana daha bu en sonuncu muayenehanede malumat veriyor çünkü daha önce de dediğim gibi hiçbir şeyi önden haber vermiyorlar. Vücudunun yeniden değişeceğini söylemiyorlar. Öyle afalladım ki, bir arkadaşımın doğum sırasında onca efor sarf ettiğini, bir de bebeğin kafası yüzünden kuyrukkemiğinin kırıldığını söylediği zaman da böyle olmuştum. Yine bir başkası, aynı sohbet sırasında doğumdan sonra kalan pelvis problemi nedeniyle artık koşamadığını anlatmıştı.

Ama yani lütfen, dedim, çocuklardan nefret etmiyor musunuz? Yok, diye cevap verdiler, kabahat onların değil ki.

Herhalde değil, dedim kendi kendime. Kabahat sizde ki anne olmak istediniz.

Elbette rahmin alınmasının ağlayıp zırlamaya varıncaya kadar acıttığını da söylemiyorlar önden; rutin bir süreç, rutin, deyip duruyorlar, rutin, sizin için rutin bu, arsız sadistler sizi, insan yatakta dönemiyor bile, bir de sırtüstü yatmanı bekliyorlar, uyuştursunlar diye hayvanlar gibi uluyorum. Eski kocam bana "bakmak" için geldi ama henüz boşanma evraklarını imzalamadığımız ve aynı evi paylaştığımızdan, sırf dayanışma göstermiş olmak için geldi bence. Her zamanki gibi ben içim dışıma çıkacak sanıyorum diye, kanamam var diye, ağrım var diye, ateşim var, enfeksiyon var, ölüyorum diye hemşireyi çağırıp durduğumdan, bana dönüp diyordu ki "farkında değil misin, rahatsız ediyorsun adamı, başkalarıyla ilgileniyor." Ne dedin, dedim uyuşmuş bir kafayla gözyaşları arasında, insanlara bakmak adamın işi zaten. Aşırı iş yükü varsa o benim kabahatim değil, kliniğin kabahati. Hastaların mızmızlanması normal. Eğer beni hayatım boyunca düzelttiğin gibi düzeltmeye devam edeceksen, git buradan, sırf seni terk etmeye üşeniyorum diye katlandım hepsine. Ama yalnız kalmak umurumda değil. Hastane harika bir yer. Histerektomi ameliyatından çıkan bir kadının kapris-lerine katlanamadı diye kötü olan kendisi değil de benmişim gibi pozlara girerek çıktı gitti. Erkek arkadaşına acıyorum, iyi birine benziyor ama bu işe yaramazın gıcık karakterine, herkesi disipline etme huyuna katlanmak zorunda. Üstelik başkalarını hiç önemsemediğini de göstermiş oldu, beni tek başıma bıraktı, böylece hemşirelere daha çok iş çıkacak. Onun gibi kibirli insanlar pek düşünmez zaten.

Avernus cehenneminde geçen bir gecenin ardından jinekolog cerrahım çilleri ve göz nezlesi olmuş gibi duran gözleriyle (herhalde uykusuz kalmış) ortaya çıktı ve korseyi nasıl

kullanacağımı gösterdi. Ne yazık ki yaz ayındayız, çünkü bir ay kadar kullanacaksın bunu, hatta daha fazla! Yine o âna kadar bu bilgiye de sahip değildim. Artık yemek yiyip hareket edebileceğimi söyledi, korse hep üstümde olacaktı, sonra bir dizi antibiyotik ve ağrı kesici ilaç yazdı, otuz gün boyunca kendimi zorlayacak işler yapmamı yasakladı ve iki gün sonra gidebileceğimi söyledi, aslında hemen gidebilirdim de dikişlerden biri biraz tuhaftı, biraz bekleyebilirdik. Tuhaf dikişe pansuman yaptı, sonra da dedi ki:

"Miyom küçük bir kavun kadardı. Hamileymişsin sanki. Dokununca nasıl acıtmadığını, nasıl daha fazla şişmediğini anlamadım gitti. Hatta ekoda daha da küçük görünüyordu."

(Doktorların kelimeleri kısaltıp baş harfleri kullanma takıntısına da hastayım ha. Eko, kemo, kardiyo, travmato, kinesiyo, BI-RADS2, mamo.)

"Görmek ister misin?" diye sordu.

Tabii ki, dedim. iPhone'unu çıkardı, fotoğrafı gösterdi, önden hazırladığı belliydi.

"Buz dolu şeffaf bir torbanın içinde göstereceksin sanmıştım," dedim hafifçe gülümseyerek, çünkü gülersem dikişlerim atabilir diye düşündüm, hem zaten gülesim de yoktu, gülmek için bir sebebim de.

"Hayır ama patoda buzun içinde!"

(Pato, Patolojik Anatomi demek; biyopsi örneklerini falan burada tutuyorlar. Uzmanı değilim ama bazı arkadaşlarımın et benlerini ve başka şüpheli dokularını bırakırken yanlarında bulunmuşluğum var.)

"İyi huylu bir miyom olduğundan," diye devam etti, "en son analiz edilecekler arasında, yani ciddi ciddi ziyaretine de gidebilirsin," diyerek kahkahayı patlattı.

Miyomu etraflıca inceledim, çünkü yeni telefonunun ekranı yeterince genişti. Muhteşemdi. Uçuk pembe etten, lavaj edilmiş bir yumurta, tüp şeklinde dokudan bir tür başı ya da kulpu,

bir de büyüyormuş gibi ekstra bir başı daha vardı. Hormonlu zencefil gibi. Şişman bir adamotu gibi. Parmağımı ekrana dokundurup bana gösterdiği şeyin içinde rahmin de bulunup bulunmadığını sordum. Hayır, dedi, bu en büyük miyom, daha ufakları da vardı. Kanama bunun yüzündendi. İki kilo ediyor! Sonra da konuşmayı sürdürerek devasa miyomlardan bahsetti (benimki bu sınıflandırmaya yetmiyordu), geçmişteki bazı vakaları anlattı. Telefon ekranını söndürdü ama benim aklım o kütlede, dümdüz derisinde kaldı, kırmızı damarlı bir tavuk göğsü gibiydi, tanrıların küre şeklindeki bitkisi karnımın içindeydi.

Artık yemek yiyebilirsin dedi doktor hanım, sonra da kısa topuklu, zarif ayakkabılarıyla çıktı gitti. Hizmetli hemşire adam bana iğrenç bir kabaklı sebze çorbasıyla su getirdi çünkü idrara çıkmam elzemmiş (yoksa kateter takılır diye tehdit etti). Hemen idrara çıktım; insanı korkutmak istiyorlar, bir kez daha gizli bilgi kullanarak hem de. Ameliyatın yaratabileceği komplikasyonlardan birinin mesanenin yer değiştirmesi olduğunu ben nerden bilebilirdim ki? Neyse, olmadı.

İçinde azıcık iplik iplik kabak parçaları olan iğrenç çorbayı ağzımda evirip çevirirken düşünmeye koyuldum. Önce internetten miyomları araştırdım. Hepsi benimki kadar şirin değildi. Kimileri tanecikliydi, kimilerinin ise bir sürü başı vardı, zencefile daha çok benziyorlardı ama çirkin bir zencefil, hani palyaçoların balonlarla yaptığı oyuncak hayvanlar var ya, onlar gibiydi (benim çocukluğumun partilerinde yapılırdı en azından). Eğilip bükülmüş balonlar. Benimki hiç öyle değildi, çok zarifti; çıkıntıları vardı, evet, ama ince dekorasyonlar gibiydi onlar, çaydanlık gibiydi. Aklıma o kadar çok benzetme geliyordu ki. Yok, hayır, onun çocuğum olduğunu düşünmüyordum. Çocuğa bakılır, insandır çocuk. Bu ise karakteri de hayatı da olmadan büyümüştü ama bana verememelerini haksızlık olarak görüyordum. Belki de verebilirlerdi aslında: Bir keresinde bir arkadaşımın annesi rahmi alındığında kanlı canlı görmek

istemiş. Tabii ki rahmini alan doktor akrabasıymış, annesi de acayip bir kadının tekiydi, almış, hastanede yattığı süre boyunca otellerdeki küçük buzdolapları gibi bir buzdolabında, hemen yanı başında tutmuş rahmini. Minibar gibiymiş. Annem de benim göbekbağımı uzun süre tutmuş da sonunda bir gün ay ne iğrenç şey demiş, düzenli giriştiği temizlik seanslarından birinde çöpe atıvermiş; ayrıca başka annelerin çocuklarının apandislerini sakladığını da biliyorum. Miyomun nakli yapılmaz, hiçbir işe yaramıyor, atılıyor. Neden vermiyorlar onu o zaman bana? Kimden istemeli? Jinekoloğumdan herhalde.

Çorbayı bitirir bitirmez kadını aradım. Açtı: Ameliyat sırasında değilmiş, muayenehanesine gidiyormuş. Lafı çok gevelemeden hemen miyomu istedim. Kendisi hakkında takdirim birkaç puan arttı: Benden açıklama istemedi.

"Teknik açıdan senin zaten. Patolojik kalıntılar atılır, yakılır genelde. İstersen biyopsiden sonra alıp götürürsün."

İşin basitliğinden, biraz düz ama şoke olmadan konuşmasından, talebime karşılık verme biçiminden anladım ki bu ilk defa olmuyor. Sırf minicik bebeklerine yuva oldu diye rahimlerini isteyen bir sürü aptal kadın vardır herhalde dedim. Kıl oluyorum o geri zekâlılara. Gerçi ben de artık kendimi onlardan çok farklı hissedemiyorum.

Jinekodan bir mesaj (artık ben de kısaltmalarla konuşuyorum): "Kendi minik buzluğunu getir çünkü orada vermezler sana. Sonra kurutabilirsin istersen."

Bakımını nasıl yapacaktım, işin o tarafını söylemedi bana, çünkü çürüyordur kesin, birtakım teknikleri vardır. Belki bir sıvının içine koymak lazım ama çok büyük, damacana falan lazım. Gerçi fikir benim değil. Kafamın içinde Virginia geziyor.

Kız kardeşimden bana küçük bir buzluk getirmesini istedim: Miyomu taburcu olduğumda verdiler. Kardeşim beni eve götürdü, buzluk meselesini de sormadı; ne düşündü bilmiyorum,

belki içinde ilaçlar var sanmıştır. Gerçi hiç de dehşete falan düşmezdi çünkü kaçığın tekidir zaten ama ben onunla kendi meselelerimi paylaşmak istemiyorum: Anlıyor ama etrafa yayıyor, dünyanın en boşboğaz kadını; saygı, sır, mahremiyet kavramlarından tamamen bihaber.

Giyimi de öyle, her zaman yarı çıplak geziyor. Şansına vücudu fıstık gibi, şehirde de çöl sıcağı yakıyor.

Deli ama düşünceli olduğundan buzluğumu –büyük olanı– kolay hazırlanacak yiyeceklerle doldurmuş, bir de geceleri babam yanımda kalsın diye her şeyi ayarlamış. Babam yaşlı ama işe yarar, annem gibi değil, onu yanımda bile istemiyorum; kız kardeşime beni annemin yapış yapış, egoist sevgisinden uzak tutmak konusunda kesin emir verdim. Her şey görüntülü aramayla olacak dedim.

Yine de tek yapmam gereken şey yatakta veya kanepede ya da işte nerede istersem orada kıpırtısız durmak ve yaramı kendim iyileştirmek ki doğrusunu söylemek gerekirse hiç de fena durumda değil. İlk gece bir çığlık attım çünkü aniden bütün karnımın duyarsızlaştığını hissettim ve bunun ölümün başlangıcı olduğunu anladım, hatta kesin bir hisle içime doğdu bu. Benim kadar evhamlı olan babam katır kutur sesler çıkaran kalçasıyla odama yaklaştı ve bana dedi ki:

"Cerrah kadını ara. Saat sabahın üçü ama bu onun sorumluluğu."

Aradım. Uyumuyormuş. Kadın yorulmak nedir bilmiyor.

"Normal," dedi. "Düşünsene, sinirlerini kestik..."

Mikrodoz enformasyon canıma tak etti artık, araya girdim.

"Bana söylemen gerekirdi. Çok korktum."

"Her zaman olmaz, biz de etkilemek istemiyoruz."

"İyi. Gidiyor mu bari?"

"Şimdilik gitmez."

"Çok uzun sürer mi?"

"Aylar sürebilir veya hiç gitmeyebilir. Ama alışırsın."

"Tamam."

Kaltak karı dedim içimden. Parmağımı göbek deliğimin üzerinde gezdirdim, yok, yok, hiçbir şey yok, sanki komodinimin üstündeki portakallara dokunuyorum.

Durumun ciddi olmadığını öğrenen babam yatağa geri döndü. Benim eksik bilgi yüzünden yaşadığım öfke onu rahatsız etmiyordu, sonuçta erkek, kardeşimin ağzının bozukluğuna, annemin kıyamet tellallığına alışkın. Babama kalsa bilgiyi gizlemekte bir şey yok. Ben de katılıyorum ama göreceleştiriyorum: Ne olduğuna bağlı. Büyük buzdolabının içindeki küçük buzluğu da sormadı: Başkalarının eşyalarını soruşturmak onun tarzı değildir. Ayrıca yoga yapmasına ve formunu koruyan babalardan olmasına rağmen yetmiş yedi yaşında rahim ameliyatı olmuş kızına bakmaya gelmesi zaten epeyce efor gerektirmişti. Hem kendisinin hem herkesin iyiliği için ölümün onu yürüyüşlerinden birinde bulmasını umuyorum.

Hassasiyetimi kaybettiğim gecenin ardından ilk yaptığım şey Virginia'yı aramak oldu. Yıllardır görüşmemiştik ama hâlâ aynı yerde oturuyordu ve hâlâ Piel* adlı, dövme ve vücut modifiye işlerini yürüttüğü mekânın sahibiydi. Gerçi işin bu kısmı biraz sır, çünkü pek çok kişi yaptığı işi yasadışı tıp pratiği olarak görüyor, bu yüzden o da bu işi isteyene yapıyor ama reklamını yapmıyor. İşini de iyi yapıyor, bugüne kadar kimse enfeksiyon kapmış değil (en azından ciddi seviyede bir enfeksiyon), dava açan da olmadı.

Virginia'nın kaşlarının üstünde iki silikon boynuz var, çok büyük değil. Öyle güzel kesikler atıyor, yaralar açıyor ki arkasında zarif tasarımlar bırakıyor; özellikle de derinin kalın olduğu sırt bölgesine. Yakın zaman önce bana yeni boynunun fotoğrafını göndermişti: Komple siyah dövme yapmış. Gönderdiği görüntüde siyah bir arka plan var, başı sanki havada

---

* Deri. –*çn*

salınıyor gibi çıkmış. Muhteşem bir fotoğraf. Mastektomi yaptırdıktan sonra protez takmak yerine eskiden memelerinin olduğu yerlere dövme yaptırmayı tercih eden kadınlarda da çok güzel iş çıkarmıştı. İşinin başından aşkın olduğunu biliyorum ama aynı zamanda gençlikten kalan dostluklara, ilk pirsinglerin yapıldığı, vücutlarına ucuz silikon ya da uçak yağı sokmak istemeyen trans ve travesti arkadaşlarımız için protez aradığımız kanla dolu gecelere onun kadar hürmet eden az kişi olduğunu da biliyorum.

Stüdyosunda, dövmeci dükkânlarının şaşmaz sesi içinde buldum onu, arkada müzik çalan bir dişçi muayenehanesini andırıyordu (burada Slipknot çalıyordu; Virginia klasiktir). Biz küçükken derinin altına silikon yerleştirmenin adı *body modification* ya da vücut değişikliği idi, şimdilerde *bodyhackers* olayı çıktı, transhümanizm yani. Ama süreç + zaman + sözcük anlamı bakımından her şey aynı. Üstelik koluna kulak yerleştirmek ya da gözyuvarlarına renkli dövme yapıp gözünü kırmızıya, fuşyaya ya da turkuaza çevirmek gibi inanılmaz işler yapılabiliyor. Sinirini çekiyorlarmış gibi acıyordur kesin ama bazen arzu edileni elde edebilmek için biraz acı çekmek de gerekiyor şimdi.

Miyomu vücuduma geri koymak istediğimi açıkladım. Devasa boyutta olduğu için dışarıda bir yere koymak epey komplike bir iş, ayrıca bir organı daha kurumasını beklemeden üstüne giyip gezmenin herhalde ölümcül sonuçları da olacaktır. İşin riskini bir kenara bıraksak bile estetik bakımdan korkunç gözüküyor gözüme. Ama sonra şöyle dedim: Sen omurganın üstüne sürüngenlerden implant koymuş, her bir omurunda, sırt derinin altına birer silikon bilye yerleştirmiş birisin. Miyomun bir parçasını bilyenin içine yerleştirsek olmaz mı? Vücudum reddetmeyecektir, benim zaten miyom.

Virginia bu tarz bir operasyona girişmeye cesaret edemeyeceğini, olası riskleri de bilmediğini söyledi. Haydi yapalım ya, dedim. Aynı şeyleri ciddiyetle tekrar etti ama sonra da ekledi:

Böyle karmaşık işlerde uzmanlaşan bir arkadaşım var. Bunu yapar mı yapmaz mı bilmem. Ama sorarım. Sonra da devam etti:

"Ameliyat çok acılı mı geçiyor?"

"Şimdi çok uyuşturucu ilaç kullanıyorum ama evet, lanet bir şey."

"Bana basit bir iş demişlerdi."

"Yalan söylemişler. Acı eşiğiyle falan alakası yok."

"Sana bakan biri var mı?"

"Babamla kardeşim arada bir geliyorlar."

"Peki Robi?"

"Ayrıldık, şimdi erkek bir sevgilisi var."

"Bir gün buluşup arayı kapatalım."

Virginia'nın Güney Afrikalı arkadaşı Colson'un pirüpak dairesine girdim; Colson baştan ayağa dövmeyle kaplı, ak saçlı, iyi kötü İspanyolca konuşan bir mastodon. Virginia adresi bana sesli mesajla gönderdi, sonra da silmemi istedi, bu güvenlik işlemlerinin hepsi gereksiz bence ama denileni yaptım ve bana söylediği üzere adresi analog bir yere (yani ajandama) kopya ettim. Babama bir kontrole gidiyorum, gecikebilirim diyerek yalan söylemiştim; taksi tuttum, onlar seyahati kayda geçirmiyor uygulamalar gibi. Colson kariyeri, başarıları ve neden Güney Amerika'da yaşamayı seçtiğine dair uzun bir giriş konuşmasının ardından numuneyi istedi. Verdim, bence hâlâ mükemmel durumdaydı, o da hemfikirdi. Lafı o kadar uzattıktan, özgeçmişini falan anlattıktan sonra ameliyatı hemen o gün yapar sanmıştım ama önce tümörü silikonlara yerleştirip füzyonun nasıl tepki vereceğine bakması gerekiyormuş. Ancak risk faktörünü ortadan kaldırdıktan sonra yapabilirmiş. İliğin yakınında ekstra dikkatli olmak gerekiyor, diye açıkladı.

Bana güvenilir gözüktü ve tabii ki premenopozumun, kanamamın ve miyomlu rahmimin sorumluluğunu üstlenen çeşitli jinekologlardan daha iyi iletişim kuruyordu. Hem beklemek

daha iyi olur, diye düşündüm. Çünkü sırtımda o çıkıntılarla en azından yan yatabiliyor olmam, babama da güle güle demem lazım, gerçi ağzı sıkı, kimseye de karışmıyor ama o da bir yere kadar.

Virginia bana bakmaya gönüllü oldu, hem değişikliğin sonucunu da görmek istiyordu.

Yeni çıkıntılı omurgam öyle güzel ki. Hayatımda ilk defa kendi vücudunu sevmek ne demekmiş anlıyorum. Virginia bir sürü fotoğrafımı çekti, Colson da yeraltı iş yaptığı için benden yine ağzımı sıkı tutmamı rica etti ama şunu söylemem gerekir: Gayet ince, gayet temiz çalışıyor, tavsiye ederim yani. Ameliyat lokal anesteziyle yapıldı, bu da mantıklı, çünkü normal anestezi aşırı uç durumlarda kullanılıyor olsa gerek, bir servete mal oluyordur hem. Ama hiçbir şey hissetmedim, hatta "Şimdi kesiyorum, şimdi çekiyorum" derken bile. (Bilyeyi içeri sokmak için çekiyordu. Silikonla füzyon da normal geçti). Bölgede şişlik yaptı biraz, o kadar. Küçük dozlarda antienflamatuar ilaç almam gerekti. Zaten aşırı antibiyotik almış hâldeydim, tetanos aşısı da olmuştum, bu yüzden arkamda pek iz bırakmadım: Hiçbir şey satın almam ya da ekstra iğne olmam falan gerekmedi. Şimdi sırtımda başka bir kabartma var. Ejderhayı andırıyor. Colson derinin üstüne renkli dövme yaptı, yanardöner bir ışıltısı da var. Sahte bir sauria sırtı. Bir nevi bukalemun, bir kertenkele, soğukkanlı mitolojik bir yılan. Sırtımı okşayamıyorum çünkü kollarım yetişmiyor fakat aynada saatlerce izleyebilirim. Virginia da elimi biraz daha uzatmama yardım edebiliyor ya da kendisi narince dokunuyor parmaklarıyla. Vazelin ve dezenfektanla bakımını o yapıyor. Israrla söylüyorum, hiç acı yok. Sanki hep oradaymış. Kendimi yavaş ve kesin hareketlerde bulunan, kadim bir varlık gibi hissediyorum. Bedenim tam ve olması gerektiği yerde: Derimin altında.

KASVETLİ İNSANLAR İÇİN GÜNEŞLİ BİR YER

Otelimin neon uğultusu da dahil, her şeyi duyabiliyordum.
Hayatımda hiç bu kadar üzgün hissetmemiştim.
LA, Amerikan şehirlerinin en yalnız ve en acımasız olanı.
JACK KEROUAC,
Yolda

Kızın sesi metalik ve burundan geliyor. Tuhaf bir mantrayı tekrarlayıp duruyor, anlamadığım için cep telefonumla gizli gizli kaydediyorum. Elisa'nın boğulan cesedinin bulunduğu su tankının karşısındaki ritüele ulaşırken geçilen üstünkörü bir güvenlik sistemi var ama apış arama dokunmuyorlar, belki taciz ihbarında bulunulmasından korkuyorlardır. Gringolar böyle işte: Çeşitli uyuşma, delirme ve tehlike hâlleri içindeki müptelalarla dolu bu uğursuz oteldeki ölü bir kıza tapıyorlar ama adap kuralları yüzünden hiçbiri orta yaşlı Latina bir kadının apış arasına elini sokmuyor.

New York'ta da bir ofisi bulunan, üniversiteye bağlı bir dergiye çalışıyorum Buenos Aires'te. New York'a seyahat etmemin sebebi Latin Amerika'nın belli ülkelerinde liberalizm ve popülizm üzerine seminer verme daveti almamdı ama yaşadığım şehirden uzaklaşmak ve Dizz'in ölümünden sonra nihayet ilk

defa ABD'ye dönmek de istiyordum. Öleli sekiz sene olmuştu ama hâlâ onu düşünüyordum. Latin Amerika'da olan biteni açıklamaya çalışan makaleleri yazdığım dergide bir "renovasyon" süreci başladı. *America in Weird* adlı bir bölüm başlattılar; ABD'de folklor ve doğaüstüne yakın tuhaf olaylar ve durumları konu alan yazılar çıkacak. Ben de burada yazmak istedim. Gazeteciliğimin başlarında biraz bununla ilgilenmiştim: Buenos Aires'teki perili evleri gezdim, Empedrado'daki Kış Köşkü'nü ziyaret ettim, Córdoba'daki perili otelleri dolaştım (Gran Hotel Viena'da ödüm kopmuştu, hayaletten periden değil de devasa bir oteldi; rehberli geziye katılmak istememiştim de yolumu şaşırmış, sonunda gece vakti feneri yağmurdan dolayı iyice büyüyen gölün kıyısında söndürmüştüm). Çok eğlenceli geçen o yıllar Neuquén'deki Cinco Saltos'ta çok çılgın ve sarhoş bir geceyle son buldu; efsanelerle doludur o bölge.

Sonra saygın bir konuma gelip, üniversitede eğitimini aldığım uluslararası politika konusunda çalışmaya başladım, bir süre seyahatlere çıkıp Los Angeles'ta yaşadım ve Dizz ölünce hem sevip hem nefret ettiğim o şehirden paramparça bir hâlde ayrıldım. Şimdi ise dergi bana New York'taki seminerden sonra geri dönme imkânı sunuyordu.

Editörümle ofisinde buluştum çünkü şehrin kafelerinden nefret ediyor, hepsi çok gürültülüymüş. Havadan sudan laflադık, ödeme adresi değişikliğini not etti, seminerden bahsettim, belki bir dosya hazırlayabiliriz dedik. Ama sonra ben Elisa Lam ile ilgili bir yazı teklifinde bulundum.

Önce reddetti. Brad Pitt'le ilgili bir yazı istiyordu ya da P-22'yle. P-22 Los Angeles'ta kendi başına yaşayan vahşi bir dağ aslanıymış, doğal yaşam alanından kaçmış, şehirde yalnız kalmış, bütün Griffith Park'ı ve civar bölgeyi dolanıp duruyormuş. Arada bir ortaya çıkıyormuş ve yangınların çıkardığı tahribatın bir örneğiymiş aslında, bildiğimiz dünyanın sonunun bir tür sembolüymüş. Galiba öyle bir şeyler dedi.

Olmaz, diye yanıt verdim. Hayvanla ilgili bin tane yazı yazıldı, yeni bir şey söylemiş olmayacağım, kendi gözümle görmediğim sürece tabii, o da neredeyse imkânsız.

Kabul etmemek için başka, kişisel nedenlerim de vardı ama ona söylemeyecektim. Ayrıca editörümün Elisa'yı haber yapmak istememesinin sebebi, inanılacak gibi değildi ama daha önce onun hakkında hiçbir şey duymamış olmasıydı. Ben bizzat anlatmak zorunda kaldım. Elisa genç yaşta bir turistti, belki de mekânın mazisini bilmediğinden Los Angeles'ın merkezindeki Cecil adlı otelde konaklamıştı. Bu mekân yalnızca trajedileriyle, intiharlarıyla, suçlarıyla falan değil, aynı zamanda seri katil Richard Ramirez'in de bir süre burada konaklamasıyla da meşhurdur. Elisa 2013'ün Ocak ayında burada kalmıştı. Burası ucuz bir otel çünkü ABD'de gerçek adıyla anılmayan sefil çadır kent Skid Row'un yakınlarında bir yerde, odaları da genelde genç sırt çantalı gezginler ya da parasız seyyahlardan oluşan turistlerin kullandıkları ve genellikle korunmasız mahallelerden gelen, müptela, iyileşme sürecinde yahut seyyar *homeless* insanlardan meydana gelen bölge sakinlerinin kullandıkları olarak ikiye ayrılıyor.

Elisa 31 Ocak'ta kayboldu: O gün odasına dönmedi ve ailesiyle iletişimi kesti. Yirmi gün sonra onu otelin su tankının içinde boğulmuş, çıplak hâlde buldular; bütün kıyafetleri ve eşyaları da suyun içindeydi. Bunu konuklardan biri fark etmişti çünkü musluktan ve duştan gelen su kara kara çıkıyor ve tabii ki pis kokuyordu. Elisa tankın içinde yüze yüze çürümüş, konuklar da onu içmişti.

Bu noktada patronum yüzünü buruşturdu.

Bu olayı hiç duymadığına inanamıyorum, diye mırıldandım öfkeyle, nerede yaşıyorsun sen, bu sayfayı yayına hazırlıyorsun bir de! Rasgele haber sunacaklar önüne, sen de hemen tamam diyeceksin bu gidişle.

Dergi benim gibi insanlar için, *freak*'ler için değil.

Peki, teşekkürler. Neyse, başka ipuçlarını da araştırdılar ama su meselesinden sonra orada boğulmuş vaziyette buldular kızı. Hiçbir travma izi falan yok. Mesele tankın içine nasıl girdiği: Tank kapalıymış, kimse yangın merdiveninden çıktığını görmemiş, gerçi orası kolay, ama o kadar kolay olmayan şey yukarı tırmanıp külçe gibi ağır metalden, kocaman kapağı açması ve içeri atlaması. Belki de başkası onu içeri attı, kız da çaresizlikten kıyafetlerini çıkardı. Asansörün güvenlik kamerası görüntülerini de görmedim deme, polis sonradan bulmuştu ya. Efsanedir, bir internet klasiği. Elisa'nın hayatta göründüğü son video o. Bulayım mı?

Lütfen.

Gözlerimi devirip YouTube'u açtım. Tam ekran yaptım. Kısa, diye de açıkladım, çünkü tüm patronlar gibi o da sabırsız, dikkatini vermiyor.

Elisa'nın asansördeki görüntülerini dikkatle izledi. Kokuşmuş su kısmını duyunca gerçekten etkilenmişti: Benim editörüm aşırı temiz adamlardan, başını her gün tıraş eder (ya da artık ne yapıyorsa), sakalı incedir, teni Estée Lauder tenidir.

Ah, söylemeyi unuttum, dedim, kızın bipolar bozukluğu varmış ve görünüşe göre ilaçlarını almıyormuş. Bu kısmı kısık sesle söyledim çünkü "bipolar" kelimesini söyleyince hâlâ titriyorum, hatta daha kötüsü, boğazım düğümleniyor.

Videoda Elisa üstünde kırmızı bir kapüşonlu svetşörtle görünüyor. Asansörde kod girer gibi bir sürü düğmeye basıyor ve belki de bu yüzden kapı uzun süre, yaklaşık üç dakika boyunca açık kalıyor. Habire tık tık basınca durdurmuş herhalde. Sonra koridorda takip eden var mı diye bakmak için dışarı çıkıyor. Korktuğu çok belli, çünkü yeniden asansöre girdiğinde bir köşede kıpırtısız durup aletin hareket etmesini bekliyor. Böyle birkaç defa çıkıp çıkıp giriyor: Asansör kapanmıyor, başka biri de gelmiyor, tek başına. Yedi dakika sürüyor. Sondan bir önceki sefer insanın kanını donduruyor: Koridora çıkıyor, onun

gördüğü, bize gözükmeyen şeyle konuşuyor ve elleri kocaman gözüküyor, parmakları uzamış, hareketleri ise dans ile yüzme arası bir biçim alıyor (çünkü sonunu biliyoruz). Ama bir perde ayaklının yüzüşü bu. Gördüğü şeye bir şeyler mi anlatmaya çalışıyor, bunlar onun normal hareketleri mi, yoksa vücuduna zarif fakat çarpık bir şey mi kaçmış, belli değil. Ardından sol tarafa gidiyor ve bir daha asansöre dönmüyor. Bitkin hâlde gidiyor, ayaklarını sürüye sürüye. Kapısı açık, boş asansörün görüntüsünü kaydetmeye devam ediyor kamera. Sonunda kapanıyor ve aynı katta bir daha açılıyor. Video orada bitiyor.

Ne kadar korkunç, diyor patronum. Son görüntüsü bu muymuş? Ailesi internetten kaldıramıyor mu?

Tabii ki kaldıramıyor.

Sen de bunu yazmak istiyorsun.

Hayır. Elisa vakası JFK cinayetinden bile çok araştırılmıştır. En yakın arkadaşlarımdan biri Los Angeles'ta oturuyor ve şehrin paranormal olaylarına fena hâlde takık, bugün bile insanlar Elisa'nın öldüğü tankın etrafında toplanıp bir işaret bekliyormuş. Arkadaşım ne işaret beklediklerini tam bilmiyor ama onu dinlemek istediklerini, ruhunun suda hapsolduğunu ve başına gerçekten neler geldiğini onlara anlatabileceğini düşündüklerini sanıyor. Hayranları bunun bir intihar olduğuna inanmıyor. Pek çokları onu Richard Ramirez'in ruhunun içeri attığına inanıyor. Arkadaşımı ziyaret etmek, gitmişken de ritüeli izlemek istiyorum.

Arkadaşın güvenilir biri mi?

Bu tip olaylarda ondan daha güvenilir birini düşünemiyorum.

Tamam dedi. *America in Weird* için biçilmiş kaftandı bu hikâye, teslim tarihi ile ödemeyi kararlaştırdık. Los Angeles'a giden direkt uçuş korkunçtu, maske takılsın diye bir dolu kavga edildi, görevlilere *thank you for your service* demeyi unuttum hep. Patronum arkadaşımın evinde kalmak isteyip istemediğimi

sordu ama arkadaşım Laurel Canyon'da oturuyor, Downtown'a uzak, öyle olunca bana Biltmore'da bir oda ayırttı. Az kalsın orası olmaz diye itiraz edecektim, onca otelin arasında Cecil'de bile kalmayı yeğlerim (ya da şimdilerdeki adıyla, Elisa'nın kaldığı zamanda da dendiği gibi Stay on Main'de). Elimde telefon, tam diyecektim ki Biltmore olmaz, orada başıma gelenleri ne unutabiliyorum ne de cinlerini tepemden kovabiliyorum ama sonra düşündüm de: Can yakan yerlere de dönmenin vaktidir şimdi.

Tankın önünde, mantrayı tekrarlayan kızın karşısında dizlerimizin üstüne çöktük. Ne bekleyeceğimi bilmiyordum: Isabella, yani Los Angeles'taki ölümle ilgili acayip olaylara dair her şeyin gayriresmi uzmanı, bana tüm bilgileri sağlayan arkadaşım yaptıkları şeyi dışarıdan çok sakındıklarını, büyük saygı gösterdiklerini ve gelecek işareti sessizce beklememi, eğer hiçbir şey duymazsam onları izlememi söyledi. Isabella beni yalnızca bir hayranın aşırı takıntılı olduğu konusunda uyardı, bu adam Elisa'nın mezarını düzenli aralıklarla ziyaret ediyor ve Hollywood'daki minicik dairesinde seanslar organize ediyor, bunların da sonu hep kötü bitiyordu çünkü ciddi nekrofili seviyesinde âşıktı ve her seferinde soğukkanlılığını yitiriyordu. Hatta ondan uzak durayım diye (ya da röportaj yapmaktan kaçınayım diye, ne kadar ciddi olduğuma bağlıydı) bana bir fotoğrafını bile yolladı. Adamı otelin terasında görmedim. Belki yasaklıydı. Elinde bir silahla çıkagelecek, onu sevdiğinden ayırdılar diye intikam almak isteyecek ve hepimizi öldürecek diye korktum ama hiçbiri olmadı.

İki tane tank vardı. Soldakinin, yani Elisa'nın boğulduğu tankın önüne diz çöktük. Mantracı kız diz çökme pozisyonumuzu korumamız emrini verdi. Yangın merdiveninden çıkmıştık, söylentilere göre Ramirez'in de kanlı kıyafetlerini sokağa attıktan sonra kullandığı merdivendi bu: Çıplak, her yanı pis-

liğe ve meniye batık hâlde çıkıyormuş merdiveni çünkü aynı zamanda tecavüzcüymüş. Elisa'nın bu merdiveni kullanıp kullanmadığı kesin değildi. İçeriden geçip terasa çıkan başka bir merdiven daha varmış, dediklerine göre de alarmlıymış. Los Angeles'taki ilk günümün öğleden sonrasında hemen Cecil'e girdim, iki katlı ranza yatak bulunan bir oda tuttum ama hiç kullanmadım. Öyle viran bir yer ki alarmının ne o zaman ne de şimdi çalıştığına inanmak zordu. İşin daha esrarengiz yanı, Elisa gibi antrenmansız, çelimsiz, incecik ve genç bir kızın tankın kapağını tek başına açmayı başarmasıydı (üstüne çıkmak kolay çünkü temizleyebilmek amacıyla dışına merdiven yerleştirilmişti). Belki de aradaki bir açıklık kâfi gelmiştir. Belki bir temizlik sonrası kapağı açık bulmuştur. Cecil'de her şeyin merasimsiz bir hâli vardı, sanki her şey mümkündü: Ne de olsa Elisa tank suyunun içinde tam bir ay boyunca çürümüş ve şişmiş hâlde yüzmüştü, kimse de bunun farkına varmamıştı.

Dizlerimizin üstünde bir süre bekledikten sonra mantracı kız iki kez el çırptı: Toplantının dağılma işareti. Bir sonraki toplantı ertesi geceydi. İlerlemeler hissediliyor dedi. Ne demek istediğini bilmiyorum. Çabuk çabuk indim, görülmek istemediğimden ziyade karnım acıktığından. O saatte açık bir yer bulmak zordu ama telefonda Main üzerinde beş sokak ötede, saat 21.30'da kapanan bir Japon restoranı çıktı. Biraz koşsam yetişirdim: O bölgede kimse gece vakti koşan bir kadın görünce yadırgamaz zaten. Şehir merkezi hiç olmadığı kadar berbat durumdaydı, daha önce hiç bu kadar *homeless** görmemiş, kendi kendine konuşan bu kadar insana, bu kadar ıssızlık ve terk edilmişliğe şahit olmamıştım. Teoride lüks bir otel olan Biltmore'da (görüntüde de öyleydi: İnanılmaz güzeldi, özellikle lobisi, ilk katı, barı; Savaş arası dönem, *artnouveau* ve Theda Bara karışımı bir düş gibiydi) geceleri oda servisi de restoran hizmeti de

* (İng.) Evsiz. *–çn*

yoktu çünkü hep "tadilattaydılar". Böyle bir otelde oda servisinin bulunmaması bir çöküş belirtisiydi ama ben bunu zaten biliyordum çünkü daha önce burada Dizz'le birlikte konaklamıştım. Bunca yıl sonra değişmemesi beni biraz şaşırtmıştı sadece.

Japon restoranındayken Isabella'dan mesaj geldi. Her şeyin güzel geçtiğini, tuhaf bir şey yaşanmadığını, ölü sevicinin gelmediğini söyledim. O da bana daha fazla bilgi edindiğini söyledi, kısa süre içinde onlara gitmemi rica etti. Isabella, Jenny'yle birlikte yaşıyordu. Sekiz sene önce üçümüz çok yakın arkadaştık. Hâlâ irtibatı sürdürüyoruz ama mesajlar ve görüntülü aramalarla. Benim uzaklaşmam üçlüyü ayıramadı. Jenny Porto Riko'da doğduğu için elbette ABD'de yaşayabiliyordu. Isabella da Arjantinli bir kadınla evli olan, zengin gringo prodüktör babası sayesinde kalabiliyordu. Bense Arjantin'e dönmüştüm çünkü depresyona girince, üniversitelerde bağlantılarım bulunmasına, kendime bir hayat inşa etme imkânım olmasına rağmen artık ABD'de kalmak istememiştim. Ama her gün özlüyorum onları; onları ve gözyaşlarından, müzikten, partilerden, pahalı parfümlerden, tasfiye satışlarından aldığımız tasarımcı kıyafetlerinden oluşan, yüzümüzdeki güneş kremlerinden dolayı hep yaz kokan üçlü grubumuzu.

Yemeğimi bitirince Biltmore'a yürüyerek dönmeye karar verdim. Sokaklardan korkmam. Beşinci caddeden yukarı tırmanıp Last Bookstore kitabevine varmam gerekiyordu, sonrasında Pershing Square tarafı biraz tekinsiz olabiliyordu ama hep meydanın karşısındaki kaldırımdan yürürsem sorun yoktu, ben de öyle yaptım. Last Bookstore'da biraz durdum; Elisa'nın turistlik günlerinde kitap aldığı yerlerden biriydi burası. Her zamanki gibi 20.00'de kapatmışlardı ama içeriden hâlâ ışıklar seçiliyordu: İlk katta sanatçılar tezgâhlarını topluyordu. Bu kitapçıda hepsi yerel sanatçılara ait eserler, kıyafetler, ilginç nesneler de satılıyordu. Isabella'nın da eskiden gotik ve viktoryen kıyafetlerle aksesuarların yer aldığı bir tezgâhı vardı ama sonra

kapatmaya, herkesten elini eteğini çekmeye karar vermişti, arkadaşları ve tabii bir de Jenny hariçti. Tam yoluma devam edecektim ki karşıma çıkan bir görüntüyle yüreğim ağzıma geldi. Neredeyse tam ayaklarımın dibinde uzun ve kirli kızıl saçlı bir çocuk kolunda bir damar arıyordu nafile. Bulamayınca bunalıp yukarı baktı, bir an dehşete düşsem de onun Dizz olmadığını hemen anladım. Dizz olması imkânsızdı elbette, Dizz ölmüştü. Ama benzerlik muazzamdı. Gerçi çocuğun gözleri koyu renkliydi, uyuşturucudan da değildi. Soyu tükenmekte olan bir türüz biz, derdi bana Dizz, *redheads with blue eyes*. Dizz'in mavi gözleri. Soylarının gerçekten tükenip tükenmediğini hiç araştırmadım, acaba beni eğlendirmek için uydurduğu fantezilerden biri miydi.

Çocuk, çünkü yirmisinden fazla yoktu, iğne vurmak için ayağında bir yer arandı, bir yandan telefonun ışığıyla aydınlatmaya çalışıyordu. Tüm içgüdülerime karşı gelip geçmişin acı veren özleminin zincirinden boşanmış coşkusuna kapılarak gözlerinin hizasına gelecek kadar eğildim ve yardım edebileceğimi söyledim İngilizce. Teklifimde ne gördüğünü ya da duyduğunu bilmiyorum ama şüpheci kediler gibi ikircikli bir evet dedi. Kolunu gösterdi: Kan ve iltihaplı yarayla dolu bir kaostu kolu. Sokakta uzun süre dayanamazdı. Ayağına bakayım dedim, uzattı. Ayların kiri pisliği birikmişti, ayakları çıplaktı. Telefonu tutmasını istedim, sonra da artık pandemi dezenfektanı olarak kullanmadığım için yanımda sadece tılsım niyetine taşıdığım jel alkolle topuğunun bir bölgesini temizledim. Derisi sağlıklıydı: İğneyi buraya saplamaya çalıştıysa da beceremeyişti. Damar belirene kadar başparmağımla bastırdım, çok güç sarf etmem gerekmedi. Sonra da şırıngada ne varsa boşalttım. Tekniği unutmamıştım. Damara girerken nazik olacaksın, biraz kan çıkacak, sonra da maddeyi olabildiğince ağır ağır içeri akıtacaksın ki hava kabarcıkları oluşmasın ama çok ağır da olmayacak. Enjekte ettiği şeyin ne olduğunu bilmiyorum. Kaldırıma yığılmadan önce

bir "teşekkürler" mırıldandı. Ayağına enjekte etmekle çabucak nakavt olduğuna göre kuvvetli bir şeydi. Çocuk ağır kokuyordu, keçi ve tuvalet kokusu. Yüzü temizdi, kimbilir neden; tırnakları, sanki tırnak etlerinin altında termit var gibi yenmişti. Üstüne büyük gelen bir svetşört giymişti, muhtemelen çalmıştı. Şırıngayı kaybetmesin diye cebine koydum ve bir bıçak kabzasına değdi elim. Belki de kendini savunmayı meleksi görünüşünün gösterdiğinden daha iyi biliyordu. Belki de öldürdüm onu, diye düşündüm, gerçi bıraktığımda hâlâ nefes alıyordu. Beni gören olduysa da alelade iki müptela olduğumuzu sanırdı sadece. Skid Row artık altmış iki blok boyunca uzanıyordu, bana bunu otelde taksi istediğimde söylemişlerdi. Gece vakti taksi bulmanın o kadar kolay olmadığını da belirtmişlerdi: Uygulamadan araç çağırsaydım daha iyi olurdu. *Room service** olmamasının aksine bu durum gerçekten yeniydi işte. Taksi çağırmayan bir lüks otel.

Geri döndüğümde enfes giriş lobisine, fıskiyesine, pagan Sistin Şapeli misali tavanına, kerubilerine, o eski şaşasına, bir zamanlar Oscar ödüllerinin verildiği kapalı salonlarına hiç bakmadım bile. Doğrudan asansöre binip 10. kata çıktım ve yatakta ağladım. Yatağa çikolata bırakmışlardı, yitirilen zarafete rağmen bu işi hâlâ görüyorlardı, keza iki Latin olarak aramızda hemen bir ortaklık kurduğumuz Meksikalı vale de duruyordu. Yastığın üzerinde bakır renkli, uzun bir saç teli görür gibi oldum ve *leave me alone*** diye bağırdım boşluğa. Kim Dizz'in saç renginde bir saç telini yastığıma bırakıp bana işkence ediyordu? İyice baktım ve fark ettim ki yatak örtüsünden kopan bir ipti sadece. Aynı otelin daha küçük bir odasında Dizz'i nasıl yıkadığımı hatırladım, gözleri kapalı ağlıyordu, bense onu dışarıdan satın aldığım bir banyo süngeriyle yıkıyordum, çünkü otelde sünger yoktu; kaçmasın diye odaya kilitlemiş, sonra da eşek ölüsü vücudunu

(İng.) Oda servisi. *–çn*

(İng.) Git başımdan. *–çn*

suya taşımıştım, gerçi artık o kadar ağır değildi, sonra da tatlı takıntısı yüzünden kir pas içinde üstüne yapışan kıyafetlerini çıkarmıştım. Bana hep Hispanik kadınlardan hoşlandığını çünkü ona güçlü ve anaç gözüktüklerini söylerdi, ben de öfkelenirdim bu iğrenç basmakalıp gringo ön yargısına, o ise kahkahalarla gülerdi, ömrümde bir daha öyle bir gülüş görmedim, sokağın ve deliliğin mahvedemediği o güzel dişleriyle yüzünün her bir çizgisi neşeye tutuşurdu, gözleri parıldar, kendi de parıldardı, o ki her zaman kasvetli, her zaman *blue** olurdu, manyaklaştığı anlar hariç tabii, sonra hayat ona fevkalade gözükürdü ama aynı zamanda durum yürek parçalayıcıydı çünkü kimyasal bir tepkimeydi bu, ne hissettiğine, ne söylediğine dair hiçbir fikri yoktu. Onu her zaman ilaç etkisi altında tutmak mümkün değildi, hele ki şehir merkezinde dolaşıp *homeless* insanların bedenlerini takıntı hâline getirmeye başladığı zaman; bana yaraları, kabukları, bir zamanlar diş olan yerlerdeki oyukları, kimsenin toplamaya gelmediği cesetlerin derilerinin renklerini tarif eder, ben de ona böyle aklını yitirmek zorunda olmadığını, onlara yardım edemeyeceğini, bunun kendisine iyi gelmediğini, hem zaten samimi de olmadığını, hasta olduğunu, haplarını alması gerektiğini söylerdim; bana asla çemkirmezdi ama bazı zamanlar yatakta gözleri hafif kısık hâlde kalır, ben de ne olur geri gel diye yalvarırdım, nereye gittiğini anlamazdım, öyle birkaç saat taş kesilirdi, geri döndüğünde bitkin düşmüş olur, ağzını bıçak açmazdı, sonra artık gün ola hayrola. Ben öyle bir bağlılıkla âşıktım ki arkadaşlarım bunu çok romantik ve sağlıksız bulur, bana ısrarla kendimi düşünmemi, onu bırakmamı söylerlerdi ama şimdi onca yılın ardından, o korkunç cenazeden ve Bass Rock Beach'e küllerini savurmamızdan sonra, tam şu anda onu yine o melek halesi gibi saçıyla hatırlıyorum, o geniş parmaklarıyla bana öyle bir hassaslıkla dokunurdu ki artık yok, onunla birlikte gitti,

(İng.) Hüzünlü, morali bozuk. –ç*n*

kulaklıklarıyla müzik dinlerken dudaklarının arasında diliyle yaptığı dikkat kesilme hareketi, benim sevdiğim kırmızı rujdan alırdı bana, sonra en mahrem yerlerini bile yıkamama izin verdiği o gece onunla birlikte küvete girmemi istemişti de bir mucize lazım bize diye fısıldamıştı, birlikte ağlamıştık, gözyaşlarıyla tuzlanan su pisti ayrıca, kimbilir neyin kiriydi, sonra yatağa girmiş, sarılıp uyumuştuk, sabah kudurmuş gibi uyanmış, ben de yine kolundaki devasa damarı, çilli kolunun altındaki yenilmez damarı bulmuş, ne kaldıysa boca etmiştim ve sonra daha çok acı, daha çok ölüm bulmak için çıkıp gitmişti ve onu bir daha hiç görmedim, oralarda bir yerde kayboldu, birkaç hafta sonra da sokakta ölüsü bulundu.

Biltmore'da birlikte olduğumuz son zamandı: Onu sokaktan kurtardığımda pek çok defa götürmüştüm oraya. Bazen benimle birlikte birkaç gün bir odada kalmasını sağlayabildiğim oluyordu. Biltmore pahalı oteldir ama Isabella bize borç veriyordu çünkü bana zarar verdiğini düşünse de Dizz'i seviyordu. Sonra aklıma bir şey geldi: Elisa Lam'ın görüntüleri varsa Dizz'in son anlarının görüntülerini de gösterecek bir asansör güvenlik kamerası kaydı olmalıydı. O zamanlar video istemek aklıma gelmemişti ama şimdi olsa, izlemek mümkün olsa, her gün izlerdim. Alnını aynaya vurduğunu gözümün önüne getirebiliyorum, dudağının sağ tarafa seğirmesini, gözlerini kırpmasını, siyah pantolonunu.

Isabella'ya mesaj attım: "Bu otelde bir gece daha kalamam ben."

"Herhalde kalamazsın. Dedim sana. Beni hiç dinlemiyorsun ki. Eve gel. Sana araç gönderip güzergâhı paylaşıyorum şimdi."

Aşağıda kaldırımda sigara içip bekledim, Meksikalı valeyle gece kavgalarından, modern sanat müzesine gidip gitmediğimden, Arjantin'de durumların söyledikleri kadar kötü olup olmadığından konuştuk. Biltmore'a otel çıkışımı yapmaya bile gelmeyi beceremezsem diye çantamı da yanıma almıştım.

Isabella'nın her yanı ahşaptan, kırmızı parkelerden, ağaçlardan, topraktan oluşan, iki katlı, *vintage* mobilyalı, havuzu komşuların olmadığı boş bir alana bakan bir evi vardı. Başarılı bir ses mühendisi olan babasının ofisi yakınlardaydı ama kendisi ofise hemen hiç gitmezdi çünkü onun için çalışan bir ekibi vardı zaten. Neredeyse yalnızca sinema müzikleri kaydediyorlardı. Zamanda durmuş olan bu ev ise kızlara kalmıştı. Yolu bilmeden eve varmak imkânsızdı: Laurel Canyon California'nın geceleri sessizleşen, her yanı kuşlarla, hayvanlarla ve çöl rüzgârıyla dolu tepelerine kurulu ekosistemlerinden biri. Kapıyı bana Jenny açtı: beyaz pantolon, nazar boncuklu bir yaldızlı kolye, burnunda da bir pirsing. Bir yandan sırt çantamla telefonumu alırken sarıldı bana, sonra havuza götürdü; hava biraz sıcaktı, ikisi orada soğuk beyaz şarap içiyorlardı. Onu görünce yine Dizz geldi aklıma: O kızıl sersem, derdi hep, sana *hispana* derdi ama sen de Arjantinli tam bir İtalyansın yani püfff. Tam değil, biraz Fransızlık da var diye çemkirirdim. Daha kötü ya işte, derdi. Yine de severdi o da Dizz'i. Ona öfkelenmek kolaydı ama sonra sadece bir defa bahsini ettiğin yine de onun hatırladığı bir yüzüğü alır getirirdi güzeller güzeli bir kutunun içinde. Ondan nefret etmek kolaydı ama onu sevmek de kolaydı.

Isabella beni öpüp şöyle dikkatle süzdü. Bu korkunç güneşli kentin sıcağında bile hiç kimsenin üzerinden çıkaramayacağı uzun siyah elbiselerinden birini giymiş, bir de gece kelebeği şeklinde harikulade bir bilezik takmıştı. Her zamanki gibi gözleri makyajlıydı, bu sefer gece mavisine boyalıydı, siyah saçını topuz yapmıştı. Viktorya dönemi mürebbiyesiyle gizli grup solisti arası bir şeydi. Elisa tarikatını araştırmış ve Dizz'le geçirdiğim onca geceden sonra Biltmore'da kalmamın berbat bir fikir olduğunu düşünmüştü.

"Dayanamadım, kızım," dedim.

"Herhalde dayanamazsın."

Jenny'nin bazı hâlleri ona da geçmişti. Uzun süredir beraberdiler. Bana biraz şarap koydu. Az kalsın sokakta bir çocuğa mal vurduğumu söyleyecektim ama tuttum kendimi.

Jenny neden New York'a gittiğimi sordu, ben de açıkladım: Latin Amerika'da popülizm ve liberalizm üzerine bir konuşma vardı, birkaç gün şehirde kalmış, sonra Los Angeles'a dönmek istemiştim.

"New York dedikleri gibi değişmiş mi?" diye sordu Jenny. Mahallesini özlüyordu tabii. Isabella olmasa geri dönmüştü, çünkü müptela arkadaşlarını hiç mi hiç özlemiyordu.

"Bilmem. Sokakta yaşayan çok insan var, *subway** de leş gibi kokuyor. Ama bence biraz abartıyorlar."

"Pandemi orada daha beterdi," dedi ve rahatlayayım diye omuzlarımı, boynumu ovdu. "Burada çöl var, tepeler var, her taraf açık. Sana güzel bir yatak hazırladım."

Yastığın üstünde renkli bir saç teli gördüğümü, sonradan ip çıktığını, o yüzden kafayı yediğimi anlattım. Çünkü aslında Biltmore'daki ilk geceyi sakin geçirmiştim. Hatıralar hiçbir zaman önceden kestirilebilir anlarda gelmez, güneşin altında sakin sakin uyuyan ama sonra birisi karnını okşamaya kalkınca hemen gözlerini tırmalayan kediler gibidir.

"Dizz orada değil, kızım," diye fısıldadı Isabella. "Babam bile bazen onu anıyor, genç ses mühendislerinin arasında en iyisiymiş. Ama o artık yok. Kopyaları var, doğru. Çok sayıda hem de. Bazen şehre indiğimde ben de yelesini görür gibi oluyorum."

Ölen eski sevgilimin saçını sokakta görmesinden çok şehre inmesine şaşırdım.

"Evet, yani yaşlandıkça muhafazakârlaştım, kültür mirasını korumadan birileriyle beraber Houdini'nin evinde aptal saptal düğünlerin yapılmasını bıraksınlar diye uğraşıyoruz, yakın buraya zaten, bir de Stahl'ın evinin yanına ne inşa edeceklerse

(İng.) Metro. *–çn*

artık etmesinler diye çalışıyoruz. Şehrin tarihi anıtlarını koruyan bir hanıma dönüştüm, en azından kendi mahallesininkileri."

"İnanabiliyor musun, kanka, yabancı bir kadın böyle şeyleri kafaya takıyor yani?"

"Ben yabancı değilim tatlım, gringa da değilim. Babam Californialı ama gringo değil, ayrıca evimde mümkün olduğunda İngilizce konuşulmaz."

"*My sweet black spider*," dedi Jenny ve ona bir öpücük attı.

"Sus be."

Üçümüz yeniden eskisi gibi, her zamanki gibi olmuştuk. Gülüşüyor, birbirimize dokunuyor, kıyafetlerimizi gösteriyorduk. San Telmo pazarında nefis bir kolye ucu bulmuş, Isabella'ya hediye getirmiştim. Jenny'ye ise beyaz deriden, epey geniş bir kemer getirmiştim, korse gibiydi, her zamanki gibi şaşaalı bir güzellik sergilemek için nasıl kullanılacağını o iyi bilirdi.

"Neden bizimle kalmıyorsun, *mami*? Seni öyle bir kızla tanıştırırım ki o hoşlandığın adamların hepsini unutturur, kurtarıcı kompleksini atar üstünden."

Güldüm.

"İşe yarayacağını sanmam."

"Biraz daha şarap getireyim."

Jenny gidince Isa yanıma oturdu. Canyon'da her zaman olduğu gibi evin çevresindeki sessizlik beni ürkütüyordu. Los Angeles beni ürkütüyordu. Neon ışıklar, otoyollar, günbatımının rengi, çölün yakınlığı, güneşin o kadar yüksekte olması. Rodolfo Valentino'nun yattığı mezarlıkta yaptığımız sessiz sinema gösteriminden sonraki parti geldi aklıma. Dizz, benim arkadaşlarım ve iki kız daha hep birlikte dönmüştük de arabada yer olmayınca biri bagaja girmişti. Habire bağırıyorduk "İyi misin?" diye. Arabayı Dizz kullanıyordu, üzerinde şair Mayakovski'nin yüzü olan bir tişört vardı. Sabaha kadar havuzda yüzmüştük, Isabella hariç, o hiç suya girmezdi.

Jenny geri döndü ve havuz başında bir sigara yaktı. Buz gibi bir şarap daha açtı, şişenin ağzından bir yudum aldı.

"Elisa'dan ne haber var?"

"Yanlış alarm."

"Ama anlat sen yine de tatlım, yazında işine yarar."

"Baktım, doğru değil ama bir şehir efsanesi diyor ki: Elisa'nın kemikleri Palisadesli bir zengin adamdaymış, adam bunları çıkarıp arkadaşlarıyla birlikte havuzda yüzüyormuş."

"Anladın mı ne dediğimi? Böyle şeyler New York'ta olmuyor."

"Yangınlara rağmen bu yüzden burada yaşıyorum. Çünkü burası bir büyücüler kenti."

"Bunu sen söylüyorsun bir de."

"Sana hikâyeyi sonra yazarım ya da e-posta atarım. Ama doğru değil. Kimse mezarını açmadı henüz."

Jenny elime bir kadeh tutuşturdu. Nefisti.

"Podcast yapsana sen."

"Yok, öldüğüm zaman bütün defterleri bulacaklar. Hiçbir şey yapasım yok, kızım. Blog yazdım, geçti benim zamanım. Belki depresyondayımdır. Hem yangınlardan da acayip korkuyorum; sonra konuşuruz. Geçen sefer evin yakınına bile uğramadı ama gürültüyü unutamıyorum, kızıla dönen gökyüzünü de. Belki taşınırım."

Jenny hayır deyip bana gülümsedi. Sonra irkilerek başını kaldırdı ve parmağını dudaklarına götürerek bize susmamızı işaret etti.

"Bir şey var orada," diye fısıldadı.

Isa ayağa kalktı. Benim gibi o da biliyordu ki Jenny dünyada evhamlanacak son kişiydi. Evin arkasında, küçük çam ormanındaki ses ona şüpheli gözüktüyse şüpheli olduğu içindi.

"Yangın mı?"

Jenny başını hayır anlamında salladı ve kaşlarını çattı. Yanlış hatırlamıyorsam evde alarm vardı ve tabii silah da. Jenny silahlara bayılırdı, keskin nişancıydı. Suç mahallerinin fotoğraflarını biriktiren Isa'nın evde silah bulundurmayı yasaklamak aklına bile gelmezdi ama kullanmayı da pek bilmezdi.

Yaklaştık: Bir hayvan sesiydi. Dalların üstünde adımları, dalların çatırdaması ve nefesinin kokusu, sıcak, geceden daha sıcaktı.

"Olamaz," dedi Jenny ve yaklaştı.

Üçümüz de yaklaştık ve sarı gözlerini gördük. Isa kumandayla çalıştırmak üzere olduğu alarmı kapattı ve hiçbir şey yapmadı, dikildi kaldı sadece. Evin ışıklarından biri hayvanı aydınlatmakta, hayvan bize merakla, kötülük olmadan bakmaktaydı.

"Dağ aslanı olamaz bu," diye fısıldadı yeniden Jenny. Sesini yükseltmemesi gerekiyordu.

Ben de dağ aslanına bu kadar yakın olduğuma inanamıyordum. Ben şehirden ayrıldığımda daha yeni keşfedilmişti. Dizz hayvana kafayı takmıştı, acaba karşılaşır mıyız diye beni de Griffith Park'a yürümeye götürüyordu. Onun şehrin ruhu olduğunu söylüyordu, böyle bir şey kaldıysa tabii. Bir sessiz film fantezisiydi. Yaşadığı yeri nasıl mahvettiklerinin anısıydı o, fakat yine de o şehir parkında kalmaya devam ediyordu güzeller güzeli, yorgun ve üzgün hâliyle. Bir keresinde bütün gece çiftleşmek için bağırdığı anlatılırdı ama elbette bir cevap alamamıştı.

"Ne yapıyorsun evden bu kadar uzakta?" diye sordum.

P-22 bana cevap verebilecekmiş gibi ağzını açtı ama sadece esneyip pembe, yumuşak dilini dışarı çıkardı. Ardından her birimize dikkatle baktı. Isa elini uzattı ama o oralı olmadı ve uzaklaştı ışıkların altında bütün görkemiyle, sessizce ayrıldı oradan, sonra da karanlığın içinde kayboldu. Birkaç dakika boyunca çıt çıkarmadan bekledik ama geri dönmedi. Jenny'nin gözleri doldu.

"Onu asla göremeyeceğimi sanıyordum," dedi. "Senin sayende kızım, seninle birlikte geldi."

"Dizz'le birlikte onu arıyordunuz, hatırlıyor musun?" diye sordu Isa, sonra ben ağlamaya başladım, sonra üçümüz birlikte, sarhoş hâlde el ele tutuştuk, biliyorduk ki sihri ve esrarı görmüştük, gözleri de sarıydı.

Evde yalnız, üzerim giyinik ve hâlâ sarhoş vaziyette uyandım. Rüyamda rasathaneyi ve yüzen kedileri görmüştüm. Duş alırken suyun altına girince içki sersemliğiyle başım deli gibi ağrıdı. Mutfak masasının üstüne Isa güvenilir bir araç çağırabileceğim bir numaranın, yıkanacak kıyafetlerimi nereye bırakacağımın yazılı olduğu bir not bırakmıştı benim için, Elisa'nın kemikleri efsanesini yazıp çıktısını aldığı kâğıtlardı bunlar (hep eski usul takılır zaten). Jenny çıkmıştı (yıllardır birkaç prodüktöre kurgu işi yapıyordu), Isa'nın da toplantısı vardı: Onu yüzünde her zamanki siyah peçesi, topuzu sahte zümrüt taşlı bir süsle tutturulmuş hâlde, üstünde uzun elbisesiyle dışarı çıkarken hayal ettim. Biraz meyve yiyip çırılçıplak yüzecek vakti buldum. Gitmeden önce evi dolanıp dağ aslanını aradım ama bulamadım. Isa bana bıraktığı notun altına bir de hamiş yazmıştı: "Dizz ziyarete geldi, kedi kılığına girip seni görmeye gelmiş. Eminim, inanıyorum buna. Ama delirme sakın. Hayvan onu kısa süreliğine getirdi sadece, kendisi değildi. Anlaştık mı?"

Anlaştık dedim kendi kendime.

Cecil'in terasına yeniden çıkıp Richard Ramirez'i yanakları yarı tanrı yanağıyla, yırtıcı bir gece hayvanı gibi kana bulanmış hâlde tekrar düşünecek vaktim oldu. O gece daha az kişi vardı; her gece aynı katılımın sağlanması imkânsızdır herhalde dedim. Otel görevlisiyle konuşup bu buluşmalara neden izin verdiğini sormam gerekiyordu: Her türlü cevap kabulümdü, reklamlarını yapıyordum. Dizz'in cesedini Venice Boulevard'da bulmalarından önceki son anları nasıl geçti acaba diye düşündüm. Yakınlarda bir hastane vardı ama *homeless* insanlara yaptıklarını bildiğimiz gibi onu da dışarı attıkları iddiasını hiç kabul etmediler. Isa'nın babası olay çıkarmıştı ama sanırım hastanedekiler doğruyu söylüyordu. Belki de Dizz yakınlarda bir sağlık merkezi bulunduğunu bilmiyordu ya da acil servise yetişememiş ya da yetişmek istememişti. Belki de yakınlarda hastane bulunması

bir tesadüftü sadece. Belki de onu kurtaramayacaklardı zaten. Bir ara otopsi sonuçlarını ezbere biliyordum. Artık bilmiyorum ya da ayrıntılarını hatırlamak istemiyorum.

Dizlerimizin üstüne çöktük. Yanımda bir önceki gece de olan kız vardı. İki dağınık atkuyruğu yaptığı yeşil saçlarından ve güzel gülümseyişinden tanımıştım. Bir çocuğun ayaklarında Dizz'in de içine kum kaçmasına rağmen hep plajda giydiği kovboy çizmelerinden vardı. Onu aramak, telefonda sesini duymak istedim. Ölümünü hiçbir zaman tamamıyla anlayamamıştım ve onca zaman sonra şimdi Los Angeles'a döndüğümde onun burada olmaması, stüdyoda sabaha kadar Rolling Stones şarkılarıyla dans edememesi çok saçmaydı. Hollywood'da epey geniş bir dairesi vardı eskiden, Isa'nın Laurel Canyon'daki evine neredeyse direkt geçebiliyorduk buradan, sonra o biraz daha yukarı çıkıp stüdyoya gidiyordu; ama hiçbir şey uzun süremezdi, onunla mümkün değildi, Dizz bakırdandı, bakırın yaldızı zamanla silinir ve deride yeşil lekeler bırakır. Bizim beraber geçirdiğimiz zaman da buydu işte, sadece lekeler bakır yüzüklerde olduğu gibi silinmiyordu benim derimden. Çıkaramıyordum.

Mantracı kız tekrarlamayı bıraktı. Farkına varmamışım çünkü dikkatim dağınıktı. Ayağa kalkıp feryat figan izdiham yarattığı ânı az kalsın kaçırıyordum, yerde çiğniyordu beni neredeyse. Güçbela ayağa kalktım, birisi bacağıma çok fena basmıştı. Ben de diğer herkes ne yapıyorsa onu yapmaya başladım çünkü mantracı kızın aydınlandığı ânı duymamıştım; kızla daha sonra konuşup adını öğrenecektim. Herkes başını –daha doğrusu kulağını– ve iki elini tanka dayamıştı. Ben de aynısını yaptım. Dinliyorlardı.

İçeride bir şey hareket ediyor, metal duvarlara vuruyordu: Yumruk ve tekme sesleri gibiydi. Daireler çizerek ilerliyordu, düzensiz değildi. Benim yakınlarımdayken geldiğini duyumsadım, bir *şey* gibi değil de Elisa gibi düşünmeye başladım. Yumruklarını hissettim. Kulaklarımdaki darbeler çok netti: Suyla

dolu bir şeyin boşluğunda çınlayan ekodaki ellerdi bunlar. Ben hariç herkes ağlıyordu.

Mantracı kız sesini iyice yükseltip şöyle sordu:

"Nasılsın, Elisa?"

Ve kulaklarıma ölmüş, canı yanmış bir mahlukun, kuyruksuz, kırık dökük bir denizkızının sesi geldi, *so lonely lonely lonely*.

Yalnız, yalnız, yalnız.

Sonra vurmayı bıraktı.

Şehir ıslak neonlar ve patinaj yapan lastikler ve suyun altındaki hayalet ellerin yankısıyla parıldıyor, bizler ise dizlerimizin üstünde durmuş, okyanustan çok gökyüzüne yakın yapay bir gelgitte yolculuk eder gibi dalga dalga ilerleyen o narin sesin geri gelmesini bekliyorduk. Yarım saatten uzun bir süre dizlerimizin üzerinde durduk öyle. Elisa'nın yine gittiğini kimse kabul etmek istemiyordu.

SIRTLAN MARŞLARI

Sites that had been host to extraordinary suffering
will eventually be either burned
to the ground or turned into temples. *
CORMAC MCCARTHY

Dağlara yağmur yağıyor ve Mateo'nun babası, belediye başkanlığının baraja çizmeyi planladığı duvar resmine karşı olduğundan bahsediyor. Baskının, sıkıntının, depresyon kalıntılarının boğazımda toplandığını hissediyorum. Mateo'nun gözleri karşı çıkmama engel oluyor. Tarihi yerler dekore edilmez, diyor, her şey turistler için cazibeli mi olmak zorunda? Başka zaman veya başka bir yer olsa belki haklı olurdu ama baraj gerçekten hiçbir güzelliği olmayan bir beton yığını, üstelik yarık da almış, durgun su gibi çok pis kokuyor; yani bence bu mağrur kasabanın belediyesinin aslında suya ne olduğunu ve neden böyle ağır koktuğunu soruşturması gerekir daha ziyade.

Müsaade istiyorum çünkü sigara içmem lazım, Mateo peşimden gelmiyor çünkü biliyor ki birkaç dakika yalnız kalmaya

* Olağanüstü acılara evsahipliği yapmış mekânlar sonunda ya yakılıp yıkılır ya da tapınağa dönüştürülür. *–çn*

ihtiyacım var. Böyle de akıllıdır, en azından benimleyken: Buna karşın bazı durumlarda pervasızdır çünkü tehlikeyi okumayı bilmez. Mateo'yu böyle seviyorum ben: Yakışıklı ve cüretkâr ama her zaman dikkatli.

Babam telefonun öbür ucunda fısır fısır şikâyetlerimi dinledikten sonra soruyor:

"İyi insanlar mı? Oğlana nasıl davranıyorlar, sana karşı nasıllar?"

"Ha, orası gayet iyi."

"Sana az gözüküyor ama."

"Normali böyle olmalı zaten."

"Ama değil işte. Başka ne derdin var?"

"Arjantin'le ilgili hep kötü konuşuyor, habire 'çocuklarım giderse anlarım,' 'isterlerse giderler, pasaportları var,' falan diyor."

"Nüfusun yüzde sekseni öyle konuşuyor ama sonra bir *zamba** çalsın, hemen ağlıyorlar."

"Tamam, haklısın."

"Sen iyi misin?"

Düşünüyorum. Moral bozukluğu ile depresyon başlangıcını birbirinden ayırmak o kadar kolay değil. Ama biliyorum: Moralim bozuk. Dün akşam Mateo'yla pencere açık, dağların üstündeki kara fırtınayı beklerken sevişip uyuduğumuz aklıma geliyor, yani evet, moralim bozuk. Böyle söylüyorum.

"Git, insanlarla çayını iç, yarın yine konuşuruz."

Babam hiç "seni seviyorum" demez ama benim için gerek de yok.

Yağmur dinince Mateo'nun ablaları (biri masöz, diğeri beden öğretmeni ve ikisinin de güzel görünme konusunda endişeli oldukları belli oluyor) bana evin kocaman parkında baktıkları küçük gül bahçesini gösteriyorlar. Baba sayesinde çok para

---

Zamba, Arjantin'in coğrafi olarak geniş bir alanına yayılmış, ülkenin kuzey ve batısında yoğun olarak icra edilen bir müzik türü ve aynı zamanda çiftlerin bu müzik eşliğinde birbirlerinden bağımsız olarak ettiği dansın adıdır. *–çn*

kazanmışlar, adam emekli veteriner ve bütün civar hayvanlarına o bakmış, annenin ailesi de şehir dışında, genelde zenginlerin gittiği bir golf sahasının sahibi. Biz pembeli beyazlı yaprakları okşarken Mateo'nun babası da bize katılıyor ve artık veteriner olmadığına çok memnun olduğunu çünkü çiftliklerde hayvanlara korkunç zalimlikler ettiklerini söylüyor. Böyle söylemesine şaşırıyorum ve onu yanlış yargıladığımı düşünüyorum. Söylediğine göre şimdilerde komşuların ve arkadaşlarının kedilerine köpeklerine bakıyormuş ama evcil hayvanlar üzerinde uzmanlaşmak başka işmiş, o yüzden ücret almıyormuş: Elinden geldiğince yardım ediyor fakat her zaman küçük hayvanlardan anlayan profesyonel birine gitmelerini salık veriyormuş.

"Ben atlardan, ineklerden anlıyorum."

Bunu söylediğinde esintili taze rüzgârla birlikte kahkaha, kıkırdama gibi bir ses duyuluyor ve sonra boğuk, hırıltılı, boğazdan gelen keskin bir ulumaya dönüşüyor. Pek çok kez duyulmasının ardından gidiyor ve hepimiz suspus oluyoruz, özellikle de pekâlâ kuş sesi de olabilecek fakat zemin seviyesinden işitilen o insana benzemeyen kahkahadan sonra. Bana bunun ne olduğunu açıklamak durumunda olduklarını biliyorlar.

"Sırtlanlar," diyor Mateo'nun babası. "İtoğlu itler."

Bizden biraz daha uzakta, elinde çay fincanıyla duran Mateo bana açıklama yapıyor:

"Kasabaya daha çok turist çekebilmek için..."

"Şehre," diyor babası.

"*Whatever**. Daha çok turist çekebilmek için afili bir hayvanat bahçesi açtılar ama ne masrafını hesaba kattılar ne de artık bir sürü insanın buraları hapishane olarak gördüğünü düşündüler. Bana kalsa da hapishanedir mesela."

Annesi araya girdi:

"Hoşlanmamanla ateşe vermek arasında fark var ama."

(İng.) Neyse işte. –*çn*

"Ben ateşe vermedim. Hatta senden şüpheleniyorum zira golf sahasının yanındaydı hemen."

Hikâyenin devamını annesi anlattı:

"Bir sürü hayvan getirdiler, ay sayısını hiç bilmiyorum. Her türden maymun vardı, şimdi bunlar beni düzeltecek *simio* onlar diye, çünkü illa kılı kırk yaracaklar, ama boşver, sen beni anlıyorsun. Galiba goril dışında her şey vardı. Aslanlar, bir kaplan, zürafalar, foklar, o tip hayvanlar, kocaman bir yılan sergileme alanı vardı ki benim ödüm patlıyordu, sonra kuşlar... Sırtlan da getirdiler. Dağ aslanları vardı, zavallıcıklar. Onlar yandı gitti, çünkü çıkamamışlar."

"Ne zaman oldu bu? Gazetelere falan çıkmış olması lazım," diye sordum şaşkınlıkla. Hayvanları, yangını düşündüm, sırtımdan terler boşandı.

"Bir sene olmuş mudur, Mateo? Aşağı yukarı. Evet, basında çıktı. Hatta başkentte bile çıktı!"

Bir yıl önce ben hâlâ hastanedeydim, ilaçlar yüzünden her tarafımdan salyalar akıtıyordum. Bu nedenle hiçbir şeyden haberim yoktu.

"Sen televizyon bile izlemiyorsun ki." Mateo gülümseyerek yine imdadıma yetişmişti.

Yangını kimin başlattığı bilinmiyordu, belediye başkanının düşmanları mıydı, yoksa kaza mı olmuştu (yazın okaliptüs ormanlarında yangınlar çıkmıştı, hayvanat bahçesine kadar ulaşmış olabilirdi, burada çok ağaç vardı), ayrıca hayvan hakları aktivistlerinin de bahsi geçiyordu ve hatta suçlamalar onlara da yöneltilmişti, gerçi onlar da gayet haklı olarak, korumaya çalıştıkları canlılara asla böyle bir zarar vermeyeceklerini söylemişlerdi kesin bir dille. Çok fazla ve sürekli protesto gösterilerinde bulundukları için sonunda günah keçisi olmuşlardı sadece.

"Duruşma bu ay başlıyor," dedi Mateo. "Şimdi sırtlanlarınki var. Ama eğri oturup doğru konuşalım, yangında mahsur kalıp ölen hayvanlar çoğunluk değildi. Bir dişi aslan öldü, korkunçtu,

iki de dağ aslanı öldü, gerçi orasını anlamadım çünkü kedi cinsleri sıçrar normalde ama görünüşe göre köşeye sıkışmışlar. Geri kalan hayvanların hepsini, hatta iki zürafayı bile yakalayıp Luján Hayvanat Bahçesi'ne götürmeyi başarmışlar. Su hayvanları havuzlar sayesinde kurtulmuş. Kaçan ve ne ölüsü ne canlısı bulunabilen bir tek sırtlanlar. Bir çift vardı, belki yavrulamışlardır. Sesleri geliyor. Ben hiç görmedim ama dağlarda da gezmiyorum zaten."

"Ben geziyorum," dedi beden öğretmeni abla, "ama ben de karşılaşmadım. Ama bir keresinde yakınlarda bir yerde gülüştüklerini duymuştum. Dağlarda koşuya çıkmıştım ama sonra geriye bir topukladım ki öyle böyle değil. Bir ay çıkamadım bir daha."

"Gerçi onlar leşçil hayvanlardır," dedi Mateo ve yanına yaklaşıp gıdıklamaya başladı. "Zaten öldüysen yerler seni ancak."

"Bırak beni, gıcık."

Sırtlanlar yalnızca leşle beslenmiyordu ve bunu Mateo da biliyordu ama ortamı biraz yumuşatmak istemişti sadece. Çay fincanını elinden bırakmadan ablasını güldürmeyi de başarmıştı.

"Görenler olmuş ama," dedi babası da Mateo gibi ortamı yatıştırmaya çalışarak. "Ama hem dağ renkleri içinde kamufle oluyorlar hem de aptal değiller."

Yemeği birlikte yemedik. Kızlar gitti, Mateo'nun annesiyle babasının gideceği bir doğum günü partisi vardı, biz de bölgeye has şarküteri etleriyle, türlü türlü peynirle, yerel biralarla ve bir de şampanyayla kocaman, mükellef bir atıştırmalık sofra hazırladık. Hapları almayı bıraktığımdan beri alkol bana çekiç gibi vuruyor ama bu sefer hafif sarhoş oldum. İkimizin de seks yapacak hâli yoktu, biz de karşılıklı tembel tembel otuzbir çektik, sonra da uykumuz geldi, battaniyelerin altına giresimiz geldi hemen. Mateo atıştırmalıklardan kalanları koridora bıraktı, ertesi gün evin çalışanı Doris gelip temizleyecekti, gölge gibiydi kadın.

"Zengin bir ailenin olması nasıl bir şey?" diye sordum ona yataktan.

"Muhteşem," dedi ve önce yatağın üstüne zıpladı, sonra da yanıma yattı.

Her zaman biraz elektriklenmiş olan saçlarını okşadım; sesi kısık televizyondan ışık geliyordu bir tek. Karanlıkta uyumayı sevmiyorum, Mateo içinse fark etmiyor.

"Dişi sırtlanların da penisi varmış, biliyor muydun?"

"Ay hayır ya, yine mi sırtlanlar."

Sızlanmasına rağmen karanlıkta merakının uyandığını hissetmiştim, devam ettim:

"Alete benzeyen penis şeklinde klitorisleri varmış. Sahte testisleri bile var."

"Taşakları mı var?"

"Evet."

"Sırtlanlar trans yani."

"Bu odanın dışında sakın söyleme bunu."

"O konuda idmanlıyım, biliyorsun. Kalkıyor muymuş peki?"

"Evet ama doğurmaları zor oluyormuş çünkü vajinaları ya da benzer bir şeyleri yokmuş."

"Nereden çıkıyormuş yavrular o zaman? Bir şeyleri vardır kesin."

"Hatırlamıyorum. Neden böyle evrimleştiklerini de hatırlamıyorum."

"*National Geographic* izlediğin dönemde öğrenmişsindir."

"Evet ama bu detay kalmış aklımda."

"Hastasın sen var ya," dedi ve esnedi.

Dışarıda şiddetli bir yağmur yağıyordu, uykuya dalmakta zorlandım. Hatta Mateo'nun annesiyle babasının çok geç vakitte doğum günü partisinden döndüklerini bile işittim ve söylediklerinden çok az şey anladığıma bakılırsa biraz da sarhoştular.

Kasabada gezintiye çıkmak için erkenden kalktık. Şehirde, diye düzeltti beni Mateo şakacıktan. Görülecek pek bir şey yoktu

ama mimar Francisco Salamone tarafından yapılmış bir mezarlık kapısı vardı, üzerinde de on metreden yüksek devasa bir haça o karabasan *Metropolis* filminden fırlamış gibi duran bir *artdeco* İsa heykeli takılmıştı. Mezarlığın pek bir numarası yok demişti bana ama istersem başka bir gün gezebilirdik. Salamone şehirde başka özel evler de yapmış, onları göstereyim sana. Sahipleri bu evlerin içlerini haşata çevirmiş, bazı insanlar öküz gerçekten ama dış cephelerine dokunamıyorlar. Bölge müzesi kapalıydı. Çöl Fethi* sırasında öldürülen yerli halkın başları hâlâ burada saklanıyordu ve pek çok bölge sakini, en azından kimse bunları talep etmediği sürece, saklanmalarını ve sergilenmemelerini kabul etmişti.

"İşte hâlâ orada duruyorlar." Mateo omuzlarını silkti.

Müzenin karşısındaki meydana oturduk, çok güzeldi. Fransa'dan getirilmiş heykeller vardı, içlerinden biri disk fırlatan bir delikanlı heykeliydi, kasabadaki gey çocuklar buna bayılıyordur kesin; bir de en azından o gün ellerinde telefonlarıyla ergenlerin bulunmadığı, temiz bir kameriye. Mateo da benim yanımda neredeyse ergen sayılırdı ama aramızdaki yaş farkı o kadar belli olmuyordu. Annesiyle babası bundan rahatsız değildi; hatta galiba daha bile iyi olduğunu düşünüyorlardı ama hiç bahsini açmadılar. Neticede on sene de çok değil.

"Buldum nereye gidebileceğimizi," dedi ve beni oracıkta, kameriyede öpüverdi. Ben gerildim ama o bana her zamanki şaşkın gözleriyle baktı ve başını iki yana salladı. En azından gündüz vakti kasabada hiç kimse bize ibne diye bağırmaktan fazlasını yapmazdı. Gece vakti partilemeye çıkmadan önce motorla dışarı çıkan sarhoşlar ayrı konuydu. Mateo planını anlatmaya devam etti: "Aguirre Sarayına."

Çöl Fethi, 1870'ler ve 1880'lerde, esas olarak yerli halkların yaşadığı Patagonya üzerinde hâkimiyet kurma niyetiyle General Julio Argentino Roca tarafından yönetilen bir Arjantin askeri harekâtıydı. Çöl Fethi, Arjantin topraklarını Patagonya'ya doğru genişletirken bölgedeki Şili ilerlemesine son vermiştir. *–çn*

Bu sefer de ben hayır dedim.

"Şu toplama kampı turizmine uyuz oluyorum," diye homurdandım.

"Hayır! Çok güzel bir kere! Hem soruşturma sona erdi, bütün deliller toplandı. Muazzam bir malikâne. Parkta bir plaket ve bir de anıt var, yerel bir heykeltıraşın yaptığı düşünülürse hiç de fena değil."

"Söylediğimi teyit ediyorsun. Toplama kampıymış burası."

"Evet, bodrum katında işkence yapıldığı biliniyor. Ama bundan çok daha fazlasıymış. Yazlık ev bu zenginlere aitmiş ki *by the way*, dün gece yediğin bütün peynirlerin de sahibi onlar, yani Kötülük çoktan içine girdi bile. Sonra Perón kamulaştırmış orayı, malikâneyi yani, onlara geri verildiği zaman artık servetleri yok olmuş çoktan, onlar da Eğitim Bakanlığı'na bağışlamışlar. Yani '55 senesinden darbeye kadar şeymiş, neydi o eskiden öğretmen çıkmak için okuduğun yer?"

"*Magisterio* mu? Öğretmen okulu yani?"

"Evet. Soruşturmaya göre burayı yalnızca bir sene boyunca gizli merkez olarak kullanmışlar çünkü insanlar araziye gidip oyun oynuyormuş, kocaman zaten, elli hektar falan, ayrıca şehirden epey uzakta olmasına rağmen o kadar da gizli saklı bir sır değilmiş. Burada insanlar oynamak için hep o araziye giderdi zaten. Buna benzer bir kameriye de orada var ama bin kat daha büyük, her tarafı sarmaşık kaplı, Ayrıkvadi'ye benziyor."

İç çektim.

"Yaşamak için de oraya giren insanlar oluyor. Ablam dedi ki kısa bir süre önce merdiveni çökmüş. İtalyan seramikleri, hatta Venedik süsleri bile vardı, acayip bir şey. Şimdi boyamışlar bir sürü."

"Pentagramdır herhalde."

"İblis! Tam senlik işler, hiç numaraya yatma. Hem kötü olursan çıkar gideriz. Araba bende."

"Kötü olmayacağım," dedim ve aşırı hassasiyetimi bastırmaya çalıştım. "Gidelim."

Arka taraftan, yani Mateo'nun Ayrıkvadi dediği yerden girdik içeri. Ortasında yuvarlak masasıyla çatısız kameriye gerçekten de Elrond Konseyi sahnesini andırıyordu, özellikle de merdiven kısmında. Aşağıdan bakınca şato dedikleri yerin kalıntıları gözükmüyordu, böyle demelerinin sebebi de herhalde yirmili yıllarda Fransız şatolarını taklit ederek inşa edilmesiydi ama Arjantin tarzını da içine epey yedirmişlerdi ki bunu ileride görecektim. Uzmanı değilim ama İspanyol seramiklerini nerede görsem tanırım. Peynirlerin ve kimbilir başka hangi çiftliklerin sahibi Don Aguirre belli ki Basklıymış; şatoyu inşa ettiği kadın ise Fransızmış. Avrupa'da da bir evleri varmış, Almanya'da. Yangınlarda hayvanat bahçesi gibi şatonun da bir parçası gitmişti.

"Bu da mı kasten olmuş yani?"

"Sen de benim gibi Arjantinlisin, saçma sapan sorular sormasana bana. Bilemeyiz orasını."

Mateo bana böyle cevap vermişti ama somurtmuyordu. Bilakis. Bana Ayrıkvadi'deki pikniklerden, resitallerden, ilk sevgililerinden, geceleri burada kalmaktan korktuğundan bahsediyordu ama esas sebebi uzak olmasıydı (ya da öyle söylüyordu). Yıkılan merdiveni ve muazzam biçimde muhafaza edilmiş bacayı gösterdi. Bütün Carrara mermerlerini ve altından banyo musluklarını ise ordu alıp götürmüştü.

"Beni esas gıcık eden, bir de üstüne hırsız olmaları."

"Buraya gelen insanlar da çalıyordu, emin olabilirsin. Hatta mobilyalar bile vardı eskiden. Ama şu yangın ağaçlara saldırdı, bazıları da çok yaşlıydı. Burada hemen hiç yağmur yağmaz. Gelsene şu tarafa."

Şatonun çevresini sol taraftan dolandık. Burada çok az grafiti vardı, pek çoğu ilanıaşk ediyordu. Boyanmamış ahşap

duvar panelleri, muhtemelen eskiden fuaye ve belki de ana yemek odası olan yerde duruyordu olduğu gibi.

"Kalıntılar benim hoşuma gidiyor," diye fısıldadım çünkü parkta olsak başka ziyaretçilerin ya da oyun oynayan veya koşan veya güneşlenen insanların olmaması sinirlerimi geriyordu, "ama burayı biraz düzeltebilirlermiş."

"Artık düzeltemezler. Ama yıkmayacaklar da, yoksa insanlar belediye başkanını taşaklarından asarlar burada. Böyle duruyor işte."

Çok derin gözüken, kovasız bir kuyu, bir de hepsinin camları kırık, üzerleri tenekeyle kapatılmış birkaç pencere bulduk. Kiremitler de girişteki sütunlar gibi yerlerinde duruyordu. Çok tuhaftı: Aynı anda hem kırılganlık hem de süreklilik hissi veriyordu, sanki bina felaketlere, zamana ve terk edilmeye direniyordu. Çok az şeyle, kısa tırnakları ve eklemleri iltihaplı elleriyle direniyor, fakat bu kır hayatına, kendi hüzünlü ihtişamına, yanan ağaçların yaşama ağır ağır geri dönüşlerine tutunuyordu.

"Hadi içeri girelim, daha erken," dedi Mateo.

Hayır diyecektim ama sonra dedim neden ki? Neredeyse bir refleksle cep telefonumda sinyal olup olmadığını kontrol ettim. Vardı. İçeride birçok odanın tavanında büyük parçalar eksikti, bazılarının içine sarmaşıklar sızıyordu. Ama abartılı değildi. Gerçek harabelerde olan sarmaşıklar kadar yoktu. İçeriye girince daha da belli oluyordu bu. Birisi buraya geliyor, diye düşündüm. Sadece evsizler değil, sadece geceyi geçirmek için gelenler değil. Birisi binanın bakımına yardım ediyor.

Bu düşünceyle irkilip geriye kaçıldım, az kalsın bir klozet parçasına takılıyordum. Arkamı dönünce odalardan birini görmemle çığlığımı bastırmam bir oldu. İçerisi kıyafet doluydu. Neredeyse bir metre boyunca uzanıyordu. Odanın ortasında yığın hâlinde değildi de, bütün zemine yayılmıştı. Mateo da kıyafetleri gördü ve benimkinin tam tersi bir tepki verdi. Bunun bazen yaptığı yanlış değerlendirmelerden, tehlikeye karşı

kör olduğu anlardan biri olduğunu fark ettim. Ama bunu ona açıklayamazdım.

"Şuna baksana! Ne acayip şey! Hah buldum, biliyorum ne olduğunu, parkta panayırlar kuruluyor ya hani, ikinci el kıyafetler satılıyor. Artık satılamayacak durumda olanları buraya atıyorlardır herhalde."

"Dokunma."

"Ölü kıyafeti değil ya!"

"Orasını bilemezsin. Hem ne olursa olsun başkasının kıyafeti."

"Birazcık oynasak ne diyecekler ki, zaten burada tozun pisliğin içinde bırakmışlar."

"Çok fazla kıyafet var, Mateo."

Bununla ne demek istediğimi bilmiyorum. Bu kadar çok kıyafetin toplanması normal değildi. Kıyafetler düzgünce yerleştirilmemişti, belli bir amaçla konmuş gibi de gözükmüyordu, bunu ona söyleyemezdim ama bana bir imha yerine girmeden önce geride bırakılan kıyafetleri hatırlatıyordu. İmhalar çıplak yapılır. Saçmalıyordum. Kıyafetler yeniydi. Ve Mateo'nun keşfettiği üzere bazıları da kostümdü; ben o sırada normal nefes almaya ve kot pantolonumun cebindeki hapı bulmaya çalışıyordum (psikiyatristimin "kurtarıcı" dediği acil durum haplarından). Hatta tişörtünün üstüne uzun kollu, altın yaldızlı bir bluz geçirdi, devasa düğmeleriyle bir palyaço ya da animatör kıyafetini andırıyordu. Çıkar şunu dedim içimden. Talebimi duymuş gibi takılıp kıyafetlerin üstüne düşüverdi ama korkmak şöyle dursun o kaygısız kahkahasını attı yine, ne var ki şatonun ıssızlığı ve yüksek duvarları içinde gaklama sesi gibi geliyordu kulağa. Yerden kalktığında vücudunun üstünde o çok sevdiğim bronz teni yerine sırtlanların benekli lekeleri belirecek diye korktum.

Neşesi yerinde, oyunbaz bir hâlde kalktı yerden. Düşüş sırasında kırık bir silindir şapka bulmuş ve başının üstüne yan

yatırıp takmıştı. Başka zaman olsa koşup sarılırdım ona: Uzun saçları siyah şapkayla mükemmel olmuştu. Yine de içeri girmedim ama o üzerinde kıyafetle çıktı ve koridorlardan birinde bacaklarını sessiz sinema komedyenlerininki gibi bükerek, şapkadan bir şey çıkarır numarası yaptı. Şapkayı geri taktı ve dünyayı umursamadan keşif gezisine devam etti. Bulduğum hapı yutmak için bir an durdum. Hâlâ sinirlerim gergindi. Tetikte olma hissim kaybolmamıştı.

Mateo'yu gözden kaybettim ve adını bağırdım. Cevap vermedi. Bana böyle şakalar yapmazdı. Ne bana ne de başkasına. Daha da korkup adımlarımı hızlandırdım: Etraftaki onca şeye, kirişe, tahtaya, döşeğe takılıp düşmeyeyim diye koşmadım.

Bir sonraki oda, oda değildi. Dışarıdan hiç mi hiç belli olmayan bir garajdı. Gerçi şu anda şahit olduğum acayip efekti yaratmak için duvarlar kasten indirilmiş, çatı ona göre düzeltilmiş de olabilirdi pekâlâ: Bütün hâlde, tek bir çatlak olmaksızın, tam ortadaki tek tavan penceresi alanın tamamını loş bir ışıkla aydınlatıyor fakat merkezde kalan bölgeyi yapay, teatral bir ışık etkisi yaratarak apaydınlık bırakıyordu. Bir sahne ışığı. Altında da bir adam.

Başta gözlerimi yarı karanlığa alıştırmakta zorlandım ama sonunda gördüm onu. Tamamen dazlaktı: Başı bronz büstler gibi kocaman ve ağırdı. Üzerinde beyaz bir gömlek, bir de işçi veya polis pantolonu vardı, tam görünmüyordu. Ama tam görünmemesinin anlamı başka türlüydü: Varlığı fotoğraf makinesi flaşları gibi bir görünüp bir kayboluyordu.

Mateo'yu bir koluyla boynundan yakalamıştı. Diğer eliyle bir bıçak tutuyordu.

"Hep aynı şey," dedi.

Dudaklarının kıpırdadığını görmedim ama orada başka biri de yoktu. Sonra en kötü kısmı başladı. Mateo'yu bütün salon boyunca yerde ayaklarından sürükledi, bağırırsa yüzüne tekmeyi indiriyordu veya kaburgalarına ya da midesine, derken ben

kendim bağırdım ona, sus, kapa çeneni, sus, sus ve adam ona bağırdığımı sandı.

"Ondan sonra sıra sende!" diye bağırdı. Havlıyordu. Cep telefonumu çıkardığımda ise kahkaha attı, kapalıydı. "Burada işine yaramaz. Öteki taraftasın şimdi."

Mateo'yu kaldırıp benim duvar zannettiğim yere fırlattı ama değildi: Yataktı. Döşeksiz, yalnızca yayları olan bir yatak. Etrafıma baktım: Bir sürü yatak vardı, sanki bir yetimhanenin ya da hapishanenin ortak yatakhanesi gibiydi. Yahut da bir işkencehane salonuydu. Mateo yarı baygındı ama adam hâlâ dövüyordu. Sonunda kendime gelip koşmaya başlayınca yere kapaklandım. Ayaklarım bağlıydı. Bir yere takılmamış, çarpmamıştım. Ayaklarım birbirine bağlıydı, çok da sağlam bağlanmıştı koli bandıyla. Nasıl olabilmişti böyle bir şey? Birisi gelip bağlamış da ben hissetmemiş miydim?

Yerden botlarının bana yaklaştığını gördüm ve aynı anda yataklardan çığlıkları, inlemeleri, yalvarışları, küfürleri işittim.

"Ama onları kimse duymuyor," dedi adam. Dazlak kafası tavan penceresinin altında parıldadı. "Uzaktayız. Ayrıca yardımcılarım da var. Gecenin kızları!"

Bunun üzerine sırtlanlar şarkı söylemeye başladılar. Başka türlü tarif edemiyorum. Gülüyor ve uluyorlardı ama koroda belli bir estetik duygu vardı, ürkütücü, cenaze havasında bir şeydi; kaçışımızı engellemekle görevli ve bundan deli gibi zevk alan, ipini koparmış bir köpek sürüsünün beklentili hâli vardı üzerlerinde.

Adam Mateo'yu yataktan kaldırıp ayaklarının dibine attı. Kan içindeki yüzünü gördüm ama gözleri boş bakıyordu. Öldürmüş müydü onu? Hayır. Elleri titriyordu, muhtemelen acıdan.

"Ne nanemolla bunlar da be! Artık dayağa da dayanamıyorlar. Bense müthiş dirençliyimdir. Oldum olası böyleyim."

Sırtlanlar gülüyordu ve bir an, bunlar gerçek değil, dedim kendime. Ama gerçekte olmayan bir şeyden nasıl kaçılır ki? Adam bize bağırdı:

"Bakın lan buraya, zibidiler! Direnç böyle olur."

Ardından bıçakla bir kulağını kesti. Kısa ve net bir kesik değildi. Salam dilimler gibi kesmişti.

Sessizce ona baktım, nefretle, korkuyla ama aynı zamanda bir insan olmadığının kesinliğiyle. Olamazdı. Yataklar, üzerlerinde birileri varmış gibi kıvrılıp bükülüyordu, demin ağlayanlardı bunlar ama inlemelerini sırtlanlar bastırıyordu. Ne zavallı hayvanlar sırtlanlar. Onlar hakkında kimse hiçbir zaman iyi bir şey düşünmez. Kel adama gözlerimi diktim ve dedim ki:

"Bakalım daha nelere direnebiliyorsun."

Yine aynı şekilde, testereyle keser gibi burnunun ucunu kesti. Kanlar Mateo'nun üstüne damlıyordu, uyandı, adamı görünce yeniden kaçmaya yeltendi. Adam bacaklarının arasına sağlam bir tekme indirdi. Ama artık eskisi kadar kuvveti kalmamıştı. Yoksa bana mı öyle geliyordu?

"Şu kız arkadaşların gibi gülsene sen de. Gülüşün daha da büyüsün. Haydi. Acıya katlanıyordun, öyle değil mi?"

"Ananı sikeyim senin," dedi ve bu sefer iki hızlı bıçak darbesiyle gülümseyişini genişletti. Gülen adam.

Tavan penceresinin ışığı altında sapsarı, kurşun dolgulu eski azıdişlerini gördüm. Fakat varlığı, yani o fotoğraf makinesi flaşı gibi göründüğü anlar, karanlık boşluklar arasındaki ışık patlamaları gitgide kısalıyordu. Tavan penceresi ışığının altında kanaya kanaya koştu. Mateo'nun yanına yaklaşabilmek için süründüm, yüzü kandan ve darbe üstüne darbe alırken bağırmayacağım diye kendini kasmaktan kıpkırmızı olmuştu.

Süründüğümü görünce adamın kükrediğini işittim, Mateo'yu yerde yeniden tekmelemeye başladı: Bunun bana vurmasından daha etkili olduğunu, canımı daha çok yaktığını biliyordu.

Gözlerimi kapattığımda sırf ne yapacağımı, kimi arayacağımı, nasıl kaçacağımı düşünmek için ufacık bir efor sarf etmemle hemen bir şey oldu. Ellerimle ayaklarımdaki bağa yeti-

şebiliyordum ama çok sıkı bağlanmıştı. Bana bir bıçak lazımdı. Yatakları kullanmak işime yaramayacaktı ama belki de işin sırrı buradaydı. Yataklardan birine yaklaşmaya çalıştığımda yok oldular. Yataklar nasıl bir anda ortaya çıktılarsa, aynı o şekilde ortadan kayboluvermişlerdi. İşte o anda anladım. O da gidecekti. Yanında Mateo'yu da götürmesine engel olmalıydım sadece. İşe yarayan tek şey adama meydan okumak, vakit kaybettirmekti. Nedense emirlere itaat ediyordu. Tavan penceresi altında bir askerdi. Acı çekmek isteyen bir asker.

"Bir parmağını kes. Yüzünü umursamıyorsun zaten, anladım. Ama parmağın işini yapman için önemli..."

Kapana kısılmış bir hayvan gibi tavan penceresine hırladı, sanki o ışıktı onu yaratan, hayır deyip işini bitirmesine engel olan, yerde sürünen solucanın emirlerine itaatsizlik etmesine izin vermeyen tanrısıydı. Cep telefonumu yeniden çıkardım. Çalışıyordu. Sinyal yoktu ama ışığı vardı. Feneri açıp onu aydınlattım.

Keşke yapmasaydım çünkü şimdi o görüntüyü unutamıyorum. Açık yanaklarını, kurukafa burnu gibi burnunu, o dümdüz, parlak kelini.

Bıçağı parmağına götüreceği sırada yok oldu. Onunla birlikte tavan penceresi de, yataklardan geri kalanlar da gitti, tabii bir şey kaldıysa. Ayaklarımın etrafına sarılı koli bandı da. Mateo ve ben devasa, metruk bir salondaydık, diğerlerine benzeyen bir salonda. Sarayın yıkıntıları içindeydik yani. Gündüz vaktiydi. Artık çalışan cep telefonumun saati on dakika geçtiğini gösteriyordu.

Mateo bayılmıştı, kucağıma aldım ve dışarıda, çimlerin üstünde palyaço kıyafetlerini üzerinden çıkardım. Altın yaldızlı bluzu ve o uğursuz silindir şapkayı oraya bıraktım. Üzerinde tek bir çizik, tek bir morluk, yüzünde kel adamın az önce gördüğüm kanlarından eser yoktu. Tişörtünü kaldırdım. Teni her zamanki teni. Otomobile koydum ve nasıl araba kullanıldığını

hatırlamaya çalıştım. Kasabada çok araba yoktu ama bir sürü motosiklet ve bisiklet vardı, çok hızlı gidiyorlardı ve kimse kask takmıyordu.

Hastaneye betim benzim atmış, tir tir titrer hâlde vardım ama Mateo çoktan uyanmıştı. Yalan söyleyerek acil servise gitmeye ikna ettim. İçi kıyafet dolu odadan çıktığında –en son hatırladığı buydu– bir kirişe çarptığını ve düşüp bayıldığını söyledim. Pek endişelenmeden muayene ettiler çünkü durumu iyiydi. Şehirde MR çekecek ekipman yoktu ama herhangi bir morarma belirtisi de yoktu zaten. "Belki bir şey yememiştin," dedi doktor ve saçlarını dağıttı şakayla. Herkes ailesini tanıyordu, çocukluğundan beri biliyorlardı Mateo'yu.

Sessizlik içinde geri döndük, arabayı ben kullandım. Geçirdiği sözde kaza korkutmamıştı onu ama nedense ağzını bıçak açmıyordu. Tabii ki ailesinin evine vardığımızda her tarafa gülücükler saçıyordu, gerçi kıyafet olayını kimseye anlatmadı.

"Ben oradan hiç hoşlanmıyorum," dedi annesi. "Bana kalsa çöksün, yıksınlar hepsini. Araştırmaları yaptılar bitirdiler artık. Yeni bir şey çıkmaz oradan, hem uğursuz da bir yer."

Mateo mutfağa gidip kendine bir bardak Coca-Cola koydu. Beni öptüğünde dilinde şekerli, metalik tadı vardı.

"Sarayda olanları bana asla anlatma. Kimseye anlatma," diye fısıldadı kulağıma.

"Neden bahsettiğini bilmiyorum," diye karşılık verdim büyük bir ciddiyetle. "Belki gerçekten de darbe sersemletti seni."

Bir parmağını göğsüme bastırdı. Bu hareket, sen sır saklamayı biliyorsun, demekti.

Bir de: Teşekkürler.

RENK RENK GÖZYAŞLARI

Ah, eski elbise rengindeki yara,
nasıl da açılıyor ve yanık bal kokuyor!
CÉSAR VALLEJO, "Absoluta" [Mutlak]

Sokağı bir köşeden bir köşeye birkaç defa yürüdüm, telefondan adresi kontrol ediyordum ama yanılmıştım herhalde. Karşı kaldırımda olamazdı çünkü Botanik Bahçesi vardı karşıda. Verilen sokaktaki binaların hepsi büyükelçilikler, kütüphaneler veya bakımlarını sürdürmek maddi açıdan imkânsız olduğundan artık ya huzurevi ya da lüks otellere dönüştürülmüş eski sunturlu evlerdi: Buraların mesken olduklarına inanmak mümkün değildi. Arkadaşım Luzmala, ne zaman yolda şaşaalı bir ev görsek "Burada insan mı yaşıyor?" diye sorardı, ikimiz arabanın içinde ot içerken klimayı da sonuna kadar açmış olurduk hep çünkü sıcaktan nefret ederdi (sıcak dediği de 20 derece falandı).

Adrese yeniden baktım, bazen müşteriler bir sayıyı yanlış yazıyor, tam arayıp teyit edeyim diyordum ki büyükelçilikler arasında yarı gizli bir bina girişi buldum sonunda. Vatikan'a ek yapılmış temsil binası gibi bir hâli vardı ama değildi: Her kata birer tane düşecek şekilde dairelerin tek tek zili vardı, bir

de bölgeye özgü bronz, ayna ve mermerlerden oluşan bir giriş. Zili çaldım; müşteri yirmi beşten fazla elbise ve mücevher verebileceğini yazmıştı, bu tip durumlarda genelde eşyaları müşterinin kendisi dükkâna bizzat getirirdi fakat mesaj atıp ihtiyar bir adam olduğunu, ne arabası ne şoförünün bulunduğunu ve onca eşyayı bir taksiye doldurmak istemediğini söylemişti. Başka zaman olsa bir "çok teşekkürler" ile bırakırdık ama mesajından sonra birkaç fotoğraf göndermişti ve Luzmala, Dalila (dükkânın müdürü ve sahibi) ve ben dilimizi yutmuştuk. Elbiseler bizim deyimimizle *hakikaten vintage* gözüküyordu, yani altmışlardan, yetmişlerden kalma, rengi sarılaşmış, hassas kumaşlardan yapılma kıyafetler değil, daha eskiden kalma, daha kaliteli ve görünüşe göre iyi durumda parçalardı bunlar. Hele de mücevherler! Sahte kopya olduklarına eminim, demişti Dalila neredeyse soluğu kesilerek, Lalique gibi, Fouquet gibi gözüküyorlar. Olamaz böyle bir şey, o parçalar genelde müzelerde olur ama sahte olsalar bile hepsi muhteşem. Luzmala da, sanki gözyaşlarından yapılmışlar, demişti fotoğrafları yakınlaştırıp gözlerinden kendi yaşları dökülürken, renk renk gözyaşları bunlar. İlk defa melodramatik davranmasına bir şey demedik çünkü mücevherler gerçekten buna layıktı.

Kapıyı açmakta gecikmediler: Bir kadın açar sanmıştım, belki bir yardımcı ama yok, ihtiyar birinin şaşmaz sesiydi bu. Midemin ucunda ufak bir tiksinti hissetmeden edemedim. Bunu herkesin önünde söylemem, hatta aslında hiç hissetmemem gerektiğini biliyorum, biliyorum ki yaşlılar yalnızlık çekiyor, emeklilik gelirleri kıt, çocukları vefasız, akıllarını yitiriyor, hastalanıyorlar, evet, ama ben yaşlılardan hoşlanmıyorum işte, ne yapayım. Ben kendim yaşlandığımda bile ne yapacağımı bilmiyorum, umarım yaşlanmadan önce ölürüm. Yaşlılar söz konusu olunca çok tuhaf bir şey oluyor. Numara yaptıkları hissine kapılıyorum. Rahatsızlıkları, yavaş yürümeleri, sürekli hastalıklardan ve doktorlardan bahsetmeleri, derilerinin kokusu, takma

ya da bozulmuş dişleri, aynı hikâyeleri tekrarlayıp durmaları, hepsi insanı gıcık etmek için oynadıkları bir sahne gibi. Elbette öyle olmadığını biliyorum ama kendimi böyle hissetmekten alıkoyamıyorum, onlara duyduğum itimatsızlık arama mesafe koymaya, dedelerin hikâyelerine asla heyecanlanmamaya, dükkândaki kızlardan biri ninesi öldü diye birkaç gün izin isteyince gözlerimi devirmeye itiyor beni. Kim böyle bir ölüme işe gelemeyecek kadar üzülebilir ki diye soruyorum kendime.

Belki de kendi ninemin hatırasıdır mesele, hep siyahlar giymesi, kanca burnu, bir ufacık okşayıştan aciz olması, mahallenin tüm kadınlarını ya orospu ya da en sevdiği kelime olan aşüfte diye yaftalaması. Beni travmatize ettiği falan da yok hani: Mümkün olduğunca en kısa zamanda onu hayatımdan çıkardım zaten, cenazesini de duasını da babam halletti. Sabahın köründe gitmiştim duaya, in cin top oynuyordu. Hak etmişti bu son horlanışı.

Asansör beni daire kapısının önünde ufak bir hole çıkardı. Küçükken bu zengin evleri nasıl oluyor diye merak ederdim hep, merdivenleri yok muydu? Ama vardı elbet, sadece evin diğer tarafında, hizmetkârların odalarının olduğu yerdeydi, karanlık bir sır gibi. Gri bir takım elbise ve beyaz spor ayakkabı giymiş ihtiyar bana elini uzattı.

"Noé," dedi ve sahte beyazlığından insanın midesini bulandıran dişlerini göstererek gülümsedi. "Hani gemisi olan."*

Girişteki koridorda siyah bir piyano vardı, markasını göremedim, çünkü beni hemen okuma odasına götürdü (spor ayakkabıları sayesinde epey hızlıydı). İçerisi rahatsız ve harikulade bir yerdi, deri koltukları biraz yıpranmıştı ve rahatça oturulamayacak kadar yumuşaktı, bazı masalar da öyle ufaktı ki ancak Fransız kafelerine koymaya yarardı ya da tarot falı bakmaya. Büyük manzara penceresinin olduğu duvar hariç diğer tüm duvarlarda

* Noé, tufan peygamberi Nuh'un İspanyolcadaki adıdır. *–çn*

kitaplar vardı, bu pencere bir iç avluya bakıyordu, evin kendisinin miydi, binanın mı, bilmiyorum ama sezgilerim bana bu kata ait olduğunu söylüyordu. Artık daire kelimesi burayı tarif etmek için güdük kalmaya başlamıştı.

Küçük masalardan birinde beni çok koyu, şekersiz bir espresso bekliyordu.

"Beni bağışlamanız gerekecek," dedi Noé. Gözleri biraz bulutluydu, katarakt mıydı acaba? Gri bir gökyüzüne benziyordu. "Kız bugün gelemedi, korkarım ben de bir başıma kalınca beceriksizin tekiyim."

Gülümsedim ve kahveyi bir dikişte içtim. Bana öyle yoğun bir dikkatle bakıyordu ki bir an kahve beni uyutmak ya da bayıltmak için hazırlanmış bir karışım mıydı acaba diye düşünerek korktum ama sonra hemen durumu kavradım: Hayır, bu senin ihtiyarlara karşı duyduğun hoşnutsuzluk, bu da bilhassa tiksinç bir ihtiyar çünkü alımlı delikanlı pozları kesiyor.

Bana karısından bahsetmeye başladı. İki sene önce ölmüş. İkisinin de çok parası varmış (burada memleketimiz, acınası ekonomisi ve yozlaşmış siyasetçileri hakkında bir hiciv konuşmasına başladı, bir noktada dinlemeyi bıraktım çünkü bu konuşmaların hepsi birbirinin tıpatıp aynısıdır). Kadın geleneksel bir aileden geliyormuş, bir sürü tarlaların, süt çiftliklerinin vârisiymiş. Adam ise başarılı bir tüccarmış, ayrıca bir emlak şirketinin ve bir de mermer şirketinin sahibiymiş, adını da söyledi ama unuttum çünkü "mermer ne işe yarar ki"den başka bir şey düşünemiyordum o anda ve bunun da tek bir cevabı var: Mezar taşları. Niş işler yani. Ne uyuz, ne antika adam dedim. Tek hoşlandığım yanı bembeyaz, gür, imrenilesi saçlarıydı. Dükkândaki yöntemi açıkladım: Kıyafetleri bize satabilir veya bize komisyon karşılığında bırakabilir ve satılmaları hâlinde daha iyi bir ödeme alabilirdi. Araya girdi hemen: Satmak istiyordu. Ne fiyata olursa. Hatta hediye edecekti. Zaten bize gönderdiği fiyat, teklif ettiği kıyafetler ve mücevherler

için çok düşüktü ama evde durmalarını istemiyordu. Karısının kokusu vardı üstlerinde, varlığı bir gardıropta kapalı kalmıştı, artık yıllar içinde kaybolan bir aromanın peşine düşmek uğruna kıyafetleri gardıroptan çıkarmak istemiyordu, aynaya bakınca gözünün ucunda, kemerini düzelten, beğenmediğinde yüzünü buruşturan karısının hayaletinin belirmesini istemiyordu. Hayatının geri kalanını onunla geçirmek istemiyordu. Bunlardan başka elbiseler daha vardı ama onları akrabalara hediye edecek ya da Kıyafet Müzesi'ne hibe edecekti, epey ilgilenmişlerdi.

Gece yarısı ya da fırtına manzarası gibi epey kasvetli tabloların bulunduğu karanlık bir koridordan geçerek kıyafetlerin yer aldığı odaya gittik. Gardırop açık, elbiseler askıdaydı. Yanındaki kocaman boy aynası karısının –adını söylememişti– bakıp yüzünü buruşturduğu ayna olmalıydı. Gözlerim fotoğraf aradı ama bulamadım. Belki fotoğraflarını başka bir odada tutuyordur. Evin ucu bucağı yok gibiydi.

"Bunları satışa çıkarmıştım," dedi.

"Bizi nasıl buldunuz?" diye sordum.

Adam herhalde seksenden fazlaydı, bizim dükkân ise hemen hemen sadece sosyal medya üzerinden işliyordu.

"Instagram'dan," dedi muzip bir gülümsemeyle. Yalan söylese de anlayamayacaktım.

Müsaadenizle deyip elbiseleri çıkardım. On taneydi. Biri turkuaz rengi, pelerinli lame bir elbiseydi. Sonra olağanüstü bir Balenciaga vardı, o da pelerinliydi. Şifondan, bel altında ve sol omuza doğru gösterişli çiçekleri olan *flapper** bir gündüz elbisesi çıktı. Yine uzun kollu, bir başka siyah gece elbisesi, enfes bir nakışlı kumaştan, süsleri kimbilir hangi taştandı. (Kıyafetlerden ve kumaşlardan biraz anlıyorum da, gerisini pek bilmiyorum). Bir diğeri yaldızlı lame detayları olan, mavi renkli, kolsuz bir

---

Bilhassa 1020'lerde moda olan, püsküllü saçaklı bir parti elbisesi. –*çn*

elbiseydi. Mavili yaldızlı bir tür Hint sarisiydi. Buğday desenli, kenar işlemeli harika bir elbise daha vardı, zevksizliğin sınırını zorluyordu ama çok güzeldi. Hepsi yirmililerle ellili yıllar arasından kalmaydı, emindim. Bazı kumaşlar daha zayıflamıştı ama içeride kapalı kalmaktandı: Bu elbiseler çok az giyilmişti, belki birer defa. Ben bu sanat eserlerine hayranlıkla bakarken – Dalila ağlayacaktı kesin– Noé bana içi mücevherle dolu kutuyu getirdi. Kadın başlı, gözleri kapalı bir yusuf çuktan bir broş. Denizkızları, denizanaları, denizatları, camlar, kristaller, cevahir. Pandantifler akıl alacak gibi değildi. Sfenksler. Tavuskuşları. Hele opal olanlardan, yeniden doğan bir ormanı gösteren bir tanesi, adam ne kadar ısrar etse de bizim dükkân Isis'e götürülmeyi kesinlikle hak etmiyordu. Aşırı kıymetli olduğundan emindim. Söyledim de, ama fayda etmedi. Hatıralardan kurtulmak istiyordu, ne var ki beni gelip alsın diye araç çağırdığımda (elbiseleri elimden geldiğince büyük özen göstererek bir valize yerleştirdim) ihtiyar adam dedi ki:

"Birini denemek istemez misiniz?"

Sorusu beni şaşırttı ama "ben çıkayım da giyinin" diye eklememiş olmasına daha da şaşırdım.

"Hayır. Ölülerin kıyafetlerini giymekten hoşlanmıyorum," diye yanıt verdim aldırış etmediğimi alenen belli ederek, sorusunun beni epey rahatsız ettiğini göstermekti amacım.

Telefonuma baktım: Aracın gelmesine sekiz dakika vardı. Ne gıcık uygulama ya.

"Ne saçmalık. Kusura bakmayın ama bütün kıyafetler ölü kıyafetidir," diye mırıldandı ve tek kişilik yatağa oturdu. Bitkin görünüyordu. "Sattığınız kıyafetlerin pek çoğu çoktan ölen insanlara ait, öyle değil mi? Ya da çok genç bir kadın satıyordur ama o da ertesi gün ölebilir, değil mi? Sizin şu an üzerinizdeki kıyafet de siz yeniyken almış olsanız bile, kendiniz öldüğünüzde ölü birinin kıyafeti olacak."

"Dükkân kıyafetlerini deneme huyum yoktur."

Yedi dakika. Zaman dediğimiz şey bütünüyle göreceli, diye düşündüm.

"Ama dokunuyorsunuz. Parmaklarınızda naftalin ya da toz kokusu kalmıyor mu?"

"Karınızın adı neydi?" Bu soruyla aklı karıştı. Amacım da buydu zaten.

Hatırlamıyormuş gibi bir tereddüde düştü. Bana yalan söylemek istiyordu. Fakat bugün artık bir internet aramasıyla yalanlar ortaya çıkıyor. Akıllı adamdı ihtiyar. Kurnaz tilki. Nefret ettim ondan.

"Susana," dedi nihayet.

"Neden öldü peki?"

"Kanserden. Çok acı çekmedi."

"Sevindim."

Parayı eline tutuşturdum. Epeyce bir miktardı ama benim yanımda götürdüğüm hazinelerin yanında komik bir meblağ idi. İki dakika. Teşekkür edip çabuk çabuk indim aşağı. İhtiyardan korkmuyordum, istesem bir tekmeyle öldürebilirdim ama bu kadar büyük bir evde yalnız olduğunu nereden bileceğim.

Dalila gerçekten de ağladı. Balenciaga logosunu görünce bir çığlık attı. Luzmala mücevherleri tarifsiz bir ihtimam göstererek denedi, Dalila bunların satışa çıkmayacağını söyledi, en azından burada, Isis'te olmazdı. İyi bir antikacıyla konuşmamız lazım, bence çok iyi para kaldırabiliriz. Bunlar Lalique veya Fouquet değilse bile –ki şu manzaralı olan kesin Fouquet– öyle iyi bir çakma ki ne olursa olsun çok iyi para getirir. Heyecanlandığında hep yaptığı üzere renkli reçine bileklikleri şakırdata şakırdata kollarını oynattı; dünyanın en iyi patronu Dalila'nın kendine has tescilli hareketiydi bu. İhtiyarın ölülerin giysileriyle ilgili attığı acayip nutuk hakkında ona hiçbir şey söylemedim. Neden bilmiyorum. Kıyafetleri denememi teklif ettiğinden de bahsetmedim.

Luzmala hâlâ serçeparmağında yüzüklerden biriyle bilgisayarın başındaydı. Diğer yüzükler parmaklarına fazla büyük gelmişti. Sanırım gerdanlıklardan birine âşık olmuştu; ortopedik boyunluk takmış kadar rahatsız ediyor, ne var ki gökyüzünden inmiş gibi güzel görünüyordu.

"Bakın, bakın. İşte ihtiyar adam. Seidel emlakçılığın sahibi. Noé Seidel. İyi ki bize adını soyadını yazmış adam, yoksa bizim bu salak yararlı bir bilgi edinmekten aciz."

Salak ben oluyordum.

"Salaklığından değil, arada bir dikkati dağılıyor," diye beni savunmaya geçti Dalila. Üçümüz Isis'te yalnızdık, dükkân sekizde kapanıyordu. Dışarıda ise gece inmekteydi.

"Tamam. Sana Susana demiş işte. Susana Swanson o."

Ufff, dedik üçümüz birden. Meşhur bir zengindi ama pek göze gözükmezdi. Soy ismi sosyete sayfalarında çıkardı hep. Çocuğu olup olmadığını hatırlamıyordum: Sanırım yoktu çünkü aksi hâlde varislerinin draması kamuya kesin sızardı.

"Ama bir skandal çıkmamış mıydı? Uzun yıllar önce bir boşanma oldu diye hatırlıyorum," diye sordu Dalila.

"Buldum. Bak burada diyor ki Susana milyoner kocasını bir kamu hastanesi doktoru için terk etti. Öbüründen daha fakirdir tabii, ama bu zengin kadınlar asla gerçek bir köylüye gitmezler var ya, halbuki bir köyü olsa ne güzel düzer kesin. Noé Beyefendi ise aklını yitirmiş, sonra da gitmiş Poliklinik Hastane'nin ortasında doktorun yüzünü parçalamış, bakın iyi dinleyin, tutuklanmış adam. Kısa süreliğine ama. Doktora bir şey yapmamış gerçi, burnunu kırmış, morartmış biraz. Bu olay seksenlerde olmuş, kadının yaşı epey vardı o zamanlar, baksana sen ne yürekli kadınmış. Kanserden ölmüş, orası doğru."*

"Poliklinlikte."

Poliklinik Hastane, yani Hospital de Clínicas José de San Martín, Buenos Aires Üniversitesi'ne bağlı bir öğretim hastanesidir. *–çn*

"Recoleta'da mezarı. Hangi hastanede öldüğü yazmıyor, bakayım."

"Fark etmez ki," dedi Dalila. "Adam kıyafetleri kırk sene saklamış. Kadın da neden gidip aldırmamış ki? Adamı görmek istememesini anlıyorum ama bu insanların çalışanları falan olur."

"Belki artık istemiyordur," dedi Luzmala.

"Baksana nasıl şeyler, hayatım, sen bu elbiseleri istemez miydin?"

Araya girdim çünkü adamla bir tek ben tanışmıştım:

"Bunlar adamın hediyeleriymiş. Belki ondan kalan hiçbir şeyi istemiyordur. Adamda tuhaf bir hava vardı. Kadını dövüyordur kesin."

Luzmala laptopunu kapattı ve çığlığı bastı:

"Haydi deneyelim, artık biz bizeyiz!"

İkisi aynalara koştu hemen, ben de onlarla birlikte. Şimdi kendimi koruma altında gördüğüm için artık bu kumaşları tenimde hissetmek istiyordum. Elbiseler uzun boylu biri içindi, doğal olarak ilk denemesi gereken kişi Luzmala'ydı ama her zamanki cömertliğini konuşturarak o acayip ihtiyarın evine giden kişi ben olduğumdan ilk armağanın benim payıma düştüğünü söyledi.

Kısa kollu, mor, mavi, kırmızı taşlarla işlenmiş, ipek ve kadife kumaştan kırmızı bir elbise seçtim. Yirmili yıllardan, dedi Dalila, Paul Poiret ya da onun tarzının çok iyi bir kopyası. (Dalila moda tasarımı ve tarihi okumuştu). Harikulade bir elbise giyme hissini tarif etmek imkânsızdır. İnsanın her şeyini değiştiriyor. İfadesini, postürünü. Gösterişli bir kesimi varsa –bununki öyleydi– hiçbir kusur yoktu ki –ister gerçek olsun, ister kafanda, isterse de başka biri tarafından empoze edilsin– dışarıdan belli olsun. Sanki vücudunun üzerinden sihirli bir iksir akıtmak gibi bir şey bu, elmayı ısırmak, gözlerini başka bir dünya ihtimaline açmak gibi. Modadan anlamayan insanlardan hiç haz etmem. İpek kumaşı hissetmenin nasıl bir şey olduğunu, insanın arkasını

dönüp omzunun üstünden bakınca her gün gördüğü yüzünün başka bir yüze dönmesinin, dudaklarının ışıldamasının, gözlerinin esrarlanmasının, elmacıkkemiğinin altına daha önce olmayan bir gölge yerleşmesinin nasıl bir şey olduğunu bilmezler.

Luzmala ellerini çırptı, Dalila ise eliyle ağzını kapadı çünkü dudakları titriyordu.

Aynaya yaklaştım ve ilk morlukları gördüm. Kolumdan başlıyor, yavaş ama emin adımlarla bileklerime kadar uzanıyor, burada mor renkli iki bileziği andırıyordu. Kızlar da görmüştü ama bir şey söyledilerse de o anda duymadım. Elbiseyi kaldırıp aynada kendime baktım. İç çamaşırımın üzerinde, tam karnımda, iki tane kocaman kesik vardı, ameliyat kesiği gibi açıktı ama kanamıyordu, hareket ettiğimde ise bir organ baş gösterdi, belki bağırsağımdı. Tarif edilemez bir büyülenmeyle dokundum, önce bir batma hissi duydum, sonra da acı geldi. Yavaş yavaş, dalgalar hâlinde geldi. Elbiseyi biraz daha kaldırdım ve sutyenimin altında büyük, hiddetli bir yara daha gördüm, şoka uğramış vaziyette sadece kalp olabilecek o şeyi de gördüm, bitmiş, bembeyaz kesilmiş, kanı çekilmişti. Aquinolu Thomas'ın şüphesini hatırlayıp parmağımı içime soktum (ben de sanat tarihi okudum). Tüm organlar soğuk ve kıpırtısızdı. Fakat tam o sırada acı boğazıma yapıştı, üzerindeki yarığı gözümle gördüm ve dayanamadım. Çığlık atmaya başladım. Hiçbir şey söylemiyordum, yani galiba, ama ne istediğim anlaşılıyordu: Ne olursunuz çıkarın şunu benden, dayanamıyorum, ölmekten korkuyorum. İkisi gelip çıkardılar, ağladığım ve yavaş yavaş gitse de acıya dayanamadığım için yere serilmeme rağmen, aynanın karşısında çıplak kalır kalmaz yaraların geri gittiğini fark ettim. Göğsümde hiçbir şey kalmamıştı: Tenim her zamanki gibi temiz ve sağlıklıydı. Morluklar ortadan kayboldu. Boynumdaki kesik gitti.

"Aman yarabbi!" dedi Luzmala.

Buğdaylı elbiseyi alıp giydi. Biz de engel olmadık. Beş dakika sonra bacaklarına bakmak için elbiseyi kaldırdığında

düzinelerce kesik gördü, bunlardan biri uyluk bölgesinde çok derine inmişti, atardamarı kesmiş olmalıydı. Onun yaraları daha farklıydı. Mesela göğsünde bir tek yara vardı, göğüs kemiğini kırmıştı. Bir kolu şişmeye başladı, benimkinin aksine onun dudakları patladı, bir gözü siyah-mavi bir morlukla kapandı. O da dayanamadı ama elbiseyi elinden geldiğince acele ederek kendi çıkardı ve eski siyah elbisesini geri giydi.

"Ne yapacağız şimdi?" diye ağlamaya başladı Dalila. Üçümüz birbirimize sarıldık.

Belki bize oluyordur sadece. Belki müşterilerin başına aynısı gelmez. O gece akşam yemeğine bizi evine götürdüğünde Dalila böyle söylemişti. Mücevherlerde bir şey yok, Luz denedi onları, bir şey olmadı, gerçi bir daha takmak istemiyor. Ben de taktım, bana da bir şey olmadı. Uzun vadede ne olacağını bilemeyiz ama satacağız dedik. Yarın Esopo'yu arıyorum; en iyileri onlar, dolandırıcı da değiller. Eğer takarlar da bir şey olmazsa harika. Umalım ki öyle olsun.

O gece üçümüz Dalila'nın sokakları ağaçlı mahallesindeki evinde yattık.

Ertesi gün yine üçümüz her zamanki gibi Isis'e gittik. Çalışanlar kıyafet alıp sattı, insanlar raflara baktı, iyi satış yaptık, üçümüz de kıyafet konusunda yetenekliydik, Luzmala muhasebe okumuştu ama esas uzmanlık alanı tasarımdı, özellikle de büyük numaralı parti ayakkabılarında işi biliyordu, elleri de çok marifetliydi, ayrıca komplike bir kesimi veya ayakkabıyı birisinin üzerine bir bakışıyla nasıl cuk diye oturtacağını bilirdi, bunun yanında askıda hiç ilgi çekici gözükmeyen ama giyince mükemmel duran parçalar konusunda tavsiyeleri çok iyiydi. Elbette yaraları unutmamıştık, hatta ben boynumu o kadar sık sıvazlıyordum ki Dalila sonunda "yeter, kes şunu artık" demek zorunda kaldı. Belki de "kes" burada kullanılacak fiil değil, diye terslendi Luzmala, bunun üzerine Dalila kısa, düzgün tırnaklı ellerini hemen yüzüne götürüp gözlerini kapadı.

Uzun boylu, pırasa saçlı, ince bacaklı bir kız gelip elbiselerin en güzellerinden, Dalila'nın "*robes de style*"* dediklerinden birini istedi; kıymetli taşlarla süslü kısa bir pelerini olan, yüksek belli, etek kısmı Jeanne Lanvin tarzı bol kesim, siyah bir elbiseydi (*label*'ları** teyit etmeden henüz hiçbir şeyin garantisini vermek istemiyordu; Dalila modadan bahsederken İngilizce ve Fransızca arasında gidip gelirdi, salakça ve gıcık bir hareketti ama komikti de). Kız elbiseyle birlikte deneme kabinine girdi, tabii bizim gibi salon aynasının önünde deneyecek değildi. Ben her zaman Polcito'ya ne olursun şunu biraz kıs, insanlar dans etmeye değil kıyafet denemeye geliyor desem de müzik yine çok yüksekti. Bana yaşlı muamelesi yapardı. Dalila biraz sağırdır, o yüzden onun için fark etmiyor. Ama tam o sırada çığlıkları işittiğimizden Luzmala ile birbirimize baktık. Ben koşa koşa dışarı çıkmak üzereydim ki Dalila beni durdurdu. Kız saçları diken diken vaziyette kabinden çıktı, önceden de olan göz altı torbaları şimdi gözlerini iyice içeri göçertmişti. Hiçbir şey söylemedi. Elbiseyi tezgâhın üstüne öyle bir aceleyle bıraktı ki elbise yere düştü. Sonra da koşarak çıktı gitti. Birbirimize bakıp kaldık. Bu elbiseleri sergi alanından çıkarmamız şarttı çünkü bu kız şimdi gidip olanları herkese anlatacaktı ve hiçbirimiz Buenos Aires'in en iyi *vintage* dükkânının kara bir efsaneye bulaşmasını istemiyorduk.

Kapattığımızda Luzmala her zamanki gibi günün hesabını halletmeye koyuldu, Dalila ise bir başka bilgisayarda bize gönderilen kıyafetlere baktı. Birkaç emaili kaydetmeye başlamıştı ki çığlık çığlığa "gelin gelin" diye bağırıp bize Noé Seidel'den gelen bir maili gösterdi. Daha önce hep telefonla ve WhatsApp mesajlarıyla iletişime geçmişti. Fakat görünüşe göre tüm iletişim kanallarını kullanmayı biliyordu. Ya kendisiydi ya da o

(İng.) 1920'lerde düz kesim elbiselere alternatif olarak çıkmış, kabarık etekleriyle öne çıkan, dönemin popüler elbise türlerinden biri. *–çn*

(İng.) Etiket. *–çn*

devasa ve şimdi fark ettiğim üzere korkunç olan apartman dairesinde gizlenen biri.

Kime: isisvintage@eshops.com
Kimden: noé@seidelpropiedades.com.ar

Denediniz mi kıyafetleri OROSPULAR? Kesin denediniz, o yüzden bana Susana OROSPUSUNA bu kadar benzeyen bu yeni yetme OROSPUYU gönderdiniz, hepsi orijinal tabii, aptallar, hepsi, o AŞÜFTEYE bir servet harcadım, ama sonra hiçbirini istemedi, beni hor gördüğü gibi hediyelerimi de hor gördü, ben ki onu KİMSENİN sikmediği gibi sikiyordum, o OROSPU nasıl da bağırıyordu, gözleri geriye kayıyordu zevkten. Hayır, öldürmedim onu. Ama öldürmeyi o kadar ÇOK ÇOK ÇOK hayal ettim ki, hepsini elbiselerin üstüne çiziyordum bir bıçakla, yırtmadım, sökmedim bile, HAYIR, HAYIR, HAYIR, asla! İnce adamım ben. Ama tanıdıklarım var. Bu meslekte çok insan tanırsın. Hepsi o kumaşlarda, o güzeller güzeli kumaşlarda bütün ACI, o aşüftenin hepsini hissetmiş olması lazım, onu öldürebilecekken neden gittim öbür zavallı iblise vurdum bilmiyorum ama hep aşırı duygulu biri olmuşumdur zaten.

İSTERSENİZ dahası da var.

Aşüfte, diye düşündüm. Ninemin kullandığı kelimenin aynısı. Bütün yaşlılar sinsi işte. Dalila Luzmala'ya polisi ara diye bağırdı, Luzmala da ona sen bu mailleri hemen birileri sana inanacak mı sanıyorsun, zengin ihtiyar manyağın teki diyecekler dedi. Ama kanunlar var. Ne kanunu kızım, sen de bazen salak oluyorsun, para içinde büyümek bazen fena bozuyor insanı. Bense o sırada Susana orospusuna bu kadar benzeyen, diye geçiriyordum aklımdan. Başka bir şey daha gelmişti aklıma: Doğrudan siyah elbisenin yanına gittim, kıymetli taşlarla süslü, Jeanne

Lanvin dedikleri elbiseydi. Kıyafetlerimi çıkardım, kızlar yetişemeden üstüme geçirdim elbiseyi ve yere yatıp bacaklarımı açtım, işte oradaydı, kızın gördüğü, adamın da benim görmemi istediği, harap edilmiş, yarık yarık kesilmiş vajinamı gördüm, klitoris yok olmuş, bacaklarımın arasında kocaman bir durgun kan havuzu, bir pıhtı ve acı, acı karnıma doğru yükseliyordu, doğum yapar gibi çığlık çığlığa kaldım. Bayılmışım.

Ertesi gün bir fincan çay ve sakinleştirici eşliğinde Dalila'yı arayıp istifa ettiğimi söyledim. Ağladı, uzaktan çalışmamı teklif etti, sadece kıyafet seçeyim, bir şekilde irtibatta kalayım istedi. Hayır dedim ve beni ikna edemesin diye telefonu kapattım.

Haftalar boyunca vajinamı inceledim, normal olduğunu görüp rahatladım. Aylarca menstürasyon travmatik bir olaya dönüştü. Bunu bir tek Luzmala'yla konuşabiliyordum, arada buzlu kahve içmek için buluşuyorduk, o da bana Isis'ten havadisler getiriyordu: Bunlardan birinde bana sattığımız, Esopo çalışanlarının söylediğine bakılırsa hepsi hakiki olan mücevherlerden payıma düşen parayı getirdi; mücevherler elbiselerin yarattığı etkiyi yaratmıyordu (onlar bunu bilmiyordu ama biz artık biliyorduk). Çok büyük paraydı. Hemen dolar al, deli Luzmala. Dediğini yaptım. Sanat tarihi dersleri vermeye dönmüştüm çoktan ama tabii o derslerden hiçbir zaman iyi kazanılmıyor.

Bu buluşmalarımızdan birinde şakır şakır yağmur yağdığı için en sevdiğimiz kafenin iç tarafına geçmek zorunda kalmıştık da bana ihtiyar Noé'nin öldüğünü söylemişti. Gazeteden öğrenmişlerdi. Bunun üzerine Dalila ile birlikte –bana mesaj atıyor ama ben cevap vermiyordum– adamın dairesine gitmişlerdi. Bir konteynırın içinde kitaplarla birlikte başka elbiseler de vardı. Mücevher yoktu, sadece kıyafet vardı.

Dalila konteynırdan sarkan güzeller güzeli bir elbisenin koluna dokundu, diye anlattı bana, baskılı kumaştan yeşil bir Schiaparelli'ydi –teyit etmek için fotoğrafını çekmiş– ve bir dakika sonra elini kumaştan çekince ellerinin her yeri kesik kesikti,

parmakları öyle yara almıştı ki kopmak üzereydi. Hatta sol başparmağı kopmuştu bile.

"Neyse ki etkisi hemen yok oldu. Acele edemedim, fotoğrafını çekmem gerekirdi."

"Yaraların fotoğrafını çekmeyiz hiç."

"Değil mi? İnsanlar UFO ya da hayalet görünce de öyle oluyordur herhalde, sonra da düzgün fotoğraf yok diye sızlanıyoruz. Nedenini şimdi anlıyorum. Şoktan."

Bir süre bunu ve onun fikrini çürütecek kendi argümanlarımı düşündüm ama bir şey demedim. Yağmur, münakaşa etme isteğimi söndürüyordu.

"Peki normale dönünce ne dedi? Eli yani."

"Dalila'yı biliyorsun işte." Luzmala kahvesini bir yudumda bitirdi ve eliyle işaret ederek bir tane daha sipariş etti. "Elbiseye bakakaldı öyle, sonra da 'yazık' dedi."

"Attınız mı?"

"Henüz atmadık."

Bir refleks hareketiyle elimi yan tarafıma götürüp dokundum, derimdeki yarayı, boşalan kalbimi, çok kullanıldıktan sonra çöpe atılan süngerlere dönmüş akciğerimi hatırladım.

"Ben hesabı ödeyeyim," dedi Luzmala.

ACI ÇEKEN KADIN

Duvarlara çarpıyorum, pencerelere çarpıyorum, havaya uçup çatıya çarpıyorum, yeniden uçup dışarı çıkmak dışında her şeyi yapıyorum. Ve durmadan düşünüyorum, tıpkı o güve gibi, o kelebek gibi ya da artık her neyse, "Hayat kısa! Hayat kısa!"

KATHERINE MANSFIELD
Koyda

Canım arkadaşım, bana cevap vermemeni anlıyorum ama en azından Claudio bana bir mesaj atsın. Sen nasılsın, oğlan nasıl? Kemoterapinin ne rezalet bir şey olduğunu biliyorum, ay, seni çok seviyorum ya. Mesaj göndermeye devam edeceğim, ben buradayım, biliyorsun.

Günlerdir sesini duymuyordu çünkü bilinmeyen numaralardan gelen sesli mesajları dinlemiyordu ama silmeden önce hep ne olduklarına bakıyordu. Hiçbir zaman çok mesajı olmuyordu ama bazen işyerinde yüksek ödeme yapabilecek birinin telefon

numarasını kaydediyordu. Çok sık yaptığı bir şey değildi. Bu mesajın yanlışlıkla gönderildiği belliydi ve hemen cevap yazdı çünkü ayrı düşen bu iki arkadaşa üzülmüştü.

Selam, kim olduğunu bilmiyorum ama ben senin arkadaşın değilim, cevap veriyorum çünkü yani neyse, belli ki durumlar karışık. İkinize de sarıldım.

Yine de ne tuhaf diye düşündü. Kanserli arkadaşının telefon numarası nasıl olmaz sende? Artık numaralar tuşlanmıyor bile. Kayıtlı olması lazım. Son haftalarda işyerinde kimseye numarasını verdiğini hatırlamıyordu. Sekiz saat boyunca makyaj yaptıktan sonra hep yorgun düşüyor, *freelance* işler bazen iyi para kazandırsa da hemen her seferinde pişman oluyordu. Tek başına yaşadığı evin kirasını ödeyebiliyordu, onun yaşında biri için mucize sayılırdı.

Valizle birlikte asansöre bindi. Öbür kızlar genelde ürünleri kanalda bırakır ama o güvenemez, birisi çalacak diye korkardı. Zaten kimsenin arkadaşı da değildi. Aptal muhabbetlerinden hoşlanmaz, bilhassa liderleri Liliana'dan hiç hazzetmezdi; Liliana kızarmış tavuğu elleriyle yer, yüzünü gözünü kâğıt peçeteyle temizler ve öylece, ellerini falan yıkamadan başkalarını makyaja geçerdi. Parfümle ürünlerin kokusu arasında tavuğun kokusu ikinci planda kalırdı ama o fark ederdi bunu, midesi bulanırdı. Birkaç defa birisine söylemeyi düşünmüştü ama kanalda güvenilir bir patron olmadığı gibi çok da umursamıyordu. İşini yapıyor, sonra da gidiyordu, iyiydi böyle.

Telefonu masaya bıraktı, bilgisayarı açtı, tam yemek mi yapayım dışarıdan mı söyleyeyim derken mesaj geldi. Ya annesi ya kız kardeşi olmalıydı, bu saatte genelde onlar yazardı. Ama biraz evvelki numaraydı. Muhtemelen hatasını kabul edip özür diliyordu.

Selam, yine ben, rahatsız etmek istemiyorum ama biliyorsun, neye ihtiyacın olursa, bilmem ki, film izleriz birlikte, oğlana ben bakarım, ne olursa. Umarım kötü vakit geçirmiyorsundur, canım arkadaşım, seni seviyorum.

Cevabını dinlememiş miydi acaba? Bunu bilmesi imkânsızdı çünkü bu kişi *offline* modunu kullanıyordu, yani okunan ve dinlenen mesajlarda iki mavi tik çıkmıyordu. Telefon etti: Telefonunda hasta birinin arkadaşından gelen hüzünlü mesajların bulunması iç karartıcıydı. Aramaya cevap veren olmadı. Bir kez daha denedi, bu sefer normal telefondan aradı. Hatta sonuç daha da tuhaftı: "Aradığınız numara kullanılmamaktadır," dedi bir makine.

Telefonu kirliymiş gibi masaya bıraktı. Kadın ne kanseriydi acaba? Genç olmalıydı. Arkadaşı gençti, hasta kadının bir de bakım gerektiren, ufak bir oğlu vardı. Metastaz yapmış mıydı acaba? Metastaz yapmayan kanserler hangileriydi? Tiroit kanseri. Başka var mıydı? Araştırması lazımdı. Neden kanser sanıyordu ki? Çünkü kadın "kemo" demişti. Kemoterapi sadece kansere yapılırdı.

Evde yalnız kalmak istemiyordu, yemek için aşağıdaki mangal restoranına indi. Kendini semptomları araştırmaktan alıkoymak için telefonu evde bıraktı, ayrıca o sevecen fakat öbür kadının, yani hastanın durumunun ağır olduğunu belli eden acıklı tondaki sesten de uzak durmak istiyordu.

Restoran sahibinin oğlu Luismi onu yüzünde bir gülümsemeyle karşıladı ve bir bardak şarap getirdi. Provoleta peyniri, et ve püreyi getirince, yemeğe yalnız geldiğinde her zaman yaptığı gibi yanına oturdu. Lafı hiç uzatmadan mesajları anlattı ve gerçeği söyledi: Asabı bozuluyordu. Olan biteni tam olarak anlayamıyordu. Böyle bir hata yapılması gözüne imkânsız gözüküyordu.

"Engelle, güzelim. Delinin teki, seninle dalga geçiyor."

"Sanmıyorum, sesini bir duysan, harbiden endişeli olduğunu anlarsın."

Luismi ofladı.

"Bu kadar uyanık biri için sen fazla ahmaksın, var ya. Bak, sana bir hikâye anlatayım. Burada bizim numara siparişler yüzünden çok dolanıyor orada burada, hem biliyorsun artık numaralar internette zaten ki bence tam bir fiyasko ama işte neyse. Bana habire mesaj zincirleri geliyor. Siliyorum. Çoğu para istiyor, dua zinciri oluyor, bu e-postayı beş tane geri zekâlıya gönder yoksa kötü şans getirir falan, o tip şeyler. Ama bir tanesine düşüyordum az kalsın. Götün teki deri hastalığı olan bir kızcağız için bir mesaj zinciri göndermiş. Tam adını hatırlamıyorum ama kangrenli bir hastalıktı. Fotoğrafları görmen lazım. Her yerinde delikler vardı. Açık yara. Hiç unutamıyorum. Çok defa baktım bir de, neden bilmiyorum, bir maraz kaptım işte. Para gönderilecek bir numara falan da yoktu, hiçbir şey. Bir Instagram linki vardı. İnanabiliyor musun? İnan çünkü gerçek. Seni bir hikâyeye gönderiyor, orada da bir oyuncak bebek yüzüne kahkahalarla gülüyor, 'online güvenlik konusunda ne durumda olduğunu görmek için bir testti bu' gibi bir şey söylüyordu. Ama bana kalırsa sırf insanı gıcık etmek için böyle işler yapan itin tekiydi. O fotoğrafları nereden bulmuş, bilmiyorum. Umarım sahtedir. Sen engelle numarayı."

"Diyorsun?"

"Diyorum. Ortalık ruh hastası dolu."

"Fotoğraflar duruyor mu?"

"Hasta hasta konuşma."

"Göstersene."

"Yemeğini bitir."

Sözünü dinledi. Mutfak kapandıktan sonra biraz daha muhabbet ettikleri için azıcık sarhoş hâlde yatağa girip uyumadan önce numarayı engelledi. Ertesi gün çalışmıyordu, geç kalkabilirdi.

Kapı ziline uyandı: Kız kardeşi, sattığı kolyelere taşları, incik boncuğu yapıştırmak için yardımını istiyordu çünkü siparişlere

yetişemiyordu. Mesajları anlattı. Ama yani öyle doğal bir dokusu vardı ki. Başka türlü ifade edememişti. Gelen ses, pis bir şaka yapan birinin sesine benzemiyordu. Ona söylemedi ama bütün dikkatini iplere, Murano taşlarına* vermiş kız kardeşinin sesinden çok daha elle tutulur geliyordu bu ses. Küçücük bir binada, içine bir saksı bile konamayacak kadar minik balkonlu apartman dairesinden daha somut bir yerden geliyordu. Kız kardeşine mate çayı koydu, bir yandan renkli taşları birbirinden ayırmakla uğraşan kardeşi onu dikkatle dinlemekteydi. Kardeşinin kolyeleri çok güzeldi, güzel tasarımlar seçiyor, pandantifler üzerinde birlikte çalıştığı kuyumcu biraz deliydi ama yetenekliydi.

"Kangrenli fotoğraflar da neyin nesi acaba?"

"Konuyu değiştiriyorsun. Takıntı yapma. Bir konuya kafayı taktığın zaman ne olduğunu biliyorsun. Engellemek iyi fikir mi sence? Bir daha ara."

"Takıntı yapma dedin!"

"Haklısın. Acıyorum ama."

"Ben de."

Kardeşi lekelenmiş birtakım taşları temizlemeye koyulunca mesajlara bakıyormuş numarası yapıp hızlıca bir arama yaptı. Sadece normal kangren görüntüleri buldu, çocuklarda olanlardan değildi. Hastalık hastasına mı dönüyordu yoksa? Bir şeyler oluyordu. Belki de kız kardeşinin kullandığı temizlik malzemeleri yüzündendi ama burnuna hastanelerdeki gibi çok kuvvetli bir dezenfektan kokusu geliyordu. Keza hastane yemeklerinin, haşlanmış kabakların, tatsız tuzsuz tavukların aroması, tepsiyi getirdikleri sırada yükselen o koku da gelmişti şimdi. Hayatında o kadar çok sayıda hastayla da tanışmamıştı: Küçüklüklerinde babası hasta olmuştu ama sonradan iyileşmişti. Başka da pek

---

* Murano taşı: Venedik taşı olarak da bilinen ve dekorasyon, cam eşya yapımı gibi işlerde kullanılan bir tür taş. *–çn*

biri yoktu. Ne var ki yıllar öncesinden gelen hastaneyi, bekleyişleri, pıt pıt damlayan serumu, rahatsız yatağı, pnömotoraks geçiren oda arkadaşının acı dolu inlemelerini bütün canlılığıyla hatırlıyordu şimdi.

"Babama stent taktıklarındaki oda arkadaşı olan o beyefendiyi hatırlıyor musun?"

Kardeşi gözlüğünü indirip ona baktı.

"Evet, hayal meyal. Bıçaklamışlardı galiba zavallıyı. Hayrola?"

"Yok bir şey. Aklıma geldi sadece. Sen babamla konuşmayalı çok mu oldu?"

"Geçen hafta beni aradı. Kışın Montevideo'da yaşanmıyormuş, bokum donuyor dedi."

"Doğru. Ziyarete gittiğimde deli gibi rüzgâr esiyordu, insanlar heykellere bağladıkları halatlarla geçiyorlardı meydandan."

"Gidip göresim var ama çok çalışıyorum, o da fukara, bir bilet alacak parası yok. Banyoyu yaptırdın mı?"

"Yaptırdım. Hem yaptırmasam ne olacak, azıcık su damlatıyor diye restorana mı gideceksin?"

"Gidebilirim."

Kardeşi banyodayken Google'a "kangren + çocuk" yazdı, hiçbir şey çıkmadı. Luismi uydurmuş muydu ki?

Kardeşi gelip gözlüğünü taktı.

"Gardırobun kapağını açık bırakınca aynası hep korkutuyor beni. Aynada yansımamı gördüm ama bana sanki yüzünde ellerini gezdiren, hafif kambur durmuş bir adam gibi göründü, halbuki bendim sadece, senin o muhteşem Lauder kreminden alıyordum biraz."

Ağzını açmamak için dudaklarını ısırdı ve kardeşini yolcu ederken acelesini gizlemeye çalıştı.

Klozetin kapağına oturmuş, yer sileceğinin sapıyla aynayı, daha doğrusu iç tarafında aynanın yer aldığı gardırop kapağını

hareket ettirebiliyordu. "Benim giyinme odam" diyordu buna espriyle. Ayna hemen hemen tüm açılardan banyoyu gösteriyordu, sonra oturma odasına açılan aralığı ve bu aralığın neredeyse tam ucunda ise adam gözüküyordu. Kıpırtısız değildi ama çok da hareket etmiyordu. Yüzünü ellerinin arasına almıştı ve vücudunu sarsan şeyin hıçkırıkları olduğuna şüphe yoktu. Uzun boyluydu, üstünde kot pantolon vardı ve ayaklarının da çıplak olduğunu sanıyordu. Süveter giymişti ki bu da tuhaftı çünkü aralık ayı yeni başlıyordu ve Buenos Aires'te aralık aylarında boğucu bir sıcak olurdu hep. Başka hiçbir şey yapmadan durmaksızın ağlayan adamdan ziyade etrafındaki şeyler dikkatini çekiyordu. Avluya açılan bir manzara penceresi vardı: Bitkileri ve duvardaki sarmaşığı görebiliyordu. Burası adamın arkasındaydı. Yan tarafında beyaz bir kitaplığın ucu: Birkaç kitabı seçebiliyordu ama en çok da funko benzeri oyuncak bebekler görüyordu. Bir de onun evinde hep ölen o iç mekân bitkilerinden biri. Aynanın aksettirdiği kendi evi değildi. Bu da onun içini rahatlatıyordu çünkü ses çıkarmadan ağlayan adam orada değildi, yani yansımadaydı, hatta yansımanın tamamında bile değildi. Ve bir anda dondu. Neredeyse on dakika boyunca adama baktı, elleri yüzünde ağlamaya devam ediyordu ama o kadar, ellerini saçlarına götürmüyor, ne yanaklarını siliyor ne gözlerini ovuşturuyordu. Beyazları yoktu, gençti. Sapı ittirip aynalı kapıyı kapadı, terini sildi ve yeniden açtı. Yine aynısı: Banyosu, oturma odası ve sonunda, kapının açılabildiği mesafenin en ucunda başka bir evde ağlayan genç adam. Normalde o açıdan bakınca kendi dairesini yansıtsaydı televizyonu ve Kate Moss posterini göstermesi gerekirdi.

O gece hemen hiç uyumadı fakat ertesi gün yine de işe gitti. Başlangıçta her şey aynıydı. Cildi hazırla, gölgeli far yapalım de, doğal görünüm istesinler, tamam de, gözaltlarına kafein uygula, yalan da olsa cildin bir harika de, dudak kalemi çek, ruja geçmeden önce nemlendir (asla nude önerme), kirpik kıvırıcıya

dayanabilir misin diye sor, kapatma, yukarı bak, aşağı bak, takma kirpik kullanıyor musun? Kendisinden telefon numarasını isteyen kızı tanıdı, en gençlerinden biriydi, akşamüstü haberlerinin spikeriydi, beni aradın mı diye sordu. Kız hayır dedi, düğüne gitmekten vazgeçmiş çünkü hastalanmıştı. Ne olursun göz altı morluklarımı kapat dedi, ölüm döşeğinde gibiyim.

Ölüm döşeğinde. Bir arkadaşının ABD'den getirdiği Kore bantlarından yapıştırıp beş dakika bekledi, bu sırada kız birkaç saat sonra sunacağı programa göz gezdiriyordu. Bantların etkisini göstermesini beklerken (şüpheliydi, insanlar etki gösterdiğini söylüyordu ama ona kalsa plasebo etkisiydi) kızın kolunda ufak bir yara gördü, sigara yanığı gibi bir şeydi. Televizyon dünyasında kendine zarar veren çok kadın vardı ve kollarındaki yaraları, besinsizlikten çıkan göz altı morluklarını kapatmak için her zaman çok uğraşmak gerekiyordu. Ama kız yarasını makyajla kapatmasını istememiş, o da teklif etmemişti: Utanmıştı. Bir şey daha hissetmişti. Çünkü bantları çıkardığında saç bitiminin yakınında başka bir ufak yara daha fark etmişti. Ona bir şey söylemedi ama astarla kapattı.

"Oraya da gerekli mi sence?"

Acaba kendisi görmüyor muydu?

"Birazcık süreceğim, eşit olmamıştı."

Kolundaki yara izini kapatması için daha sonra gelir mi diye beklemeye karar verdi. Belki de yayına öyle, kolunda yarayla çıkacaktı.

Kardeşinin takıntı yapma diyen sesi çınladı kulağında. Liliana gülerek yozlaşmış patronlarla ilgili bazı dedikodular anlatırken yanından geçti. Bir sonraki hastayı bekledi (aynen böyle diyordu, hastalar, çünkü makyaj sandalyesinde oturmak biraz dişçide oturmaya benziyordu. Hafiften ürperdi). Kadının hamile olduğunu sandı, bu yüzden çok ağır bir makyaj yapmadı. Ne var ki durumundan hiç bahsetmedi, halbuki hamile kadınlar karınlarından bahseder hep. Tuhaf bir gündü. Klimadan dolayı

ortam soğuktu. Mesaisinin bitmesine beş dakika kala gitti, Liliana arkasından söylendi: "Bu da artık veda bile etmiyor."

Bitkin düşmüş hâlde valizi basamaklardan çıkardı. Ölüm döşeğindeki kendisiymiş gibi nefes nefese kalmıştı: Birisi asansörü tutuyordu. Demir kapıyı vurdu, epey gürültü çıktı ama kimse tınlamadı. Çantasında anahtarını ararken asansörün hareket ettiğini işitti ve hemen ardından asansörü kulananın –ya da kullananların, çünkü iki ayrı ses duyuyor gibiydi– konuşması geldi kulağına.

Böyle şiştiğini bilmiyordum, hiç beklemezdim, yine hamile gibi gözüküyor.

Korkunç bir şey, palyatif...

Sonra asansörün sesi diğerlerini bastırdı. Tesadüf olamazdı. Valizi merdivende bırakıp koşa koşa aşağı indi. Sahanlıkta kimse yoktu, dışarıya çıktığında ise kaldırımda çok fazla insan vardı: Oturduğu sokakta dükkânlar, restoranlar, kafeler bulunuyordu; bilhassa o saatte, yani akşam sekiz civarı hep çok hareket olurdu. Gördüğü her kadını durdurup soracak değildi. Pes edip geri döndü ama yalnızca valizi içeri sokmak için: Evdeki dezenfektan kokusu geçmiyordu. Tütsü sevmezdi ama bir çubuk yaktı yine de, sonra da aşağı yemek almaya indi. Mangal restoranında yemeğe kalmak istemedi çünkü kalırsa aynada ağlayan adamdan bahsedecekti. Luismi salatasıyla napolitan şinitzelini getirip servis ederken şöyle sordu:

"Neydi o kangren?"

"Ne soruyorsun ya? Deli misin nesin."

"Sana telefondan gönderdikleri o kız işte."

"Hatırlamıyorum."

"Düşün."

Luismi ofladı.

"Kapattıktan sonra eve geleyim mi?"

"Yok, öldüm bittim."

"Hatırlamıyorum, cidden."

"Neyse, mesaj atarsın."

"Sen de bana mesaj at bir ara, özledim seni."

"Yalan söyleme. Bir öpücük versene."

Daire kapısının öbür tarafında bir not buldu. Kısa ve nazik bir nottu ama saçma sapandı. Notu okurken şinitzel kutusunu açmaya koyuldu. "Rica ediyoruz," diye yazıyordu notta, "geceleri televizyon izlemek istediğinizi biliyoruz ama bazen sesi çok yüksek oluyor, uyuyamıyoruz. 5C'deki komşu."

Geceleri bazen film izlediğinde kulaklık takıyordu. Hâlâ annesiyle ya da kardeşiyle yaşadığı dönemden kalma ya da Luismi yatıya kaldığı gecelerde uyguladığı, uyku tutmadığında yanındakileri rahatsız etmemek için başvurduğu bir alışkanlıktı. Daha da önemlisi binada her kata iki daire düşüyordu. Onunki 6B'ydi. C dairesi diye bir şey yoktu. İkişerliydi hepsi. A daireleri büyük olanları, B daireleri de tek yatak odalı olanlardı. Sekiz kat, her kata iki daire. Gayet emindi. Masadaki telefonu titredi, engellediği numara olduğunu biliyordu, teknik okyanusları aşmayı başarmıştı, ona mâni olması imkânsızdı. Ama Luismi'ydi.

Mesajı buldum. Kangrenli piyodermiymiş. İşine yarar mı? Öpücüklü surat.

Artık yemek yiyemeyeceğinden şinitzeli buzdolabına kaldırdı ve yarı karanlıkta koltuğa oturup telefonda hangi kanserin insanın karnını şişirdiğini aramaya başladı. Sonra bir yerlerden, ya yatak odasından ya banyodan, acı ve korku dolu bir feryat geldi kulağına. Artık dayanamıyorum, diyordu ses, kimseyle konuşmak istemiyorum, diyordu ses, götür onu, diyordu. Ayna etkisi yaratan kapalı televizyona baktı ve gördü. Siluetini ama aynı zamanda yüz çizgilerini de gördü. Hamile gibiydi ama aşırı zayıftı. Ve görünüşe göre keldi. Sonra karşısındaki figür apansızın eğilip iki büklüm oldu, herhalde hayaletler böyle tuhaf hareketler yapar diye düşündü ama alakası yoktu. Acı çeken kadın kusmaya başladı ve burnuna ilaç ve safra kokusu gelince daha

fazla dayanamadı, ayağa kalktı nedenini de amacını da bilmeden ve tam o anda evi normale döndü.

Orada daha önce kimse oturmamıştı. Evi kiraladığında bina sıfırdı. Yerli halk mezarı falan değildi burası, mesela bir hastanenin üstüne falan inşa edilmemişti. Evvelden bu mülkün üstünde makarna dükkânı vardı, sonra binalar çıkılmaya başlanmıştı, tipik bir kentsel dönüşüm hikâyesi. Burada daha önce yaşayanların aile fotoğraflarını bulamazdı. Öyle bir şey olmazdı. Bütün ışıkları yakıp uzandı. Başka ne yapacağını bilmiyordu. Kusmuk kokusu gitmişti. Acıkmıştı. Ama şimdi yemek yer ve kusarsa korkudan altına ederdi, bunun üzerine yatağın üstünde bilgisayarını açtı ve aramaya başladı. Karın şişmesi, karın şişmesi. Ama bir sürü şey karın şişmesi olabilirdi. Kanser + karın şişmesi.

"Assit, tümörlerin basıncı nedeniyle karında (abdomende) aşırı sıvı birikmesidir. Bu durum karın bölgesinin sert ve şişkin hissedilmesine neden olabilir. Assit aynı zamanda bulantı, kusma ve yorgunluğa da neden olabilir."

Tamam, buldum, buldum.

"Hangi kanser türü assit oluşumuna neden olur?"

"Yumurtalık, meme, endometrium, kolon, mide, pankreas ve bronşların karsinomlarında assit görülme sıklığı yüksektir."

Acı çeken kadının bir oğlu vardı. Ama bununla ne ilgisi vardı ki? Herhangi biri olabilirdi. Gerçi şu da var: İlk üçü kadın kanserleriydi. O yüzden çocuğu ve karnını düşünmüştü. Onu hamile gösteren bir kanserdi çünkü. Klozete ve sopaya geri döndü, kocası olduğunu düşündüğü adam hâlâ orada mıydı diye bakacaktı. Ama yoktu. Pencerenin öbür tarafında acı çeken kadın vardı. Kanserli kadının dünyasında gündüz vaktiydi. Muhteşem bir hasır koltukta oturuyordu. Ya zengindi ya orta üst sınıftan. Bir hemşire serum takıyor, o da ay diyordu. Bu sahne tekrarlıyordu. Kocasıyla olduğu gibi. Kimbilir yüzü önceden nasıldı. Burnu uzundu ama belki de korkunç derece zayıf oldu-

ğundan öyle gözüküyordu. Uzun burnunun içinden bir kablo geçiyor, muhakkak besinlerini buradan alıyordu. Güneş aynaya vuruyor, görüntüyü silikleştiriyordu. Aynı yaşta mıydılar acaba? Görüntü biraz uzaktaydı, kestirmek zordu, bilhassa saçı olmadığından. Eşarp da takmadığı kazıtılmış başı parlıyordu, kaşları da yoktu. Belki ondan biraz daha büyüktü. Otuzunun üstündeydi. O da otuzuna yaklaşmıştı. O da ölebilirdi. Yumurtalık kanseri belirtileri nelerdi?

"Yumurtalık kanserinin belirtileri ve semptomları şunları içerebilir:

"Karın şişkinliği veya iltihabı.

"Yemek yerken çabuk doyma hissi.

"Kilo kaybı.

"Pelvik bölgede rahatsızlık.

"Yorgunluk.

"Sırt ağrısı.

"Bağırsak alışkanlıklarında değişiklikler, örneğin kabızlık.

"Sık idrara çıkma ihtiyacı."

Mayo Clinic'e göre, henüz yumurtalık kanseri yoktu, zaten çoğu zaman oturarak makyaj yaptığı için sırt ağrısı bile çekmiyordu. Ne tembel tenekesin, derdi şefi, hani tavuk yiyen, o da, en azından cimri ve kindar değilim, diye düşünürdü.

Daha fazlasını görüp göremeyeceğine bakmak için aynayı biraz daha oynattı. Sadece bordo renkli çiçekleri olan harikulade bir bitki çıktı. Kanserli kadın başını biraz çevirdi, onu görmedi ama güneşin aynadaki yansıması yüzüne vurunca büyütecin altına konmuş bir karınca gibi tepki verdi, sanki öbür dünyadaki bir dev onu yakmaya çalışıyordu. Koşmaya çalıştı. Koşunca acı çığlığı her iki evi, hem aynadaki hem dairedeki evi doldurdu. Sonra görüntü kayboldu.

Gece boyunca eve ve bedenine dikkat kesildi. En ufacık acıya bile: Kötü beslenmesine yorduğu şişkinlikler günün birinde

kötü bir şeye dönüşürse ne olacaktı, annesi ona bakmaya, kız kardeşi bileklikler yapmaya gelirdi, Luismi hiçbir şeye gelmezdi, sevmiyordu Luismi'yi, o sadece onun güzel vücudunu tanıyordu, hasta vücudunu koklamasını istemiyordu. Seneler önce spor salonunda düşmüş, aletlerden biri memesine çarpmış, morarmıştı. Kardeşinin jinekoloğa git, belki bir yerine zarar vermişsindir diyen sesi aklından çıkmıyordu. Bir morluk kansere dönüşemez diye düşünüyordu. Kollarını dinlenmek için iki yana bırakıp uzandığı yatağında koltukaltlarına dokundu. Tuhaf bir şey hissetmiyordu. Ama bir et beniyle bile başlayabilirdi. Ya da çok derinlerde olabilirdi. Bir filmde görmüştü, bir adama kanser teşhisi konmuyordu çünkü semptomları çok belirsizdi. Mesela ayakları yanıyordu. Tam olarak böyleydi, daha doğrusu kaşınıyordu. Mantar falan da yoktu. Sürekli oturmaktan kan dolaşımın bozulmuştur, demişti annesi ama o aslında bir doktora görünmesi gerektiğini düşünüyordu. Hem o yüzden hem de spor salonundaki darbeden dolayı. Hayatında başka ne yapmıştı ki? Bir devlet kanalında kadınlara makyaj yapıyordu. Üstelik kötü makyaj yapıyordu çünkü her ne kadar işini sevse de Liliana'nın dediği gibi tembeldi ve yenilikleri öğrenmiyordu. En yeni cilt bakım ürünlerin hangileri olduğunu bile bilmiyordu! İş arkadaşları Matrixyl'ten Haus'tan bahsediyorken onun hiçbirinden haberi yoktu. Onu seven biri de yoktu ki. Liseden arkadaşlarıyla yeniden irtibata geçmeliydi. Glenda'yla mesela, hani birlikte gizli gizli sigara içiyorlardı. Ya da yolda karşılaşıp tanıştığı Laura olabilirdi; şimdi bir resim atölyesi vardı, çok güzeldi Laura, saçları aslan yelesi gibiydi. Onlardan neden uzaklaşmıştı? Safi tembellik, safi tembellik. Luismi'yi yatıya her geçen gün daha az sıklıkla davet etmesi de bundandı, başka kızlarla görüştüğünü biliyordu ama gözdesinin kendisi olduğunu biliyordu. Ama daha ne kadar süre böyle kalacaktı? Zaman, o ezici canavar. Zaman, durduramadığımız tek şey, ama hissedilmez bile. Ve şimdi karanlıkta kadının mutfaktan gelen

inlemelerini dinliyordu: Bırak, ben kendim yaparım, diyordu, ah keşke yeniden yemek yiyebilsem, jambonlu bir sandviç için neler vermezdim, ne şapşalım, ya da prosciutto olsa tabakta, dilim dilim ve sonra adamın ona yalanlar mırıldanması, yeniden yemek yiyeceksin yakında, sonra gelen öfkeli cevabını duymamak için kulaklarını kapadı.

Öyle yorgundu ki kanala taksiyle gitti. Hiç uyumamıştı, ayrıca başı ağrıyordu çünkü internette çok vakit geçirmişti, önce semptomları aramış, sonra sabaha karşı forumlara girip hasta kadınların, onların arkadaşlarının, aile üyelerinin yaptığı paylaşımlara bakmış, acaba içlerinden biri acı çeken kadın olabilir mi diye. Yoksa çoktan ölmüştü de şimdi bir hayalet miydi. Ya da yaşadığı alanı başkasıyla paylaşıyordu belki de, çünkü ölüm yaklaştığında böyle oluyordu. Bazı kadınlar açıklaması imkânsız şeyler yaşadıklarından bahsediyordu, mesela bilinçlerini yitiriyorlardı. Kendilerini başka bir odada buluyor ama sonra uyanıyor ve yeniden kendi yataklarında oluyorlardı. Kimileri bunun "lüsid rüya" olduğunu söylüyordu ama kimseyi ikna edemedikleri ortadaydı. Bütün partnerler ölü kadınları hissediyordu. Banyo yaptıklarını, kahkaha attıklarını ama en çok da acıdan bağırdıklarını duyuyorlardı. Kanserli erkekler forumuna girmedi, çünkü aynı şey değildi. Öksüz çocukların durumunu öğrenmek istiyordu. Oğlan henüz onun evinde görünmemişti. Belki de orada değildi. Acı çeken kadının evinde hemşireler vardı. Kesin ailesi zengindi ya da adamın ailesi zengindi, kadına ölmesin diye çok iyi bakıyorlardı. Bana bulaştırma, diye geçirdi aklından. Benim hayatım küçük.

Yorgun argın, gözkapakları kapanır vaziyette makyaj yapmak deli işiydi. Bir kadının göz makyajını düzeltmek için o kadar uzun süre uğraştı ki kuyruk oluştu. İkincisinin dişlerine ruj bulaştırdı. Üçüncüsü daha da beter oldu, kirpik kıvırıcıyla canını yaktı. İnsanlar kıvırıcıdan korkuyordu ve bu kadın da

biraz hippiydi –ben hiç makyaj yapmamcılardan– ama başladı ve çığlığı basınca Liliana hiç lafı uzatmadan onu doğruca eve yolladı. Yorgunsan veya hastaysan benden o günlük izin isteyebilirsin, biliyorsun, bir şey olmaz, zaten burada bizi kontrol bile etmiyorlar. Acaba Liliana neden durup dururken böyle cömert davranıyor diye merak etti. Bu soğukta grip kapmak üzeresin herhalde. Haydi git, yarın da hâlâ devam ederse haber ver.

Acaba Laura'yı mı arasaydı, belki sanat okuyabilirdi, mübarek valiziyle otobüsü beklerken bunları düşünüyordu. Renklerden biraz anlıyordu, simlerle ve daha teatral makyaj tarzlarıyla oynamak da hoşuna gidiyordu. Daha önce okumadıysa bir an evvel çalışmak zorunda olmasındandı, sonra da her zamanki tembelliğinden devam etmemişti, birkaç sene sonraya ertelemişti, henüz gençti. Ama genç olmanın hiçbir anlamı yoktu, şimdi anlıyordu. Genç olmak bir andan ibaretti, tıpkı ağlarken bir aynada hapsolmak gibi.

Yorganla üstünü örter örtmez uykuya daldı, sıcacıktı, güvendeydi. Evde, evvelsi gün yaktığı meyveli tütsünün kokusu vardı. Narenciye kokusuydu, yaz kokusu, temiz şeylerin kokusu.

Böyle sıcacık konfor içinde sonsuza dek uyuyabilirdi, dışarıda gece çökmüştü çoktan, böyle kalabilir, kanalı arayıp günlük izin isteyebilirdi ama tuvalete gitmesi gerekiyordu, ne kötü yapılmış bir şeydi şu beden, sırf çiş yapacaksın diye huzurlu uykunu bölmek zorundaydın. Lambaya uzanmak için yatakta döndü, sadece bir tarafında geceleri uyumadan önce okurken kullandığı tek bir lambası vardı ama bir şey ona engel oldu. Bir sıçrayışla uzaklaşıp yatağa oturdu. Luismi miydi? Kardeşi miydi? Karanlıkta eliyle yokladı. Bu zayıf vücudu tanımıyordu. Kollarına dokundu. Yanında yatan bu kişi neden uyanmıyordu? Karnına kadar ilerledi. Derisi gergin değildi: İçi su dolu bir balon gibi, içinde sıvı bulunan bir çöp torbası gibi bir şeydi. Anladı. Acı çeken kadındı bu. Onun yatağındaydı. Ya da aslında değildi. Rüya görüyordu. Tıpkı okuduğu lüsid rüyalardaki

gibiydi. Elini dikkatle çekti ama ateşi olduğunu fark etti. Lastik gibi derisinin sıcaklığı yalnızca yorgandan değildi: Bütün vücudu cayır cayır yanıyordu. Yataktan titreyerek çıktı. Rüya olup olmadığını bilmiyordu, rüyaya benzemiyordu ama görmek istiyordu kadını. Işığı açınca kadının vücudu yok oldu. Ne var ki acı çeken kadının korku dolu gözlerini, dördüz taşıyormuş gibi kocaman olmuş karnını, elmacıkkemiklerinin üstündeki gerilmiş derisini bir saniyeliğine gördü.

Çıkmadan önce banyo yaptı. O yatağa bir daha dönemezdi: Sıcaktan yapış yapış olan yorgan ve çarşaflar artık ona rahat gözükmüyordu, kızgın bir tabuttu orası şimdi. Ellerini güzelce yıkadı. Acı çeken kadın uyurken ona dokunmuş olabilir miydi? Sanmıyordu. Şimdiye kadar gördüklerinin hiçbiri hareket edememişti. Daha demin üzerinden örtüleri çekip de altında beyaz tişörtlü bedenini bir parıltı olarak gördüğünde de kıpırtısızdı.

Bir çantaya kıyafet doldururken yatağa bakmamaya çalıştı. Çok sakin olduğunu fark etti. Fakat horlamasının yahut belki de epey güçlükle aldığı soluğunun sesini duyunca elinde açık çantayla, arkasında bile bakmadan palas pandıras çıktı odadan. Bilgisayarı masanın üstüne bırakmıştı: İş valizinin içine yerleştirdi onu da. Parasını ve oturma odasının ortasında duran kırmızı botlarını da yanında götürdü.

Dışarıda sokak bıraktığı gibiydi, içi rahatladı. Gerçeklik hissi tamamen yerine gelmemişti ama yeterliydi. Sıcakta makyaj yapmayı sevmemesine rağmen dudaklarını boyadı: Renk lazımdı ona şimdi, bir de ilaç gibi olmayan, güzel, yumuşak ve yapışkan bir şeyin tadı. Luismi'ye mesaj attı: "Birkaç gün annemde kalacağım. Beni oranın sabit telefonundan ara, sonra anlatırım." Annesinin evinin anahtarı onda vardı, telefon açmakla uğraşmadı.

Sokak boştu. Çantayla valizi kaldırıma dayadı. Kolunu gerdi ve telefonu ergenlik döneminin kuvvetiyle, voleybol oynadığı, suyun yüzeyine taş fırlattığı, beceriksizce tenis oynamaya

çalıştığı zamanların kuvvetiyle sokağın ortasına fırlattı. Telefon asfaltta parçalandı. Kırılması daha zor olan pahalı modellerden değildi. Parçalara ayrılmasını izledi ve ardından günün ilk otobüsünün gelmesini bekledi. Tekerleklerinin olanca gücüyle üstünden geçerek aleti dümdüz edince annesinin evine yollandı, yakında oturuyordu. Valizi tekerlekliydi, hem havaya da ihtiyacı vardı. Acı çeken kadın yakında ölecekti. Eve dönmek için gitmesini beklemesi gerekiyordu sadece. Onu yalnız bırakmak zorundaydı.

O da olsa davetsiz bir misafirin yanında ölmek istemezdi.

BUZDOLABI MEZARLIĞI

*It may seem that a tree is not a tree but a sign-post to another realm, a spectral thing full of strange suggestion.**

THOMAS LIGOTTI, Songs of a Dead Dreamer

Onunla hiçbir zaman özel bir derdimiz olmadı, gıcık bile olmuyorduk, onu rahatsız etmek hoşumuza falan gitmiyordu, öyle bir anlık çaresizlikti sadece, zalimce bir çaresizlikti, kabul ediyorum ama öyle plansız bir işti ki üzerinden otuz seneden fazla vakit geçmesine rağmen bizi bunca huzursuz etmesi tuhaf şey. Haberi aldığımızda yaptığımız telefon konuşması sırasında Daniel'e aşağı yukarı böyle bir şey demiştim (normalde *chat* ve sesli mesajla irtibatta kalıyorduk ama bu karar karşılıklı sözler söylenip cevaplar alınmasını gerektiriyordu), o da bana karşılığında benim her zaman suçumuzu inkâr ettiğimi ve bunun sonucu olarak da herhangi bir tedavi ya da destek almayınca

* Bir ağaç, ağaç değil de başka bir âleme giden bir yön tabelası, tuhaflıklara gebe hayaletimsi bir şeymiş gibi görünebilir. *–çn*

geçmişinden kopuk, duyarsız, soğuk bir varlığa dönüştüğümü söyledi.

Daniel, sen yaptığımız şeyi bir terapiste mi anlatmamı istiyorsun.

Hayır. İç çekti. Hep böyle iç çeker. Mesela bir psikoloğa gidip sürekli tekrar eden bir rüya gördüğünü ya da çocuklarından biriyle kurduğun o fanteziyi anlatabilirsin.

Tek oğlumla böyle bir fantezi kurduğum doğru. Fakat beni soğuk nevalelikle suçlayan Daniel'in kâbuslarımla ilgili bir şey bildiği yok çünkü ben bilmesini istemiyorum. O akşamüstü Daniel yalnızca benim eşlikçim oldu, üstelik hayli ödlek bir eşlikçiydi çünkü bana hiçbir zaman Clarisa, hayır, kapatma, demedi. O benim onu gördüğümü bilmiyor. Şimdi meydanda bir hamağa oturmuş, kupkuru mumyaya dönmüştür, üzerinde hâlâ çizgili tişörtü, altında mavi şortuyla. O bilmiyor ki bir keresinde bankada bir iş arkadaşımız ağlaya ağlaya gelmişti de hepimiz etrafını sarıp sormaya başlamıştık: Ne oldu sana, ne oldu, o da bize tatilden döner dönmez evde kedisini ölü bulduğunu söylemişti. Evet, tabii ki suyu ve maması vardı, bakacak arkadaşları onu ihmal etmemişlerdi, belki sıcak çarpmıştı. Ama işte işe geç kaldığından ne yapacağını bilememiş ve buzluğa koymuştu hayvanı. Şimdi ölen kediciğine ağlıyordu ama bir yandan da onu şimdi buzluktan nasıl çıkaracağını düşünürken aklına memleketi Neuquén'de sabahları tutan buzları, babasının çamaşırları ipten indirmek için keskiyle kazıdığını, kazırken çıkan semsert ve cansız sesi anımsıyordu. Birisi önce üstüne sıcak su atmasını önerince ben artık dayanamadım, tuvalete gidip kustum, ağladım, çığlıklarımı bir sürü tuvalet kâğıdıyla bastırmak zorunda kaldım, tortop kâğıdı o kadar çok ve öyle kuvvetle sıkmışım ki saatler sonra dişlerimin arasında hâlâ kalıntılar buluyordum. Daniel bunu bilmiyor çünkü tıpkı çocukluğunda olduğu kadar aptal ahlaki üstünlüğünü koruyor. Aslında o akşamüstü kurban o olmalıydı ama işte birisinin kurban olacağını bilmiyorduk ki.

Yaptığımız şeye kaza demek kolay, daha sonraki davranışımızı unutursak tabii, yalanlarımızı, sessizliğimizi.

Buzdolabı mezarlığı eskiden buzdolaplarını üreten, sonra yetmişlerde kapatılan aynı fabrikanın yanında duruyor hâlâ. Buzdolaplarını neden dışarı, yani kamyonlar, arabalar ve makineler için park yeri olarak kullanılan, üstü açık, devasa araziye çıkardıklarını bilmiyorum ve sanıyorum kimse bilmiyor. O dönemki çoğu fabrikanın başına gelen şey Fortuna adlı (bu isim de bir başka ironik durum) fabrikanın da başına geldi: Fiili hükümet, ulusal üretimi yavaşlatma kararı almıştı. Pek çok işçi ve mühendis mahallede oturuyordu. Benim hatırladığım kadarıyla ne intihar ne de ona benzer bir şey olmuştu fakat taşınmalar, şiddet olayları (evlerin içinde tabii: gösteri yapmak yasaktı) ve banliyö mahallelerinin en güzel yazlarına bile gölge düşüren buz gibi bir keyifsizlik baş göstermişti. Fabrikaya Şekerlemeci diyorlardı çünkü kubbesi, üzerinde çimento bir küre bulunan bir daireden oluşuyordu ve dev bir şekerleme kâsesine ya da şekerliğe benziyordu. Hâlâ da ayakta duruyor çünkü birtakım insan hakları örgütleri buranın bir gözaltı merkezi olduğunu sanmıştı ama gelen haberler –Daniel'i telefon açmaya, bizi de kararımızı almaya götüren şey de buydu– gösteriyordu ki on yıllarca süren araştırmaların ardından buranın gizli bir gözaltı merkezi değil, silah depolama tesisi veya benzeri bir şey olarak işlev gördüğü ortaya çıktı. Evet, ordu buraya el koymuştu ama tutsakları koymak için değil. Gayrimenkul yatırımcılarının ıslak düşleri gerçek oluyordu böylece: Mahalle, apartman daireleri ya da özel konut kompleksleri yapılamayacak kadar çirkindi ve hâlâ da çirkin (terk edilmiş fabrikaların, otomobil dükkanlarının ve tamirhanelerin olduğu o ıssız yerde kim yaşamak isterdi ki?) ama mahallenin hiç sahip olmadığı güzel bir alışveriş merkezi yapılabilirdi. Ya da otopark olabilirdi: İnsanların hep araç park etmeleri gerekecekti. Bütün binayı yıkacak

ve sonunda buzdolaplarını, ölü askerlerden oluşan bir labirent gibi sıralar hâlinde dizilmiş, her boyda, yüzlerce işe yaramaz beyaz ve bej renkli eşyayı dışarı çıkaracaklardı.

Geri dönmemiz ve Gustavo'yu gömdüğümüz buzdolabını bulmamız gerekiyordu. Ben aslında ayrıntılarıyla hatırlıyordum fakat o pas ve uzamış ot denizinde, şekerleme kâsesi o harabenin tepesinde zehirli tatlılardan oluşan bir tuzak gibi tehditkâr biçimde uzanırken zor olacaktı.

Daniel'e söylemeye çalıştığım fakat onun anlamadığı şey, bir amaç doğrultusunda yapılan eylemlerin onları meşrulaştıran bir anlamı olduğuydu. Gustavo'nun başına gelenlerde bir kasıt yoktu. Hem de hiç. Buzdolabı mezarlığında hep oynardık zaten, ama bu oyunlar ölümcül oyunlar değildi, olsa olsa çeviklik gerektiren oyunlardı. Ben beden eğitimine bayılırdım ve çocukların hepsi, sadece Daniel ve Gustavo da değil, hepsi futbol oynardı. Yani buzdolaplarının üstüne tırmanmak, birinden diğerine atlamak, dengemizi kaybettiğimizde çığlığı basmak, yaralanmamaya çalışmak gerekiyordu çünkü buzdolaplarının pek çoğu yağmurdan paslanmıştı ve hiçbirimiz tetanos aşısı olmamıştık. Orada çocuklar rasgele toplanıp oynardı, ben Gustavo ve Daniel'le de gidebilirdim, ablam ve büyük arkadaşlarıyla da, başka komşu çocuklarla da. Yakınlarda bir park ya da meydan yoktu. Bizi arada bir hususi götürdükleri, yaklaşık yirmi kilometre uzaklıkta bir yer vardı, içinde oyuncaklar, hatta bir halk havuzu bile yer alıyordu. Böyle bir şey nasıl olabilir diye bana soruyor kimileri bugün. Buenos Aires banliyösü böyle işte. Öylece büyüdü sadece. Kimse planlamadı bunu. Kimse demedi ki çocuklara bir oyun alanı yapalım şuraya. Evet, çarşıda vardı böyle yerler ama biz çarşıda yaşamıyorduk. Bazı komşu çocukların çok güzel arka bahçeleri olurdu, içlerinde bizim oyun alanı diye kullanabildiğimiz salıncakları, hatta kaydırakları vardı, bazıları kullanıyordu da hatta ama bizi yine de cezbediyordu buzdo-

lapları. Sonsuzdular. Tehlikeliydiler. Elbette anlatılan hikâyeleri biliyorduk ve elbette ki korkuyorduk. Bilhassa efsanenin biri var ki (çünkü efsaneydi bunlar) sırf marazlı merakıma yenilerek bu hikâyenin haberini aramıştım ama hiçbir şey bulamadım. Diyorlardı ki bir adam kollarında çocuğuyla buzdolabı mezarlığına gelmiş, altı yaşında, boynu kesilmiş bir çocukmuş. Bir gece bekçisi bulmuş adamı, adam da gömmeye geldiğini söylemiş. Çocuğun sağ eli kesikmiş: Söylentilere göre babası çocuğun bütün parmaklarını kesmiş, montunun cebine koymuş.

Böyle bir şey o dönemde bile gazetelere çıkardı aslında. Ben buzdolabı mezarlığından neredeyse hiç bahsetmezdim ama bu hikâyeyi annem Bankalar Polikliniği'nde (bizim aile, ülkemizde iyi maaş karşılığında çekilen bir tür bahtsızlık olan bankalarda çalışmıştır hep) zihni her zamanki gibi açık hâlde ölüm döşeğindeyken ona sordum. Bana bu hikâyenin uydurma olduğunu düşündüğünü söyledi. Ama diğerleri değildi. Sonra da o koyu gözleriyle gözlerimin içinde dikkatle baktı ve hiç buzdolabı mezarlığında oyun oynayıp oynamadığımı sordu.

Hepimiz orada oynuyorduk, dedim.

Sen benim ne dediğimi biliyorsun.

Hayır, bilmiyorum. Sayıklıyorsun.

Aptala yatmayı iyi biliyorsun baban gibi.

Hayat devam ediyor anne. Üstüme gelme.

Bu baba-oğul hikâyesi doğru değildi ama öbürleri doğruydu, annem de bana o akşamüstü bacakları iyice sıskalaşmış, karnı şiş hâlde yatağında yatarken en azından bir şeylerden şüphelendiğini açıkça belli etmişti. Krizle birlikte bazı insanlar evcil hayvanlarını buzdolaplarının içinde terk ediyorlardı. Ben de neden serbest bırakmıyorlar ki diye düşünürdüm hep. Belki de geri dönmesinler diyeydi. Unutabilmek için. Ben en azından buzdolabının benim de unutmama yardımcı olduğunu biliyorum, hatıralar da donmuş sanki, gerçi aletler soğutmuyor elbette: Bu anlamda tabutları andırıyorlar. Tabutlar da hayatlarımıza

devam edebilmemiz için unutmamız gereken şeylerin konulup kapatıldığı kutulardır. Bir başka efsane de kayıplar meselesiydi, tabii başka şeyler de vardı çünkü insan hakları araştırmacıları tüm buzdolaplarını açmışlardı ya da açtıklarını söylüyorlardı. Bu soruşturmadan haberdar olduğumuzda Daniel'le saatlerce konuştuğumuzu hatırlıyorum: Gustavo'yu da bulmuş olmaları lazımdı mantıken. İyice bakmamışlar mıydı? Yalan mı söylüyorlardı? Gustavo'yu başka biri mi alıp götürmüştü? Doğru olan bir şey vardı ki o da oyun arkadaşımızın orada olup olmadığını teyit edememiştik (dostumuz, arkadaşımız diyemiyorum çünkü değildi). Ayrıca buzdolaplarının kürtajları gizlemek için de kullanıldığı söylentisi vardı, bu da başka bir saçmalıktı çünkü kürtaj meselesini halleden klozettir ya da hemşiredir ya da o anki nöbetçi kasaptır (en azından yasal değilken, haplar da çıkmamışken böyleydi hep). Aslında buzdolabı mezarlığını daha ziyade evi olmayanlar, dolapların içinde veya aralarında uyumak için kullanıyordu. Burası ta o zaman bile döşeklerle, şişelerle, sigaralarla doluydu. Ayrıca *umbanda** ayinleri için de kullanılırdı: Bir keresinde ablam ölü bir tavuğun üstüne düşmüştü de dehşet içinde, eve ambale olmuş hâlde gelmişti. Hatta bugün bile bazen bir çocuğun içeride kapalı kalıp çıkamadığı ve öldüğü oluyor. Elbette ilk başta onları bulmak zor olsa da buzdolaplarının dört beş yaşlarındaki küçük çocuklar kapıyı tek başlarına ittirip açamadıkları veya hiç kimseye yardım çığlıklarını duyuramadıkları için bu çocuklara mezar olduğu biliniyor. Bizim başımıza gelen olay ise sırf şanssızlıktan oldu çünkü biz küçük çocuk değildik. Sonrasında araştırdım. Buzdolabı kapıları bilhassa çocuk ölümlerine engel olmak için mıknatıslı yapılıyormuş. Ellili yıllara dek aslında kulplu üretiliyormuş, bu da dolapları ağırlaştırıyormuş ve nitekim pek çok sayıda çocuk içeride kapalı kalıp

Umbanda: 20. yüzyıl başlarında Brezilya'da ortaya çıkmış Afro-Brezilya dini inançlarından biri. *–çn*

ölmüş. Fakat ellilerin sonunda bu tip buzdolapları yasaklanmış. Hatta Arjantin'de bile ki uluslararası hukuksal düzenlemeler buraya daha geç ulaşır. Neyse yetmişlerde bunlar artık tedavülden kalkmıştı çoktan. Gustavo normal bir buzdolabına girmişti, benim ve Daniel'in de o gün girdiği dolaplardan biriydi işte. Zaten içeride kapalı da kalmadı. Başka bir şey oldu.

Yoksul ve ilkel parkurumuzda buzdolabından buzdolabına atlama oyunundan o gün sıkılmıştık artık. Ne kadar inkâr etse de fikir Daniel'in aklına gelmişti. Haydi bir buzdolabına girelim, dışarıda kalan da içeridekinin ne kadar süre boyunca boğulmadan kaldığının zamanını tutsun. İçeri bir parça hava girdiği kesindi, çünkü başka türlü nasıl soğuk kalacaktı. Hiç korkmamıştık. Ne de olsa geri kalanlarımız dışarıdaydık, kapıyı kolayca açıp kapayabilirdik. Bir girip çıktık önce. Buzdolapları bizim boyumuza tam uygundu çünkü süt ürünlerinin ya da sebze meyvelerin konduğu bölmeler yoktu, ya eksik imal edilmiş ya da çalınmışlardı.

Önce kimin girdiğini hatırlamıyorum, uzun süre boyunca oynadık. Hava sıcaktı. Ne zaman mahallemi ve çocukluğumu düşünsem o buzdolabının küf kokusu ve çürümüş et sıcaklığı geliyor. Benim üzerimde kot pantolon, kolumda renkli bileklikler vardı. Gustavo sakız çiğniyordu. Buzdolabının içinde çok duramadık. Belki heyecandan. Taş çatlasa bir dakika. Daniel saatiyle süreyi tutuyordu. Havuzda daha uzun süre dayanıyorlarmış, öyle demişlerdi. Nefes alamadığımız zaman hep kapıyı açıyorduk ter içinde. O zaman suyumuz olmadığı aklıma gelmemişti. Yanımızda götürmezdik hiç. Şimdi herkes yanında su taşıyor, bol su içmekten bahsedip duruyor, bunlar benim çocukluğumda yoktu. Hatta insanların su içtiğini bile hatırlamıyorum. Ya soda içilirdi ya da Tang, bir sürahi suyun içinde çözünen, bariz plastik tadının altında belli belirsiz bir portakal tadı olan, muhtemelen zehirli toz bir içecekti Tang.

Düşük performansından dolayı en çok Gustavo'nun sinirleri bozuluyordu. Top sahasında çok koşar, suyun altında hep uzun süre dayanırdı. Belki sıcaktan olmuştur dedim çünkü sinirlendiğini fark etmiştim. Biraz ondan, biraz da rekabet olmadığı için oyundan sıkılmaya başladığımdan böyle söylemiştim. Sıra ona geldi, içeri girdi ve Daniel süre tutmaya başladı. Bir dakika geçti, iki dakikaya gelince kapı tekmeyle açıldı. Tam tebrik edecektik ki kendi isteğiyle ya da havasız kaldığı için çaresizlikle tekme atmadığını fark ettik. Spazm geçiriyordu. Yüzü terlemiş, kıpkırmızı olmuş, çenesini sıkıyor, çenesinden kan akıyordu, gözleri geriye kaymıştı. Dışarı çıkarmamız lazım, dilini yutacak dedi Daniel ama hiçbir şey yapmadık. Spazmlar geçene kadar baktık ona öyle. Uzun sürdü. Gustavo sara krizi mi geçiriyordu yoksa başka bir derdi mi vardı, bilmiyorduk. Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorduk. Bazen saklambaç oynamaya gelirdi, mahalle kilisesinin yakınlarında oturuyorlardı, babasının makarna dükkanı vardı. O kadar. Dışarı çıkardığımızda vücudu eşek ölüsü gibi ağırdı, çuval gibi sallanıyordu: Elektrik kasılmalar gitmişti artık. Toprak, kuru ot ve sigara izmaritlerinden oluşan zemine yatırdık. Ölüm geldiği zaman gayet net belli oluyor. Bunu belki gereğinden erken öğrendim ama bilinmesinde de fayda var. Önce solgunluk gelir, sonra koku, sonra sidik ve bok. Neden bilmiyorum ama o âna dek ölümün temiz bir şey olarak hayal etmiştim fakat bedenin tamamen rahatlaması boşaltımı tetikliyor tabii. Daniel bunun bir yaşam belirtisi olduğunu düşünerek Gustavo'yu sarsmaya başladı. Halbuki benim gözüme öyle kesin, öyle bir kendini bırakma hâli gibi gözükmüştü ki. Sonra kapanmayan gözler. Ve ardından dudaklar, katılık başlamadan çok önce, özellikle üstdudak dişleri örtme çabasından kurtularak geriye doğru hareket etmeye başlar.

Buzdolabına geri koyalım diyen ben oldum.

Daniel aileyi aramak istedi, birisine haber vermek, ana babasına söylemek istedi, bilmiyorum.

Aklından bile geçirme. Tanımıyoruz onu. Bizi suçlarlar. Tanımadığım bir velet yüzünden başıma bir bela gelsin istemiyorum.

Bu sözleri iyi hatırlıyorum, başıma bir bela gelsin istemiyorum. Halbuki daha sonraları başıma o kadar çok bela geldi ki. Her mutfakta atılan adımda, ister kendimin ister kiraladığım olsun, arkadaşlarımın ya da annemlerin veya sevgililerimin olsun, bütün evlerde atılan her adımda. Oğlumun ıslak ve çıplak ayaklarıyla buzdolabına koştuğunu gördüğüm her anda ölümü de gördüm ve üstdudağı olmadan dışarı fırlayan bebek dişleri geldi gözümün önüne. Gözleri geriye kaykılmış oğlumun bir kutunun içinde kilitli kaldığını gördüğüm rüyalar. Kaç defa düşündüm Gustavo'yu aslında yeniden canlandırabileceğimizi ama geri kapatmakla aslında onu bizim öldürdüğümüzü. Ya da benim öldürdüğümü. Bir doğum günümde bana çizgili tişört hediye ettiklerinde ellerimin titreyişi. Saçımın önlenemeyen dökülüşü, hep kısa kullanmak zorunda kalışım. Her türlü hikâyeyi uydurup sonuna kadar yalanı sürdürebilme yeteneğim, sonunda foyamın ortaya çıkışı, hıçkırıklara boğulmam, fiyasko.

Hiçbir şey söylemedik, ne ben ne de Daniel. Annem makarnacının oğlunun kaybolduğundan bahsetmişti, onu yine çok az tanıyan ablam ise (çünkü ben hiç ondan bahsetmemiştim) Gustavo'nun bir süredir gitmek istediğini, babasından dayak yediğini falan söyledi. Ben on iki yaşındaydım. Gustavo on üç. Bugünün aşırı korunan çocukları göz önüne alındığında kulağa tuhaf geldiğinin farkındayım ama o zamanlar on üç yaşında evden ayrılmak yine erken olsa da görülmemiş şey değildi. Aramışlardı onu, biliyorum. Bana hiçbir zaman hiçbir şey sormadılar. O gün buzdolabı mezarlığından dönerken de hiç konuşmadık ve ikindi kahvaltımızı yemeğe gitmeden önce hikâyemizin üstünden geçtik: Hizmetdışı kaldığından bu yana yine çocukların oyun oynamaya gittiği eski tren istasyonundaydık.

Hepsi buydu. Kimse de bize yazın oynadığımız ıvır zıvırla ilgili bundan başka bir şey sormadı. Saklambaç, ebelemece, koşu yarışları. Bu kadar.

Mahalleye Gustavo'nun fotoğrafları bile asılmadı. Ortalıkla dolanan polisler gördüm aslında, herhalde onu arıyorlardı ama o dönem polisler her yerdeydi zaten. Buzdolaplarının yanına gidip gitmediklerini bilmiyorum çünkü tekrar ediyorum onun hakkında hiçbir şey bilmiyordum, ailesine mezarlığa oyun oynamaya gittiğini söyleyip söylemediğini, onların burayı tehlikeli bir bölge olarak görüp görmediklerini bilmiyorum. Belki insan hakları araştırmacıları gibi onlar da aradılar ama bir şey bulamadılar. Öylece uçup gitmesi, onu geride bırakmanın bu kadar kolay olması inanılacak şey değildi. Kendimi suçlu hissediyordum, hâlâ da hissediyorum ama yükselen bir suçluluk hissi bu, sanki büyük bir elektronik cihazla çarpılmışım ve ölüme terk ettiğim çocuğun spazmlarını hatırlamışım gibi. Çoğu zaman uzak bir hatıradan ibaret. İlk günlerdeki uykusuz gecelerde anısı güçlüydü, onun sapasağlam dönüp beni katil olmakla suçlamasını ya da ölü hâlde ortaya çıkıp beni eşlik edeyim diye yattığı yere götürmesini bekledim. Fakat unutmak dediklerinden çok daha kolay ve travmayla baş etmek sahte migrenlerin, yorgunluğun ve moral bozukluğunun arkasına gizlenebiliyor. Hatırlıyorum da bir gün arkadaşlarla oyun oynarken birisi hayatınızda yaptığınız en kötü şey neydi diye sormuştu. Pek çok kişi aldatma hikâyelerini ve başka çeşitli kötülüklerini anlattı; hatta içlerinden biri içkiyi biraz fazla kaçırıp kızına vurduğunu itiraf etti. Benimse biraz düşünmem gerekti. Yalan uydurmaya çalıştığımdan değil de gerçekten en kötünün kötüsü diyebileceğim bir şey gelmiyordu aklıma, ta ki yüzeye hem çok uzak hem de çok yakın olan hatıra soluğumu kesene dek.

Bankadan, ihtiyar bir kadının hesabından para çaldığımı anlattım. Doğruydu ama herkes yapabilirdi bunu.

Daniel'le mezarlığa sabah çok erken vakitte, saat altıda girmek için fabrika kapısında buluşmak üzere sözleştik. Bekçi yok. Daha önce var mıydı bilmiyorum, varsa da bizi kimse rahatsız etmedi ve yetişkinliğimde buraya hiç dönmediğimi de söylememe lüzum yok zaten. Tam bir saat bekledim. Biliyordum ki gelmeyecekti adi korkak, ödlek, embesil, olabilecek en kötü suç arkadaşı. Giriş açıktı, yani daha doğrusu kapıları kapalı tutmak için kullandıkları zincir ve kilit öyle gevşekti ki sırt çantamla birlikte geçebileceğim kadar açıklık vardı. Ben zayıfım zaten: Kadınlar bana genelde kırkını geçmişsin ama ne güzelsin diyor ama tabii ki buzdolabında erzak bulundurmakta ne kadar güçlük çektiğimi bilmiyorlar.

Şaka şaka. Hep zayıftım zaten.

Şekerci Dükkânı, zehirli şekerleri ve kırık, karanlık pencereleriyle sabah gökyüzünü işaretliyor, onlarca tombul güvercin bu pencerelerden bana bakıyordu. O kubbe ne işe yarıyordu acaba, orada hangi makineler çalışıyordu? Bunun cevabını bilmiyordum çünkü bütün mahalleyi hayatımdan çıkardım attım; değişti mi, iyiye mi gitti yoksa kötüye mi, şimdilerde tehlikeli mi, hiçbirini bilmiyorum. Ben on beşimi doldurduktan sonra taşındık, okul değiştirdim, yakın dostumuz da olan komşularımız, geri dönüp ziyaret edeceğimiz kimsemiz yoktu. Kaçmıştık neredeyse. Yine de buzdolabı mezarlığı ve fabrika hiçbir zaman mahallenin parçası olmamıştı zaten: Çok uzakta değillerdi elbette, fakat öyle metruk bir yer ki kimsenin düşünmek istemediği bir fiyasko, bir dehşetti ve nitekim hâlâ da öyle.

Çimler çok uzamamıştı ve soruşturmalarda çoğu zaman yaşandığının aksine buzdolaplarının yeri de değişmemişti. Nasıl oluyor da burayı böyle bir netlikle hatırlıyorum? Yalnızca rüyalarımda geri dönüyorum halbuki. Ve her seferinde Gustavo'yu bıraktığımız buzdolabının önünde duruyorum. Buraya varmak kolay, çünkü genelde o labirentimsi koridorların en diplerine

dalıp kaybolsak da o gün bir köşe başında küçük bir ağacın yanında duran bir buzdolabını seçmiştik. Ağaç şimdi kocaman olmuş.

Daha ileriye gitmeden önce Daniel'i aradım. Bu işten öyle kolay sıyrılamazdı. Cevap vermedi. Çok uzun bir sesli mesaj yolladım. Bekliyordum bunu senden ama yine de ne hain, ne kalleş, ne ödlek herifin tekiymişsin sen be. Neden korkuyorsun, ihtiyar hödük! (Daniel'le aynı yaştayız ama olsun, artık genç de sayılmayız). Bunca yıl seninle neden irtibatta kaldım, anlamıyorum, hep sıkıcıydın zaten, tanıdığım en az ilgi çekici insan sensin, sana bir tek o gün ihtiyacım oldu, onu da beceremedin, zaten biliyordum böyle olacağını ama yine de hayal kırıklığına uğradım. Gönderdim. Hemen iki mavi tik çıktı. Geri zekâlı varlığını nasıl gizleyeceğini bile bilmiyordu. En azından iki satır cevap yazar diye bekledim ama yazmadı. Evde uyurken bıraktığım oğluma da başka bir mesaj gönderdim. Kahvaltısının nerede olduğunu açıkladım, meyvelerin, gevreklerin, sütün ve katil annesi hakkında hiçbir şey bilmeyen sağlıklı, ergen bir ragbi oyuncusunun yiyeceği diğer yiyeceklerin yerini anlattım.

Oğlum da benim gibi kendi başının çaresine bakar hep. Okul birkaç metre ötede zaten. İstesem bütün gün burada aramayı sürdürebilirdim, çünkü oğlum akşamüstü beş gibi geliyor okuldan: Öğle yemeğini okul yemekhanesinde yiyor, sonra akşam da antrenmana gidiyor zaten.

Buzdolabımızın olduğu koridora doğru yöneldim ama yanıldım. Yıllar içinde pek çok ağaç büyümüştü burada: Her bir ağacın yakınında kalan bütün buzdolaplarını açmam gerekiyordu. Belki on tane vardı. Bir yandan aramayı sürdürürken (buzdolabının beyaz olması işimi kolaylaştırıyordu çünkü bej renkli buzdolabı sayısı hatırladığımdan da fazlaydı), birbirimize hayatımızda yaptığımız en kötü şeyi sorduğumuz o geceye ışınlandım yine. Her seferinde olduğu gibi yine birisi doğaüstü

bir şey görüp görmediğimizi ya da çok korkunç bir olay yaşayıp yaşamadığımızı sordu. Ben geceleri birileri bana dokunuyor palavrasını uydurdum, hani soğuk bir el gelir, çarşafın altından gelip okşar, sonra bakarsın hiç kimse yoktur, o hikâye. Anlattıklarımızın hepsi birbirinden kötü, birbirinden sıkıcıydı. Ama Daniel embesili, ki onu da sevgilisinden ayrıldı, morali bozuk diye ben davet etmiştim, öyle bir şey anlattı ki ben gerçekten korktum. Anlattığına göre bir hafta sonunu çocukluk evinde geçirmişti, adam uzun süre önce boşanmıştı ve biraz eksantrik bir tipti, tamamen keçileri kaçırdı denemese de biraz deliydi. Mahallede elektrik kesintileri sık yaşanırdı, bu yüzden babası her odada illa ki bir mum ya da fener bulundururdu. Daniel'in tuvalete gitmesi gerekmişti. Evde iki tuvalet var. Biri ana yatak odasının yanındaki büyük olan, diğeri ise kendisine daha yakın olduğu için kullandığı küçük tuvalet. Burası ufaktı, duşu yoktu, yalnızca bir klozet ve lavabo vardı. O gün ışıklar gidince elinde fenerle girmiş. Küçük ve bildiği bir yermiş burası. İşemeyi bitirip de çıkmak istediğinde kapıyı bulamamış. Fener söndüğünden ya da karanlıkta önünü göremediğinden değil: Kapı yokmuş. Küçük banyo artık dört beton duvardan oluşuyormuş ve klozetin üzerindeki ufak pencere dışında başka çıkış yolu yokmuş. Daniel bu minik mekânda dönmüş durmuş, elleriyle duvarları yoklamış, her bir santimini dikkatle incelemiş, hiçbir şey bulamamış. Buhar olup uçmuş kapı. Feneri yere düşürmüş, karanlıkta çığlık çığlığa bağırıp durmuş ve birkaç dakika, hatta birkaç saniye içinde babası kapıyı açmış, saçı başı dağınıkmış, gözünde gözlüğü yokmuş, küfür kıyamet de söyleniyormuş çünkü dizini sehpaya çarpmış, demiş aklından zorun mu var, Daniel, ne oluyorsun yahu? Babası hiçbir şey olmamış gibi açmış kapıyı, belli ki kapı dışarı taraftan hiç kaybolmamış zaten. Ya da babanın varlığı kapıyı bu dünyaya geri getirmiş. Daniel yalan söylemiş, klozetin üstüne uyuyakaldım, sonra da kâbus gördüm demiş.

Babası ters ters bakmış suratına. Daniel babasının karanlıkta başını sallayıp, ulan ne ahmak herifsin be, dediğini hatırlıyordu anlatırken.

Telefonuma mesaj gelip titresin diye bekledim ama titremedi. Daniel bana katılmamaya karar vermişti. Onca ahlak dersi vermeye kalkmıştı da şimdi buldozerlerin ölüme terk ettiğimiz çocuğun bedenini alıp götürmesine izin mi verecekti yani? Ben geriye bir şey kaldıysa alıp götürmeyi, özür dilemeyi, gidip gömmeyi düşünüyordum. Gizlice yapacaktım elbette, ama bu yıkımı ve ortaçağda şans getirsin diye duvar sıvalarının içine konan çocuklar misali onun kemiklerinin de demirlerle tuğlalar arasında kırılıp parçalanmasını böyle huzur içinde izlemeyecektim. Bolivyalı bir arkadaşımın söylediğine göre La Paz'da inşaatçılar bazen yaptıkları binayı kutsamak amacıyla şehir merkezindeki sokaklarda gırla gezen sarhoşlardan birini kaçırıp bina temeline katıyorlarmış.

Koridorlardan birinden gelen bariz ayak seslerini duydum. Bir bekçi. Berduşun teki. Ya da Gustavo, yetişkin olmuş, bekliyor. Belki de Daniel embesili sonunda gelmeye karar vermişti. Çimenli yolun hemen başında, buzdolabı sıralarının arasında durdum ve öbür tarafta sanki düelloya çıkacakmış gibi duran bir adam gördüm. Kıpırdamıyordu, omuzlarının kadar inen saçları ya kirliydi ya da yalnızca ona dokunan bir rüzgârla uçları havaya dikilmişti, bu sıcak havada üzerinde yün kazak vardı, kazağın bir kolu öyle uzundu ki elinin üstünü örtüyor, sanki bir şey saklıyordu. Ayakları çıplaktı. Berduşun teki olduğuna kanaat getirdim fakat tehditkâr bir berduştu, hâliyle koşmaya başladım, koşup başka bir ağacın yanına geldim. Adam orada beni bekliyordu, benden önce varmıştı. Yüzü sanki motosiklet tamiriyle uğraşmış gibi kirliydi, yağ lekesiyle kaplıydı yüzü ya da sakalla. Terimle birlikte korku da çıkıp gitti bedenimden. Buhar olup uçtu. Adamın çıplak ayakları o buzdolabına yaklaştı ve kapısını itip açtı. Sonra adam gitti. Herhalde orada yaşıyordu.

Hayalet değildi. Amacı olan biriydi: Zamanın çözümsüz akıp gittiği o yerde daha fazla vakit kaybetmek istemeyen biri.

Buzdolabının içine kaygıyla baktım. İçerideki şey beklediğimden hem daha iyi hem daha kötüydü. Sadece kıyafet vardı. Ne kemik buldum ne mumya. Sadece kıyafet. Spor ayakkabılar. Beyaz renkli Topper'lardan, artık bu modelden de yok. Elime aldım ama çürümüşlerdi, avuçlarımda un ufak oldular. Geri kalanını, yani çizgili tişört ile mavi şortu sırt çantama koydum. Kapıya doğru yöneldim, adamı bekledim. Buhar olup uçacağı yoktu.

Peki ya Gustavo'yduysa? Gustavo'nun yaşlarındaydı. Etraftan kıyafet bulup giymişti belki (belki de spazmlar beyninde hasar bırakmış, eve dönememiş, nasıl döneceğini bilememiş olabilirdi). Belki başka berduşlarla bir ortam kurmuştu kendine. Bağıra çağır seslendim. Gustavo! Çıt yok. Ağaçların arasında hafif bir rüzgâr esti sadece, bir de güvercinler çığlığımın etkisiyle irkilip Şeker Dükkânı'ndaki yerlerinden ayrıldılar. Bağırmanın hata olduğunu geç anladım. Çığlıklarım oradaki gergin bir şeyi huzursuz ediyordu. Küf kokusu boğdu beni: Koku kıyafetlerden geliyor, sıvı bir şey dökülür gibi sırt çantamın içinden geçiyordu. Çantama dokundum: Islak değildi. Çaresizlik içinde çıkışı aradım, kemikleri düşünmedim, acaba Gustavo kendini başka bir buzdolabına doğru sürükledi mi, soruşturmalar sırasında onu bulup gizlice ailesine teslim ettiler mi diye düşünmedim. Buydu işte! Bir sebeple bunu gizli tutmuşlardı ya da benim haberim olmamıştı çünkü kulaklarımı olaya, işlenen suça, terk edişimize, mezarlığa tıkamıştım tamamen. Hatta olay haberlere çıkmış ya da sosyal medyada yayılmış bile olabilirdi ama benim haberim olmamıştı, çocuk büyütüyordum, bankada çalışıyordum, ay sonunu getireyim diye öğleden sonraları muhasebe işi yapıyordum, ara sıra yaşadığım sarsıntılar dışında kilitli kalan ölü çocuğun hatırası olmadan geçiyordu günler.

Kapıyı bulamadım. Biliyordum zaten. Daniel'in başına gelenler bir uyarıydı aslında. O yüzden gelmemişti buraya. Beni

yalnız başıma bırakmıştı çünkü hep beni suçlu görmüştü ama kendisi de susmuştu, o da hayır deme cesaretini gösterememişti, hayır, onu yalnız bırakmayacağız diyememişti, tanımıyor olmamış bir şeyi değiştirmez, bir insan o, bir insandı.

Parmaklıklara yaslandım, artık yalnızca kapısı, zinciri ve kilidi eksik değil, aynı zamanda kapladığı alan da daha dardı ve üzerinde dikenli tel vardı, tıpkı hapishane gibi, kışla gibi. Yere oturdum. Daniel çığlık atarak o banyodan çıkmanın yolunu bulmuştu. Bense yeniden çığlık atmak istemiyordum ama içimden atabilirdim. Kimi çağıracaktım ki? Gustavo katiline yanıt verecek değildi. Kapalı kalmıştım.

Gözyaşlarım görüşümü bulanıklaştırdı ama gözlerimi silince önümde çıplak ayaklarını, uzun ayak tırnaklarını, derisinin üstüne yapışmış eski makine yağlarını gördüm ve uzun saçlı adama elimi uzattım ayağa kalkmama yardım etsin diye.

YEREL SANATÇI

Desi ve Carlo'ya

Arabaya atlayarak pencereleri kapatıp şarkı söylemeyi severlerdi. Kadın direksiyon başında çok kötüydü, adam çok daha iyiydi ama dikkatsizdi, bu yüzden her yolculuk kısa olmakla birlikte bir maceraya da dönüşürdü. Bütün bunlara rağmen şehir dışına sık çıkar, bilhassa iç bölgelerdeki küçük kasabaları gezerlerdi. Ivana çok açık alanlardan korkar ama ıssız köylerden korkmaz, Lautaro ise kalabalık içinde olmaktan hoşlanmazdı, bu nedenle küçük yerler mükemmel bir kombinasyon teşkil ederdi: Ivana'nın pampa korkusuna iyi gelir –Lautaro'nun yanında kendini güvende hissederdi– Lautaro'yu da şehir dışına çıkararak artan paranoyasını dindirirdi. Aralarının iyi olmasının sebebi hiçbir zaman birbirlerini suçlama alışkanlıklarının olmamasıydı: İkisinden biri bir sorun çıkarırsa bunu oturup konuşurlardı. Takıntıları ve arızalarında birbirlerini tamamlayıcı olmaları, ilişkilerini sonuna dek sürdürmek için yeterli bir sebepti zira genelde bunun tam zıttı olurdu. Hem şimdilik ayakta tutmaları gereken bir şey yoktu: Muzip gülümsemelerle, kenetlenen parmaklarıyla seviyorlardı birbirlerini, partilerden birlikte kolayca

sıvışıyor, yataktan çıkmayıp gerçek suç dizileri izliyorlar, sonra bu diziler yüzünden Ivana kâbuslar görüyor fakat sabah kahvaltıda Lautaro'ya anlatmak, onun da bir yandan kahve yaparken "hastasın kızım sen" dediğini duymak hoşuna gidiyordu.

Tatille birleşen o hafta sonu General Moore kasabasını seçmişlerdi. Doksanlı yıllarda tren istasyonları kaldırılan kasabalardan biriydi ve komşuların inisiyatifiyle, tamamen izole kalmadan orada yaşamayı sürdürebilmek için bir süre önce turizm girişimlerine başlanmıştı: Kocaman parkları ve havuzları olan evler restore edilip kiraya veriliyor, Fransız malikânelerine benzeyen eski bir çiftliğe rehberli turlar düzenleniyor, kuş gözlemciliği yapılıyor, İskoç mezarlığında mini turlara çıkılıyordu ve ayrıca eski istasyon da sanat galerisine dönüştürülüp el sanatları ile yöresel ürünlerin satıldığı bir yer hâline getirilmişti. İnternette çok hoş, çok özenli gözüküyordu. Yol toprak yoldu, doğruya doğru: Zancudos kasabasından girip oradan da on beş kilometrelik çakıl yol kat ederek Moore'a ulaşmak gerekiyordu.

Ivana çok heyecanlıydı, hatta belki biraz orantısız bir heyecan duyuyordu. Fotoğraflar harikuladeydi. Hatta Lautaro'ya, burada yaşarım ben, demişti. Gerçi buranın epey izole bir yer olduğunu, buranın insanlarının fazla uzun süre yalnız kaldığını da düşünmüştü. Ne kadar çok insan gitmişti buradan. Hepi topu üç yüz kişi kalmıştı. Yerel turizm işletmeciliğiyle buraya yeni insanların da taşınacağı umuluyordu: Görünüşe göre şimdiden "doğal" takı tasarımcısı (ne demek acaba diye düşünmüştü Ivana) gringo bir kadın Moore'da bir ev satın alıp renove ettirmiş, bir de yerel sanatçı dedikleri bir ressam istasyonda sergi açıyormuş; şehirden uzak yaşamayı seven bir sanatçıymış. Tablolarını web sitesinde göstermiyorlardı, bu da Ivana'yı hayal kırıklığına uğrattı ama diyorlardı ki onun gelişi sayesinde Moore'u kurtarma umudu doğmuştu. Buranın sakinlerinin çoğunluğu ihtiyardı, hâlâ trenin özlemi duyuluyordu.

O kadar izole kaldıklarını sanmıyorum, diyerek teselli etti onu Lautaro, bir sonraki kasaba çok yakın, yürüyerek bile gidilir, hem bunlar taşra insanı, hep kamyonet tepesindeler. Ama tren olayı travma kalmış, hatta web sitesinde arka fon müziği diye tren raylarının tıngır mıngır sesini koymuşlar. Büyük dram yaşamışlar ama yani, bu kasabalar ölmüş. O yüzden biraz korkuyorum ya zaten, çünkü sen kendin söyledin ölüp gitmişler diye. Ama işte bu kasaba hayatta kalmaya, yaşamaya çalışıyor görünüşe göre, bana hiç depresif gözükmedi. Haklısın, dedi Ivana ve ardından her zamanki gibi ne olur ne olmaz diye fazladan kıyafet yerleştirdiği çantasını hazırlamaya koyuldu, bir yandan da kiraladıkları evi, etrafındaki parkı, farklı stillerde koltuklarla dolu, eklektik ve beklenmedik düzeyde modern bir görünüme sahip verandasını hayal ediyordu.

Arabada giderken şarkı söylüyorlardı, camlar sıkı sıkıya kapalıydı çünkü otobanda içeri kaçan börtü böcekten ikisi de tiksinirdi. Yolun yarısında Lautaro bacaklarını esnetmek, başı ağrıdığı için de aspirin içmek istediğini söyledi. Ivana arabadan üzerinde mavi bir hırkayla indi, hava serinceydi. Aylardan mayıstı: Henüz kış başlamamıştı ama şehirden ne kadar uzaklaşılırsa o kadar bozkıra çıkılıyor, ekinlerin üzerinde rüzgâr esiyor, gübre kokulu inek kamyonları geçiyor, yol kenarındaki metruk mangallar ve lokantalarla sanki içinde kaybolup saklanması kolay, hele ki alçak gri bulutların altında, fırtınanın habercisi kara ufuk çizgisinin karşısında daha da kolay olan kocaman bir ülkeden geçiyorlarmış hissine kapılıyorlardı. Yılın bu döneminde havuzlu bir ev tutmak ne saçma diye düşündü Ivana, gerçi Lautaro'nun sabahları soğuk suda yüzmeyi sevdiğini de biliyordu. Otobanda soluklanacak bir yer buldular, ikisinin de çocukluklarından beri bildikleri, rengi atmış mozaiklerle süslü iskemle ve masaların bulunduğu yerlerden biriydi burası; bu mozaikler bir zamanlar, belki altmışlı yıllarda, yol kenarında bilhassa okaliptüs ağaçlarının dalları arasından

geçip giden güneş ışınlarının altında mücevherler gibi parıldamışlardı muhakkak.

Daha arabaya yakın tarafta, neredeyse banketin üstünde epeyce büyük bir otoban mabedi vardı. Ivana bunun bir Gauchito Gil mabedi olduğundan emin, yanına yaklaştı fakat Difunta Correa olduğunu fark edince şaşırdı.* Bu azizeden hiçbir zaman hazzetmemişti ama görüntüsüne kafayı takmıştı. Hakkında pek fazla bilgisi de yoktu, San Juanlı, yani kuzeydoğulu bir çöl azizesiydi. Buenos Aires'e nasıl varmıştı kimbilir. Çocukluk mahallesindeki pek çok evde vardı, ya zilin altında da ya da tam dış kapının yanında küçük bir sunağın içinde yer alırdı. Eski evlerin girişine Meryem Ana'yı, Hz. İsa'nın doğum sahnesini veya Difunta Correa'yı tasvir eden figürler koymak âdettendi, korunma amaçlıydı herhalde ya da artık ne içinse.

Neden su şişeleri bırakıyorlar buraya, diye sordu Lautaro'ya. Çünkü çölde susuzluktan ölmüş de ondan, dedi o da mabedin içindekinin kim olduğuna bakmak için ayağa kalktığında. Biraz şaşırmıştı çünkü otobanlarda ağırlıklı olarak ya şoförlerin koruyucusu Luján Bakiresi olurdu ya da Gauchito Gil. Esas tuhaf olan o değil de, diye sürdürdü konuşmasını, ondan ev istemeleri. Belki açık alanda öldüğü içindir ya da San Juan'da bütün şehri yerle bir eden deprem yüzündendir. San Juan tapınağına giden yolun tamamı tıka basa minyatür evle dolu.

Gittin mi hiç? Yok, fotoğraflarını gördüm. Sen seviyor musun o azizeyi? Hayır, diye itiraf etti Ivana. Yakından bakmak için dibine kadar gitti ve yüzünü buruşturdu sonra. Böyle yaptıklarında hele hiç sevmiyorum, o ölürken bebeğin hayatta kaldığını ve memesinden bozuk sütü içtiğini göstermek için yeşilimsi bir renk kullanıyorlar ki böylesi daha beter.

Süt bozuk değilmiş meğersem, mucizesi de oymuş ya işte.

---

* Arjantin'de halk inanışlarında kutsal kabul edilen Gauchito Gil veya Difunta Correa gibi figürler için otoban kenarlarına inşa edilen minik ibadet yapıları bulunur ve buralara adak niyetine çok çeşitli eşya bırakılır. *–çn*

Bozuk olsaydı bebek çölde sağ kalmazdı ki. Ya işte neyse, diye güldü Ivana, ben gözükeni söylüyorum. Yani evet, biraz mide bulandırıyor, doğru, dedi Lautaro ve gazozundan bir yudum aldı. Bir kadın ölecek de bebeği sütünden içerek San Juan'ın çöl güneşi altında hayatta kalacak. Benim hiçbir zaman anlamadığım şey, madem öleceği kesin, neden on dokuzuncu yüzyılda tam iç savaşın ortasında çölü geçmeye kalkıyor? Lautaro gazozunu bitirdi, şişesini diğer şişelerin yanına bıraktı, kimileri onunki gibi boş şişeler yığılmıştı küçük mabedin dibine, ardından dedi ki: Bilmiyorum, bence bir şeyden kaçıyordu ya da belki uyduruyorum çünkü eğer böyle değilse kucağında bebekle çöle çıkıp koca aramak hiç akıl kârı değil.

Ivana bir müddet daha orada durarak vehmini yenmeye çalıştı. Çömeldi ve dudaklarını hiç kıpırdatmadan azizeden bir ev diledi. Tuhaf bir itkiydi ama kendisini iyi hissetmesini sağlamıştı. Şehirde ufacık bir apartman daireleri vardı yalnızca. Eğer çocuk yapacaklarsa Ivana, Moore'da kiraladıkları gibi bir evleri olsun istiyordu, koşabilecekleri büyük bir alanları olsun, sık sık dışarı çıkmak zorunda kalmadan açık alanda güneşin tadını çıkarabilsinler. Ondan bir çocuk da mı diliyordu yoksa? Hayır, henüz zamanı değildi, çocuklu bir aile olmak istiyorlardı ama şimdilik çok erkendi. Gerçi neden olmasın ki diye düşündü sonra. Belki ev dilemek bir yuva dilemek demekti, çocuklarla birlikte gelecekti.

Peynirli ekmekle mate çayından müteşekkil minik bir piknik ortamı kuruverdiler oturup. Yağmur yağmıyordu ama rüzgâr vardı, uzun süre durmadılar. Kimisi cam kimisi plastik şişeler birbirlerine çarparak çan sesi gibi çın çın çınlıyor, bazen içlerinden biri uçup gidince uzamış çimlerin üzerinde birisi yürüyormuş gibi oluyordu.

Zancudos ile General Moore arasındaki yol ince çakıltaşlarından oluşuyordu: Bölge sakinlerinin burayı ziyaretçiler için

güzelleştirdikleri çok belliydi. Kasabayı bulmaları zor olmadı, olsa olsa dört beş blok kadardı zaten; kiraladıkları evi bulmak da kolaydı, etrafı devasa bir parkla çevriliydi, en gerisi de sık ağaçlarla doluydu. Zili çaldılar ve üzerinde çiçekli bir elbise, omuzlarına şal atmış, aşırı zayıf bir kadın olan evsahibesi kapıyı açtı. Çabuk çabuk yanlarına gelip ilgiyle konuşmaya başladı: Geçin çocuklar, geçin, burası kocamandır, isterseniz parmaklıklı kapıyı açıp içeri park edin, isterseniz açık da bırakabilirsiniz, buralarda emniyet derdi olmaz, Buenos Aires gibi değildir. Ivana gülümsedi fakat kasaba insanlarının bu anlayışından da sıkılmıştı artık doğrusu, Buenos Aireslilerin evlere kapanıp yaşadıklarından, sokağa adım attılar mı silahlı çatışmanın ortasında kaldıklarından kesinkes emindiler hep. Kaldı ki kendisi de epey pısırık biri sayılırdı. Kadın onları eve ittire ittire sokmuştu neredeyse. Serin bir yerdi ev, kırmızı seramikten zemini, koyu renk mobilyaları, Paraguay hamakları, mangalı ve hayal ettiklerinden daha küçük bir havuzu olan kocaman bir bahçesi vardı. Havuzun üzeri plastik bir örtüyle örtülmüştü, muhtemelen yağmurdan korumak içindi. Kadın onlara anahtarları verirken pencereleri nasıl kilitleyeceklerine dair açıklamalarda bulundu ("ama yalnızca yağmur ve rüzgâr olduğunda") ve masanın üstündeki bir kesme tahtasına bölge mamulü bir kalıp peynir ile salam, iki de bıçak bıraktı, gerçi mutfak bıçak doluydu zaten. Ivana ve Lautaro kadını yüzünde gülücüklerle uğurladıktan sonra artık baş başa kalıp rahatlayınca yatak odasına geçtiler. Etrafı dolaşmaya ya da yemek yemeye çıkmadan önce dinlenmek istiyorlardı.

İki yatak odası vardı, birinde büyük ebeveyn yatağı, diğerinde ise tek kişilik küçük bir yatak. Yalnız çarşaf yoktu. Bütün çekmeceleri, gardıropları arandılar ama bulamadılar. Havlu vardı ama, çeşit çeşit masa örtüsü ve temizlik bezi de vardı ama tek bir çarşaf yoktu. Arayacağım kadını, dedi Lautaro, biraz gıcık olmuştu. Belki unutmuştur ama tuhaf yine de. Her zamanki

gibi Ivana da duysun diye hoparlörü açtı. Kendine has tarzıyla lafı dolandırıp durduktan, gereksiz özürler diledikten sonra çarşafları istedi ve ardından bir sessizlik oldu. Kadın gayet ciddi bir ses tonuyla dedi ki:

"Siz kendiniz getirirsiniz sanmıştık."

Lautaro kaşlarını çattı, Ivana cevap verdi:

"Neden ki?" diye sordu sadece.

"Pandemi yüzünden."

Kadının açıklamaya ihtiyacı olduğu gözüktüğünden açıklamaya koyularak pandeminin kontrol altına alındığını ve en kötü zamanlarında bile konaklama tesislerinin hiçbir zaman çarşaf vermeyi bırakmadığını söylediler. Hem çarşaf dediğin yıkanırdı, olur biterdi. Kadının sesi şimdi daha sıkkın, asabı daha bozuk geliyordu ve Lautaro sebebini anlamıştı: Yeni çarşafı yoktu ve satın almak için ta Zancudos'a gitmesi gerekecekti. Bana birkaç saat verin de bulayım dedi. Ama dinlenmek istiyorduk, dedi Ivana. Kadın, sesinden duyulan bir gülümsemeyle cevap verdi: Yataklara çarşafsız da uzanabilirsiniz, öyle değil mi? Sonra da kapattı.

Lautaro cep telefonunu masaya bırakıp, hiç iyi başlamadı, dedi. Avluya çıkıp havuzun yanına gitti. Plastik örtünün ucunu çok hafifçe kaldırdı. Başını hayır der gibi sallarken içeriye bağırdı ki Ivana sesini duysun: Tahmin etmiştim. Su temiz değil. Bataklık denemez tabii ama burada hayatta yüzemem, rengi koyu, yeşilimsi.

Ivana'nın ağlayası geldi, seyahatleri sırasında ne zaman bir şey kötü gitse Ivana'nın ağlayası gelirdi. Hiç suçu olmamasına, kabahatin onda olduğu bir durum bulunmamasına rağmen kendini suçlu hissederdi. Zor zamanlarda durumu rahatlatacak neşeli ya da hafif bir şey söylemeyi hiç bilmezdi: İçi sıkılır, bir şekilde Lautaro'nun onu avutmasını beklerdi. Bu sefer başka bir tavır takınmaya karar vererek Lautaro içeri girince onu bir öpücükle karşıladı. Kadın yaşlı, dedi. Belki kuralları yanlış

anlamıştır. Daha yeni misafir kabul etmeye başlamışlar. Web sitesinde çarşaflarla ilgili hiçbir şey yazmıyordu, diye diretti Lautaro, çıplak döşeğin üstünde yatmaktan nefret ederdi. Biliyorum ama halledecekler.

Koltukta beklemeye başladılar. Televizyon normal çalışıyordu, hatta iki *streaming* hizmeti bile vardı, WiFi da ideal olmasa bile düzgündü. Yastıkların arasında yarı uykulu hâlde bir diziden bir bölüm izledikten sonra zil çaldı. İsminin Delfina olduğunu söyleyen, daha genç bir kadındı. İhtiyar kadının kızı olduğunu söylemesine gerek yoktu: Kadının kopyasıydı. İki takım nevresim getirmişti, bir de özür diledi: Hem nevresim olmadığı için hem de annesi gelmediği için. Mahcup oldu kadıncağız, dedi. Tecrübemiz yok ki. Ben de öyle düşündüm zaten, dedi Ivana. Ya zaten bütün gün televizyon izliyor, korkutuyorlar pandemi pandemi diye. Ama bize maske takın demedi! dedi Ivana. O hiç maske takmadı ki, diyerek gülümsedi kızı, ihtiyarlar her şeyi yanlış anlıyor. Lautaro yanlarına yaklaştı. Ivana havuzla ilgili bir şey söyleyecek sandı ama o sadece teşekkür etti.

Delfina da annesi gibi özenliydi, birkaç konuyu daha açıkladı. Börtü böcekten hazzetmiyorsanız avluya ayakkabıyla ya da terlikle çıkın çünkü her yer sümüklüböcek dolu.

Ivana iğrenmiş gibi yaparak dilini çıkardı. Delfina hiç istifini bozmadı.

Zehir koyardık koymasına ama bir sürü evcil hayvan var, kediler, köpekler, kuşlar... Hiçbiri ölsün istemeyiz. Öldürmek için doğal ürünler de var ama eminim ki yakında giderler zaten. Rutubetten böyle oluyor. En kötüsü de *gatas peludas* istilasıydı! Onlara hiçbir şey işlemiyor. Bir tek kafur, inanabiliyor musunuz? Boyacı söylemişti bize de, adamın yaptığı işi bir görmeniz lazım. Bütün yazı kafur ağaçlarının altında geçirdik, neyse ki burada çok var.

"Isırıyorlar mı?" diye sordu Lautaro.

"Isırırlar tabii! Hatta dermatit bile olursun. Ama bitiyor artık. Kalmadı şimdi, merak etmeyin."

Ivana kapıyı kapatınca Lautaro gözlüğünü temizlemeye koyuldu: Gerçi banyo yapasım da yok, hava epey soğuk.

Böcek falan deyince korkuttu seni, dedi Ivana.

Sen çok seviyorsun sanki.

Nefret ediyorum, biliyorsun.

Gata peluda ne, onu bilmiyorum esas, o daha kötü.

Kesin görmüşsündür. Tüylü bir tırtıl. Ninemin bahçesi onlarla doluydu, diye anımsadı Ivana, benim derimde de ne var bilmiyorum ama hep peşimdeydiler.

Senin derin çok güzel de ondan, dedi Lautaro ve bileğini öptü sonra.

Delfina ayrıca günlerden perşembe olduğundan lokantanın da akşam yemeği zamanında kapalı olduğunu söylemişti: Kasabaya inebilirlerdi. Yoksa bakkalda da her şey mevcuttu, hatta hazır yemek bile vardı, çok da lezzetliydi. Kendileri de yemek pişirebilirlerdi. Bir gün de mangalı yakabilir, her şeyi Don Julio'dan alabilirlerdi, bu bölgedeki en iyi etler oradaydı. On beş kilometre uzaktaki kasabaya inmek gözlerinde büyüdü, böylece Lautaro yemek almak için dışarı çıkarken Ivana kaldı, evi, özellikle de bahçeyi şöyle iyice görmek istiyordu. Lambaların hepsi muhteşemdi, kitap okuma amaçlı konmuş çok sayıda ayaklı lamba da vardı. Bir çekmece komple kutu oyunlarıyla doluydu, uzun tatillerde televizyondan ya da internetten başka eğlence olmadığından herhalde diye düşündü Ivana, en fazla komşulara falan gidilirdi. Ayağında ayakkabılarla bahçeyi gezdi. Etrafta kurbağa vardı, sevmezdi kurbağaları, havuzun içinde de oldukları belliydi çünkü plastik örtünün altından vırak vırak sesleri geliyordu. Yine ışıl ışıl aydınlatılmış çiçekler de olağanüstü güzellikteydi: Coşkulu ortancalar, zambaklar, gelinçiçekleri, hatta sarı çiçekli bir gül fidanı bile vardı. Gerçekten de bir sürü sümüklüböcek

gördü, hem böcekleri hem de kaderine terk edilmiş, incecik kolyeler gibi yerde uzanan, gümüş renkli pek çok sümük çizgisini. Ninesinin bunları limon suyuyla öldürdüğünü hatırladı ama kendisi cesaret edemezdi, o koca koca ıslak solucanların emici ağızlar gibi kıvrılıp büzüşmesinden iğrenirdi, bunu düşünmemeye karar verdi. Artık günbatımı vakti geldiğinden hava iyiden iyiye soğumaya başladığı için üzerinde montuyla uzanmak üzere paraguay hamağının yanına gitti. Bu hamaklar ona hiçbir zaman rahat gözükmemişti, kumaşın üstünde hareket etmek zordu, zemin yakın olsa da düşmekten korkuyordu hep ama yine de denedi. Hamağı açınca üzerinde bir leke gördü, önce sümüklüböcek sandı, üzerine telefonun ışığını tuttu. Ama değildi. Kan lekesiydi, buraya yatan birinin tam poposunun geleceği hizadaydı, haliyle menstrüasyon lekesi olduğunu düşündü. Belli ki eski bir lekeydi, çoktan kahverengine dönmüştü ama hamakta uzanma hevesi kaçmıştı, acaba evde konuklara münasip kaçmayacak bunun gibi daha kaç detay vardı.

Lautaro soğuktan bembeyaz kesilmiş hâlde döndüğünde ona bunu anlatmadı. Ev yapımı, sıcacık et şnitzel getirmişti, üstünde de leziz mi leziz domates sosuyla peynir. Televizyonu açmadan, sessizlik içinde yemeklerini yediler, gece kuşlarına benzeyen sesleri, hemen yanı başlarındaki kurbağaları dinlediler, uzaklarda ise birinin ağırlığı altında gıcırdayan demir kancalarıyla bir hamağın sesi işitiliyordu.

Lautaro yemeğini bitirince ağzını kumaş peçeteyle sildi ve sana bir şey söylemem gerek dedi. Ivana alarma geçti, Lautaro'nun kendisiyle ciddi ve şahsi bir mesele konuşacağını sandığından değil, yine betinin benzinin attığını gördüğündendi.

Belki saçma sapan bir şeydir ama buraya gelirken hamakta küçük bir kız gördüm, şu sesi gelen hamak var ya hani. Belki başka biridir ya da geri dönmüştür hamağa. Neyse bana selam verdi, ben de elimle selam verdim ama sonra indi, koşa koşa yanıma geldi ve bana eşlik etti. Üzerinde şortla kısa kollu tişört

vardı, hava da soğuk şimdi yani. Dışarı çıkmak için mont giymen gerekmiyor mu diye sordum, hayır dedi, kendisini farklı hissettiğini söyledi. Onun hayatı gece başlıyormuş. Kaç yaşındasın dedim, otuz üç dedi.

Evin ıssızlığında, küçük kasabanın sessizliğinde, zamanın ağırlığına işaret eden saatin altında, yüksek tavanların çıkardığı ses yankılanmaları da eklenince Lautaro'nun anlattıkları, pekâlâ küçük kızın yaptığı bir şaka da olabileceği hâlde, gayet tehditkâr ve ürkütücü gözükmüştü. Ay hayır, dedi Ivana. Sonra, diye devam etti Lautaro, kız arkasını dönüp dedi ki: Babam beni çağırıyor, boyacı o, tanışmanız lazım, her şeyin sahibi odur, sonra da koşa koşa uzaklaştı ama yemin ederim ki kimse yoktu, kimse onu beklemiyordu. Sokaklar gece vakti karanlık değil, her yere sokak lambası koymuşlar.

Otuz üç yaşında mı gösteriyordu peki? diye sordu Ivana.

Hayır ama küçük bir kız gibi de gözükmüyordu. Nasıl anlatacağımı bilmiyorum.

Belki cücedir!

Aman sen de abartma. Küçüktü, kız çocuğu gibiydi yüz hatları ama hareketleri yetişkin gibiydi. Bilmiyorum ya. Belki de çok yorgunum, uykusuz kaldım, belki de etkilendim sadece, saçmalıyorum.

Neden etkileneceksin ki?

Bilmem. Çocuğumuz olup olmadığını sordu, onlarla oynayabilir miyim dedi. Yok dedim, sonra alınmış gibi yüzünü buruşturdu ama rol yapıyor gibiydi. İki kişi olduğumuzu, çocuğumuz olabileceğini nereden biliyor ki?

Burada olduğumuzu bütün kasaba biliyordur. Belki çift olarak geldiğimizi söylemişlerdir ona da ama insanları biliyorsun işte, çift oldun mu hep çocuk bekliyorlar. Biliyorsun, ben sana hep inanıyorum, hiçbir zaman deli muamelesi yapmam. Ama belki açıklaması budur sadece. Babasına gelince, belki çok üşümüştü de sana öyle bir yalan söyleyiverdi.

Kurşun gibi ağır bir sessizlik oldu, Lautaro gerindi ve kendine bir dilim salam kesti. Haydi yatalım, dedi. Ivana yatağı çoktan hazırlamıştı: Çarşaflar temiz, takımlardan biri yeniydi, evsahibesinin kızı herhalde koşa koşa kasabaya inip satın almıştı yenisini. Ivana bu yeni olanı sermişti. Lautaro yatmadan önce hep kitap okurdu, Ivana ise arkasını döndü, pencereye dönüktü, pencerenin panjuru inikti ama sonuna kadar indirmemişti çünkü tatildeyken güneş ışığıyla uyanmayı seviyordu. Avludan biraz ışık geliyordu çünkü bir sokak lambasını açık bırakmıştı. Lautaro rahatsız olmuyordu. Ivana onun uykuya daldığını duydu ve derin bir nefes alarak okaliptüs kokusuyla hafif bir ekşi aroma duydu, bir kedi miyavlıyordu ama kızışma sesi değildi, yavru kedi gibi ciyak ciyak da bağırmıyordu, oyun oynuyor gibiydi, sonra yine aslında yaşamak için ne güzel bir yer burası diye düşündü, bir iki ayar çekmek lazımdı, o kadar, yol biraz düzeltilir, insanlar da misafir kabul etmek için daha iyi bir düzenek kurardı.

Gündoğumu fevkaladeydi, kapıda bir sepet buldular. İçinde mükellef bir kahvaltı için her şey vardı: meyveler, birkaç çeşit peynir, köy ekmekleri, reçeller, kuru et, jambon, hâlâ ılık birkaç yumurta, süt. Hediyenin yanına ufak bir not iliştirilmişti: "Havuz görevlisi bizi sattı, ama illa ki isterseniz hâlâ vaktimiz var." Lautaro notu okuyup gülümsedi. Ivana gözlük camlarının ardında yüzünün rahatladığını görebiliyordu. Vakit çok erkendi ve üstlerine örtmek için battaniyeler de vardı, onlar da avlu-parkın masasında yediler yemeklerini: peynirli çırpılmış yumurta, sütlü kahve, jambonlu tereyağlı sandviç; reçelleri tek tek deneyip en lezzetlisinin yabanmersini reçeli olduğunda karar kıldılar. Lautaro boyalı diliyle, ne iyi oldu da geldik, dedi, hep pimpiriklik ediyoruz biz de. Bir müzik koyup kendi dünyalarına daldılar. Ivana uygulamasını açıp Fransızca çalışmaya, Lautaro kalan sınavları notlandırmaya koyuldu. Öğle vakti olmadan

Don Julio'ya gidip akşamki mangal için etleri almaya, getirip buzdolabına koyduktan sonra da yemek yemeğe lokantaya gitmeye karar verdiler. Her şey birkaç sokak ötede, birkaç metre mesafedeydi: Sanki Buenos Aires'in civar kasabalarını tema alan bir oyun parkının içindeydiler; buranın bir turizm işletmesi olmasını istiyorlarsa daha fazla insanı nasıl çekeceklerini hayal etmek zordu. Şapel bile yoktu ki epey tuhaf bir durumdu. En azından her zaman olduğu yerde, yani ana meydanın ve belediye binasının önünde değildi; onun yerine burada bir ardiye yer alıyordu. Tenekeden, eski bir Fanta reklam panosu çivileri yerinden söküldüğü için rüzgârda duvara çarpıyor, bir kuş gagalaması gibi ritmik bir ses çıkarıyordu. Sağanak yağmur bekleniyordu ama Ivana yağmurun parka ve çiçeklerin üstüne yağışını izlemenin çok zevkli olacağını ve fırtınalı havalarda hep olduğu üzere WiFi bağlantısı kesilse bile koltuğun üstünde kendisini koruma altında hissedeceğini düşünüyordu. Battaniyelerin altında sıcacık ve korunaklı olacaktı. Yine böyle bir yerde yaşama arzusu sardı her yanını ama sonra evlerin ve ağaçların arasından, sokakların gerisinden sarımtırak bir halı misali baş gösteren pampayı görünce o enginlik karşısında bir parça ürktü yine. Pampanın sonu yoktu, bundan emindi ve ekinlerin arasında dolaşan delilerden başka, öldürülenlerin ruhlarından, tren durdurulduktan sonra intihar edenlerin, orada bir yerlerde kaybolup bir daha bulunamayanların, katledilen yerlilerin ruhlarından başka bir şey yoktu.

Lokantaya girip pencere kenarında bir masaya oturdular: Altı yedi masalık mekanın dolu olduğu düşünülürse iyi bir yer bulmuşlardı. Neredeyse ergen denebilecek garson çocuk günün yemeklerini saydı: *pastel de papa*,* patates püreli patlıcan graten veya

---

* *Pastel de papa*: Birebir çevirisi "patates pastası" olan, kalın bir kat kıymalı harcın üzerine yine kalınca bir kat patates püresi kapatılarak pasta görünümünde hazırlanan, çoban turtası benzeri tipik bir Arjantin yemeği. Güney Amerika'nın Güney Konisi bölgesinde hayli yaygındır. –*çn*

biftek ve yanında patates kızartması. Böyle küçük bir kasabadan beklenmeyecek düzeyde çeşit vardı fakat mükellef kahvaltılarından sonra yalnızca patlıcan onlara yetecekti. Şarap istemediler, yalnızca su söylediler ki ayık kalabilsinler, çünkü fırtına patlamadan önce eski istasyona gidip tezgâhları ve kültür merkezini gezmek istiyorlardı.

Garson kasabayı nasıl bulduklarını sordu, Lautaro da cevap verdi: Biz senden dinleyelim esas. Ben bayılıyorum, dedi oğlan, bu kadar insanın gitmesi çok üzücü. Tren olayı cinayet oldu. İstasyon kapanmadan önce arkadaşlarla Zancudos'tan çıkar rayların üstünde yürür, tekerlerin altında ezilsin diye bozuk para koyar, salak salak eğlenirdik.

Lautaro, eh tabii, dedi, garson da patlıcanlar şimdi çıkıyor, parmaklarınızı yersiniz. Oğlan gidince Lautaro öne doğru eğilip Ivana'ya, sonra konuşuruz ama çok tuhaf bu, diye fısıldadı. Patlıcanlar gerçekten çok lezzetliydi, çok da sıcaktı, püre ise kusursuzdu, patatesler güzelce erimişti, süt miktarı tam ayarındaydı. Nakit ödediler çünkü lokantada tabii ki kart geçmiyordu, sonra aslında yerini bilmelerine rağmen sırf sempatik gözükmek için istasyon nerede acaba diye sordular. Garson çocuk veda ederken yolu tarif etti ve dedi ki: Tabloları sakın kaçırmayın, hayran olacaksınız. Takı yapan hanım bugün sergi açmıyor, yazık oldu. Birkaç günlüğüne kasabaya gitti.

Yolda Lautaro konuşmaya başladı, çok gergindi, habire gözlüğünü ve kazağını çekiştiriyordu. Trenler durdurulduğunda garsonun burada olması imkansız. '97'de durdurdular. Sen iyice baktın mı çocuğa? '97'de daha doğmamıştır bile. O sene durdurulduğundan emin misin? Sıçtığımın web sitesinde yazıyor, bana deli muamelesi yapma, birbirimize asla deli muamelesi yapmıyorduk hani, dün gece küçük kız lafını açınca da aynısını yaptın, sana deli muamelesi yapmıyorum diyorsun ama yapıyorsun işte, bu söylediklerimin hiçbiri sinir bozukluğundan falan değil. Diyelim ki oğlan artistlik yapmak istedi ya da abarttı.

Ne olursa olsun yalan söyledi yani, çok saçma. Evet, çok saçma, diye onayladı Ivana ve hamaktaki kan lekesi geldi aklına. Galeriyi görelim, yarın geri döneriz istersen.

Lautaro durup bir sigara yaktı. Rüzgârdan yakamadı bir süre. Sokakta kimsecikler yoktu. Haklısın, dedi ilk nefesi çekmeyi başardığında. Biraz gerginim. Bekleyelim, belki geçer. Ivana cevap vermedi. Onda bir huzursuzluk yoktu ama Lautaro'nun dikkatini çeken detaylara kulak veriyordu o da, çünkü ona hiç deli muamelesi yapmıyordu, doğruydu, hiç deli olduğunu düşünmemişti zaten. Bazen onun da evhamlarında haklı çıktığı oluyordu. Ama şimdi evham yapacak bir şeyi yoktu. Kan lekesi gözüne sümüklüböcek gibi gözükmüştü sadece.

İstasyon eskiden kalma detaylarını korumakla birlikte yeni bir görüntü de elde etmişti. Yeşil ahşaptan İngiliz bankları, yer karoları, beyaz duvarlar. Az sayıdaki salonların her birinde bir sergi açılmıştı, galeride ise birkaç büyük parça vardı. Eski bir langırt makinesi, oyuncak bir at arabası. At korkunç görünüyordu, sanki mumyalanmış gerçek bir hayvandı. İstasyon kalıntıları, bayraklar, ne olduklarını bilmedikleri ya da adını koyamadıkları başka eşyalar. Açıklamada bulunan kimse yoktu, rehberli gezilerden değildi. İçerisi daha sıcak bir yerdi. Zanaatkârların çoğu yaşı büyük kadınlardı, onların dışında bir tek deri işleyen bir adam, bir de Taylor Swift portrelerini masaya sermiş bir genç kız vardı. Ivana kıza gülümsedi. Portreleri o yapmıştı. Bir tanesini alıp Ivana'ya tuttu. Taylor, gece mavisi bir kıyafetle resmedilmiş, yanına da bir kuple şarkı sözü tercüme edilip yazılmıştı: "Madem senin için öldüm artık, neden cenazeme geldin?"* Biraz korkunç olsaymış, diye düşündü Ivana önce, ama neyse dedi sonra, ergen kızlar böyle işte. Elişi ürünler hep bilindik şeylerdi. Tığ işi örgüler, boy boy mate kapları, bozuk

Taylor Swift'in "My Tears Richochet" adlı şarkısının sözlerinden: "*And if I'm dead to you, why are you at the wake?*" –çn

para cüzdanları, gümüş ilaç kutuları. Antika eşyaların sunulduğu masa daha ilginçti. Limoges marka olağanüstü güzellikte, eksiksiz bir porselen yemek takımı vardı. Hatta birkaç takımdı. Kimbilir hangi aileden kalmıştı bunlar. Kristal lambalar, vitray benzeri renkli cam süslemeleri olan güzeller güzeli birkaç parça eşya. Bu kısım, anlaşıldığı kadarıyla kültür merkezi yapılmaya çalışılan diğer kısma doğru kayıyordu biraz. Her tarafı ağzına kadar doldurulmuş birkaç raftan oluşan kitaplıkta civar sakini yazarların kitapları satılıyordu, çoğu şiir, illüstrasyon ve çizgi romandı, bir de çizim ve gitar dersleri için telefon numaralarının yazılı olduğu ilanlar bırakılmıştı. Dışarıda bir kız elinde gitarıyla bilinmedik bir halk şarkısı çalıyordu, en azından Ivana çıkaramamıştı bu şarkıyı. Sonra pat diye bossa novaya geçince Lautaro onaylar bir ifadeyle baktı kıza. Önce Taylor, şimdi bossa nova; demek ki burası her zamanki deri, süt ve et satılan klasik yerlerden değildi.

Kitaplığın karşısında resim bölümü yer alıyordu: Sağ tarafta tipik taşra manzaraları vardı, gitar ortamları ya da günbatımında sonu gözükmeyen pampa görüntüleri resmedilmişti. Fakat diğer bölüme geçince âdeta dumura uğradılar, hatta Lautaro ağzından bir "siktir be" kaçırdı ve hiç vakit kaybetmeden fotoğraf makinesini çıkardı. Ivana da cep telefonunu çıkardı. Üç adet kocaman resim vardı burada. Birincisinde mor renkle boyanmış bir kadının bütün vücudundan sarmaşıklar çıkıyordu. Bu kadın elinde ufak bir göletten yukarı çıkıyormuş gibi gözüken bir Yunan sütunu tutmaktaydı. Kadının gerisinde, uzaklarda, alev almış küçük bir kolezyum seçiliyor, fakat tablonun en etkileyici yanını kadının etrafını saran, suyun altında boğulmuş varlıklar oluşturuyordu. Kafaları dazlak, yüzleri eksik, silinmiş, solgun, kimilerinin elleri tanrıçaya uzanmıştı; daha uzaktakiler bir duman bulutunun içinde kalmışlardı, dumanın yangından gelmesi muhtemeldi. Tablo çok güzel icra edilmişti fakat sanki iki kişinin elinden çıkmaydı: Biri, Ön Raffaeloculuk akımını hatırla-

tan, sulardan yükselen tanrıça fantezisini resmetmiş, diğeri ise açlıktan ölmek üzere olan adamların oluşturduğu çizgi roman tarzıyla çizilmiş eşmerkezli çemberi yapmıştı.

İkinci resmin ortasında uzun saçlı bir adam yahut kadın vardı, tespit etmek imkansızdı, çarşaflara ya da kefene sarılıydı, bir yatağın üzerinde, karanlık bir odadaydı. Yatağın baş ve ayak kısımları mezar taşı şeklinde, köşeleri yuvarlanmış iki dikdörtgenden oluşuyordu. Soluk yüzlü, mor renkli kadın-adama dört erkek mahluk eşlik etmekteydi. İçlerinden biri, üzeri işaretlerle kaplı yatak başı tarafından çıkmış, başını tutuyordu. Diğeri yatağın altından çıkmış, alevler içindeydi. En korkunç olanının ise dehşetten ve zevkten ağzı kocaman açılmıştı: Kadını kalçalarından tutmuştu ve seks yapıyor gibi görünüyordu ama kefenli kadında ya da erkekte tık yoktu. Cansız gibiydi. Bu esrik zevk içindeki adamın boşta kalan elini ise cümbüşe katılmak üzere gibi görünen başka bir adam tutuyordu. Bu dört adam altın renkteydi. Tablonun adı *Ecinniler*'di, 2014 tarihliydi ama eser sahibinin imzası yer almıyordu. En sonuncu tabloda bir at-kadın yer alıyordu, bacakları şaha kalkmış vaziyetteydi, başı bakire azizelerin ya da ortaçağ genç kızlarının başlarına benzer şekilde yapılmıştı, hayvanın kuyruğu ise orantısız ve siyah bir akrep kuyruğuna dönüşüyordu. Kanatları toprak sarısından bu hayalet, mavi boyalı okaliptüs ağaçlarından oluşan bir ormanın içinden geliyordu. Odilon Redon asit alsa böyle olurdu herhalde. Güzeller güzeli bir tabloydu. Renklerden öyle bir yoğunluk taşıyordu ki bütün salonu aydınlatıyordu sanki.

Kiraladıkları evin sahibesi onları tabloların yaşattığı büyüden çıkarıverdi bir anda. Hemen arkalarında dikiliyordu.

"Çok ilginç, öyle değil mi?"

"Ne desem bilemedim," diye mırıldandı Lautaro, "beklemiyordum."

"Bu kasabanın kendince sürprizleri vardır," diyerek güldü sonra.

Ivana kadının adını hatırlamaya çalıştı ama hatırlayamadı. Tablolara bakmaya devam etmek istiyordu. Bacaklarından yukarı bir şey tırmanır gibi oldu, az kalsın kusacaktı ama bir an gelip geçti sadece. Bazen çok etkileyici eserlerin karşısında insanların başına gelirdi bu. Kadın da bunu fark etti ve hemen koluna girdi.

"Ressamla tanışmak ister misin? Yerel sanatçıyla yani? Aslında buralı değil ama öyle dememiz hoşuna gidiyor."

Ivana Lautaro'dan bir cevap bekledi. O da omuzlarını silkti ama gözlerinden "hayır" dediği okunuyordu. Onda neden böyle itici bir duygu uyandırdığını anlamıyordu Ivana.

"Gelmek istiyorlar!" dedi kadın ve bunu söylemesiyle yanlarına başka kadınlar yaklaştı, hepsi yaşlıydı ve hepsinin üstünde pastel renkli hırkalar, ayaklarında bileklerine gelen botlar vardı.

Ivana gözlerini kapattı ve kendisini akıntıya bırakmak istedi, ihtiyar delinin tekiyle tanışacaklardı, o kadar, sonra da ertesi gün çıkıp giderlerdi isterlerse, yağmur da dinerse tabii çünkü dışarıda sağanak vardı, sudan bir perde çekilmiş, göz gözü görmüyordu. Kadınlar ikisini de sokağa ite ite çıkarıp şemsiyelerini açtılar. Hemen şurada, sonra sizi alıp arabayla geri götürürüz, yoksa su birikintileri sırılsıklam eder sizi, dedi içlerinden biri. Mesaj atayım da bir şeyler hazırlayıp çayı koysunlar. Ivana ile Lautaro uzak düşmüşlerdi. Kısık sesle bir şeyler söylüyordu: Gidelim, başka gün geliriz diyelim gibi bir şeyler diyordu ama tam o sırada ihtiyarlar arasından çok uzun boylu bir kadın önüne geçip görüşünü kapattı.

Ivana herkesin eşyalar ıslanmasın diye yağmurun altında canhıraş koşturmasını izledi: Birisi o iğrenç oyuncak atı oradan götürüyordu ve içinden fırlayan samanlar şimdi gerçekten de kurumuş içorganları andırıyordu. Yine başkaları da langırt masasını taşıyordu ama çoktan her tarafı paslanmıştı zaten, ıslansa ne olacaktı.

Yerel sanatçının evi istasyona beş blok ötedeydi. İhtiyar ka-

dınlar tahammül edilemez bir desibelde kahkahalar atarak, bağırış çağırış girdiler içeri. Ivana Lautaro'yla konuşmak istiyor ama bir türlü göz göze gelemiyordu onunla, dokunmak istiyor ama bir türlü yetişemiyor, aralarında hep ya yaşlı kadınlardan biri ya da bir şemsiye oluyordu. Sonunda seslendi, o da Ivana'ya dönüp:

"Arabayı almaya gidiyoruz!" dedi.

"Ne oldu? Kötü bir şey mi oldu?"

Üç kadından biri kapıyı kapatınca büyü bozuldu. Metal bir kapıymış gibi orantısız bir gürültü çıkardı. Banka kasaları gibi. İçeride ise insanların sesleri kilisedelermiş, o kasabanın olmayan kilisesindelermiş gibi yankı yapıyordu. Ivana, Lautaro'nun ağladığını ve ona beni dinlemedin, dinlemedin, dediğini duydu. Sonunda Lautaro'yla göz göze gelmeyi başardı ama Lautaro'nun gözleri odaklanamıyordu.

"Mate ister misin? Yoksa bir fincan çay mı? Çok güzel bitki çaylarımız var."

Ama kimse bir şey getirmiyor, mutfağa falan gitmiyordu. Bunlar sözcüklerden ibaretti yalnızca. Maskeli balo sona ermekteydi, emareleri ise havada, gitgide büyüyor gözüken duvarlarda çıkan yankılarda, ortalıkta başıboş gezen ineklerle alakası olmayan gübre kokusunda, yaşlı kadınların bozulmaya başlayan abartılı makyajlarında, yağmurla ortaya çıkan ıslak yüz hatlarında görülüyordu.

"Kendimi iyi hissetmiyorum, gitmek istiyorum buradan," dedi Ivana son bir çare olarak. Lautaro da çaresiz diretti:

"Ne olursunuz, yemek dokundu bize, gitmemiz gerek."

"Ay siz o işi bu kadar kolay mı sandınız? Gençler böyle işte. Her şeyi çekip giderek çözeceklerini zannediyorlar. Ne diye girdiniz içeri o zaman?"

Kadınlar iki yana çekilince başka bir ihtiyar kadın belirdi. Uzun, siyah saçlı bu kadının seks partili tabloda yatağın üstünde duran kadın olduğunu Ivana şıp diye anladı. Saman ve çarşaf

yığınının üstüne oturmuştu (ahh, demek çarşaflar buradaydı!), İsa'nın doğum sahnesinde gibiydi. Uzun, beyaz, pamuklu bir elbise vardı üstünde, çok eski, modası çoktan geçmiş bir elbiseydi, eski bir geceliğe benziyordu ancak kolları altın yaldızlı arabesk işlemelerle süslenmişti. Kadının arkasında yalnızca karanlık vardı, sanki salon siyah bir duvarda son buluyor ya da hiç bitmiyordu. Öyle az ışık vardı ki bu siyahlığın açık bir alanın karanlığı mı yoksa kadife bir perdenin siyahlığı mı olduğunu anlayabilmek imkânsızdı. Pencereler kapalıydı kapalı olmasına fakat muhakkak çok kalın olmalıydılar çünkü dışarıdaki korkunç yağmurun sesi hiç mi hiç duyulmuyordu. Uzun, siyah saçlı kadın bacak bacak üstüne atmıştı; çok zayıftı, ayrıca esnek görünüyordu. Geceliğini açtı ve samanların arasından başta pembe bir hayvan gibi gözüken bir şey çıkardı, kurtçuk gibi bir şeydi ama daha büyüktü: İki eliyle tutabiliyordu ancak. Lautaro koşmaya yeltendi, kapıya kadar gitmesine izin verdiler ama kapıyı açamadı. Yaşlı kadınlar ellerini kavuşturmuşlar, canlarından çok sevdikleri çocuklarının harikulade bir piruet yapışını izler gibi hayranlıkla bakıyorlardı solucana. Ivana yarı karanlık ışıkta gördüğü kadarıyla solucanın aslında solucan olmadığını gördü: Bazı şekilleri seçilebiliyordu. Başı ve duyargalara benzer sarkık bacakları vardı ama en ucuna geldiğinde tırnaklı mırnaklı insan ayağına dönüşüyordu. Meme ucunu kavrayan ağız da çok gerçekçiydi.

"Bazen," diye söze girdi evsahibesi, "insan terk edildiğinde, yani tıpkı bizi trenin terk ettiği gibi, birisi yardıma gelir. Birisi ya da bir şey, ne önemi var! O geldi bize de. Onlar bizi yalnız bıraktıktan sonra kadın hamile kaldı, bu zavallıcık da hiç büyümedi ama düşünebiliyor, olağanüstü bir zihne sahip."

"Çok yetenekli. Resimleri siz de gördünüz. Bizim sanatçımız o. Bunlardan başka daha çok resim var, hiç durmadan çalışıyor," dedi bir başka kadın. "Onunla birlikte kasabaya başka bir sürü şey geldi. Kimileri çok iyi de değil, mesela havuzdakiler.

Havuza iyice bakmadınız siz, değil mi? Gerçekten iyi saklanıyorlar onlar da."

Ivana sandalyelerden birine oturup bir yaşlı kadınlara bir de hâlâ çığlık çığlığa kapıyı açmaya çalışan Lautaro'ya bakmaya başladı.

"Ne istiyorsunuz bizden ya? Hiçbir şey yapmadık ki," diye mırıldandı.

"Biz mi? Bir şey istediğimiz yok. Onunla siz kendiniz tanışmak istediniz. Bizim keyfimiz gayet yerinde, yalnız kalmayı öğrendik, çocuklarımızın, gençlerin birer birer gitmesine alıştık. Ama sonra o geldi, hem de arkadaşlarıyla birlikte geldi. Bazılarını gördünüz hatta, çok gençler. Ama o hiç büyümüyor. Belki büyümeleri çok uzun zaman alıyordur."

"Terk edilmiş istasyon kasabalarına kimse geri dönmüyor," dedi anne. Tatlı, hatta sıcacık bir sesi vardı. Solucanı memesinden çekti ve Ivana'ya dönerek şöyle dedi: "Kasabalar ölüyor, bir şeyi ölüme terk etmek kötü değil mi? İşte ben hamile kalana kadar bize de bunu yapmışlardı. Sandığın gibi bir solucan değil. Adı var: Yolk. Bana kendi söyledi. Hayatımı kurtardı. O geldiğinde ben ölüyordum. Yirmi yıldır besliyorum onu. Hiçbir şey istemiyor çizim yapmak dışında."

"Boyaları bulmak ne zor, hiç haberiniz yok sizin..."

"Yağlı boyalar yok mu!" dedi kiralık evin sahibesi.

"Öyle tabii. Kimse bisikletle bile olsun şehirden bir şey getirmiyor buraya."

"Şehirden" kelimesini öyle bir nefretle söylemişti ki Lautaro yeniden kapıyı zorladı. Bunun üzerine evsahibesi atıldı:

"Salaklaşma be, dörtgöz, ne olursun ya, üzüyorsun beni. Biz istediğimiz zaman salacağız seni zaten. Bu ne diye geldi ki anlamıyorum, gelmek isteyen kızdı madem, hem biz de onu istiyorduk zaten." Arkasına baktı. "Yolk meme emmeyi bıraktı. Sandalyeyi getir de kıza güzelce gösteriver. Oğlan kadar şapşala benzemiyor o."

Siyah saçlı anne, solucan-insan Yolk'u yaşlı kadınlardan birinin kollarına bıraktı, o da çocuğu, sırt desteği yüksekçe bir tekerlekli sandalyeye yerleştirdi. Düşmesin diye birkaç kayış taktı ve sonra Ivana'ya uzattı. Tekerlekler, mahzen mezarlar gibi yankılanan bu evde ürkütücü gıcırtılarla ilerliyordu. Ivana bu mahlukun bedeninin sırrını şimdi çözüyordu. Bu bir insan bedeniydi, sandalyeye oturunca iyice belli olmuştu, fakat kemikleri yoktu. Tek bir kemiği bile. Konuşmaya çalıştığında kas tonu bulundurmayan bu vücuttan çıkan ses gırtlaktan fakat ince bir ses oldu; sanki çok büyük bir efor sarf ediyor, incecik bir ses çıkarabilmek için var gücüyle kasıyordu kendini. Ivana söylediğinden hiçbir şey anlamadı ama kadınlar alkışladılar. Ardından Yolk kayışlardan kurtulmaya çalıştı.

"Kızı sevdi," dedi annesi. "Bir süredir bir kız istiyordu."

"Merak etme, sana tecavüz etmez, edemez zaten," dedi ev-
sahibesi. "Onun bakımını sağlayabilmen için istiyor seni. Ken-

disine bakım veren kişiyi değiştirdiğini biliyorduk önceden beri. Hem artık Yolk büyüdü, o da yaşlandı zaten," diyerek siyah saçlı kadını işaret etti. "Ah fırçaları ağzıyla nasıl tuttuğunu bir görsen. Ah bir görmen lazım! Muhteşem bir şey. Ben aslında YouTube'a video yüklemek istedim ama annesi izin vermiyor. Bu bir sır, diyor ama öyle zorlukla resim yaptığını görmek bir harika. Elsiz ressamları hatırlar mısın? Herhalde hatırlamazsın, sen çok gençsin. Eskiden kartpostal atarlardı. Buraya hiç gelmezdi de Zancudos'a gelirdi. Noel kartları atarlardı. Picasso güvercinlerinden biraz fazla gönderirlerdi bana sorarsanız. Neyse, Yolk o elsiz ressamlardan bile daha yetenekli, sandalyesinin üstünden resim yapıyor, müthiş, müthiş."

Ivana elsiz ressamların kim olduğunu bilmiyordu ama bir gece arkadaşlarının yazlık evlerinin bulunduğu Camino de la Cintura üzerinden eve dönerlerken Lautaro'nun Aziz Francis Bakımevi'nden bahsettiğini hatırladı. Burası özel bir bakımeviydi: Terk edilmiş akıl hastaları olurdu ama aynı zamanda belli

bir fiziksel bozukluğu ya da zihinsel geriliği olan çocuklar da alınırdı. Bu çocuklar genelde toplumsal hayata uyum sağlayabilecek çocuklar olurdu fakat ya aileleri yoktu ya da çok müşkül durumda ailelerdi. Mikrosefali olsun, hidrosefali olsun, zihinsel engelliler olsun. Anlattığına göre Lautaro da küçükken buraya yakın bir yerde yaşıyorlardı ve etten bir topu andıran bir hastanın hikâyesi kulaktan kulağa anlatılırdı. Yemek yiyip sıçıyordu ama o kadar. Kikloptu, tek gözü vardı sadece. Ivana efsaneyi internette aratmıştı: Söylenenlere bakılırsa yalnızca doktorlara ve asistanlara açık olan bir bölümde tutuluyordu. Lautaro'ya da gösterdiğini hatırlıyordu, artık bir şehir efsanesine dönmüştü. O gece de yağmurlu, soğuk bir geceydi. Lautaro demişti ki, ödüm bokuma karışırdı o zamanlar, topun bütün evde peşime düştüğü kâbuslar görürdüm.

İhtiyar kadınlar Yolk'u çözdüler, o da hemen su gibi yere dökülüverdi. Ivana'nın çok komiğine gitti, deli gibi gülmeye başladı. Hani yapışkan oyuncaklar vardır, birkaç ay her yerde sebil gibi yayılırlar da haberlerde zehirli oldukları söylenince modaları söner, aynı onları hatırlatıyordu.

"Ay şu dört göze kapıyı açın da çıksın gitsin bu ikisi, geçti gitti zaten artık," dedi evsahibesi. "Madem sonunda fenalaşacaklar ne diye gelip tanışmak istiyorlar anlamıyorum ki."

Bu sırada Yolk çığlık atıp bir şey söylemeyi ve ardından kendini toparlayıp başını Ivana'nın kucağına koymayı başardı. Başının her tarafı su toplamış yaralarla doluydu, Ivana eteğinin kan, irin ve salya karışımıyla lekelendiğini fark etti. Sümüklüböcekler aklına geldi sonra, o çaylardan, limonlu çaylardan fırlatmalıydı üstüne. O sırada Lautaro kapıyı açtı, dışarıda vakit geceydi, ne kadar zaman geçti acaba diye düşündü Ivana ve elinin hızlı bir hareketiyle solucanın başını eteğinden çekti. Fakat Yolk da aciz değildi. Yerde olanca hızıyla sürünerek kapıya kadar peşinden gitti, Ivana dışarı çıktığında kendini yağmurun suları altında ıslanmaya bıraktı ki Yolk'tan kalan salgılar

kucağından ve ellerinden aksın gitsin. Elleri kandan yapış yapış olmuştu ama ne Yolk'a ne de lekeli eteğine dokunduğunu hatırlıyordu. Lautaro'nun ismini haykırdı ama yağmurdan perde hiçbir şeyin geçmesine izin vermiyor, Ivana hiçbir şey göremediği gibi vücuduna ve yüzüne düşen yağmur damlalarından başka bir şey de hissedemiyordu. Bir iki hareket sezer gibi oldu, belki Lautaro'nun çığlıklarını, yerde sürüklenen ayak seslerini duydu. Ama belki de hayal ediyordu sadece. Daha önce apaydınlık olan bu kasabada şimdi tek bir ışık yoktu ve Ivana'nın gözleri su içinde kalmıştı. Ve gerçek mi hayal mi belli olmayan o boğuşmanın ardından, ağaçlara vuran yağmurun sesi ve çok uzaklarda, rayların üzerinde acı acı gıcırdayan lokomotiften gelen düdük dışında hiçbir ses yoktu.

KARA GÖZLÜ

*In the end, every last of us must glimpse the Minotaur in the maze.**
RICHARD GAVIN, *At Fear's Altar*

Saymıyordum ama her gece sayılarının arttığına yemin edebilirdim. Congreso Meydanı ve çevresindeki evsiz insanların neredeyse tamamı gün içinde toz olup uçuyorlardı: Kimisi işportaya çıkıyor, kimisi o aşevi senin bu aşevi benim geziyor, hatta kimileri iş yahut otel peşine düşüyor, kimileri ise bacaklarını uzatıp uyuşturucu satın almaya, bir yerlerden şarap bulmaya çalışıyordu. Ancak gece vakti biz yanımızda akşam yemeği, battaniye ve isteyenler için seyyar duş kabinleriyle çıkageldiğimizde (suyumuz yeterince sıcak olmasına rağmen kışın duşlar pek tercih edilmezdi) hepsi geri gelir, hatta çarşı tarafında başıboş gezenler de onlara eklenirdi. Sayılarının yüzden fazla olduğu kesindi çünkü yaklaşık yüz elli kadar paket yemek götürürdük ve hepsi biterdi; gerçi kimileri bütün günü uyuyarak geçirip hiçbir şey yemedikleri için iki tane isterdi. Bazen az sayıda da

* Sonunda her birimiz labirentteki minotoru göreceğiz bir anlığına. *–çn*

olsa bağışla aldığımız şilteleri de götürürdük ve bunlara hemen talip çıkardı çünkü çoğunluk ya kıyafet yığınlarının üstünde yatardı ya da verilen onca söze, aralarındaki sözde yoldaşlığa ve tüm çabalarına rağmen, birisi illa ki gelip şiltelerini çalardı hep.

Bir keresinde, artık kuzey tarafında çalışmaya başlayan iş arkadaşım Julian'la birlikte bir şilte hırsızlığı yüzünden çıkan kavgaya şahit olmuştuk. Adam çalınan şiltesini bulur bulmaz hemen bir mutfak bıçağı çıkarmış, biz daha onu durduramadan hırsızı karnının üç yerinden bıçaklamıştı. Her taraf kan revan içinde kalmıştı, yardım etmeye gelenler akan kanlara basıp sendeliyordu çünkü adamın atardamarlarından biri kesilmişti. Adam çok gençti, bu kesik yüzünden değil, bir enfeksiyon yüzünden ölmüştü: HIV taşıyıcısıydı ve ilaç almıyordu. Öbürü ortadan kayboldu: Polis geç gelince kaçacak vakti bulmuştu. O günden sonra az kalsın bir daha dönmeyecektim ama Julian bana iyi bir tavsiyede bulundu. Bir hafta bile ara verme, demişti bana, yoksa iyice kafayı yersin, olayla baş edemezsin, iyice yenilir yutulur olmaktan çıkar, şeftali çekirdeği gibi dizilir boğazına. Yarın da geri dön ya da işte vardiyan ne zamansa. Haklı çıkmıştı. Bir sonraki vardiyam iki gün sonraydı ve geri döndüğümde ne korkum kalmış ne de gerginliğim artmıştı. Ne de olsa şilteleri çalan ben değildim.

Artık daha sık birlikte çalıştığım kişi Flora'ydı, Burzaco'lu, kısa boylu, hep açık renkli kıyafetler giyen, çok güzel bir kızdı, hafif hüzünlü bir gülümseyişi vardı. Severdim Flora'yı ama bizim şoförle daha iyi anlaşırdım, Chapa'ydı lakabı ama o kadar deli değildi ve olağanüstü bir hevesle yardım ederdi bize: Hem insanlar da severdi onu, cana yakın ama abartısız bir tavrı vardı, çok tatlı biriydi. Hangi çocuk başının okşanmasına müsaade eder, hangisinin açlıktan öldüğü için hemen yemek yemesi gerekir, hepsini bilirdi. Kadının hamile olduğu bir çift görse hemen ikisini kenara çeker, oğlana öğütler verirdi ki bu bizim hiç yapmadığımız bir şeydi çünkü her zaman kadınların hep muayeneye

gitmesini ya da istemiyorlarsa bize söylemelerini sağlardık çünkü artık kürtaj yasaldı ama yalnızca yoksul değil aynı zamanda sokakta yaşayan bir kadın için bu hizmete ulaşmak hâlâ zordu; babaları ya da partnerleri hesaba kattığımız nadirdi.

Diğer birimlerin nasıl davrandığını bilmiyorum ama biz kendi metodumuzun en az zalim metot olduğunu düşünüyorduk: Uzun kuyrukların bize hapishaneleri andırmasının yanında araya giren biri olduğunda ya da başkasının yerini tutmak istemediklerinde kavga çıkabiliyordu, biz de genelde sıcak olan yemekleri kendimiz insanların yanına giderek tek tek dağıtıyorduk. Çocuklar için özel yemek olurdu. Ben çalışmaya ilk başladığımda ortak bir tencere yemeği yapılırdı, herkes kendine bir tabak alırdı çünkü başka seçeneğimiz yoktu ama artık hepsinin masrafını bir STK ödediği için porsiyonlar boldu (devlete çalışmayı bırakmakta zorlandım ama öyle verimsiz bir çalışma şekli vardı ki ben bile patronlarımın bir iki yolsuzluğuna göz yummayı yeğliyordum). Böyle elden ele bir dağıtım yöntemi izleyince yalnızca ihtiyaç kareografisiyle oluşan onur kırıcı durumdan kaçınmakla kalmıyor, insanları tanıma şansı da elde ediyorduk. Sadece üç kişi olmamıza rağmen (devletteyken sayımız daha çoktu ama tabii orada gönüllü çalışıyorduk, şimdi ise ücret ödüyorlardı) bize yardım eden insanlarla uzun süre geçirmenin özel bir yanı vardı. Devlet bize hâlâ battaniye göndermeye devam ediyordu, o da bir şey sayılırdı. Üstelik şilte bağışlarıyla da hâlâ onlar ilgileniyordu. Hiç olmazsa pandemiden sonra sığınmaevlerini yeniden açmışlardı ki zaten her şey çökmenin eşiğindeyken bundan başka daha ne istenebilirdi ki?

Çocukları gördüğüm gece diğer geceler gibiydi. Hava soğuk değildi: Sabunumuz bitse de duş normalden daha fazla rağbet gördü, kalanlar da deterjanla yıkandılar. Soğuk algınlığı geçiren bazı bebekler gördük, hastaneye gidip gitmemeleri konusunda tavsiyelerde bulunduk. Diyabet hastası Pepo'nun bacağı epey kötü durumdaydı (bana kalırsa amputasyon yakındı). Liliana

sarhoşken yine altına işediği için şiltesini değiştirdik. Chapa üstünü naylonla zımbalayıp örtmemizi önerdi: Buna yapacağımız masraf içki içmeyi bırakmasını istemekten daha mantıklıydı, hayatta bırakmazdı. Her zamanki gibi sigara ve çakmak istediklerinde de hayır dedik. Yangın çıkarırlarsa kabahat bizde olacaktı. Flora şişe su dağıtıyordu, bir de o geceye özel sıcak çikolata, bir kutlama havası vardı. Ben de bizden istedikleri birkaç kitabı teslim ettim. Ama tabii her şey de çok şeker, çok sevimli, ah iyi yürekli canım yoksullar şeklinde yaşanmıyordu: Geceleri başkalarına tecavüz eden, orasını burasını elleyen orospu çocukları da vardı, bir de bazı cadılar vardı ki palmiye ağacının arkasında büyü yaptıklarını ben kendim biliyordum; kafadan rahatsız olanlar da ayrıydı, insan bunları anlayıp merhamet duyabiliyordu duymasına ama çoğunlukla kolları olmak üzere vücutlarına hep kesikler atıyor, sık sık da kavga çıkarıyorlardı ve bu kavgalar genelde yaralanmalarla son buluyordu. O gece yeni bir kız gelmişti, hani neredeyse ergen sayılırdı, yirmi yaşında ya var ya yoktu ve o vahşi haydutlardan birine karşı kendini savunurken bir gözünü kaybetmekten yalnızca bir mucize eseri kurtulmuştu. Ben bazen bunlara yemek verirken bile tereddüde düşüyordum, isterlerse soğuktan ölsünler, umurumda değildi. Flora aşırı merhametliydi: Ama geçmişinde mahallelerde aldığı militan örgütlenme, dayanışma tedrisatından geliyordu bu; o benim gibi hemşire çocuğu olup yalnızca yardıma gelenlerden değildi.

Duş, çamurdan yapış yapış olmuştu, Chapa pis koku seviyesinin yüksek olduğunu göstermek için elini burnunun altına götürüp salladı. Şehirdeki sığınmaevlerini, hele de en yenilerini neden kullanmadıklarını bilmiyorum (kaşarlanmış olanlar artık kirlenmeyi de umursamıyordu). Buralara dair ağızlarda dolanan gereğinden fazla hikâye vardı. Kimileri şiddet dolu, kimileri doğaüstü hikâyelerdi. Buralardan birinin eski kışla olduğu söylenirdi. Flora şehir dışında yaşamasına rağmen şehri iyi tanırdı ve

hayır derdi, bahsedilen kışla yakınlarda ama sığınmaevi olarak kullanılan yer orası değil. Ama doğru olan bir şey vardı ki o da morgun yakınlarda olduğuydu. Pek çok kişi geceleri kendilerine dokunan ellerin varlığından bahsederdi. Ben hayalet bir el ile gerçek sokak tehlikeleri arasındaki ne fark var ki diye kendi kendime sorar ama bir şey söylemezdim. Benim de kendimce korkularım vardı. Tıpkı Flora'nın da sessiz kaldığı, hüzünlendiği anlar olduğu gibi ki bu anlara hepimiz saygı gösterirdik. Onun ağladığını görür yahut işitirdim, kimi zaman acımadan ve merhamet duygusundan ağlardı ama kimi zamanlar da sırf duygusallaştığından, hassaslığından ağlardı. Chapa bana Flora'nın Burzaco'da yaşamasının sebebinin erkek kardeşine bir tedavi sürecinde refakat etmesi olduğunu söylemişti. Kemoterapiymiş dedi, ardından haç çıkardı, ben de hemen kaburgalarına dirsek attım, aptal aptal işler yapma dedim, sanki hastalıklar dua etmekle ortadan kaldırılabilirmiş gibi. Annesiyle babası hakkında pek bir bilgisi yokmuş, sadece öldüklerini biliyormuş. Daha başka bilinecek ne var geri zekâlı, dedim kulağına. Öksüz yetim kalmışlar, kardeşi de ölüm döşeğinde, herhalde hassas olacak. Burada çalışmasına şaşıyorum hatta, depresif bu iş. Flora iyi birisi, senin gibi değil, sen cadalozun tekisin. Güldüm. Ama seksi bir cadolozum deyip memelerimi yüzüne yaklaştırdım.

Chapa'dan hoşlanıyordum gerçekten, hislerimiz karşılıklı mıydı bilmiyorum ama emin olduğum bir şey vardı ki o da bir kadın flört ettiği zaman hayır diyemeyecek adamlardan olmasıydı.

Her zamanki gibi insanlar tabakları, çatal-bıçakları ve başka atmak istedikleri şeyleri atsınlar diye siyah plastik torbaları dolaştırmaya başladık; genelde bebek bezleriyle hijyenik pedler de atılırdı. Hemen hemen başka hiçbir şey atılmazdı: Eşyaları saklamak en temel ihtiyaçlardandı, hiçbir şey arta kalmazdı. Biz şırınga, bebek bezi, kişisel hijyen malzemeleri de dağıtmazdık: Bunlar da kavga sebebi olabiliyordu. Başka bir STK tedarik

ederse o zaman iş değişirdi, zaten bu eşyaların çoğunu prezervatifler de dahil olmak üzere –gerçi yine de kimse kullanmazdı ya neyse– hastane de veriyordu. Flora bu eşyaları da listemize eklememizde ısrarcıydı: Belki de yağmaya yol açmayacak kadar minimum miktarda getirmenin bir yolu vardı.

Çöp torbalarını yüklendik, duşu kapattık, geri kalan yemek porsiyonlarına baktık: Hepi topu altı taneydi. Yani insan sayısı hâlâ yüz elli civarındaydı fakat bu rakamın değişmemesi bizim açımızdan katiyen bir rahatlama anlamına gelmiyordu, bu düz plato her an yükselişe geçebilirdi.

Chapa sigara yakabilir miyim dedi, tamam dedim. Hemen hemen hazırdık. Flora ot sarmaya başladı, ben montumun fermuarını çektim ve alkolle dezenfekte edilmiş temiz ellerimle saçlarımı açtım. Hava soğuktu, kendimi de bir tuhaf hissediyordum. Kamyonete bir şeyin yaklaştığını görür gibi oldum ama herhalde köpeklerdi.

Chapa kamyoneti çalıştırdığında arka pencere camının tıklatıldığını duydum. Pencereden baktım ama açmadım. Kalkışımızdan önceki bu birkaç dakikada işlerin karışabildiğini kendi tecrübemden biliyordum. Birisi gelip ikinci bir porsiyon yemek isteyecekti, birisi dağıtıma geç kalmış, şimdi de sinirleri tepesine çıkmıştı, birisi beni de şuraya atın diyecekti, kadının teki öfkeyle şikâyet etmeye gelecekti çünkü sağlık sorunları vardı ve biz ona uygun yemek getirmemiştik. Daha kötüsü de olabilirdi. Bir hırsızlık yaşanabilir, delinin teki gelebilir, sabaha karşı bir saldırı çıkabilirdi. Arada bir, yalnızca dağıtıma yetişememiş birisi söz konusu olduğunda çıkıp yemek payını verirdik ama önce emin olmam gerekirdi.

Dışarıda iki çocuk vardı. Önce bir rahatladım ama sonra şöyle bir iyice baktım ve o anda hissettiğim korkuyu ne daha sonra açıklayabildim ne o an açıklayabilirdim ne de şimdi açıklayabiliyorum. *Kötü* durumdaydılar. Kötülüğün kendisiydiler. Uyandırdıkları hissi anlatacak kelimem yok. Ben batıl inançlı

biri değilimdir. Tuhaf olayların yaşandığını ve pek çok insanın böyle şeylere inandığını biliyorum ama bana uzak böyle şeyler, hiç inanmam. Fakat o gece boynum anında öyle bir kaskatı kesildi ki insanların tüylerim diken diken oldu, sırtımdan soğuk terler boşandı falan derken neyi kast ettiklerini o an anladım. Yedi sekiz yaşlarında iki çocuk vardı; birinin saçları koyu renk, diğerininki bakırrengi. İkisinin de saçları yandan ayrılmış, saç jeli veya pomad sürülmüştü: Jilet gibiydiler, eski zamanlardan fırlamışlardı sanki. Kılıkları da tutmuyordu. Mokasen ayakkabıları vardı, Tirol halkının geleneksel kıyafetleri gibi beyaz gömlek üzerine kahverengi tulum giymişlerdi. Kostüm gibi durmuyordu, sanki uygunsuzdu kıyafetleri sadece. Başka bir çağa aitti. Ama hayalet gibi değillerdi. Etten kemikten insanlardı, sokak lambalarının ışığı altında derileri net bir şekilde seçiliyordu; büyük olan esmer, küçük olan beyaz tenliydi. Havada asılı da durmuyor, şeffaf da görünmüyorlardı, yalnızca fazlasıyla sabittiler o kadar. Kardeşe benzer bir hâlleri de yoktu.

Bütün vücudum baştan ayağı titriyor olmasına, içimden gelen ses yapma diye bağırmasına rağmen pencereyi açtım. Aslında emindim ama mantığım bana yanılabileceğimi söylüyordu. Yanılmak istiyordum.

Esmer olan şöyle dedi:

"Hanımefendi, bizi aracınıza alma nezaketini gösterebilir misiniz lütfen? Bize kapıyı açar mısınız?"

Sokakta yaşayan sekiz yaşındaki hangi çocuk böyle düzgün konuşurdu ki?

"Gidiyor muyuz?" diye bağırdı geriden Chapa.

"Bir saniye," diye cevap verdim. Flora çöp torbalarından birinin yanına oturmuş, ağır ağır otunu sarmaya devam ediyordu. Bana aldırış ettiği yoktu.

"Yemek mi istiyorsunuz? Durun vereyim."

Numaraları işe yaramamış gibi şaşkınlıkla birbirlerine baktılar. Öyle şiddetle titriyordum ki dişlerim birbirine çarpmaya

başladı. Flora neyim olduğunu sordu, üşüdüm dedim, sonra da iki tane yemek uzatmasını istedim.

"Hanımefendi, lütfen araca girmemize izin verdin," dedi daha kısa boylu olan, daha küçük olanı deyip dememek konusunda kararsızdım.

Flora küçük çocuklar mı diye sordu. Cevap vermedim çünkü çok konuşamazdım, hem bilmiyordum da zaten. Ağzım kupkuru kalmıştı desem yetmez. Ağız mağız kalmamıştı. Öğlen sıcağının altında çöle dönmüştü ağzım. Soluk alıp verişlerimin hızından artık nefes almakta zorluk çekiyordum, hiperventilasyon yaşamaya başlamıştım. Hayatımda hiç böyle hissetmemiştim, eski erkek arkadaşımla yazlık evde baş başa kalırken bana bıçak çektiğinde bile böyle olmamıştım. Çünkü o eski sevgilimden kendimi koruyabiliyordum. Onunla konuşabilirdim. Kaçabilirdim. Fakat şunu çok büyük bir netlikte biliyordum ki bu iki çocuk, eğer onlara kapıyı açarsak, bize ölümden daha kötü bir şey getireceklerdi.

"Neden içeri girmek istiyorsunuz?" diyebildim sonunda, sanki transa geçmiştim.

"İki ufak çocuk ya, açsana kapıyı," dedi bakmak için ayaklanan Flora.

"Bana bırakır mısın bu işi," diye hırladım.

O ise her zamanki iyi niyetiyle, "Çocuk onlar ya!" dedi.

Bunun üzerine büyük olan başını kaldırdı ve gözlerini gördüm. Sklerası da, gözbebeği de, irisi de yoktu; pasparlak, obsidyen karasıydı gözleri. Daha önceden anlaşmışlar gibi öbürü de başını kaldırdı. Gözlerinin olması gerektiği yerde iki siyah boşluk vardı ama delikler ışığı yansıtıyor, beni bana aksettiriyordu.

Flora yanıma gelmişti. Onu görünce kibar pozlara girip başlarını eğdiler.

"Silahlı değiliz. Kapıyı açmazsanız içeri giremeyiz. Bu işi zorlaştırmayın."

Flora'nın açmaya yeltendiğini görünce hayvani bir güçle it-

tirdim, başı kamyonetin metal kısmına çarptı. "Ne oluyor sana be!" diye bağırdı, bir araba dolusu da küfür etti. Hemen ayaklandı, pencereyi çocuklardan birinin yüzüne kapatırken dümdüz sesiyle şöyle dediğini duydum:

"Annemiz bizi almaya gelecek. Bu iş yakında sona erecek."

"Çabuk gaza bas!" diye bağırdım Chapa'ya.

Dediğimi yaptı. Sesimdeki dehşeti fark etmişti, kendi sesim bana da tuhaf, bozuk geldi.

"Küçücük çocuklardı onlar! Kafayı mı yedin sen!" diye bana bağırdı Flora.

Cicili bicili mavi tişörtünden yakaladım.

"Gözleri ölü gözleriydi, kızım. Ölü diyorum."

"Aman yapma ne olursun ya."

"Başlarım ne olursununa senin," diye haykırdıktan sonra çocuk gibi hüngür hüngür ağlamaya başladım.

Chapa uyardı bizi:

"Birileri kamyoneti takip ediyor galiba."

Flora ile başımızı uzatıp baktık. Sırf ahlaki üstünlüğünden ödün vermemek için köpeğe benziyorlar dedi. Ama çocuklardı gelen. Dört ayak üstündelerdi. Ancak primatlar gibi koşmuyorlardı: Hızla hareket eden örümceklerdi bunlar, sıska kıçları havaya dikilmişti, hareketlerinde insana dair hiçbir şey yoktu. Chapa, Callao Caddesi üzerinden hızlanmadan önce geriye baktı ve beni onayladı:

"Ne lan bunlar?"

"Küçük çocuklarmış, öyle diyor hanımefendi."

Flora ağlamaya başladı, Chapa'nın da ödü kopmuştu, hiçbir çocuk kamyonetle aynı hızda koşamaz dedi. Kokaini basmış olsa bile koşamaz.

"O zaman köpektir," dedi Flora.

Kalbim öyle hızlı atıyordu ki başım döndü, Chapa'nın arabayı kullanma hızı da beter ediyordu ama bayılacaksam da bayılırdım, o kadardı, başka bir şey olmazdı, o pis ziyaretçi çocukların

ellerinde, gözlerinde getirecekleri şeyden bin kat daha iyiydi. "Bu iş yakında sona erecek," demişlerdi. Chapa, bizim STK'nın ana ofisinin bulunduğu Córdoba Caddesi'ne kırdı ve Flora'nın homurdanmalarına rağmen garaja girip de kapıyı kapatana kadar bizi kamyonetten indirmedi. Ben altıma işemiştim, üstüm başım terden sırılsıklamdı. Şakağından kan akmakta olan Flora kararlı bir tavırla derhal patronla konuşmamız gerektiğini söyledi.

Patron ofisteydi. Akşamları biz dönene kadar hep ofiste kalırdı. İyi biri olup olmadığından emin değilim. Flora'nın akan kanını, benim tir tir titrediğimi, yüzümün bembeyaz kestiğini, dudaklarımı ısırmaktan kanattığımı, kotumun üstündeki çiş lekesini görünce bizi hemen içeri aldı. Haklı olarak saldırıya uğradığımızı sandı. Flora kendi versiyonunu anlattı, ardından bir sessizlik, daha doğrusu bir vızıltı oldu. Birisinin garaj kapısını tırmaladığını duydum ve çocukluğumdan beri ilk defa dua ettim.

"Bak Juan Pablo," dedim patrona. Hep "bana adımla hitap edin" derdi ısrarla. Avukattı. "Ben tek bir şey biliyorum, Flora'nın deyimiyle 'o küçük çocuklar' içeri girseydi bizi öldüreceklerdi. Ya da daha beteri olacaktı. Nokta. Gözleri kara karaydı. Koyu renkliydi demiyorum, böcek gözleri gibiydi diyorum, anlıyor musun ne dediğimi?"

Juan Pablo bunların kulağa ucuz bir korku filmi gibi geldiğini söyledi. Ya da ben çok fazla stres altına girmiştim.

"Umarım öyledir," dedim dudağımdaki kan için uzattığı peçeteyi alırken.

Kollarını kavuşturdu ve beni kovmayacağını söyledi. Her zaman mükemmel iş çıkarmıştım. Dinlenmeliydim. Chapa'yı çağırıp ona da gördüklerini sordu, o da gayet sadık ve düzgün bir adam olduğundan örümcek çocukları tarif etti:

"Köpek değillerdi, *boss*. Yemin ederim. Mokasen ayakkabıları vardı."

Boss bizim stresten hayal görmeye başladığımıza kanaat getirerek üçümüze de gelecek haftaya kadar izin verdi. Flora yürekli pozlara girip arabasına atladığı gibi şehrin güneyine doğru yola çıktı, yüzümüze bile bakmadı, alınmıştı çünkü savunmasız iki zavallı çocuğu kaderlerine terk etmiştik.* Bense hemen Chapa'nın koluna girdim ve geceyi yalnız geçiremeyeceğimi, evde arkadaşlarımın veya annemin gelmesi ihtimaline karşı hep ikinci bir yatak bulundurduğumu söyleyip lütfen bu gece bana eşlik et dedim, çünkü çocuklar kapıyı çalarsa hayır diyebileceğimden emin değildim. Hipnotize edici bir yanları da vardı. Nihayetinde ölümün istirahat demek olduğunu biliyorlardı. Chapa teklifimi kabul etti. Córdoba Caddesi'nden geçerken kara gözlü çocuklar orada mı diye o da iki yanı kolaçan etti. Evim hemen yakında, Almagro'daydı. Otobüse binmekten ve tabii ki yürümekten daha pahalı olmasına rağmen uygulamayı açıp araç çağırdı. O gece cehennem yarılıp açılmıştı ve benim kadar emin olmasa bile o da bunun farkındaydı.

"Şimdi başkalarına da onları görüp görmediklerini sormamız lazım. Ama sen bu işi bana bırak. Sen çok doğrudan konuya dalıyorsun, insanlar korkuyor. Hurafelere inanan çok, anladın değil mi dediğimi?"

Benim evin karşısından bir pizza aldık, ben banyo yaptım ve sonrasında ertesi salı gününe kadar evden çıkmadık. Bütün hafta sonunu ağlayarak, kahvaltı edip dizi izleyerek, dudakları uyuşana kadar öpüşerek geçirdik. "Paranormal yorgunluk" dedikleri bir şey var, hayaletlerle ilgili bir podcastte duymuştum. Pek çok sefer, insanlar hayalet gördüklerinde ya da doğaüstü bir şeyle karşılaştıklarında korkmaktan ziyade uyurmuş mesela. Ya da her şey normalmiş gibi işlerini yapmaya devam ediyormuş. Yahut çok korktuysa birkaç saat sonra kendine bir dondurma alıp hiçbir şey olmamış gibi davranıyormuş. Sanırım o hafta

---

* Buenos Aires'in güney mahalleleri daha yoksul ve tehlikeli olmalarıyla bilinir. *–çn*

sonu biz de bu yorgunluğu yaşadık, gerçi biz sokağa adımımızı bile atmadık, sigaraya varana kadar her şeyi dışarıdan söyledik. Ve âşık olduk. En azından ben. Chapa göründüğünden daha gizemli biri çıktı.

Yeniden yemek yüklenmek için STK'ya gittiğimizde Flora ortalıkta yoktu. O gece bize yeni bir oğlan eşlik edecekti, yirmi beş yaşlarında, yakası açık çiçekli hippi gömleği giymiş, rodokrozit taşlı kolye ile deri bileklik takmış, lüle saçları alnına dökülen, tek kulağında korsan küpesi olan bir çocuktu. Chapa pofladı. Hippilerden nefret ederdi. Fakat Humberto gibi acayip bir adı olan bu oğlan hem içine kapanıktı hem de çabuk öğreniyordu. Patron Flora'nın gelmediğini, telefonlara da çıkmadığını ama kardeşinin durumu göz önüne alınırsa çok da şaşırmadığını söyledi. Humberto'yu bize STK içinde nüfuzlu birinin kuzeni olarak tanıttıktan sonra ellerin benim omuzlarıma koyup şöyle dedi: "Bu iş zordur. Arada bir olaylar çıkabilir, korkmayasın."

Cevap vermedim, azıcık gülümsedim, o kadar. Gergindim. Âşık olmamla birlikte korkumun köşeleri yumuşamıştı ama bir tehlike karşısında koşma içgüdüm oradaydı, hazırdı, dikkat kesilmiştim. Kara gözlü çocukların ne olduklarını bilmiyordum ama neler yapabileceklerini biliyordum; hayatta kelimelerle anlatılamayacak hisler vardır, onların bana "bakma" biçimleri de tam olarak buydu: Karanlık bir yerden gelen sessiz bir mesaj. İnsan kendi çocuğunun yatakta ne zaman nefes almayı bıraktığını bilir. Yalnız olduğumuzu zannettiğimizde birisinin üzerimizdeki bakışını son derece net hissederiz. Bir erkeğin fiziksel güç üstünlüğünü fark ettiğinde yüzüne yayılan gülümsemesinin tehlikesi korkunçtur. Ateş yakar. Karda ayağın kayması normaldir, bu yüzden küçük adımlarla ilerlemek lazımdır. O kara gözlü mahluklarla yaşanan karşılaşmanın tekrar etmemesi gerekir. O kadar.

Chapa kendi turunu tamamladıktan sonra bir grup çocukla muhabbete daldı. Arada bir nerede ve nasıl olduğumu kontrol

etmek ve kimsenin konuyla alakalı bir şey anlatmadığını ima etmek için bana bakıyordu. Birkaç defa omzumun üstünden geriye bakacak oldum da kızlardan biri, bu gece amma diken üstündesin sen de, dedi. Daha sonra Chapa da onayladı. Dönerken araçta onun yanındaki ön koltuğa oturdum. Dağıtım sırasında iyiydim, bütün gece iyiydim aslında. Hatta hippi oğlanla bir şilteyi az kalsın süs havuzunun içine düşürecektik de kahkahadan yarıldım. Ama gayet iyiydim çünkü kara gözlü çocukların varlığının uyandırdığı his hiçbir şeye benzemiyordu. Bir yastığın altında silah görmekle, çöp torbalarının arasından bir sıçanın çıkmasıyla ya da bir gece kuşunun ürkütücü ciyaklamasıyla mukayese bile edemezdim. Açlıktan ölen bir köpeğin havlamasıyla, adı konmamış bir acının pençesinde inleyen bir çocukla bile karşılaştırılamazdı. O türden bir korku ya da iğrenme değildi bu. Soğuk bir mezar taşından, kandan sırılsıklam olmuş boş bir yatak görüntüsünden, asılmak üzere olan birinin bakışlarındaki cinnetten gelen bir dehşetti. Uyku duvarının gerisine bakmaktı.

Her zamanki dönüş yolu. Humberto'yla vedalaşıp teşekkür ettik. Ama Chapa'nın üstünde bir huzursuzluk, bir suçluluk hâli vardı. Flora'ya kötülük ettiğimizi söyledi. İnanmadığından değildi, çünkü örümcekleri bizzat görmüştü ama Flora iyi bir kızcağızdı. Ne istiyorsun, Burzaco'ya mı gidelim yani dedim. Şimdi gece vakti hayatta olmaz, Conan mıyım ben. Ama yarın kahvaltıdan sonra gidebiliriz. Adres var bende, mahalleyi de biliyorum. Longchamps'ta doğdum ben, bizimkiler orada oturuyor.

Bana ilk defa kişisel bir şey anlatıyordu.

Şehir dışına çıkmadan önce kahvaltı ederken Chapa asık suratımı fark etti. İyi uyumamıştım, daha doğrusu hiç uyumamıştım. Kara gözlülerin yarattığı korkuyla alakası bile olmayan bir şeydi hissettiğim, fakat buz gibi gece öyle kıpırtısız, öyle tehditkârdı

ki Chapa uyurken ben salonda kulağımda kulaklıkla televizyon izlemiştim. O da deliksiz bir uyku çekmiyordu hani. Arada bir şeyler mırıldandığını, yatakta dönüp durduğunu duyuyordum.

"YouTube'da çocukları arattım," dedi sonunda.

"Hayır," dedim elini öpüp, "bana hiçbir şey anlatma. Hiç var olmadıklarını düşünmeyi tercih ederim."

"Unutabileceğini sanmıyorum."

"Bir sürü korkunç şeyi unuttum ben be."

Peki o zaman dedi ve el ele tutuştuk. Sonra da güneye doğru yola çıktık. Ben daha önce hiç gitmemiştim, Batılıyım sonuçta.* Chapa bana çok sıkıcı demişti. Hipólito Yrigoyen Caddesi'nden dümdüz iniyorsun habire. Görülecek bir şey de yoktu, haklıydı. Süpermarketler, pizzacılar, mangal restoranları, terk edilmiş fabrikalar, belki bir mahalle kulübü, her şey gıpgri, bakımsız ve birbirinin aynıydı. Mahallelerin ve gecekonduların içlerinde bir hayat vardı kesin ama anacaddede hiçbir şey yoktu, çimento çölüydü komple. Daha fazla bakmak istemeyerek radyoda bir şeyler aranmaya başladım. Chapa ile yaşadığım sessiz anlar huzursuzluk vermiyordu. Bu iyiye işaretti.

Bir saatten biraz uzun bir sürede Flora'nın evine vardık. Ev güzeldi, tam orta sınıf banliyö evlerinden, önde geniş bir avlu, saksılar, yüksek parmaklıklar (eskiden kesin bizim Batı evlerinde olduğu gibi daha alçaktaydı bu parmaklıklar, ama eve giren hırsızlar yüzünden yükseltmek zorunda kalmışlardı), Mar del Plata taşları, kiremit çatı, ahşap kapı. Yetmişlerden kalma bir evdi, ölen anne babasından kalmıştı, çok hüzünlü bir havası vardı. Dış alana hiçbir emek harcanmamıştı, sadece çiçek tarhlarında yarı solmuş birkaç bitki vardı. Anlaşılır bir durumdu. Chapa gidip zili çaldı ama durakaldı bir an: Demir kapı açıktı ama yarı aralıktı sadece. Ufacık bir boşluk. Kasten minicik bir aralık bırakılmıştı, bir işaretti. Chapa hissetmişti bunu. Ben

---

* Buenos Aires'in en yoksul mahalleleri güneyindeyse, en varlıklıları da batıdadır. *–çn*

araçtan inmemiştim çünkü ben de hissetmiştim. Radyasyonu böyle hayal ederdim hep. İnsan kulağının duyamayacağı titreşimleriyle her şeyi kırıp geçer, kanser gibi sessizce ilerlerdi. Kara gözlü çocuklar çığlık atar mıydı acaba? Girişteki ahşap kapıya baktım, o da yarı açıktı.

"Girme içeri," dedim Chapa'ya pencereyi indirip. Bağırmak, skandal yaratmak istemiyordum.

Beni dinlemedi. Ne peşinden gitmeye ne de dışarı çıkmazsa içeri girip onu aramaya niyetim vardı. Bunu ikimiz de bal gibi biliyorduk. Benim kahramanlıkla işim olmazdı. Aşkla bir işim olur muydu, eh, onda da mezara kadar gitmezdim. Eliyle bana bir işaret yaptıktan sonra her iki kapıyı da ağzına kadar açtı, herhalde gerekirse koşa koşa çıkabilsin diyeydi.

Bir şey beni kamyonetten dışarı çıkmaya itti, kendi içimdeki korkuydu bu. Araba kullanmayı bilmiyordum, içeride kapalı kalmaktan, kara gözlü çocukların gelip pencereyi tıklatmasından korktum. Kaldırımda durup gerekirse koşmayı yeğlerdim. Evin inik panjurlarına baktım ve bu sefer başka bir işaret gördüm: Panjurlardan biri azıcık açıktı, yana doğru kaydırılmıştı. Hani bazen kırılıp düşer de arasına bir şey sıkıştırılır gerekince yukarı çekebilmek için, öyleydi. Bakmamam gerekirdi ama baktım. Çocuklar da insanı mıknatıs gibi çekiyordu ve sorunun bir kısmı da buydu zaten.

Panjurların arasındaki o açıklığı sağlayan şey parmaklardı. Ayak parmaklarıydı, yoksa bir ayak mıydı, ama ben ayak parmaklarından başka bir şey göremiyordum, parmaklar gri renkli, tırnakları kırmızıya boyalıydı. Beş parmak vardı, insan parmağıydı, tırnaklar uzundu ama pençe değildi: Normal tırnaktı. Ayağın kendisi gri renkliydi, neden bilmiyorum. Ölü müydü, çamurlu muydu, bilmiyorum. Çığlık attım, ayak geri çekildi. Ağır panjurun düşme sesi ıssız sokakta bomba gibi patladı. Açık kapıda Chapa'ya dair bir iz yoktu ama evden bir şey çıkmış, top gibi yuvarlana yuvarlana ilerlemişti: Bir poşet süttü bu.

Ne tuhaf diye düşündüm ve ben tam geriler gerilemez poşet patladı; pembe renkli bir süt çıktı içinden, kan değildi, bağırsak mıydı acaba, neydi bilmiyorum. Chapa bunun ardından koşa koşa dışarı çıktı ve beni yerden kaldırdığı gibi kollarında kamyonete taşıdı. Adımlarından yapış yapış bir ses geliyordu, sanki yere Coca-Cola dökülmüş, o da üstüne basmıştı. Araca nefes nefese bindi, boynu kıpkırmızı olmuş, damarları zonkluyordu, gözleri çılgına dönmüştü, sesi kısık bir hırıltıdan ibaretti. Yola çıktık ama ben hâlâ kollarındaydım, öyle kararlıydı. Motorun sesi, şimdi fark ettiğim üzere mutlak bir sessizliğe gömülü olan mahalledeki tek gürültüydü. Tüm evlerin panjurları inik, kapıları kapalıydı, ne bir köpek vardı ne elektrik tellerinin üstünde tek bir kuş, ne bir otobüs sesi geliyordu ne de bir dükkân açıktı. Bizim bulunduğumuz noktadan panjurları inik bir süpermarketle bir büfenin tabelaları görünüyordu.

"Flora girmelerine izin vermiş," dedim. "Onu bulmaya gelmişler, o da içeri almış onları."

Ne gördüğünü sormadım. Yanımda oturmuş ağlıyorsa demek ki gördüğü şey dayanılır gibi değildi. Gaza basıp öyle bir hızlandı ki araba dağılacak sandım, lastiklerden biri fırlayacak, bizi bu güney mahallesindeki o hüzünlü evin yakınında bir yerlerde, kara gözlü çocuklardan geriye kalan ıssızlıkta, Flora'nın ve ölüm döşeğindeki kardeşinin kalıntılarının da duvarlara yapıştığı bu yerde bir başımıza mahsur bırakacaktı.

TEŞEKKÜRLER

Her zaman olduğu gibi bu kitabı da bazı şarkıların ve albümlerin eşliğinde yazdım. Telif hakkı meselesi yüzünden bunları epigraf olarak alıntılamam mümkün değil ama aralarında şunlar vardı: Sinead O'Connor'dan "Troy"; Lucinda Williams'dan "Lonely Girls", Lana del Rey'den "Black Beauty" ve *Ultraviolence* ile *Blue Banisters* albümleri, Courtney Love'dan *America's Sweetheart*, Nick Cave & The Bad Seeds'ten *Skeleton Tree* ve *Ghosteen*, özellikle de "Hollywood" adlı şarkı, Caleb Landry Jones'dan özellikle "Touchdown Yolk", Lingua Ignota ve Mayhem grupları, Taylor Swift'ten *Folklore*, Chelsea Wolfe'tan "Carrion Night", Darkthrone'dan "In the Shadow of the Horns", "Because the Night"ın Patti Smith Group versiyonu, Suede'den "Breakdown", Gabo Ferro y Sergio Ch.'ten "Corona de caranchos", The Velvet Underground'dan "All Tomorrow's Parties" ve "Venus in Furs"

Paul, Ariel, María ve Silvia'ya teşekkürler.

"Yeni Arjantin Anlatısı"nın en önemli kalemlerinden, punk müziğin doğrudan anlatımını gazeteci maharetiyle de harmanlayan Mariana Enriquez, Julio Cortázar'dan Samanta Schweblin'e geniş ve çağdaş bir edebi skalayla örtüşen tonlarıyla, Arjantin toplumunun siyasi şiddet ve kişisel meselelerle oldukça yüklü bilinçaltından tekinsiz anlatılar çıkarıyor.

Kasvetli İnsanlar İçin Güneşli Bir Yer'deki öykülerinde Enriquez, insanların, ailelerin, kasabaların, ülkenin gözlerden saklanan, unutturulmaya çalışılan, üstünden atlanan, görmezden gelinen varlıklarına, arazlarına, ayıplarına bakıyor, ürperterek baktırıyor, korksak da üstesinden gelip içinden geçmemize eşlik ediyor. Çaldıkları kapıların açılmasını bekleyen hayaletler, ceza almış kadınlardan oluşan gece kuşları, irsi boyutları olan travmatik lanetler, kendi şehvetinden memnun akrabalar, beden sanatına aktarılan miyomlar ve daha pek çok gariplikle insan gerçekliği.

Ölümle dost, hayaletlere karşı anlayışlı, çürümeye bakmaktan kaçınmayan, bedenin hâllerine meraklı, bütünlüğünün peşinde ama her şeye rağmen eriyen, epriyen, ergiyen dünyaya şahit, ayakta durmakta ısrarcı, insana dönük öyküleriyle Enriquez'den kara bir yıldız yağmuru...

"Buenos Aires'in korku büyücüsünden, hayatları hayaletlerle, cinlerle ve ölüm dünyasıyla kesişen, acı çeken insan karakterler barındıran şeytani bir öykü koleksiyonu."

—SAMANTA SCHWEBLIN

"Önünüzde açılan boşluğa baktığınızda, Mariana Enriquez de derinliklerden size bakar, kendi kendine sırıtır ve çekip dünyaya getirmeye çalıştığı bir sonraki hikâyeye odaklanır."

—STEPHEN GRAHAM JONES

www.ithakiyayingrubu.com
9 786052 655849
/ithakiyayinlari
İTHAKİ MODERN 130
ÖYKÜ
ithaki